

agenda

ACC-19, nr. 76

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

5.1.2e
T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Datum

14 april 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	15 april 2021, 11.00 – 12.00 uur
Vergaderplaats	Webex

- 1. Opening en mededelingen**
- 2. Verslag ACC-19 Actua 12 april 2021** *(nazending J&V)*
- 3. Ministeriële regeling quarantaineplicht** *(nazending VWS)*
- 4. Stand van zaken vaccinatie** *(nazending VWS)*
- 5. Update herstelplannen** *(stuk bijgevoegd DGSC-19)*
- 6. Gedrag ondersteunend pakket voor terrassen en doorstroomlocaties**
(stuk bijgevoegd DGSC-19)
- 7. Algemeen en internationaal beeld**
 - a. Beeld en richting maatregelen *(mondelinge toelichting NCTV)*
- 8. Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210414)
- Conceptagenda MCC-19 d.d. 20 april 2021

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

5.1.2e
T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Datum

12 april 2021

verslag

ACC-19, nr. 75

Omschrijving	ACC-19 Actua, verslag
Vergaderdatum en -tijd	12 april 2021, 16.30 - 17.40 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] AZ), [redacted] DEF), [redacted] I&W), [redacted] FIN), [redacted] VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] BZ), [redacted] (NKC), [redacted] (CPB), [redacted] SZW), [redacted] VWS), [redacted] EZK), [redacted] (SCP), [redacted] J&V), [redacted] (DGSC-19), [redacted] J&V, vz), [redacted] NCTV), [redacted] BZK), [redacted] AZ), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv. secretaris).
Afwezig	PBL, VB [redacted] AA [redacted] RR).

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 8 april 2021

Het verslag is zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Maatregelenpakket en afwegingen

a. 108^e OMT-advies

Is bekend.

b. Brede maatschappelijke toets

Is bekend.

c. Maatregelenpakket

[redacted] NCTV geeft een toelichting op voorliggend stuk en de bespreking in het Catshuis. Het epidemiologisch beeld, de brede maatschappelijke toets en de situatie in de ziekenhuizen is besproken in het Catshuis. Op basis hiervan is besloten alle maatregelen – met uitzondering van de buitenschoolse opvang – te verlengen. De eerste stap van het openingsplan kan naar verwachting worden gezet nadat de piek van de derde golf is gepasseerd. Het eerstvolgende besluitvormingsmoment is voorzien op dinsdag 20 april 2021. Vooralsnog is het daaropvolgende besluitvormingsmoment voorzien op maandag 3 mei 2021. Op 20 april 2021 wordt gezien of er per 28 april 2021 versoepelingen mogelijk zijn en eventuele versoepelingen in het hoger onderwijs per 26 april 2021. Verder is

de optie besproken dat wanneer er tijdens het debat op 15 april 2021 in de Tweede Kamer (brede) steun blijkt te zijn voor het toch eerder openen van de buitenterrassen te bezien of en per wanneer dit juridisch mogelijk is.

De voorzitter merkt op dat de ziekenhuiscijfers niet veel lijken af te wijken van de verwachtingen die op dinsdag 6 april 2021 zijn gedeeld in de Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19). ■ informeert hoe de huidige waardering van de cijfers tot stand is gekomen.

■ AZ laat weten dat het aantal ziekenhuisopnames nog steeds toe lijkt te nemen. Verder zijn er 160.000 besmettelijken in Nederland. Ook zijn er grote zorgen over de druk op zorg door onder andere een hoog ziekteverzuim. Over de druk op de zorg hebben de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Nederlandse Zorgautoriteit hun zorgen dit weekeinde geuit. ■ AZ merkt op dat de brede maatschappelijke wegingen ook uitvoerig zijn besproken in het Catshuis. Verder is uitgesproken dat versoepelingen mogelijk zijn wanneer er een substantiële en robuuste afname in de ziekenhuisopnames is waar te nemen.

De voorzitter vat samen dat een IC-bezetting van 800 anders wordt gewogen door de toegenomen druk op de zorg door bijvoorbeeld ziekteverzuim.

5.1.2e

■ BZK brengt in herinnering dat de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) op 8 april 2021 heeft geadviseerd de avondklok en het bezoekadvies aan elkaar gekoppeld te laten. Verder vraagt ■ aandacht voor het subsidiariteitsvraagstuk ten aanzien van de avondklok wanneer besloten wordt de (buiten)terrassen eerder te openen dan de avondklok te beëindigen.

De voorzitter geeft aan dat ten aanzien van de proportionaliteit en subsidiariteit van de avondklok een juridisch advies wordt voorbereid door de ministeries van BZK en J&V.

■ EZK geeft te kennen het eventueel afdwingen van het openen van de buitenterrassen door de Tweede Kamer een opvallende route te vinden. Verder vraagt ■ aandacht voor inzichtelijk maken onder welke voorwaarden versoepelingen mogelijk zijn. Daarbij agendeert ■ EZK de vraag of hierbij gekeken wordt naar een afwijking van de reeds verwachte trend of naar absolute signaalwaardes.

■ FIN sluit zich aan bij ■ EZK. Verder informeert ■ of de eerder besproken versoepelingen in het hoger onderwijs nog steeds op tafel met als eventuele ingangsdatum 26 april 2021. ■ NCTV bevestigt dit. Verder spreekt ■ FIN ■ verbazing uit over het ontbreken van een uitspraak over het loslaten van de anderhalve meter maatregel in het onderwijs in het OMT-advies en het openingsplan.

■ OCW sluit zich aan bij ■ FIN en brengt in herinnering dat de ACC-19 heeft geadviseerd met prioriteit versoepelingen door te voeren in het onderwijs. ■ pleit voor het openen het moment waarop de anderhalve meter maatregel kan worden losgelaten bij – in elk geval – het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in het openingsplan.

■ LNV informeert op welke wijze input kan worden geleverd op de bijlage bij het openingsplan over de 'uitwerking openingsplan sectoren'.

■■■■ NCTV geeft aan dat het een bijlage bij het openingsplan betreft. In de bijlage is de prioritering aangehouden zoals deze in het openingsplan wordt voorgesteld. Hedenmiddag is in het Directeurenoverleg Covid-19 (DOC-19) reeds de input van de verschillende departementen opgehaald.

■■■■ OCW merkt op dat het met prioriteit versoepelen in het onderwijs ook in deze bijlage ontbreekt. ■■■■ SZW sluit zich hierbij aan en suggereert een schriftelijke ronde.

De voorzitter concludeert dat de bijlage 'uitwerking openingsplan sectoren' voor een schriftelijke ronde wordt voorgelegd aan de leden van het DOC-19 en de ACC-19.

■■■■ VWS bevestigt dat het OMT nog geen advies heeft uitgebracht over de anderhalve meter maatregelen in het (voortgezet) onderwijs. Naar verwachting komt het OMT hier op een later moment op terug.

■■■■ merkt op dat het punt ten aanzien van de anderhalve meter maatregel in het onderwijs expliciet is genoemd bij de toelichting op de brede maatschappelijke afwegingen. Geen van de aanwezigen bewindspersonen is hier vervolgens op ingegaan.

5.1.2e

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 adviseert om in het openingsplan expliciet op te nemen dat besluitvorming ten aanzien van de anderhalve meter maatregelen in het (voortgezet) onderwijs nog nader wordt uitgewerkt. Een nadere uitwerking volgt na een advies van het OMT hieromtrent.

■■■■ AZ vraagt aandacht voor de nieuwswaarde die het loslaten van de anderhalve meter in het onderwijs heeft. Zeker omdat dit de eerste sector is die de anderhalve meter dan mag loslaten.

■■■■ BZK stelt voor om in de OMT-adviesaanvraag expliciet aan te geven dat er een prioriteitsvolgorde bestaat ten aanzien van het loslaten van de anderhalve meter maatregelen in het onderwijs. Namelijk allereerst in het voortgezet onderwijs, gevolgd door het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs.

■■■■ OCW merkt op dat het op dit moment expliciet gaat om het voortgezet onderwijs en de lagere klassen in het middelbaar beroepsonderwijs.

■■■■ VWS brengt in herinnering dat wanneer er in de Tweede Kamer wordt gesproken over het openen van de buitenterrassen helder aangegeven moet worden dat dit samenhangt met het subsidiariteitsvraagstuk ten aanzien van de avondklok.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 opnieuw adviseert de avondklok en het huidige bezoekadvies onlosmakelijk aan elkaar verbonden te laten. Indien op enig moment besloten wordt de terrassen te openen moeten daarbij de proportionaliteit en subsidiariteit van de avondklok goed worden meegewogen. Deze juridische overweging moeten ook aan de Tweede Kamer worden meegegeven als buitenterrassen aan de orde komt in het debat. Verder wordt in het openingsplan opgenomen dat besluitvorming over het

eventueel loslaten van de anderhalve meter maatregel in het onderwijs nog moet plaatsvinden (in afwachting van het OMT-advies). De ACC-19 roept tot slot op heldere criteria uit te werken waaronder versoepelingen mogelijk zijn.

■ AZ merkt op dat de mogelijkheid bestaat dat de epidemiologische situatie onvoldoende ruimte biedt voor het integraal zetten van stap één, maar er wel discussie volgt over het zetten van een gedeelte van stap één. ■ AZ informeert hoe de leden van de ACC-19 hiernaar kijken.

■ SZW geeft de voorkeur aan het integraal zetten van stap één. Tegelijkertijd stelt ■ zich op het standpunt dat het in de praktijk mogelijk anders loopt. Daarom vraagt ■ aandacht voor het voorbereiden van terugvalopties.

5.1.2e

SCP sluit zich aan bij ■ SZW en vraagt aandacht voor de samenhang van de verschillende maatregelen in de verschillende stappen.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 adviseert integraal stap één te zetten wanneer wordt voldaan aan de epidemiologische voorwaarden. Tegelijkertijd is het van belang terugvalopties in voorbereiding te hebben voor het geval de praktijk zich anders voltrekt.

4. Toegangstesten

a. Ministeriële regeling testbewijzen

■ I&W vraagt aandacht voor de onbalans tussen voorliggend stuk en de inzet van grensoverschrijdende testbewijzen. Dit kan worden opgelost met een aparte ministeriële regeling. ■ I&W verzoekt dit aan te geven in voorliggend stuk.

■ FIN merkt op dat er nog geen overeenstemming is over de dekking voor het servicepunt.

■ AZ brengt in herinnering dat het voornemen is om het generieke reisadvies los te laten per 16 mei 2021.

■ VWS geeft aan dat de juridische grondslag voor een servicepunt met voorliggend stuk wordt geregeld, maar het is nog niet zeker of dit ook daadwerkelijk wordt ingericht. Indien besloten wordt het servicepunt daadwerkelijk in te richten komt dit nog ter besluitvorming terug. Desgevraagd zegt ■ VWS toe deze toelichting op te nemen in het voorstel. ■ zegt tevens toe het punt van ■ I&W te verwerken.

5.1.2e

De voorzitter concludeert dat voorliggend stuk met inachtneming van het voorgaande kan worden doorgeleid naar de MCC-19 op dinsdag 13 april 2021.

b. Principenotitie profijtbeginsel

De voorzitter merkt op dat er twee besluiten voorliggen. Allereerst een principebesluit ten aanzien van het profijtbeginsel en daarnaast instemming met een financiële claim van 151,6 miljoen voor fase 2 van spoor 2a van de teststrategie. De voorzitter informeert tot wanneer de genoemde fase 2 loopt.

■■■■■■ VWS geeft aan dat fase 2 loopt tot eind mei 2021. Verder merkt ■■■■■ op dat de opvattingen ten aanzien van het profijtbeginsel uiteenlopen. Het voorstel is om de beslissing met voor- en tegenargumenten voor te leden aan de MCC-19.

■■■■■■ FIN geeft aan te kunnen instemmen met de financiële claim voor fase 2 van spoor 2a. Verder geeft ■■■■■ aan voorstander te zijn van een profijtbeginsel en merkt op dat het ■■■■■ inziens technisch uitvoerbaar is. ■■■■■ FIN stelt verder dat wanneer er een profijtbeginsel wordt ingevoerd voorkomen moet worden dat mensen uitwijken naar de GGD teststraten. Dit kan voorkomen worden door testuitslagen uit de teststraat niet toe te staan als toegangstest. ■■■■■ FIN is het eens met ■■■■■ VWS dat besluitvorming over het profijtbeginsel om een politieke weging vraagt.

5.1.2e

■■■■■■ BZK vraagt aandacht voor zelftesten als *gamechanger* en op welke wijze dit een rol kan spelen bij de beveiliging van de hele samenleving richting de zomer 2021.

■■■■■■ EZK brengt in herinnering dat veel sectoren van overheidswege zijn gesloten. Om vervolgens een eigen bijdrage te vragen voor een test om weer open te kunnen vindt ■■■■■ EZK lastig uitlegbaar.

■■■■■■ OCW stelt zich op het standpunt dat het profijtbeginsel voor culturele instellingen lastig uitvoerbaar is.

■■■■■■ VWS zegt toe de opmerkingen mee te nemen.

De voorzitter concludeert dat voorliggend stuk kan worden doorgeleid naar de MCC-19 van 13 april 2021. De ACC-19 constateert dat het eventueel invoeren van een profijtbeginsel om een politieke weging vraagt. De ACC-19 stemt in met de gevraagde financiële claim van 151,6 miljoen voor fase 2 van spoor 2a van de teststrategie. Over zelftesten wordt op een later moment nader dorgesproken.

5. Algemeen en internationaal beeld

Is bekend.

6. Rondvraag en sluiting

■■■■■■ BZK bespreekt kort de zorgelijke situatie ten aanzien van grenswerkers en grensscholieren in de grensstreek met Duitsland.

■■■■■■ VWS laat weten dat vrijdag 16 april 2021 drie wetsvoorstellen voorliggen in de ministerraad, te weten de wetsvoorstellen sluitingsbevoegdheid, quarantaineplicht en testbewijzen.

5.1.2e

ACC210415D

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

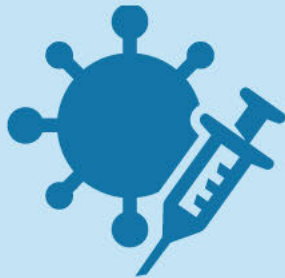
Uitvoering Vaccinatiestrategie COVID-19

Ministeriële Commissie COVID-19 | 13 april 2021

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Vaccinatiestrategie en -planning
2. Stand van zaken
3. Levering en voorraad
4. Vaccins
5. Prikcapaciteit
6. GR-adviezen
7. Communicatie
8. Mijlpalen

alleen samen krijgen we
corona onder controle

1. Vaccinatiestrategie en -planning

Hoofdroute

- De strategie (d.d. 20 november 2020) is gericht op het voorkomen en verminderen van (ernstige) ziekte en sterfte als gevolg van het coronavirus
- Prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare groepen (60-plussers en medische hoog risicogroepen) en zorgmedewerkers die met deze groepen in contact komen
- Deze route is gekozen door het kabinet, o.a. gebaseerd op advies van Gezondheidsraad (d.d. 19 november) en wordt ingegeven door de epidemiologische situatie

Doelgroep

Vaccin

Wanneer starten

Door wie

Waar

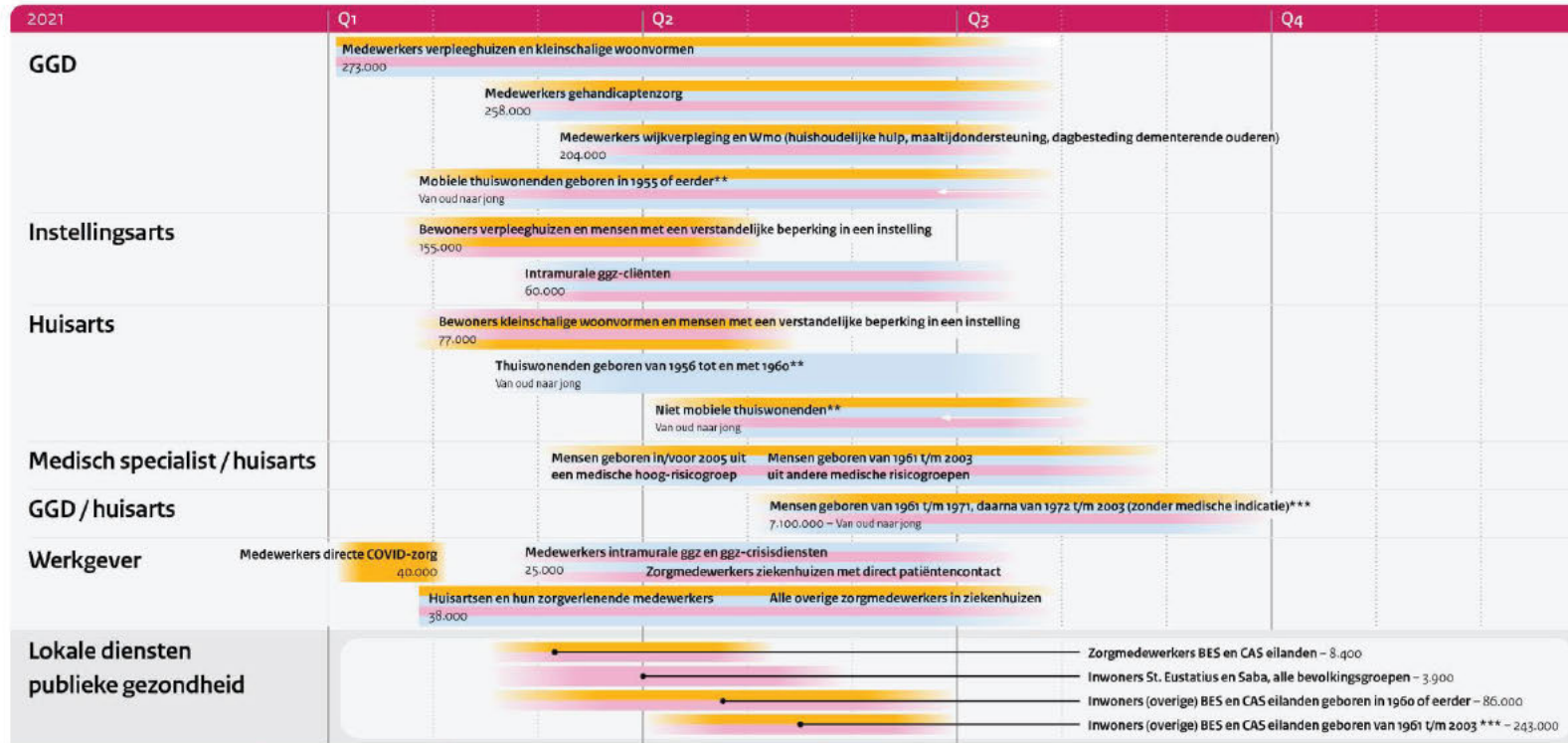

Vaccinatieplanning*

*Let op! De gegevens waarop deze afbeelding is gebaseerd veranderen continu. Start en snelheid van vaccineren zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. De planning is afhankelijk van o.a. epidemiologische ontwikkelingen en goedkeuring, werking, levering en distributie van vaccins.

Op basis van ontwikkelingen en adviezen kan ook veranderen welke groep welk vaccin krijgt. De meest recente informatie is te vinden op www.coronavaccinatie.nl.

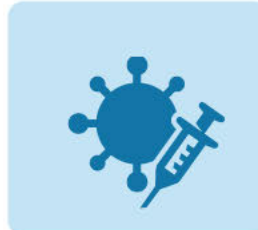

Indicatief leveringsoverzicht COVID-19 vaccins (in ml)	2021						2022					
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
BioNTech/Pfizer	0,2	2,4	8,0	8,4	4,6	-	-	-	4,0	4,0	2,7	10,7
Moderna	-	0,4	1,4	5,0	7,4	-	-	-	6,0	2,3	-	11,3
AstraZeneca	-	1,2	4,3	6,2	-	-	-	-	-	5,8	5,9	11,7
TOTAAL	0,2	4,0	16,7	29,6	24,1	8,6	83,1					

**De totale omvang van de groep mobiele en niet mobiele thuiswonenden geboren in 1960 of eerder bedraagt circa 4.500.000 personen.
 ***Start- en einddatum van deze groepen zijn afhankelijk van tijdige en voldoende levering van vaccins.

Alle leveringen zijn onder voorbehoud van marktrelating.

Vaccinerende zorgmedewerkers mogen zichzelf inenten met het vaccin dat ze toedienen.

2. Stand van zaken – totalen

Cijfers vaccinatie

- Ruim 4 miljoen prikken gezet (afgelopen week 650.000 prikken)
- Komende weken gaat dat verder oplopen:
 - ✓ 2^e helft april : 5 miljoen prikken gezet
 - ✓ 2de helft mei : eerste prik voor iedereen boven 60 en medisch hoog-risicogroepen
 - ✓ Begin juli : eerste prik voor iedereen van 18 jaar en ouder die dat wil
- Alle vaccinerende partijen zijn inmiddels aan het prikken: GGD's, huisartsen, instellingen, mobiele teams van de huisartsenposten, ziekenhuizen, Thuisvaccinatie.nl
- GGD heeft nu ruim 100 priklocaties; dat groeit naar 140 in mei
- Inzet vaccins: BionTech/Pfizer, Moderna, AstraZeneca en Janssen

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Stand van zaken – verpleeghuizen

In de verpleeghuizen is de afgelopen maanden zowel het aantal gemelde besmettingen als de COVID-sterfte fors afgenomen:

- In week 52 van het jaar 2020 waren er volgens de cijfers van het RIVM nog ca. 2.400 gemelde besmettingen, begin april (week 13) zijn dat er nog 150. Een afname van 94%
- Ook nam in de verpleeghuizen de COVID-sterfte af van ca. 380 in week 52 naar ca. 20 in week 13. Een afname van 96%
- Nu is 0,3% van de gemelde besmettingen een verpleeghuisbewoner. In januari, voor de start van het vaccineren, was dat 4%
- Er zijn in de langdurige zorginstellingen nu ruim 550.000 prikken gezet. In de cijfers is het effect daarvan nu goed zichtbaar. En in de verpleeghuizen zijn dus ook de eerste versoepelingen mogelijk

Stand van zaken – medisch hoog-risico

Vaccinatie vanaf 24 maart in ziekenhuizen

- Patiënten bij wie de afgelopen 5 jaar een hematologische maligniteit is vastgesteld
- Mensen met ernstig nierfalen (dialyse of pre-dialyse)
- Mensen die een orgaan- stamcel- of beenmergtransplantatie hebben ondergaan
- Mensen met ernstige aangeboren immuundeficiëntie
- Mensen met neurologische aandoeningen waardoor de ademhaling aangetast is (mobiel)

Vaccinatie vanaf februari huisarts, nu GGD

- Mensen met syndroom van Down
- Mensen met BMI >40

Vaccinatie van 24 maart bij huisarts nu Thuisvaccinatie.nl

Mensen met neurologische aandoeningen waardoor de ademhaling aangetast is (mobiel)

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Stand van zaken – zorgmedewerkers

- Medewerkers verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen
Omvang 273.000 | start 6 januari
 - Medewerkers directe COVID-zorg
Omvang 79.500 | start 6 januari
 - Huisartsen en hun zorgverlenende medewerkers
Omvang 38.000 | start eind januari
 - Medewerkers gehandicaptenzorg
Omvang 258.000 | start 12 februari
 - Medewerkers wijkverpleging en Wmo
Omvang 204.000 | start 25 februari
 - Medewerkers intramurale ggz en ggz-crisisdiensten
Omvang 25.000 | start 25 februari
- Overige medewerkers ziekenhuizen
Omvang 240.000 | Start januari (40.000); rest in april

3. Leveringen en voorraad

	Dec 2020	1Q2021	2Q2021	3Q2021	4Q2021	1Q2022	Totaal
BionTech/ Pfizer							
Moderna							
AstraZeneca							
CureVac							
Janssen							
Sanofi							
Totaal							

5.1.2b

Tabel Indicatief leveringsoverzicht 2021 (x 1mln)

alleen samen krijgen we
corona onder controle

3. Leveringen en voorraad

Weeknummer	BT/Pfizer	Moderna	AstraZeneca	Janssen	Totalen
1 (04/01)					
2					
3					
4					
5 (01/02)					
6					
7					
8					
9 (01/03)					
10					
11					
12					
13 (29/03)					
14					
15					
16					
17 (26/04)					
18					
19					
20					
21 (24/05)					
22					
23					
24					
25 (21/06)					
26					

5.1.2b

Levering en voorraad (2)

Kernpunten:

- We houden een zeer kleine voorraad aan, onder de minimale veiligheidsvoorraad (die is voor Moderna en Janssen 0, voor BioNTech/Pfizer 3 en AstraZeneca 5 prikdagen)
- Afgelopen week 900.000 vaccins uitgereden (bodem van de ijskast in zicht)
- We nemen risico: we zijn vatbaarder voor tegenvallende leveringen

Voorraadssystematiek:

- Levering komt binnen in Oss
- Dan eerst controles, inklaren etc. (2 à 3 dagen)
- Daarna wordt de levering gekenmerkt als beschikbare voorraad
- Veiligheidsvoorraad is de minimale voorraad die je wilt aanhouden
- In de praktijk zeilen we scherper aan de wind

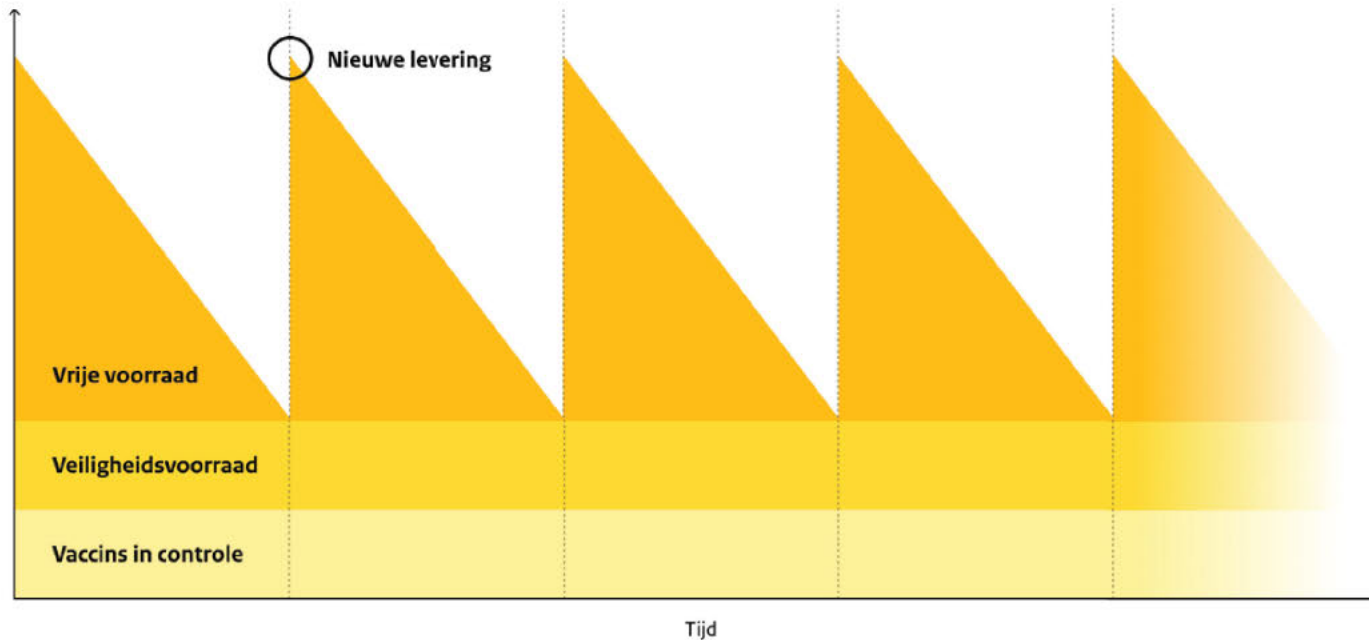

Levering en voorraad (3)

Grootte van de voorraad

Aantal vaccins op voorraad

**Voorraadssystematiek:
zaagtandgrafiek**

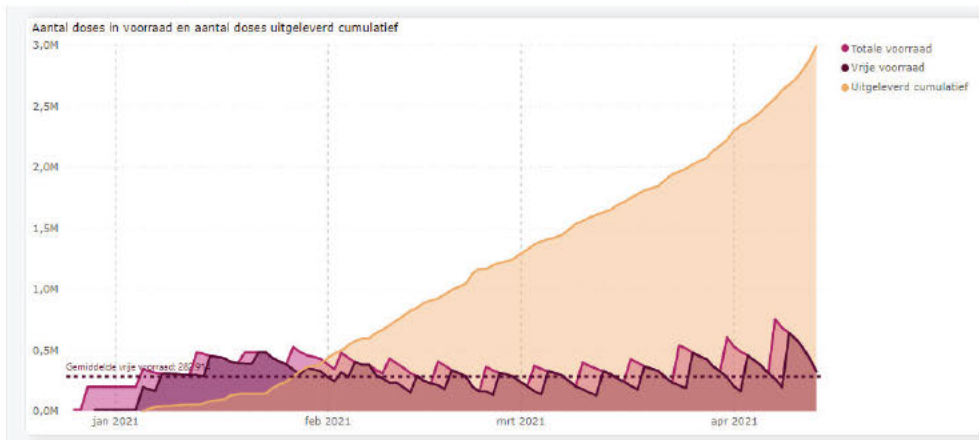

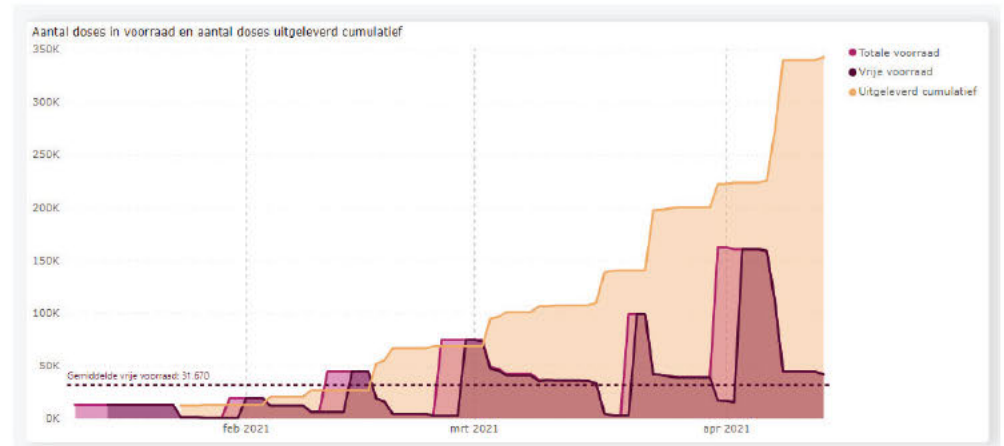
Levering en voorraad (4)

Voorraden per vaccin t/m 13 april

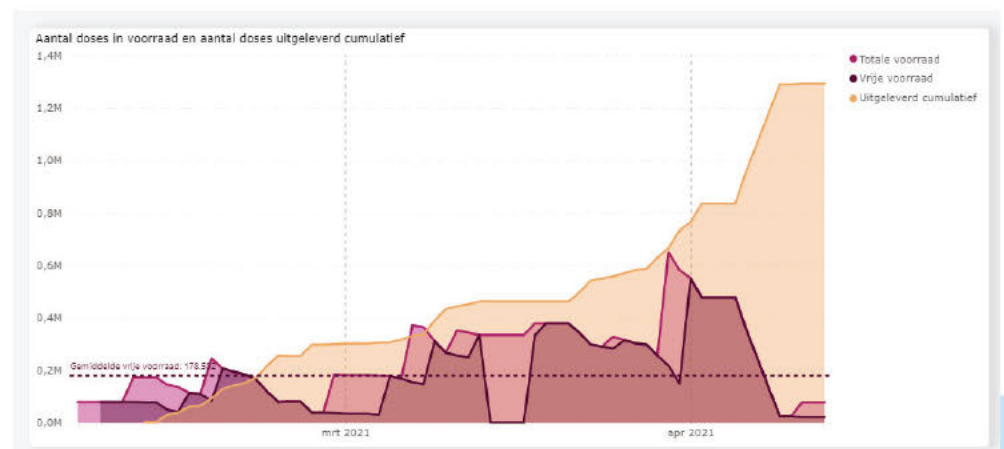
BioNTech/Pfizer

Moderna

AstraZeneca

4. Vaccins

Groepen die voor Pfizer of Moderna in aanmerking komen (i.p.v. AstraZeneca):

1. Groepen die shift maken van AstraZeneca naar een ander vaccin
 1. Medewerkers langdurige zorg < 60 jaar
 2. Mensen met morbide obesitas of het syndroom van Down < 60
 3. Bewoners beschermd wonen
 4. Jongeren in de leeftijd van 16-17 jaar uit medische hoog-risicogroepen
 5. Niet mobiele thuiswonenden < 60 jaar
 6. Niet mobiele neurologische patiënten met ademhalingsproblematiek
2. Extra groepen
 1. Studie en onderzoek
 2. Sporters Olympische Spelen en Paralympische Spelen
 3. Deel van Ambassadepersoneel

AstraZeneca

Advies Gezondheidsraad

- De Gezondheidsraad adviseert dat het AstraZeneca-vaccin geschikt is voor mensen van 60 jaar en ouder
- Deze groep willen we zo snel mogelijk beschermen tegen het coronavirus, en het AstraZeneca-vaccin levert daar een belangrijke bijdrage aan
- We weten vanuit de studies dat het vaccin goed beschermt tegen ziekenhuisopname en sterfte als gevolg van COVID-19. Dat is in deze fase van de pandemie, nu er nog veel mensen op de IC liggen, belangrijk

Aantallen AstraZeneca (stand 11 april)

- Er zijn tot nu toe in NL ruim 400.000 AstraZeneca-prikken gezet
- Daarvan ruim 250.000 naar mensen onder 60, van wie ongeveer 75-80% vrouw (het vaccin is veel ingezet voor zorgmedewerkers – LZ)

AstraZeneca (2)

Wat betekent dit voor mensen onder de 60 die al een 1^e prik AstraZeneca hebben gehad?

- Mensen onder de 60 die al een 1^e prik AstraZeneca hebben gehad zonder zeer ernstige bijwerkingen, krijgen ook hun 2^e prik met AZ. Dat is ook het advies van de Gezondheidsraad
- Ratio daarachter: de Gezondheidsraad geeft aan geen reden te zien om de vaccinatierreeks niet af te maken; er zijn nog geen meldingen bekend van deze bijwerking na een 2^e prik

Wat betekent dit voor mensen onder de 60 die nog niet zijn geprikt? Dus uit de groepen die momenteel met AstraZeneca zouden worden geprikt (1^e prik)?

Het besluit van de Gezondheidsraad leidt ertoe dat mensen onder de zestig die momenteel met AstraZeneca zouden worden geprikt, nu een ander vaccin krijgen aangeboden.

AstraZeneca (3)

Wat doet het besluit rond AstraZeneca met de planning?

- AstraZeneca blijven we inzetten voor 60 plussers en daar zijn we tot de tweede helft van mei mee bezig. Dus voorlopig zijn er geen vaccins over voor mensen < 60 jaar.
- Op totale planning geen grote verschuivingen verwacht.
- Planning blijft dat in de tweede helft van mei alle 60 plussers en iedereen uit de medisch hoog-risico groepen in ieder geval een eerste prik heeft gehad
- Kleine impact voor twee hoofdgroepen: 18-60 met medisch risico (griep prik-groep). Start op zelfde moment met 1e prik. Drie weken later klaar met 1e prik, maar 8 weken eerder klaar dan 2e prik
- 18-60 zonder medisch risico: start op zelfde moment, 2 weken later klaar met 1e prik en 5 weken eerder klaar met 2e prik
- Het streven blijft ook dat we begin juli iedereen die dat wil tenminste 1 keer hebben gevaccineerd

Janssen

Eerste levering aan NL en distributiedatum:

- Eerste levering maandag 12 april

Actualiteit stopzetten 14-04

- Vaccin-ontwikkelaar Janssen heeft Nederland, net als andere Europese landen, verzocht om de geleverde Janssen-vaccins nog niet in te zetten. Er bestaan zorgen rondom meldingen van trombose in de Verenigde Staten, waar Janssen al langer wordt gebruikt.
- Het Europees Medicijnagentschap (EMA) doet nu onderzoek naar mogelijke bijwerkingen van het vaccin. De resultaten worden volgende week verwacht.

5. Prikcapaciteit

Basiscapaciteit

- GGD-GHOR Nederland **1.500.000**
- Huisartsen **250.000**

Totaal **1.750.000**

Leveringen vaccins – piekmomenten

- Toewerken naar 2,5 miljoen vaccinaties per week
- Inzet van huisartsen en ziekenhuizen
- Opschaling gerealiseerd: 1 mei

Prikcapaciteit (2)

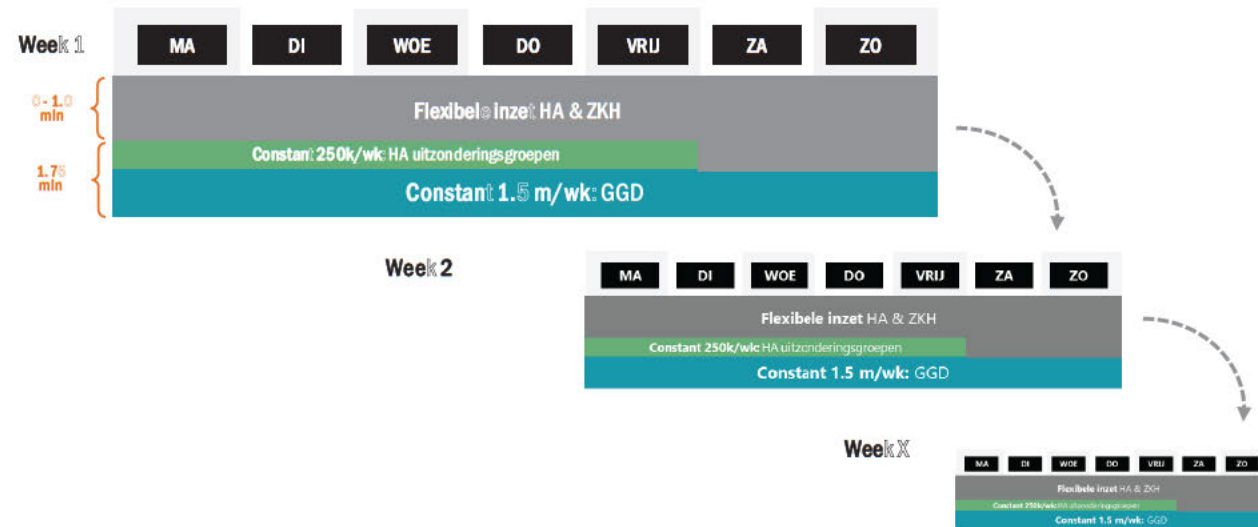
De constante stroom staat 'altijd paraat'. O.a. de weekenden zijn b.v. de ruimte om de additionele restcapaciteit toe te voegen naar aanleiding van het aantal beschikbare vaccins boven de 1.75 mln.

Kernprincipe 1:
meebewegen met de leveringen van vaccins

Kernprincipe 2:
kortcyclisch en constante ritmiek

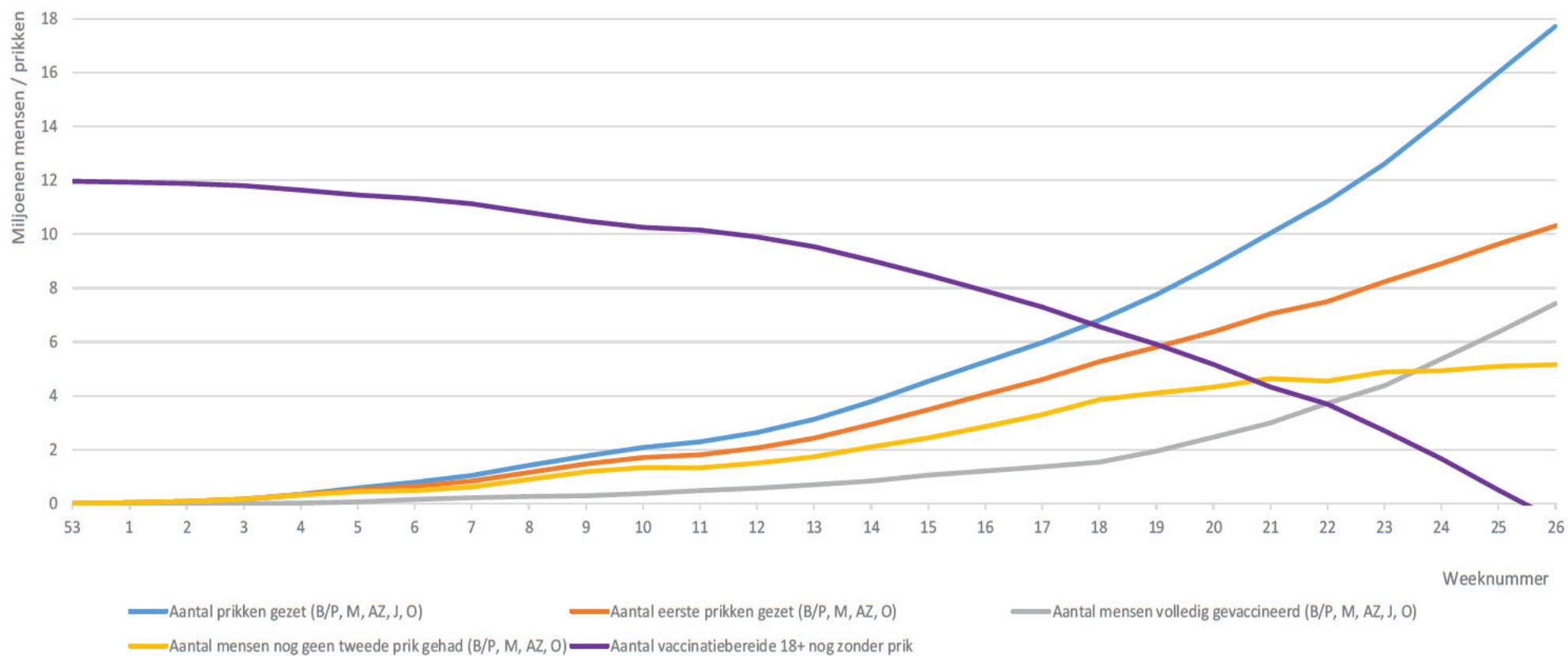
Totaal aantal prikken gezet t/m 13 april:

- Totaal 4.020.836 prikken gezet
 - GGD: 2.328.980
 - Huisartsen: 793.677
 - Instellingen en ziekenhuizen: 898.179
- Afgelopen week gezet: 652.550
- Verwacht te zetten deze week: 757.719
- Gisteren gezet: 120.372

Aantal prikken gezet en mensen gevaccineerd, gerealiseerd t/m week 14 en verwacht t/m einde Q2 Aantal vaccinatiebereide 18-plussers die nog geen prik hebben gehad

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Tabel: hoe ver zijn we naar verwachting op de eerste van elke maand

In miljoenen mensen / prikken	1 januari	1 februari	1 maart	1 april	1 mei	1 juni	1 juli
Aantal prikken gezet (B/P, M, AZ, J)	0	0,38	1,38	2,92	5,87	10,37	16,99
Aantal mensen volledig gevaccineerd (B/P, M, AZ, J)	0	0,02	0,26	0,64	1,35	3,20	6,97
Aantal mensen nog geen tweede prik gehad (B/P, M, AZ)	0	0,33	0,94	1,63	3,24	4,61	5,13
Aantal vaccinatiebereide 18+ nog zonder prik	11,96	11,61	10,76	9,69	7,38	4,15	0

Mijlpalen vaccinaties:

- 4 miljoenste prik: vandaag of morgen
- 5 miljoenste prik: ± 23 april
- 6 miljoenste prik: ± 3 mei
- 8 miljoenste prik: ± 18 mei
- 10 miljoenste prik: ± 30 mei

6. GR-adviezen

Uitstel tweede prik (herhaald verzoek TK), advies d.d. 12 april:

- De Gezondheidsraad geeft de mogelijkheid in overweging dat je de tweede prik kunt uitstellen:
 - ✓ Geeft heel beperkte gezondheidswinst
 - ✓ Dat scheelt naar verwachting enkele tientallen ziekenhuisopnames over 2 maanden
 - ✓ Heeft grote consequenties voor de uitvoering

GR-adviezen (2)

Vaccinatie onder 18 jaar:

- De Gezondheidsraad adviseert:
 - ✓ Om kinderen van 16 en 17 jaar uit medische hoog-risicogroepen te vaccineren met BioNTech/Pfizer
 - ✓ Indien BioNTech/Pfizer niet mogelijk is, eventueel Moderna
 - ✓ Geen andere kinderen vaccineren: aantal vaccins is beperkt, ziektelast bij ouderen is hoger
 - ✓ Advisering over jonger dan 16 jaar is nog niet mogelijk
 - ✓ Nieuw advies zodra er voldoende vaccins zijn en meer informatie over jonger dan 16 jaar
- Reactie op het advies:
 - ✓ Kinderen van 16 en 17 uit medische hoog-risicogroepen vaccineren met BioNTech/Pfizer

7. Communicatie

Transparante en betrouwbare communicatie, met als doel dat mensen een geïnformeerde keuze kunnen maken

- Publiekscampagne sinds medio december, veel aandacht voor online
- Specifieke aandacht voor bestrijding desinformatie
- www.coronavaccinatie.nl, met een tool die aangeeft wanneer groepen aan de beurt zijn
- Callcenter 0800-1351 voor publieksvragen
- Inzet online monitoring en webcare (ook voor beantwoording van vragen)
- Steffiemodule: corona.steffie.nl/vaccinatie en andere middelen voor specifieke doelgroepen
- Productie van (online) talkshows en andere aansprekende vormen van publieksinformatie
- Toolkits voor specifieke publieks- en professional gerichte communicatie
- Coronadashboard
- RIVM voor professionals: <https://www.rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals>

8. Mijlpalen en gebeurtenissen

Waar streven we naar (alle data onder voorbehoud van tijdige levering vaccins):

- Eerste levering Janssen
- 5 miljoen vaccinaties
- Start vaccinatie 65-69 jaar
- Start vaccinatie andere medische risicogroepen
- Start vaccinatie 50-59 jaar
- Eerste vaccinatie voor iedereen > 60 jaar + MHR
- Start vaccinatie 18-49 jaar
- Eerste vaccinatie voor iedereen > 18 jaar

12 april

Tweede helft april

Begin mei

Medio mei

Medio mei

Tweede helft mei

Medio juni

Begin juli

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vragen?

Rijksoverheid

ACC210415E

Eerste overzicht herstelplannen i.r.t. perspectief samenleving op Nederland na de crisis

ACC-19 15 april

15 april 2021

Doel

- > Deze presentatie geeft:
 - Een overzicht van de tot nu toe ontvangen departementale herstelopgaven/plannen;
 - Een eerste overzicht van herstel- en vernieuwingsopgaven uit de brede dialoog met de samenleving.
- > Het overzicht van herstel- en vernieuwingsopgaven uit de brede dialoog met de samenleving is mede voeding voor het gesprek over de departementale herstelopgaven/plannen.

Bespreekpunten ACC-19

- › Herkent u de opgegeven herstelopgaven als herstelopgaven die rechtstreeks voortvloeien uit corona?
- › Welke aanvullingen heeft u op het voorlopige overzicht van herstelopgaven?
- › Welke (tussen-)resultaten van de brede dialoog kunt u benutten als bouwstenen bij uw eigen departementale beleids- en herstelopgaven?
- › Heeft u suggesties voor de eerste analyse van de opgebrachte herstelplannen die in een volgende ACC wordt gepresenteerd?

Opdracht herstelopgaven/plannen

- > In ACC-19 op 29 maart is afgesproken om samen met de departementen een overzicht te maken van de direct corona-gerelateerde herstelopgaven/plannen.
- > Ook brengt DGSC-19 in kaart wat departementale *lessons learned* in relatie tot de corona-gerelateerde herstelopgaven zijn:
 - Hierbij worden aannames, uitgangspunten en leidende principes geïdentificeerd;
 - Ook worden departement overstijgende en dwarsdoorsnijdende thema's en verhaallijnen benoemd, als ook mogelijke kruisverbanden, overlap en witte vlekken.
- > Dit wordt in relatie gebracht tot het perspectief (in termen van herstellen en vernieuwingsopgaven) vanuit samenleving op Nederland na de crisis.

Overzicht herstelopgaven/plannen (1/3)

Op basis van de uitvraag op 31 maart volgt het volgende overzicht:

Departement	Herstelopgaven/plannen	Kenmerken
OCW	Nationaal Programma Onderwijs (implementatie is gestart)	<ul style="list-style-type: none">- Wegwerken achterstand alle leerlingen en bijzondere aandachtsgroepen;- Niet één oplossing, maar maatwerk;- Samenwerking met scholen, gemeenten en jeugdzorg;- Ondersteuning en belemmeringen wegnemen;- Toezicht en inspectie.
	Herstel culturele sector (in voorbereiding)	
Defensie	Herstelplan Defensie na COVID-19 (in voorbereiding)	<ul style="list-style-type: none">- Gevolgen direct gerelateerd aan de crisis worden benoemd;- Doel om de bedrijfsvoering zo goed mogelijk doorgang te laten vinden;- Belangrijk leerpunt is dat de inzet van Defensie doorgang moet vinden. Dit geldt breed: om het grondgebied te beschermen, om deel te nemen aan missies, om taken in NL uit te blijven voeren en om de civiele autoriteiten te ondersteunen bij crises.
IenW	Eerste respons: Spreiden en mijden (in voorbereiding)	<ul style="list-style-type: none">- Vasthouden huidige gespreide mobiliteit

Overzicht herstelopgaven/plannen (2/3)

Departement	Herstelopgaven/plannen	Kenmerken
JenV	Herstelopgave rechtspraak	<ul style="list-style-type: none">- Mogelijk volgen nadere herstelopgaven op korte termijn
VWS	Versterken mentale gezondheid en brede nazorg	<ul style="list-style-type: none">- O.a. de psychische klachten door de crisis bij ondernemers en jongvolwassenen.- Langdurige klachten na een COVID-19 besmetting
	Een gezonde leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen	<ul style="list-style-type: none">- Overgewicht extra risico ziekenhuisopname en overlijden.- Gezondheidsverschillen tussen groepen met een verschillende sociaaleconomische status vergroot.
	Vorbereiding toekomstige crisis: betere pandemische paraatheid	<ul style="list-style-type: none">- SER Corona denktank vraagt hier aandacht voor- Herijking en versterking van het stelsel van infectieziektebestrijding nodig over de hele linie van 'prevent, detect and respond'
	Versterking van de (regionale en publieke) gezondheidszorg en ouderenzorg	
	Steunpakket welzijn en leefstijl en Stimuleringsregeling E-health Thuis (implementatie gestart)	
	Deltaplan Jeugd	
	Lange termijn versterking sportsector	

Overzicht herstelopgaven/plannen (3/3)

Departement	Herstelopgaven/plannen
LNV	<i>Herstelopgaven volgen op korte termijn</i>
BZK	<i>Herstelopgaven volgen op korte termijn</i>
SZW	<i>Herstelopgaven volgen op korte termijn</i>
EZK	<i>Herstelopgaven volgen op korte termijn</i>
BuZa	<i>Ziet geen herstelopgaven voor de eigen beleidsdomeinen</i>
FIN	<i>Nog geen opgaven doorgegeven</i>
AZ	<i>Nog geen opgaven doorgegeven</i>

Perspectief vanuit samenleving op Nederland na de crisis

- > DGSC-19 werkt tevens aan het opstellen van een perspectief vanuit de samenleving op Nederland na de crisis. Dat perspectief bestaat uit herstel- en vernieuwingsopties n.a.v. COVID-19.
- > Hiertoe wordt tot en met eind mei een breed dialoogtraject georganiseerd met 1) burgers, 2) het middenveld en 3) de wetenschap en (dwarsdenkers). In totaal vinden er circa **80 dialoogtafels** plaats, er zijn er nu meer dan 30 geweest.
- > De geschetste herstel- en vernieuwingsopties in deze presentatie geven een **tussenstand** weer.
- > De herstel- en vernieuwingsopgaven zoals die vanuit de samenleving worden gedefinieerd, bieden mede voeding voor de departementale herstelopgaven/plannen.

Nederland na de crisis – brede dialoog

5.1.2e

- › Op de website www.watisjouwidee.nl worden de maatschappelijke perspectieven op herstel en vernieuwing gedeeld.
- › Daarnaast worden portretten gebruikt, waarin Nederlanders hun persoonlijk verhaal over Nederland na de crisis delen.

Tussenresultaten herstel- en vernieuwingsperspectieven (1/2)

Thema	Tussenresultaten dialoogtraject
Economie en ondernemen	<ul style="list-style-type: none">- In veel dialogen delen mensen hun eigen ervaringen met economische schade door de coronacrisis;- Ook wordt genoemd dat er winnaars en verliezers zijn: sommige sectoren bloeien financieel door de crisis, andere sectoren zitten in zwaar weer;- Burgers uiten hun zorgen over de toekomst en vinden dat er ondersteuning moet blijven voor de zwaarst getroffen sectoren;- Burgers benoemen het belang van lokaal kopen en vinden dat we dit moeten behouden na de crisis.
Onderwijs en arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none">- Burgers ervaren ook positieve effecten van het thuiswerken: niet in overvolle treinen, je eigen tempo bepalen en tussendoor kunnen wandelen;- De overheid kan in de toekomst actief beleid maken om thuiswerken te blijven stimuleren;- Wel missen mensen de toevallige ontmoetingen en geven ze aan dat het creatief proces en ideeën voor innovatie daarom verminderd zijn;- Jongeren ervaren deze positieve effecten van thuiswerken/studeren echter niet en missen het sociaal contact. Ook geven zij aan bang te zijn voor studievertraging en achterstanden.
Wonen en mobiliteit	<ul style="list-style-type: none">- Burgers zien een groot vraagstuk bij het implementeren van hybride werken na de crisis. Hoe krijg je gelijkwaardigheid in thuiswerken en werken op kantoor?- Positieve effecten van hybride werken die worden benoemd zijn dat mensen vrijer zijn om een woonplaats te kiezen en dat de druk op mobiliteit verminderd.

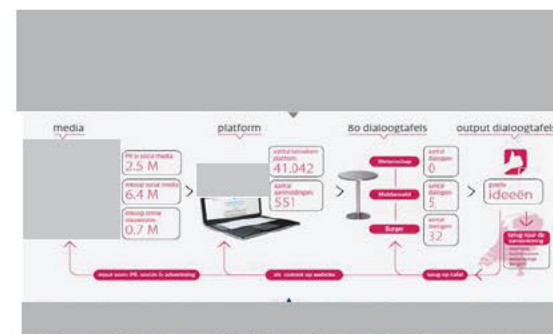
Tussenresultaten herstel- en vernieuwingsperspectieven (2/2)

Thema	Tussenresultaten dialoogtraject
Zorg en welzijn	<ul style="list-style-type: none">- Fysieke en mentale gezondheid lijdt onder de maatregelen, met name het niet kunnen sporten, het gemis van sociale contacten en het niet kunnen bezoeken van behandelaren;- Het feit dat er versterkt bewustzijn is van het belang van gezond eten en bewegen wordt genoemd als kiempunt. Deze aandacht voor een gezonde leefstijl moeten we na de crisis behouden.- Er moet specifieke aandacht zijn voor de mentale problemen die door de maatregelen zijn ontstaan, zeker voor de extra kwetsbare groepen.
Samen leven	<ul style="list-style-type: none">- Burgers willen gevoelens van saamhorigheid ook na de crisis behouden. Zeker in het begin van de crisis waren er gevoelens van verbondenheid, omdat iedereen hetzelfde werd geraakt door de crisis;- Echter zien burgers ook verharding ontstaan en minder begrip voor elkaar;- Er zijn zorgen over het groter worden van de kloof tussen winnaars en verliezers: mensen die profiteren van de crisis versus mensen die veel negatieve consequenties ervaren;- Extra kwetsbare mensen ervaren dat de impact van de coronacrisis harder doorwerkt.
Overheid, rechtstaat en democratie	<ul style="list-style-type: none">- Burgers zien een rol voor (mede)overheden om ruimte te creëren om op lokaal niveau initiatieven uit te voeren;- Burgers zien een rol voor (mede)overheden om goed gedrag dat we willen behouden na de crisis (bijv. meer saamhorigheid) te stimuleren.- Jongeren ervaren een groot gebrek aan inspraak of gevoel van regie.

Zie bijlage A t/m E voor beknopte analyses uit het dialoogtraject

Beknopte analyses uit dialoogtraject

5.1.2e

Papers en visuals

- > Opbrengsten uit dialoogtraject worden komende tijd vertaald in o.a. papers en visuals en besproken met stakeholders. Dit moet aanzetten tot actie in de samenleving.
- > Thema's worden steeds bovendepartementaal aangevlogen.
- > Zie hiernaast twee eerste visuals. De papers en visuals (± 20) worden, als ze definitief zijn, periodiek in DOC-19 en ACC-19 besproken.
- > De eerste drie visuals worden binnen twee weken afgerond.

Overzicht herstelplannen en dialoogtraject
15 april 2021

Nederland na de crisis

Van de coronacrisis naar een economische crisis?

Wat moet er gebeuren als de samenleving weer open gaat? Hoe gaan we de nakeling van de crisis bijen? Komt de economische slag pas later? Er zijn verschillende keuzes te maken in herstel en vernieuwing na de crisis op economisch gebied.

Voor meer informatie over Nederland na de crisis kijk je op: watsjouwidee.nl

3 scenario's

- Scenario 1:** De overheid stept met de steunmaatregelen zodra de samenleving weer openkijkt. Het is aan levensvatbare bedrijven om de draad zelf op te pakken.
- Scenario 2:** De overheid kijkt na de crisis selectief oorzaken, om structurele veranderingen (bijv. blijvend minder reizen) te bevorderen.
- Scenario 3:** De overheid kijkt verschillende branches ondersteunen met een herstelplan voor na de crisis.

Nederland na de crisis

Herstellen en vernieuwen

Naast het bestrijden van het COVID-19 virus in het hier en nu, denken we na over hoe Nederland kan herstellen en vernieuwen naar aanleiding van de coronacrisis. De Rijksoverheid pakt deze vraag samen op met gemeenten, provincies, bedrijven, maatschappelijke organisaties, wetenschappers, pioniers en individuele Nederlanders. Welke ideeën leven er? Waar willen we het over hebben? En waar schuurt het?

Kijk op watsjouwidee.nl #NLnaCrisis

Wat moet hersteld worden? Welke dingen willen we behouden uit de crisis? Waar liggen kansen voor vernieuwing?

Welk perspectief hebben we?

Team Nederland na de crisis

Ministeries, Gemeenten, Provincies, Planbureaus, DG Samenleving en COVID-19

Wat is jouw idee.nl

Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, beleidsmakers, wetenschappers en (overheids)kenners gaan in gesprek met elkaar. We organiseren hiervoor ruim 80 dialoogtafels. Voorbeelden van thema's: zingelijken ontspanning, natuur en milieu, onderwijs en werk, samen leven en wonen en verkeer.

Om tot een perspectief na de crisis te komen, werkt Team Nederland na de crisis nauw samen met alle ministeries, gemeenten, provincies en planbureaus.

Rijksoverheid

Voortgang themadialogen | week 3

De verkenningdialogen met burgers hebben zeven thema's opgeleverd die in de themadialogen worden besproken. Deze dialogen worden gehost door een lokaal bestuurder die ook zelf een aantal deelnemers aandragt. In deze update vind je de highlights van deze week. Aan het eind van de reeks vatten we ze per thema samen. Van alle dialogen is een database beschikbaar, waaruit we ook op verzoek meer info kunnen halen.

Wonen en verkeer

Gezondheid

Onderwijs en werk

Geluk en ontspanning

Samen leven

5.1.2e

Welvaart

Host:

Aantal deelnemers: 5
Aantal deelnemers via host: 1

Host:

Aantal deelnemers: 9
Aantal deelnemers via host: 4

Host:

Aantal deelnemers: 9
Aantal deelnemers via host: 2

Host:

Aantal deelnemers: 8
Aantal deelnemers via host: 5

Host:

Aantal deelnemers: 3
Aantal deelnemers via host: 1

Host:

Aantal deelnemers: 10
Aantal deelnemers via host: 6

"Wellicht kan het gestimuleerd worden dat mensen zelf (met de fiets) hun pakketjes ophalen vanuit kleine lokale distributie centra, in plaats van dat het allemaal aan huis bezorgd wordt."

"Ik werkte voor corona al vaak vanuit huis. En ik vind dat heerlijk. Mijn zorg is, als we straks weer meer naar het werk gaan, hoe behoud je de gelijkwaardigheid in de overleggen die je hebt? Nu is iedereen online, maar als we straks hybride werken, hoe blijft het dan gelijkwaardig?"

"Het is in Nederland kosten-technisch onaantrekkelijk om een woning te delen. Heel veel mensen zitten alleen in een woning en voelen zich eenzaam. Belasting-technisch is het onvoordelig om te delen. Als we dat wat aantrekkelijker maken, zou dat een druk van de woningmarkt kunnen halen. Ook om eenzaamheid tegen te gaan, want als je samen woont, is het ook gemakkelijker om voor elkaar te zorgen."

"Stimuleer mensen om, met inachtneming van 1,5 meter, naar buiten te gaan in plaats van binnen te blijven. Vergroot de openbare ruimte als mensen bij elkaar willen komen door bijvoorbeeld de straat open te stellen als de parken vol zijn i.p.v. de parken sluiten. Organiseer een auto-loze zondag en laat mensen elkaar ontmoeten op straat."

"Crisis zorgt voor ruimte om te veranderen, hopelijk blijft die ruimte er en wordt die benut."

"Ik droom dat we ons blijven herinneren hoe belangrijk voedsel is in het bestrijden van een pandemie. En dat de overheid ons faciliteert en stimuleert om gezond te eten."

"Weer bacillen uitwisselen. Het gaat over de creatieve processen en alles wat daarom heen zit. De ideeën die ontstaan als je samenkomt, dat mis je nu online. Je wilt elkaar echt infecteren met ideeën, het scherp zetten, reflecteren. Voor jongeren gaat het ook over elkaar ontmoeten in de kroeg, en daar bacillen uit te wisselen."

"Het gaat voor mij over de toevallige ontmoetingen, het plezier dat dat oplevert en ook de kennis die dat oplevert. Je ziet dat nu de innovatie ook wat tot stilstand is gekomen. Iets nieuws tot stand brengen is uitermate lastig op dit moment."

"Ik zit op de middelbare. Ik merk dat er van je wordt verwacht, dat je het wel moet doen zoals het normaal zou gaan. Terwijl het onderwijs niet normaal is. Toch word van mij verwacht dat ik optimaal presteer. Ik heb het gevoel alsof scholen meer geven om de cijfers en dat je het uiteindelijk maar haalt, dan om te vragen hoe gaat het eigenlijk met je."

"Schreeuwen lukt ons nog wel, maar kunnen we ook nog luisteren? Ik zie toenemende polarisatie, dat is echt wel een ding. Hoe lang kun je nog solidair zijn als je er niets voor terugkrijgt. Dat iemand anders voor jou besluit: die arts van jou kan wel even wachten, dat is gewoon niet fijn. Dat is de buitenwereld, maar aan de andere kant: de binnenwereld, het verstillen, het genieten van kleine dingen dat is wel iets wat ik wil proberen zoveel mogelijk vast te houden."

"Ik zie wel heel veel initiatieven om lokale ondernemers te steunen, om mensen die het zwaar hebben een hart onder de riem te steken, gepensioneerden die zich aanbieden om voor de klas te staan. Dat beseffen we moeten het met mekaar doen, dat zou ik vast willen houden."

"De wijkvereniging blijft actief bezig en dat lokale is goed om op te blijven pakken. Daar zijn veel vrijwilligers voor nodig!"

"Behoefte om meer community te zijn. In elke gemeente zouden we deze dialogen kunnen gaan voeren."

"Mijn droom is een universeel, onvoorwaardelijk inkomen, een basis voor iedereen. Het vangnet op alle niveaus versterken."

"Om de samenleving gezond te maken is het van belang om de gezondheidsverschillen kleiner te maken, sport in kanswijken. Ik vind het belangrijk dat we meer aandacht geven aan leefstijl."

"Ik zou willen dat er een uitburgerloket bij de gemeente was die nabestaanden kan helpen dat een overledene van alle media en uit de registers gaat."

"In het kader van 'never waste a good crisis', sta even stil. We worden nu gedwongen om dieper te graven en te ervaren wat het ons heeft gedaan."

"Een andere eerste stap is om de binding op te zoeken met alle mensen in Nederland. Heel veel mensen zijn laagopgeleid. Kijk naar hoe het RIVM het virus uitlegt, maar ook het toelagensysteem. We moeten het heel makkelijk maken en voornamelijk het minimumloon omhoog doen. Op die manier pak je een hele grote groep mensen die nu maar moeizaam een leven leiden."

"Kinderen zijn de toekomst. Ik moet denken aan jonge mensen. Mijn ouders waren kind in de Tweede Wereldoorlog en zij zeiden ook dat ze bang waren en niet wisten wat de toekomst zou brengen. Ik ben een beetje bang dat dit ook voor jonge mensen gaat gelden. Wat betekent dit allemaal voor mijn leven en durf ik daar wel over te praten?"

"Voor mij gaat mijn droom over de verdeling van de welvaart en over een betere verdeling van de lasten en de lasten. De lasten zijn enorm schreef verdeeld, lees bijvoorbeeld het rapport van Oxfam Novib."

Bijzonderheden
Geen.

Bijzonderheden
Geen.

Bijzonderheden
Geen.

Bijzonderheden
Ondanks dat het een grote groep was, was er veel aandacht voor elkaar. In de kleine groepjes is er intensief gesproken.

Bijzonderheden
Er was enorm veel aandacht en voortbouwen op elkaar; verbondenheid rond het thema Samen leven.

Bijzonderheden
Veel mensen zijn zich bewust van hun privileges (hoogopgeleid, financiële stabiliteit, koopwoning) en willen zich graag inzetten voor mensen voor wie dat niet beschikbaar of vanzelfsprekend is.

“Thuiswerken is een essentie: goed voor natuur, voor gezinnen, het is allemaal relaxter.”

5.1.2e

Eerste uitkomsten verkenningsdialogen: analyse van het thema ‘thuiswerken’

Wie hebben we gesproken:

- 104 mensen
- Er kwamen 32 verhalen naar voren met thuiswerken in de hoofdrol, genoemd door mensen met de volgende beroepen:

• Café eigenaar	• ICT medewerker	• Redacteur vrouwenblad
• Consultant op het gebied van communicatie	• Klantenservice-medewerker	• Servicemanager/ beveiliging
• Excursiebegeleidster	• Leerkracht basisonderwijs	• Stralingsdeskundige
• Facilitair medewerker	• Manager tankstation	• Voedingskundige
• Fotograaf	• Marechaussee medewerker	• Vrijwilliger in de zorg
• Gegevensbeheerder	• Medewerker Hoger onderwijs	• Woonbegeleider voor mensen met een verstandelijke beperking
• Huisvrouw	• Politie medewerker	• Zakenreis consultant
	• Rechercheur	
- En bovendien: een middelbare scholier, een student, iemand die al met pensioen is, en twee mensen die momenteel zonder werk zijn.

Wat kwam in de knel?

In elke dialoog vragen we naar: wat komt in de knel? Dat is een open vraag. Het thema thuiswerken ‘as such’ speelde in die verhalen nooit de hoofdrol. Verwante thema’s zoals thuis/online studeren en drukte in huis kwamen wel terug, maar er waren geen knelverhalen met thuiswerken als expliciet hoofdthema.

Wat is ontkiemd?

De mensen die thuiswerken aanmerken als een positieve ontwikkeling tijdens corona, doen dat vooral om de volgende redenen:

- Natuur en milieu: minder uitstoot, minder vervuiling
- Rust: meer tijd voor jezelf, het gezinsleven
- Ontspanning: niet in overvolle treinen, je eigen tempo bepalen, wandelen tussendoor

5.1.2e

5.1.2e

En vaak noemen ze een combinatie:

'Voor mij privé is thuiswerken echt ideaal geworden. Ik heb een dochtertje van 3 waar ik mee samen woon. En als ik naar het werk moet, dan is dat een hele lange dag, ook voor haar. En als ik kan thuiswerken kan ik haar laten uitslapen. Ik kan boodschappen eventueel tussendoor doen, het huishouden tussendoor. Dus het geeft mij meer rust dan ook voor mijn dochter. Ik sta nu niet meer in de file, dat is voor mij fijn maar ook voor het milieu. Het geeft mij ook veel meer rust.' (politiemedewerker, d1)

'Thuiswerken. Sinds mensen dit meer doen, zijn er minder files op de weg. Hoe meer file hoe meer frustratie ik heb. Ook voor de CO₂-uitstoot is het goed' (politiemedewerker, d5)

'Ik kies er nu wel heel bewust voor om af te spreken met mensen, en soms kies ik ervoor om iets online te doen. Dat scheelt je in tijd en ook in productiviteit. Als we dat allemaal zouden blijven doen, zou dat positieve effecten hebben voor het milieu en ook voor het gezinsleven.' (woonbegeleider, d3)

'De privé werk balans is makkelijker want je kan naar de tandarts tussendoor. Als je klaar bent ben je thuis. Hardlopen hoef je niet uit te stellen. Het scheelt qua reiskosten en ook uitstoot. Mensen hoeven minder nodig bij de Randstad te wonen vanwege minder reistijd. Ik ben meer uitgerust dan wanneer ik van 7 tot 7 de deur uit ben. Iets langer doorwerken is soms juist een voordeel, als ik in de flow zit.' (ICT medewerker, d8)

'Thuiswerken is een essentie, goed voor natuur, voor gezinnen, het is allemaal relaxter. Dat moeten we vasthouden.' (fotograaf, d7)

Ideën voor de toekomst

Er worden drie soorten suggesties gedaan voor de toekomst, om het thuiswerken vast te houden:

- Werkgevers kunnen thuiswerken mogelijk maken en stimuleren (denk aan vergoeding voor de energierekening)
- De overheid kan actief beleid maken om werkgevers te stimuleren thuiswerken mogelijk te maken (door te belonen, maar er wordt ook geopperd dat de overheid werk op kantoor kan belasten).
- Bewuste keuzes door mensen zelf.

Een deelnemer oppert bovendien om iets nuttigs te doen met de kantoorpanden die op deze manier overbodig worden.

Werkgevers

'Wat nodig is, is dat grote kantoren die overbodig worden, dat daar iets mee gedaan wordt. Compensatie voor thuiswerken, de energierekening wordt hoger bijvoorbeeld. Er moeten goede regelingen komen voor mensen die thuiswerken. Je moet nadenken over stimuleringsmaatregelen en vergoedingen om thuiswerken aantrekkelijk te maken.' (fotograaf, d7)

'Kantoorparken, kleinere kantoren en creatiever worden met de werkplekken.' (gegevensbeheerder, d3)

Overheid

'Ik denk dat de overheid werkgevers kan helpen om oplossingen te verzinnen om werknemers meer thuis te laten werken. En zo meer rust te creëren.' (redacteur vrouwenblad, d3)

'Belast bedrijven die hun mensen weer naar kantoor sturen bijvoorbeeld, dat er echt beleid komt dat deze beweging ondersteunt.' (student, d1)

Mensen zelf

'Bewust leven, minder reisbewegingen. Bewuster nadenken over alles, ga ik naar kantoor? Hoe reis ik? Wat eet ik?' (servicemanager, beveiliging, d6)

5.1.2e

“Ik ben bang dat de verschillen tussen arm en rijk groter worden.”

5.1.2e

Eerste uitkomsten verkenningsdialogen: analyse van het thema ‘armoede’

Wie hebben we gesproken:

Naast de **104 mensen** die we spraken tijdens de algemene verkenningsdialogen hebben we gesprekken gevoerd met:

- 3 leden van een van de Nederlandse Quiet communities (stichting gericht op mensen in armoedesituaties), en de projectleider van die community. De mensen uit deze communities – zelf in een armoedesituatie – noemen we Quiet member.
- 4 dak- en thuislozen die wonen in opvang (nachtopvang in zelfbeheer) en 3 medewerkers van die opvang voor dak- en thuislozen.

In dit verslag geven we met name weer wat die laatste twee groepen vertelden, maar waar dat relevant is grijpen we ook terug op wat mensen uit de andere verkenningsdialogen over financiële onzekerheid of armoede hebben gezegd.

Hoofdpunten:

- Mensen in armoede die meededen aan de dialogen noemen grotendeels dezelfde knel en kiempunten als die we eerder in de verkenningsdialogen hoorden (gemis van sociale contacten, zorg om jeugd, zorg om gezondheid...), specifiek als het gaat over armoede is een grote zorg dat de verschillen tussen arm en rijk groter worden.
- Met name de knelpunten lijken wel heftiger door te werken: als je aan de onderkant van de arbeidsmarkt werkt en je raakt je baan kwijt, dan voel je je erg onzeker, en als je je maaltijd in het opvangcentrum mist dan mis je meteen ook alle sociale contacten en voel je je minder gezien....
- Belangrijk kiempunt is ook hier: de zorg en hulp voor elkaar. Zowel van mensen die nog wel in gezonde financiële situatie zitten, maar ook van mensen die het zelf ook moeilijk hebben. De Quiet projectleider die we spraken vertelde dat ondernemers ook in moeilijke tijden hun initiatief bleven steunen. De opvangmedewerker vertelt dat dak- en thuislozen elkaar steunen. Opmerkelijk: de professionals noemen dat de samenwerking over instanties (en zelfs met semi-private partijen) heen soepeler loopt (improvisatie, kortere lijnen, creativiteit).
- Voor de toekomst na corona hopen mensen dat de solidariteit en saamhorigheid blijft, dat er voldoende support komt (werk, wonen) en ondersteuning voor mentale veerkracht.

5.1.2e

5.1.2e

Wat kwam in de knel?

In elk van de 10 verkenningsdialogen vroegen we naar: wat komt in de knel? Financiën kwam daar relatief weinig als het grootste zorgpunt naar voren. En dat was bij de mensen in armoede en de dak- en thuislozen die aan het woord kwamen niet anders – de thema's die in de algemene verkenningsdialogen als knelpunten naar voren kwamen, zoals gemis aan sociale contacten, zorg om de jeugd, last van verminderde bewegingsvrijheid en gezondheid werden hier ook het meest genoemd:

'Wat ik het meeste mis: zomaar even bij iemand op bezoek gaan. Mijn familie woont buiten de stad, en dan kun je niet zomaar even gaan eten en nog wat langer blijven want dan ben je misschien niet op tijd terug. De avondklok zorgt ervoor dat je alles moet plannen. En je kunt ook niet blijven slapen.' (vrouw, momenteel dak- en thuisloos)

'Mijn zus is 81 jaar en ze woont in een verzorgingstehuis. Ze heeft corona gehad en vond het heel erg dat ik niet naar haar toe kon. Ik heb haar kaartjes gestuurd en heb vooral gekeken naar wat ik wel kon doen.' (Quiet member)

Mensen in een kwetsbare financiële situatie vertelden daarnaast over hoe de combinatie van gebrek aan geld en de maatregelen nog sneller/ en sterker tot eenzaamheid, onzekerheid en stress leidt:

'In het Smulhuis werd dagelijks voor zo'n 60 mensen gekookt. Een derde zijn gasten van de Sleep Inn, maar tweederde van de mee-eters zijn mensen uit de buurt die het krap hebben. Die missen niet alleen een goedkope warme maaltijd maar vooral ook de sociale contacten. Het slot op de openstelling zorgt ervoor dat mensen uit beeld raken. En dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en ongedocumenteerden, die niet rechthebbend zijn voor de opvang maar wel vaak binnenkwamen voor een kop koffie.' (opvangmedewerker dak en thuislozen)

'Het behouden en opbouwen van relaties is door social distancing lastig. Daklozen zijn al kwetsbaar en voelen zich nu nog minder gezien dan anders, hebben het gevoel dat zij een status aparte hebben. Ook de berichtgeving en

maatregelen rond Corona geeft de bewoners zorgen. De onzekerheid levert veel gevoelens van stress en spanning op. Je ziet de onderling ruzies maar ook suicide oplopen. Voor het kunnen uiten van je zorgen en het helpen met compassie naar jezelf kijken is niet altijd voldoende ruimte.' (opvangmedewerker dak- en thuislozen)

Ook merkten mensen die een beroep op voorzieningen moeten doen, of die afhankelijk waren van (para)medische zorg dat dit (zeker in het begin) langer duurde en er minder hulpverlening beschikbaar was.

'Het heeft wel heel lang geduurd voor ik hulp kreeg met mijn verslaving en de financiële gevolgen daarvan, wat de reden is van mijn dakloosheid. De eerste 6 maanden is ervoor mijn gevoel weinig tot niets gebeurd, daarna is het gelukkig in een stroomversnelling gekomen. De hulpverlening is trager, het is allemaal wat moeilijker en lastiger. Afspraken die werden afgezegd en zo. Ik werd op mezelf teruggeworpen. En omdat mijn begeleidster in contact geweest was met iemand die corona had moest ik ook in quarantaine. En je kan natuurlijk wel niks zeggen maar anders besmet ik misschien anderen en kan er helemaal niemand naar buiten en dat wil ik niet op mijn geweten hebben.' (man, momenteel dak- en thuisloos).

Dat gezegd hebbende, hoorden we ook echt verhalen van mensen waarbij de financiële knel de hoofdrol speelde. Mensen die hun baan verloren – of met hun onderneming in de problemen kwamen, en daardoor financieel in de knel kwamen (NB je kunt misschien nog niet altijd spreken van armoede, maar wel altijd over forse impact)

'Ik zie het aantal members van Quiet stijgen. We hebben meer leden door corona. Veel mensen met zelfstandig contract die hun werk verliezen en daardoor met armoede te maken krijgen' (projectleider Quiet community)

'Mensen zijn hun baan kwijtgeraakt, waaronder ikzelf. Ik was ZZP'er, had eigen bedrijfje, en mag blij zijn als ik nu een kwart heb van wat ik verdiende. Ik kan mijn hoofd net boven water houden.' (ZZP'er, d7)

'Ik heb geen geld om te eten. Ik heb mijn huis verkocht en de hele tijd zeggen mensen: Oh leuk, ben je lekker creatief bezig? De ambtenaren met wie ik over mijn schuld praat zitten met een volledig salaris en hun hypotheek. Die hebben gewoon geen idee wat het is om in deze tijd een club te hebben, een podium en horeca-eigenaar zijn van zo'n groot bedrijf' (horeca-ondernemer, pd)

5.1.2e

5.1.2e

Waar dit aan de orde kwam in de dialogen, raakte dit de andere gespreksdeelnemers:

'Ik hoor voor het eerst dichtbij de (zelfstandige) ondernemers die (financieel) geraakt worden door de maatregelen. De onmacht lijkt me onwijs frustrerend.' (verpleegkundige, pd)

'Wat ik zie bij mensen in armoede: als ze al een baan hebben tegen het minimum loon met een flexibel contract, dat zijn de mensen die nu ontslagen worden en geen enkele zekerheid hebben. Die mentale druk is zo hoog' (Quiet member)

Dat leidt tot het volgende punt: mensen maken zich zorgen over de toenemende verschillen tussen arm en rijk. Die zorg zien we zowel bij mensen die financieel zelf weinig effect ondervinden van de coronamaatregelen:

'Ik vind het erg dat we winnaars en verliezers krijgen. Wat we merken dat je in bepaalde branches niet voor je baan hoeft te vrezen. Maar je realiseert je dat de mensen die wel hun baan verliezen of niet kunnen werken (zoals de kapper), het moeilijk hebben. Het missen van de mensen. De sportschool ligt plat en ze hebben geen inkomsten. Daar werken veel zzp'ers en die uren zijn ze kwijt. Bij mij loopt het qua financiën door. Dus wat ik mis is een luxeprobleem. Weinig mensen beseffen hoe groot het verschil is tussen winnaars en verliezers.' (gepensioneerde, d5)

'Mijn oom met een eigen kledingwinkel ziet alles verloren gaan. In mijn situatie is het meer een luxeprobleem, dat je iets mist. Maar eigenlijk moeten we kijken naar de mensen die het veel moeilijker hebben. Het verschil blijft je houden. De een gaat erop vooruit door Corona, de ander niet. Aandacht voor mensen die iets verliezen is belangrijk.' (politiemedewerker, d5)

...Als bij mensen die in armoede leven:

'Ik hoop dat de prijzen hetzelfde blijven voor een drankje en eten in restaurants. Ik ben bang dat de prijzen gaan stijgen waardoor ik (en mensen die het niet zo breed hebben) niet meer op een terrasje kan zitten. Ik snap de ondernemers als ze hun prijzen omhoog gooien in de toekomst maar ik ben bang dat de ongelijkheid tussen arm en rijk alleen maar groter wordt.' (Quiet member)

Wat is ontkiemd?

De positieve ontwikkelingen die mensen op dit gebied noemen gaan over solidariteit en omkijken naar elkaar:

'We zijn als Quiet een solidariteitsgraadmeter van de samenleving. Normaal schenken de ondernemers van onze stad iets aan Quiet members. Restaurants doneren bijvoorbeeld een etentje. Zelfs nu in deze tijd, nu veel ondernemingen dicht zijn, blijven ze dat doen. Onze members krijgen dan bijvoorbeeld een takeaway dinner. Dat ontroert me. En ik had het niet zomaar verwacht.' (projectleider Quiet community)

'De hulpvaardigheid was enorm: van particulieren die inzamelacties houden, hotels die hun deuren openzetten en overnachtingsplek aanbieden toen er teveel aanmeldingen waren voor de nachtopvang, een oproep op lokale TV waar enorm op gereageerd is, de voetbalclub die een duit in het zakje deed. Wat heel fijn is daarbij is dat er ook echt gevraagd wordt "wat is er nodig, waar hebben jullie het meeste behoefte aan?'" (opvangmedewerker dak- en thuislozen)

'Ook bij de gasten (de daklozen) zie je dat er meer "zelforganisatie" is. Ze zoeken elkaar op. En in de dorpen en steden zie je meer compassie met daklozen. Het gevoel dat het jou ook zomaar zou kunnen overkomen.' (opvangmedewerker dak- en thuislozen)

'Zeker met de avondklok zit je vaker met z'n allen in de woonkamer te kletsen en dat is gezellig. Mensen die je normaal niet ziet zie je nu meer en het wordt zo haast meer ja een veredeld hostel. Dan heeft de een fles cola en de ander zoutjes en dan zit je nog net niet met z'n allen All You Need Is Love te kijken. Het is haast een verplichting omdat je voor 9 uur binnen moet zijn en dan ontstaat er wat anders. De saamhorigheid wordt groter en je begrijpt elkaar beter – al wordt de kans op akkefietjes ook groter omdat niet iedereen altijd even rustig kan blijven en als je onder invloed bent reageer je ook heftiger.' (man, momenteel dak- en thuisloos)

5.1.2e

5.1.2e

Overigens horen we hier (minder, maar toch) ook andere geluiden over, met name van mensen die erg eenzaam of geïsoleerd zijn, mede omdat ze leven in armoede:

'Waar ik boos om wordt, is dat in het nieuws en in de volksmond iedereen nu medelijden heeft en de aandacht ligt op de mentale klachten van jongeren. Maar we moeten niet maar 1 doelgroep de hele tijd centraal stellen. Eerst de ouderen, toen de jongeren. Wat denk je van alle doelgroepen in kwetsbare posities die naar mijn mening overgeslagen worden? Of het allerergste: mensen die alleenstaand zijn, geen familie of weinig vrienden hebben. En geen partner. Ik ken mensen die zijn zo eenzaam en depressief. Het leven hoeft voor hen niet meer.' (Quiet member)

'En op het nieuws hadden ze het allemaal over dat iedereen elkaar zo helpt in de buurt met boodschappen etc. in coronatijd. Ik heb daar in mijn buurt of straat niks van gemerkt. Ik heb geen een keer contact gehad met iemand. Dat vond ik wel raar terwijl overal gezegd werd dat iedereen zo goed naar elkaar omkeek. Daar heb ik niks van gemerkt.' (Quiet member)

Wat in de verkenningsdialogen een aantal keer als kiem genoemd wordt is de **steun van de overheid**:

'Ik vind het bijzonder hoe de Nederlandse bevolking gesteund wordt door de regering. Ik vind het mooi dat die steun nu naar eigen land gaat in plaats van het buitenland. Hulp aan eigen bevolking vind ik wel belangrijk' (consultant zakenreizen, d8)

Daar staat tegenover dat er ook mensen zijn die benoemen dat de steun teveel naar de grote bedrijven gaat, en te weinig naar MKB of ZZP'ers, en/of dat de overheid het niet goed of niet eerlijk aanpakt met de maatregelen, waardoor sommigen meer schade leiden dan anderen.

'Ik heb samen met mijn vriendin een kleine reisorganisatie en voor veel branches zijn er subsidies geregeld en tegemoetkomingen. Maar in de reisbranche niets en er is nog niemand ziek geworden door een reis te boeken dus we worden nogal vergeten. We moeten er alleen op bijleggen en een voucher uitgeven is 1, maar de kosten die gemaakt zijn krijgen we niet terug.' (medewerker teststraat/ eigenaar reisbureau, d5)

In de gesprekken met de Quiet members en met name mensen uit de dak- en thuislozenvoorziening hoorden we ook positieve geluiden over de **ondersteuning die ze ervaren vanuit instanties of (lokale) overheid**:

'Ik merk dat er kortere lijntjes zijn. Voorheen werden we nooit serieus genomen als sekswerkers, en nu worden we zelfs door de wethouder uitgenodigd voor een gesprek. Er is echt meer aandacht en dat is positief.' (vrouw, momenteel dak- en thuisloos)

'Begeleiders helpen meer dan hiervoor: denken met je mee en komen met voorstellen want zij zien ook wel dat het nu extra moeilijk is. Je merkt dat je niet zomaar een nummertje bent, er wordt echt met je meegedacht. Zo van: we hebben dit of we hebben dat, is dat niks voor jou? En ja dat vind ik wel heel fijn.' (vrouw, momenteel dak- en thuisloos)

Ook de begeleiders in de dagopvang noemen als positief punt dat ze het idee hebben dat er meer en makkelijker samengewerkt wordt met (gemeentelijke) overheid en andere partijen. Door het improviseren neemt de flexibiliteit en het meedenken toe, waardoor men de samenwerking als effectiever beleeft.

5.1.2e

5.1.2e

Ideeën voor de toekomst

Wat als eerste opvalt is dat men het belangrijk vindt dat de **onderlinge saamhorigheid en het omzien naar elkaar blijft** (iets dat we over de gehele linie in de verkenningsdialogen veel terughoorden, dus ook bij dit onderwerp). Zowel mensen die het financieel zonder kleerscheuren doorstaan, als mensen in armoede noemen dit punt.

'Voldoende inkomen en zorg voor iedereen. Gelijkheid tussen arm en rijk, dus minder ongelijkheid en dat iedereen geholpen wordt. Gelijkheid tussen de winnaars en verliezers. Gelijke kansen voor iedereen.' (postbezorger, d5)

'In de kern komt het neer op het allemaal maatschappelijke verantwoordelijkheid laten zien en je steentje bij te dragen: we zijn samen verantwoordelijk. De samenwerking met de (lokale) overheid, gemeenten, ondernemers en gewone burgers laat zien dat het betrekken en benutten van kennis enorme veerkracht oplevert. Een faciliterende instelling helpt!' (opvangmedewerker)

Een tweede punt is: **zorgen voor werk en woningen, zodat mensen hun leven in zelfstandigheid kunnen voortzetten:**

'De economie moet een oppepper krijgen zodat ik op zoek kan naar een baan en door kan groeien. Ik heb gewoon een mbo diploma en ben stratenmaker dus in principe kan ik weer als stratenmaker aan de slag gaan. Er is nu veel vraag naar, naar stratenmakers dus ja ik moet gewoon even kijken hoe dat nu gaat lopen. Het zou moeten lukken.' (man, momenteel dak- en thuisloos)

'Mijn zoon van 34 jaar woont nog thuis. Hij werkt bij de AH achter de kassa, fulltime, maar het is voor hem bijna onmogelijk om een betaalbaar huis te vinden. Ik zou wensen dat jonge mensen in de toekomst een betaalbaar huis kunnen huren. Zodat deze groep ook een fijne toekomst zelfstandig kan opbouwen.' (Quiet member)

'Er is heel veel waar je gebruik van kan maken als je in armoede leeft. De sociale dienst, stichting leergeld, de voedselbank, Quiet, noem maar op. Maar het is zo zwaar en mensen zitten zo vol schaamte om elke keer weer

je verhaal te doen, documenten aan te leveren om te laten zien dat je er recht op hebt, allemaal verschillende loketten waar je aan moet kloppen. De schaamte is groot, de afhankelijkheid levert zoveel stress op, en als je al gestresst bent en met zoveel instanties moet schakelen is het moeilijk het overzicht te behouden. Je bent echt aan het overleven. Het is zo fijn als je sneller uit de overlevingsfase komt, dingen makkelijker worden gemaakt zodat je sneller uit de armoede kunt komen. Niemand wil zolang in armoede zitten, geloof me maar.' (Quiet member)

Een laatste punt dat in het oog springt is zorgen voor **mentale steun en veerkracht**. Leven in armoede brengt onzekerheid en stress met zich mee, die het op zich al lastig maakt om uit het dal te klimmen. Een baan of een voldoende uitkering is wat duurzaam helpt, maar aandacht voor de mentale kant wordt ook genoemd als belangrijk. Als je in een kwetsbare financiële positie zit is het kwijtraken van je baan, of zien dat er weinig werk is iets dat je nog onzekerder maakt. Kom je wel weer aan het werk als de economie niet heel hard aantrekt?

'Ik spreek zoveel mensen in armoede met dromen over wat ze willen worden. Maar de onzekerheid is groot en het zelfvertrouwen is laag bij die mensen. Ik gun dat deze mensen een mooiere toekomst voor zichzelf en hun kinderen kunnen creëren en dat ze kansen krijgen.' (Quiet member)

'De essentie voor na Corona is dat er aandacht is en blijft voor het krijgen van meer vertrouwen in jezelf' (opvangmedewerker dak- en thuislozen)

'Ik vind het belangrijk dat we de komende jaren de mensen die in de problemen zijn gekomen, blijven screenen. Niet alleen financieel maar ook op psychisch gebied, ziek zijn, angsten, burn-out klachten. Ik kan me voorstellen dat iedereen straks 'hiep hiep hoera' weer aan de gang gaat, maar dat er bij veel mensen restverschijnselen zitten. Ik vind het belangrijk dat we daar de komende jaren oog voor blijven houden. Als je het nu al weet van mensen, deze mensen blijven zien. Er zijn veel psychische en financiële problemen ontstaan die zorgen voor klachten.' (medewerker speciaal onderwijs, d8)

“Met vierkante ogen kun je niet vooruit kijken.”

Eerste uitkomsten verkenningdialogen met jongeren: analyse

5.1.2e

Wie hebben we gesproken:

- 15 jongeren in de leeftijd 17-29 jaar die we hebben gesproken in de verkenningdialogen (7 in aparte jongerendialoog – jd -, de andere 8 in gemengde dialogen).
- De meeste van hen (12) volgen onderwijs, op MBO, HBO of WO.
- Drie van hen vullen hun tijd anders in, met werk, een schakelprogramma of een tussenjaar.

Wat kwam in de knel?

De meeste knelverhalen betreffen voorbeelden van negatieve impact op:

1. **Mentaal welbevinden:**
 - Sobere en soms depressieve gevoelens
 - Stress
 - Rusteloosheid en soms ook slapeloosheid
2. **Kwaliteit van het dagelijks leven:**
 - Sleur, gemis van toekomstperspectief
 - Eenzaamheid en gemis van sociale contacten (uitlaatklep)
3. **Presteren en motivatie:**
 - Schoolwerk dat in de knel komt (bv studievertraging, leerachterstand, demotivatie)

Deze zaken hangen natuurlijk met elkaar samen en versterken elkaar. Jongeren benoemen niet alleen hoe ze het nu ervaren maar ook dat ze er last van hebben dat ze dit juist in deze fase van hun leven meemaken. Een fase die ze zich anders hadden voorgesteld, waar ze eigenlijk heel graag nieuwe mensen leren kennen, zichzelf en de wereld willen ontdekken. En die misschien wel niet meer terugkomt. Dat besef lijkt de negatieve beleving scherper te maken.

5.1.2e

5.1.2e

Enkele illustratieve quotes waarin vaak meerdere van bovenstaande punten terugkeren (in spreektaal):

Mentaal welbevinden

'Ik ervaar rusteloosheid. Ik zie het ook bij anderen. Niemand staat aan of uit. ... Alles wat je nu doet: werken, studeren, eten of slapen: het is allemaal binnen dezelfde vierkante meters. Ik kan ook niet echt meer slapen. Ik werd vannacht om half 4 gewoon klaarwakker. Ik wil niet zelig zijn, maar voor mij is dat waar ik op uit kom.' (student, dj)

Kwaliteit van dagelijks leven: sleur en gemis van sociale relaties

'Studenten komen met hun sociale relaties in de knel. Normaal gesproken sprak je bijna iedere avond af met vrienden en ga je door tot in de late uurtjes, afhankelijk van hoe leuk het is. Nu is daar een harde stop op gezet ... Ik kan mijn vrienden niet zien op de manier zoals ik ze zou willen zien want je ritme wordt bepaald door studie en huisgenoten ... Het is deprimerend, die sleur omdat je in je studententijd zit waar je alles uit wilt halen. Je vrije moment. Je bent jong en hebt nog niet zoveel zorgen en dat wordt nu van je afgepakt.' (student, d8)

Kwaliteit van dagelijks leven: sleur, gemis van toekomstperspectief en mentaal welbevinden

'Mijn krantenkop zou zijn: "met vierkante ogen kan je niet vooruit kijken". Voornamelijk omdat je op een leeftijd zit, waarin je wie je bent, je identiteit, haalt uit de ervaringen die je met anderen hebt, de avonturen die je meemaakt, de vrienden met wie je op school zit. Dat is zo anders dan via een scherm. Hoe kan je er nog achter komen wie je bent, als je elkaar alleen nog maar via een scherm ziet? Ik word er zelf ook heel moe van. Ik merk dat als ik opsta, dat ik moe ben, en midden op de dag ben ik moe en 's avonds ben ik moe. Dat had ik hiervoor echt niet, dan had ik energie. Het is een grote sleur. Die maar doorgaat. En steeds verlengd wordt. Er is helemaal geen stip aan de horizon. Het is niet zo van, als je nog zes weekjes goed je best doet, dan komt het goed. Nee het is, als je goed best doet, dan weten we niet hoe het over zes weken is. Dan moeten we dan weer zien. En dat is gewoon heel kut.' (jongere in tussenjaar, dj)

Kwaliteit van dagelijks leven en mentaal welbevinden

'Iedere dag ziet er hetzelfde uit. Ik kom van school. Ja ik kom niet van school. Ik kom van Teams. Dan ben ik klaaren dan ga ik werken. En dan kom ik van werk, en dan is het al 21.00u en zit ik al opgesloten thuis. En dan zie ik mijn vrienden niet. Je kan helemaal niets doen. En ik moet ook extra opletten want mijn moeder is in de risico-groep. Ik kan gewoon helemaal niks. Ik merk dat ik zelf dat ik er ook slapeloze nachten van krijg. En dat maakt me mentaal wel kapot. Vooral de avondklok, dat maakt het nog erger. Ik voel me zo opgesloten.' (student, dj)

'Ik word verdrietig van al die verhalen. Best wel verdrietig. Ik denk dat mijn krantenkop zou zijn "gezondheid omvat meer dan fysieke gezondheid". We hebben het nu steeds over een kwetsbare groep, die nu wordt ingevuld als mensen van bejaarde leeftijd. Maar in mijn optiek is er ook een kwetsbare groep die in het midden van hun leven staan, waar niet naar wordt omgekeken. Waar eigenlijk van uit wordt gegaan, dat ze veerkrachtig zijn. Terwijl ze juist een ervaring uit het leven wordt ontnomen. We denken zo in vanzelfsprekendheden: jongeren hebben een bepaalde leeftijd, dus... Ik las vandaag in een artikel dat een student van 17 vertelde dat er steeds wordt gesproken over een leerachterstand. Zij vroeg zich af, maar is dat erg? Dat is wel echt een heel duidelijk knelpunt voor mij. We hebben het de hele tijd over prestaties, maar niet hoe je je voelt. Ik denk dat we op een gegeven moment een generatie hebben die op prestaties super goed scoren, maar op mentaal niveau minder.' (student, dj)

Studievertraging, demotivatie en prestatiedruk

'Studievertraging door Corona. Ik zit in de knel met mijn studie. Het is fijner om les te hebben op school, nu is het alleen online ik vind het lastig mezelf te motiveren als ik alleen maar thuis zit te werken. Ik heb liever een combinatie van school en thuis. Mijn motivatie vind ik lastiger op te brengen nu. Wat straks herstel vraagt is gewoon weer naar school kunnen, studenten en docenten ontmoeten en over stof te kunnen praten. De fysieke kant van het onderwijs, ik dacht dat ik dat niet zo belangrijk vond maar daar kom ik nu van terug.' (student, d7)

5.1.2e

5.1.2e

'Door die online lessen enzo, is het voor mij heel moeilijk om dan weer terug te komen in een flow van leren. Ik raak een beetje gedemotiveerd. Ik mis de fysieke les. Met klasgenoten zijn. Als je weet dat je half 9 les hebt, dan zet je je wekker om 10 voor half 9. En dan lig je misschien met 1 oog dicht en 1 oog open je les te volgen. Dat is anders dan als je op school bent, met je klasgenoten en je docent die je goed kent.' (student, dj)

Wat is ontkiemd?

Opvallend is dat een heel aantal jongeren benoemt dat de crisis voor hen persoonlijk niet iets positiefs heeft gebracht. Dat verschilt met andere doelgroepen, die sneller een thema of voorbeeld paraat hadden van positieve gevolgen. Een thema als 'bewust leven door de rust en stilstand die corona brengt' dat we wel terugvonden als rode draad in de verhalen van 30+ers kwam hier nauwelijks terug.

Als ze dan, omdat we het vragen, toch kiemen benoemen die jongeren persoonlijk aangaan, dan gaat dat om het ontdekken van nieuwe hobby's of nieuwe manieren van plannen of studeren. Een enkeling noemt ook de onverwachtse voordelen van deels online onderwijs: het scheelt bijvoorbeeld reistijd en het is op afstand te volgen. Daar staat tegenover dat verschillende jongeren benoemen het collegegeld te hoog te vinden voor wat ze krijgen, en ook de fysieke lessen en het contact met studiegenoten missen.

Een aantal jongeren benoemt ook kiemen die hen niet direct persoonlijk aangaan, maar die zij wel als positief ervaren in de samenleving, zoals:

- een herwaardering van de natuur en vermindering van CO₂ uitstoot door het afgenomen aantal reizen en files
- de ervaren saamhorigheid in de samenleving.

Enkele illustratieve quotes waarin vaak meerdere van bovenstaande punten terugkeren (in spreektaal):

Weinig lichtpuntjes

'Uit deze tijd kan ik eerlijk gezegd niks goeds halen. Ik merk wel bij mezelf dat als er vaker echt helemaal niks te doen is, dat ik dan zeg van: 'ok, dan maar efftjes gaan wandelen, zeg maar. Dat vond ik wel fijn op zich. Dan kom ik toch wel soort van tot rust. Het liefst loop ik dan ook alleen, met m'n oordopjes in. En dan merk ik dat ik dan toch wel dat ik anders in m'n vel zit als ik thuis kom, dan voorheen. Maar voor de rest, heel eerlijk gezegd, kan ik niet echt positieve dingen opnoemen.' (student, dj)

Ontdekken van nieuwe hobby's

'In het begin van Corona was het lastig maar ik ben wel nieuwe hobby's gaan ontdekken. Je moet er toch weer tegenaan. Ik ben gaan mediteren en meer gaan lezen. Ik heb nu meertijd. Ik ben ook cold showers gaan nemen, de Wim Hof methode uitgeprobeerd. Vroeg opstaan zodat ik toch een ritme heb en niet alleen voor de online lessen. Vooral veel nieuwe hobby's leren kennen en meer structuur en plannen: dat neem ik mee als Corona over is.' (student, d5)

Natuur en milieu, bewust leven

'Ik denk dat mensen nu beseffen hoe belangrijk familie en vrienden zijn. De saamhorigheid. En het thuiswerken, dat maakt dat ik meer tijd heb voor vrienden en familie. Ik zou graag combinatie hebben van thuis studeren en naar school gaan. En verminderende Co₂ uitstoot vind ik ook een belangrijk positief effect. Voor mij persoonlijk heeft het niet veel positiefs gebracht.' (student, d7)

5.1.2e

5.1.2e

Online onderwijs

'Voor sommige zaken hoeven we eigenlijk niet naar school te gaan. Bij simulaties bijvoorbeeld die we op school krijgen, die we toch op school op onze computers doen, dat maakt eigenlijk niet zoveel uit of we dat nu thuis doen of daar. Dus ik denk dat dat wel een voordeel is, dat we nu hebben opengebroken, om ook online lessen te volgen thuis. Het is nu ook wel beter dan in het begin. In het begin van deze online lesgedoe ging het niet zo soepel. Ik merk dat docenten zich ook wel hebben verbeterd, ook op technisch gebied. Hoe ze ook wel opdrachten online kunnen geven. En ons eigen leren, hoe we met online opdrachten om moeten gaan. En hoe we het beste ook met elkaar kunnen omgaan online. Dat hadden we nog niet eerder meegemaakt. Soms vind ik het wel handig en soms wordt het me ook wel een beetje te veel, op dat beeldscherm te kijken, de hele dag.' (student, dj)

Saamhorigheid

'Ik heb ervaren dat er meer saamhorigheid in de samenleving is gekomen. Mensen willen samen de crisis doorkomen. Halen boodschappen voor elkaar. We komen tot de ontdekking dat we eigenlijk allemaal familie van elkaar zijn, en elkaar moeten helpen. We denken nu meer aan elkaar, in plaats van dat we alleen aan onszelf denken. We zitten in hetzelfde schuitje.' (student, dz)

'Mensen doen er toch wel van alles aan om elkaar een duwtje in de rug te geven. Niet altijd, maar toch wel. Kijk: iedereen is een beetje dood. Iedereen ligt er een beetje moe bij. Maar ik merk ook zelf dat bij sommige mensen, die het wat beter hebben, ik merk dat ik wel een duwtje van hen in de rug krijg. We helpen elkaar er wel door heen. Je hebt altijd wel iemand dichtbij je staan, die je er wel door heen helpt. Je kunt er voor elkaar zijn. Je komt er wel door heen. Heb vertrouwen! Je moet er voor elkaar zijn in deze donkere dagen. Sowieso.' (jongere in schakelprogramma, dj)

Ideeën voor de toekomst

De ideeën die worden geopperd voor de toekomst zijn divers en omvatten verschillende thema's. Een aantal onderwerpen kwamen meerdere keren terug:

1. Verschillende jongeren vinden het belangrijk om het gevoel van saamhorigheid in de samenleving vast te houden. Een thema dat in de verkenningsdialogen überhaupt veel voorkwam als agendapunt voor de toekomst, daarin zijn jongeren dus geen uitzondering. Zij vragen zich af: hoe kunnen we overeenkomsten tussen mensen benadrukken, in plaats van verschillen? Er wordt geopperd om, bijvoorbeeld tv-spotjes, een beroep op mensen te doen om de saamhorigheid vast te houden.
2. Meerdere jongeren noemen het belang van 'voorbereid zijn op soortgelijke pandemieën in de toekomst'. En/of voor een eventuele volgende golf van corona. Ze hopen dat er dan in die situatie meer rekening met bewegingsvrijheid van iedereen wordt gehouden. Genoemd wordt bijvoorbeeld:
 - a. Kies bij de inzet van maatregelen wie je met de maatregelen belast (bijvoorbeeld bedrijven waar mensen wel thuis kunnen werken, in plaats van de bewegingsvrijheid van jongeren vooral in te perken).
 - b. Vind (ook nu) manieren om, bijvoorbeeld via snel-tests, weer ruimte te bieden aan sociale gelegenheden, zoals sportclubs of festivals. Kijk daarbij vooral ook naar wat nu al kan, in plaats van wat niet kan.
3. Als het gaat om herstel op het gebied van onderwijs, wordt door enkele jongeren benadrukt dat extra aandacht voor gemiste leeractiviteiten die zich moeilijk voor online onderwijs lenen (zoals communicatieve vaardigheden, bepaalde praktijkprocessen of stage) belangrijk is.

5.1.2e

5.1.2e

Daarnaast worden er nog de volgende ideeën benoemd:

- Help de mensen die nieuwe hobby's of gewoonten hebben ontdekt of aangeleerd tijdens corona, om dit vast te houden. Bijvoorbeeld door het subsidiëren van meditatie-apps of coaching.
- Wanneer de pandemie achter ons ligt, een nationaal moment creëren om te vieren dat we weer naar buiten mogen.
- Kantoorgebouwen ombouwen naar woningen voor jongeren.
- Algemeen: de stem van jongeren meer laten meetellen bij de overheid, bijvoorbeeld in de Tweede Kamer.

Enkele illustratieve quotes waarin ideeën van bovenstaande punten terugkeren (in spreektaal):

Saamhorigheid vasthouden

'Ik zou vragen of iedereen een eigen bijdrage kan leveren. Normaal koop je brood bij een supermarkt, we zouden dit vaker bij de bakker kunnen doen. Praten met ouderen die niet per se je familie zijn. Als je tijd hebt, je steentje bijdragen. Dat zou ik via de tv aan de medemens vragen. Iedereen voelt zich meer eenzaam nu en heeft het moeilijk. Straks niet volledig teruggaan naar alles wat je deed voor Corona.' (student, d5)

Benadrukken van overeenkomsten in plaats van verschillen

'Ik denk dat we moeten kijken eigenlijk naar de eerste twee maanden van corona, waar wij broederschap centraal hadden. Nu polariseert corona heel erg: de verschillen tussen mensen en groepen worden nu zo benadrukt. We krijgen van die verhitte debatten. We moeten eigenlijk leren van die eerste maanden, en dat gevoel terugwinnen. Om in die zin een samenleving te creëren waarin we veel meer op onze overeenkomsten focussen en juist niet op onze verschillen. Dan leer je elkaar zien als mens, en niet als strijder of vechter van een andere partij. Maar als mens tegenover die uiteindelijk, over het algemeen dan hè, het beste wil met Nederland. Dat soort dingen, hoe klein of groot ook, dan kan het vanzelf een beetje meer gaan ontstaan.' (student, dj)

Voorbereid zijn op toekomstige pandemieën

'Ik denk dat we als Nederland wel een sterk land zijn. We zijn door veel crisissen heen gekomen. Wanneer corona langzaam uitfaseert, wat dit jaar gaat gebeuren, moeten we langzaam de tijd gaan nemen voor een wederopbouw proces. In welke mate kan je ervan uitgaan dat een pandemie in een decennium voorkomt? We klagen over hadden we het maar anders gedaan. Iedere euro kan je maar 1 keer uitgeven, waar geven we het aan uit? Zorg, defensie, onderwijs.' (student, d8).

5.1.2e

5.1.2e

'Ik denk dat er in toekomst nog veel meer van dit soort virussen op ons af zullen komen. Dus volgens mij is het echt enorm key om die hele infrastructuur van vaccins en testen zo voor te breiden dat we bijeen volgende keer niet weer zo in de stress zitten. Zodat we niet een vierde, of vijfde golf hoeven te hebben.' (jongere in tussenjaar, dj)

Weer ruimte bieden aan sociale gelegenheden

'Sociale gelegenheden moeten weer open zodat mensen weer een uitlaatklep hebben. Sportclubs, zodat mensen kunnen bewegen, maar ook clubs en festivals. Bijvoorbeeld doorsneltests in te voeren. Mensen kunnen dan weer contact hebben. Mensen missen dat contact, voelen zich niet gehoord, er ontstaan rellen. Door contact en beweging weer meer mogelijk te maken kun je de rust in de samenleving terugbrengen. En balans herstellen dat nu is verstoord in het leven van veel mensen.' (student, d7)

Extra aandacht voor die schoolonderdelen die niet goed online geleerd konden worden

'Ik vind dat wij na corona vooral aandacht moeten besteden voor het onderwijs. Ik wil hierna graag naar het HBO gaan. Maar ik vind dat ik nog niet goed gezond ben voor naar het HBO te gaan. Want ik heb geen stage gelopen. En dat zou ik nog wel willen doen. Want dan leer je ook hoe je met mensen moet communiceren, en hoe je vaardigheden moet gaan verrichten. En wat voor stappen je allemaal moet gaan ondernemen. Je leert wel uit de boeken, maar dat blijft op papier. Je moet het ook in de werkelijkheid verwerken. Misschien dat we op het HBO een apart vak kunnen krijgen, waarin je de processen die je op het MBO niet hebt kunnen doen, toch soort van kan inhalen. Want ik merk nu dat ik toch best wel achterloop ten opzichte van wat je daar moet kunnen. En ik merk ook in mijn omgeving dat anderen ook liever niet meer durven overstappen naar een andere opleiding, want ze vertrouwen zichzelf niet daarop. Ze voelen zich niet klaar om die volgende opleiding te doen, omdat dit al zo moeilijk is afgelopen.' (student, dj)

Nationaal moment

'Ik zou een nationale feestdag organiseren, zo iets. Dat is misschien te enthousiast. Maar wel een nationaal moment. Het tegenovergestelde van moment van nationale rouw. Maar juist om het toch een soort te vieren. Met elkaar te markeren dat we onze vrijheid terug hebben.' (student, dj)

2 maart 2021

5.1.2e

5.1.2e

2^e ronde verkenningsdialogen Nederland na Corona: bijzondere doelgroepen

Knelverhalen

Wat kwam er in de knel?

5.1.2e

22 x geluk en ontspanning: het gebrek aan contact met familie, vrienden en lotgenoten zorgt voor eenzaamheid, sleur en gebrek aan perspectief.

11 x samen leven: meer en zwaardere isolatie, weinig begrip en hulp van de omgeving

11 x gezondheid: mentale klachten zoals angst, depressie en stress door de maatregelen.

6 x wonen, werken & onderwijs: gebrek aan motivatie en leerplezier door online en onderwijs.

Natuur en milieu komt niet terug in de knelverhalen.

Organisatieadviseur, auto-immuunziekte ogen

“Hokjesdenken: waar een klein land groot in kan zijn.”

Kiemverhalen

Wat is er ontkiemd?

14 x Samen leven: naar elkaar omkijken en beeldbellen helpt om meer mensen te betrekken.

7 x geluk en ontspanning: de kleine dingen in het leven meer gaan waarderen.

3 x natuur & milieu: wandelen en meer waardering en respect voor de natuur.

4 x wonen, werken & onderwijs: thuiswerken en online onderwijs brengen ook voordelen met zich mee.

Gezondheid komt niet terug in de kiemverhalen.

In gesprek

Wie zaten er aan tafel?

42 deelnemers in 6 verschillende groepen in verschillende gespreksvormen (passend bij die doelgroep):

- Kinderen (4)
- Jongeren (7)
- Ouderen in een verpleeghuis (9)
- Mensen in armoede (4)
- Daklozen (7)
- Mensen met een (gezinslid met) een beperking (11)

De toekomst?

Herstellen, behouden, uitbouwen.

13 x Wonen werken en onderwijs: versterken van kansen op goed onderwijs en welvaart

12 x Samen leven: omzien naar elkaar en verbroedering

.....dit onderzoeken we verder in de vervolgdialogen!

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

1-8

Context: Vanuit het besef dat COVID-19 de samenleving in zijn greep heeft, maar dat er met de vaccins ook uitzicht is op een volgende fase dienen zich toekomstvragen aan. Wat is er tijdens corona in de knel gekomen dat we met elkaar wenselijk te herstellen? En welke kansen voor vernieuwing hebben de afgelopen maanden ook het licht gezien, die we juist groter zouden willen maken? Deze vragen staan centraal in het project 'perspectief en dialoog' van het interdisciplinaire **team Nederland na de crisis**, dat een onderdeel is van het programma-DG **Samenleving en COVID-19**. In dit breed opgezette project worden activerende dialogen tussen burgers, middenveld, wetenschappers en overheid georganiseerd om ideeën te ontwikkelen voor herstel en vernieuwing. Dialogen die inspireren en motiveren, krachten bundelen, en nieuwe initiatieven stimuleren. De thema's en ideeën die naar voren komen vormen bovendien input voor een landelijke herstel- en vernieuwingsagenda.

Verkenningdialogen met mensen die extra geraakt werden

In de maanden februari en maart zijn er voor het dialoogproject verkenningdialogen uitgevoerd met groepen die moeilijk bereikbaar zijn en die extra geraakt zijn door corona en/of de maatregelen die vanwege corona genomen zijn. Deze dialogen hadden naast verbinden en inspireren (doordat mensen hun verhaal delen) ook als focus om op te sporen wat belangrijke thema's zijn voor burgers als het gaat om de periode na corona, in aanvulling op de algemene verkenningdialogen. De output van deze verkennende gesprekken dient mede als kapstok voor het inrichten van de themadialogen. In die dialogen ligt het accent op ideeën over hoe herstel en vernieuwing precies kan plaatsvinden. Dit rapport doet verslag van de verkenningdialogen voor bijzondere doelgroepen. Het is de tweede in een reeks.

Respondenten

De bedoeling was om live bijeenkomsten te organiseren met 6-8 deelnemers. Door de omstandigheden moesten we omschakelen naar online, wat soms een extra drempel opwierp. In een reeks kleinschalige dialogen spraken we in totaal met 47 deelnemers. Van de deelnemers zijn geen of weinig demografische gegevens verzameld. Dat komt omdat ze zich niet hebben ingeschreven voor een dialoog, maar omdat wij hen hebben benaderd en online gesproken (zoals de jongeren) of omdat wij begeleiders geïnstrueerd hebben hoe ze de dialoog moesten uitvoeren (zoals de senioren). We hebben deze begeleiders soms ook nog geïnterviewd, zoals personeel van de daklozenfaciliteit en een projectleider bij de armoedestichting. Een overzicht van de respondenten per dialoog (en wat we van hen weten):

Dialogoog	Aantal	Leeftijd
Jongeren (wel en niet schoolgaand)	7	17-29
Kinderen (mavo/havo/vwo)	4	12-17
Ouderen (somatisch, wonend in verpleeghuis)	14	80-95
Daklozen	4	30-50
Personeel daklozen organisatie	3	..
Mensen in armoede	3	..
Personeel armoede organisatie	1	..
Mensen met een (gezinslid met) een beperking of chronische ziekte	11	25-55

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

2-8

1. Wat kwam er in de knel?

De eerste vraag in de dialogen was wat er volgens de deelnemers in de knel was gekomen tijdens corona. Hierop kregen we uiteenlopende antwoorden.

We hoorden 22 knelverhalen op het gebied van 'geluk en ontspanning'. Daarbij sprongen de volgende thema's eruit:

- **De effecten van de maatregelen op de bewegingsvrijheid:** met name jongeren geven aan dat zij zich opgesloten voelen omdat hun hele leven zich in één kleine kamer afspeelt. Daklozen noemen specifiek dat zij zich opgesloten voelen door de avondklok.
- **Elke dag is hetzelfde:** specifiek wordt daarbij genoemd dat er een 'sleur zonder einde' ontstaat omdat elke dag hetzelfde is en er weinig perspectief is voor de toekomst. Dit zorgt voor verveling, rusteloosheid en vermoeidheid.
- **Gemis aan sociale contacten:** men mist het contact met familie en vrienden en de mogelijkheid om spontaan op bezoek te gaan. Juist bij mensen waarbij er veel speelt in hun leven zijn deze contacten éxtra belangrijk en wordt het wegvallen van de – vaak weinige – contacten als zwaar ervaren.
- **Eenzaamheid:** dit wordt door alle groepen genoemd als gevolg van de maatregelen, of het nou een student is alleen op een kamer of een oudere in een verpleeghuis. Het wegvallen van activiteiten zoals een inloopspreekuur voor mensen in armoede of een gezamenlijke maaltijd voor daklozen draagt bij aan dit gevoel van eenzaamheid.

- **Betekenisvolle momenten delen:** door de maatregelen worden vieringen en bijzondere momenten, zoals bruiloften, eindexamenfeesten of begrafenissen uitgesteld of aangepast. Het niet samen kunnen markeren en delen van deze momenten doet veel mensen verdriet. Vooral het geen afscheid kunnen nemen van dierbaren wordt vaak genoemd.

'De enige wie ik mis tijdens de harde lockdown was mijn moeder. Ze is al zo aan het aftakelen. En ze is voor mij en mijn dochter echt een steun en toeverlaat. De grapjes dat ik niet echt mooi de haren van mijn dochter kan doen. Het gegniffel van mijn dochter als mijn moeder (haar oma) dat zegt. En het fijne moment dat ze mijn dochters haren kamt en mooi maakt, dat zijn van die kleine momenten die zoveel betekenen. Dat miste ik.' (alleenstaande vader, leeft in armoede).

'De regels van de opvang die er zijn worden meer beperkend door de avondklok, je kunt niet zomaar naar buiten of een rondje gaan lopen 's avonds. Ik ben zelf een ochtendmens en hou een ritme aan, maar veel daklozen zijn juist 's avonds actief en die voelen zich nu opgesloten.' (dakloze)

'Alles wat je nu doet: werken, studeren, eten of slapen: het is allemaal binnen dezelfde vierkante meters. Ik kan ook niet echt meer slapen. Ik werd vannacht om half 4 gewoon klaarwakker. Ja, wat ga je dan doen. Heel lang kijken of je niet op je mobiel kan kijken. En dan ga je toch kijken. Ik wil niet zelig zijn, maar voor mij is dat waar ik op uit kom.' (student)

'Ik ben tijdens de eerste corona golf in mijn eentje hiernaartoe verhuisd, kwam in een lege kamer terecht doordat mijn eigen spullen nog niet verhuisd mochten worden. Mijn naasten mochten het verpleeghuis niet in. Ik voelde mij als een pakket dat afgeleverd werd, alles was onbekend. Het heeft 3 maanden geduurd voordat ik mijn spullen kreeg.' (oudere)

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

3-8

Een tweede thema waar veel over gepraat werd was **'samen leven'**. We hoorden 11 knelverhalen. De groepen die we tijdens deze dialogen hebben gesproken, worden vaak harder geraakt op dit thema dan andere groepen.

Ouderen in het verpleeghuis raken vaak geïsoleerd van de buitenwereld doordat men geen bezoek mocht ontvangen en sociale activiteiten gecancelld werden. Kinderen en jongeren brengen veel tijd door in hun (slaap)kamers en snakken naar live contact met anderen. Voor daklozen kon weinig georganiseerd worden vanwege de maatregelen en was het voor de daklozenfaciliteit zelfs hard werken om iedereen veilig onderdak te geven.

Mensen die met inclusievraagstukken worstelen, ondervonden vaak weinig hulp, begrip en meedenken van hun omgeving. Omdat mensen armoede vaak niet adverteren, staan weinig mensen in de omgeving klaar om bijvoorbeeld boodschappen te doen. Mensen met een ziekte (zoals spier- en auto-immuunziekten) leefden voor corona hun eigen leven, maar werden door corona juist teruggeworpen in een afhankelijk bestaan. En gezinnen waar iemand een aandoening of ziekte heeft gingen vaak allemaal in isolatie en voor veel langere periodes. Een ander opvallend subthema binnen samen leven bij groepen met (een gezinslid met) een beperking is dat veel opmerkingen over 'communiceren' gaan: blinde mensen moeten wennen aan de stiltes van de avondklok en doven hadden last van de mondkapjes die de expressie weghalen en lippen bemoelijken.

'En iedereen ook op het nieuws hadden ze het allemaal over dat iedereen elkaar zo helpt in de buurt met boodschappen etc. in coronatijd. Ik heb daar in mijn buurt of straat niks van gemerkt. Ik heb geen een keer contact gehad met iemand. Dat vond ik wel raar terwijl overal gezegd werd dat iedereen zo goed naar elkaar omkeek. Daar heb ik niks van gemerkt.' (vrijwilliger, leeft in armoede)

'Toen er tussen de twee lockdowns weer meer dingen mochten, werd het verschil tussen de 'gezonde mensen' en de mensen met een beperking nog duidelijker zichtbaar omdat de mensen met een beperking thuis moesten blijven. Het maakt pijnlijk duidelijk wie straks weer van de vrijheid kan genieten en wie niet. De grote groep wordt bediend en de kloof wordt weer verder vergroot.' (publieksvoorlichter, autisme)

'Bij alle corona maatregelen moet je in een hokje passen, maar ik pas in geen enkel hokje en dit gaf mij het gevoel dat ik er alleen voor stond. Zo wordt er bijvoorbeeld constant onderscheid gemaakt tussen mensen die ziek zijn en mensen die werken. Ik word neergezet als zielige Nederlander waarvoor gezorgd moet worden terwijl ik ook als zelfstandig ondernemer werk. Dit heeft mij emotioneel ontzettend geraakt. Ik heb geprobeerd mij voor alles af te sluiten omdat dit voor mij de enige oplossing was om met de huidige situatie om te kunnen gaan. Ik zou graag willen bijdrage aan het behoud van online werken na de corona crisis zodat het goed en digitaal toegankelijk is voor iedereen in de samenleving.' (organisatieadviseur, auto-immuunziekte ogen).

Er werden 11 knelverhalen gedeeld rond het thema **gezondheid** waarbij de nadruk ligt op de mentale gezondheid: stress, angst, depressie en suïcidale gedachten. Hierbij valt op dat men vooral verhalen deelt over mensen in de eigen directe omgeving bij wie zij deze klachten zien ontstaan als gevolg van de corona maatregelen. Daarnaast werd ook de impact op de fysieke gezondheid genoemd door uitgestelde zorg of het minder kunnen bewegen.

'Waar ik boos om word, is dat in het nieuws en in de volksmond iedereen nu medelijden heeft en de aandacht ligt op de mentale klachten van jongeren. Maar we moeten niet maar 1 doelgroep de hele tijd centraal stellen. Eerst de ouderen, toen de jongeren. Wat denk je van alle doelgroepen in kwetsbare posities die naar mijn mening overgeslagen worden. Of het allergeest: mensen die alleenstaand zijn, geen familie of weinig vrienden hebben. En geen partner. Ik ken mensen en die zijn zo eenzaam en depressief. Het leven hoeft voor hen niet meer.' (vrouw, leeft in armoede)

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

4-8

'Ik was gewend iedere dag met de trappen naar boven en beneden te gaan om mijn dagelijkse beweging te hebben en ging daarna buiten om te lopen voor mijn ontspanning. Ik kon opeens niet meer naar buiten.' (oudere)

'We hebben het de hele tijd over prestaties, maar niet hoe je voelt. Ik denk dat we op een gegeven moment een generatie hebben die op prestaties super goed scoren, maar op mentaal niveau minder.' (student)

Op het gebied van **wonen, werken en onderwijs** (6 knelverhalen) wordt vooral het onlineonderwijs genoemd. Jongeren en studenten vertellen hoe lastig zij het vinden om gemotiveerd te blijven en dat school of studie daarnaast minder leuk worden door het onlineonderwijs. Daarnaast ging één verhaal over het verlies van werk door de maatregelen.

'Afwisseling en ritme is weg door corona. Ik vind het lastig dat ik de hele tijd op mijn kamer zit. Als je even pauze wilt, zit je ook op je kamer. Het voelt alsof je veel langer bezig bent met school. Je ritme kwijt bent. Ik ga gek genoeg ook minder snel naar buiten. Ik vond school vroeger leuker, dat wordt echt minder.' (meisje, 13 jaar)

'Ik mis de fysieke les. Met klasgenoten zijn. Als je weet dat je half 9 les hebt, dan zet je je wekker om 10 voor half 9. En dan lig je misschien met 1 oog dicht en 1 oog open je les te volgen. Dat is anders dan als je op school bent, met je klasgenoten en je docent die je goed kent.' (student MBO)

2. Wat is er ontkiemd?

De tweede vraag in de dialoog ging over wat mensen hebben zien ontstaan tijdens corona dat ze waarderen en wel vast zouden willen houden richting de toekomst.

Ook hier komt het thema 'samen leven' weer terug, maar dan in positieve zin. Mensen deelden 14 kiemverhalen in deze categorie. Hier benoemen kinderen en jongeren de momenten dat leerlingen naar elkaar om kijken en er voor elkaar zijn. Onder daklozen en mensen in armoede worden momenten genoemd dat mensen in hun omgeving een extra stapje zetten: het restaurant dat eten uitdeelt, voetbalclubs en gemeentes die extra acties op touw zetten. De korte lijstjes en snelle acties vinden verschillende mensen bijzonder en goed om vast te houden. Ook het beeldbellen heeft voor bijvoorbeeld ouderen, maar ook voor mensen met een beperking gezorgd dat communicatie nu ineens sneller en beter gaat. Het verhoogde de betrokkenheid en inclusiviteit van groepen die anders meer moeite hebben om in contact te komen. Het ontwikkelen en toepassen van digitale middelen om mensen te betrekken moet Nederland volgens de gespreksdeelnemers vasthouden en versterken.

'Ik merk dat er kortere lijstjes zijn. Voorheen werden we nooit serieus genomen als sekswerkers, en nu worden we zelfs door de wethouder uitgenodigd voor een gesprek. Er is echt meer aandacht en dat is positief.' (dakloze vrouw)

'Een Afghaans restaurant belde me op dat we mensen in armoede weer diners cadeau mochten doen. En dat geldt ook voor andere horecaondernemers. Ze zeggen bijvoorbeeld: stuur maar twee mensen per week voor een afhaalmaaltijd naar ons. Dat is zo bijzonder de horeca heeft het al zo zwaar.' (projectmedewerker armoede stichting)

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

5-8

We hoorden 7 kiemverhalen op het gebied van **'geluk en ontspanning'**. Mensen zijn noodgedwongen de 'kleine dingen gaan waarderen': een wandeling maken, een ontmoeting met een bekende, naar de markt gaan. Ook is er meer tijd en ruimte om vaker de natuur in te gaan, creatief te zijn of tijd door te brengen met het eigen gezin. Overigens valt op dat vooral jongeren kiemverhalen noemden op dit thema. Mensen van andere leeftijden noemden de gedachte dat 'iedereen in hetzelfde schuitje zit' als troostrijk.

'Dingen die eerst normaal waren (zoals naar de markt) nu ineens bijzonder worden doordat we het lang niet konden. Afspreken met mijn vrienden, naar de stad. Dat ga ik wel bijzonder vinden denk ik. Het waarderen van dingen die ons eerst niet zo opvielen.' (jongen, 15 jaar)

'Ik vind wandelen ook altijd wel leuk. Dat doe ik wel altijd met een muziekje op. Ik heb ook het idee dat ik iets meer de tijd heb gehad om creatiever te zijn, dit jaar. Hoewel ik dat altijd al wel had, maar niet echt nam.' (student)

De categorie 'geluk en ontspanning' overlapt deels met die van **'natuuren milieu'** (4 kiemverhalen). Met name wandelen en tijd doorbrengen in de natuur komen terug als manieren om te ontspannen die ook voor een herwaardering van de natuur hebben gezorgd. Het thema natuur en milieu kwam overigens in geen enkel knelverhaal terug.

'De natuur, ik ben dat wel meer gaan waarderen. Je zit alsmaar thuis. Ben meer aan het snapchatten, instagrammen en tiktokken, en dan is de natuur gewoon wel nice.' (jongere, tussenjaar)

'Beseffen van hoe belangrijk natuur is. Wij horen ook bij natuur. We mogen meer respect voor de natuur, in plaats van onszelf daar wat boven verheffen. Natuur is van belang voor de lange termijn.' (meisje, 13 jaar)

Op het gebied van **wonen, werken en onderwijs** hoorden we 4 kiemverhalen. Die gingen onder andere over de voordelen van thuiswerken en online onderwijs, zoals minder verkeer op de weg – wat ook voor minder prikkels zorgde. Het thuiswerken zorgt er ook voor dat mensen verder weg van studie of werk kunnen wonen, wat helpt om een geschikte woonruimte te vinden. Tot slot werd ook gedeeld dat corona een manier is om geld te besparen.

'Door corona was er minder verkeer en mensen op straat en dat vind ik heel fijn. Hierdoor krijg ik minder prikkels en ik merk ook dat het hierdoor rustiger is in mijn hoofd. Dat is wel iets positiefs geweest aan Corona, een prikkelarme maatschappij.' (vrouw, leeft in armoede)

'Ik merkte dat mijn dochter geen nieuwe schoenen nodig had omdat die bijna niet versleten waren omdat we door corona natuurlijk veel binnen moesten blijven. We konden er niet op uit, carnaval ging niet door en daardoor kon ik heel veel besparen. Toen ik dat door had heb ik dat aangegrepen. Ik realiseerde me dat ik kon gaan sparen in coronatijd. Daardoor kon ik een nieuwe bank kopen omdat de oude echt versleten was. Dat was wel een geluk.' (alleenstaande vader, leeft in armoede)

Het thema 'gezondheid' kwam niet terug in de kiemverhalen.

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

6-8

3. Herstellen, behouden, uitbouwen...: wat zijn de ideeën voor de toekomst?

Als laatste vraag in de dialogen nodigden we mensen uit om – alle verhalen van de anderen gehoord hebbende – na te denken over wat hen het meeste raakt en wat ze van belang vinden voor de toekomst na corona. Wat verdient herstel? En welke kiemen vinden ze het meest aantrekkelijk om te behouden of door te ontwikkelen? Overigens zijn we niet bij alle groepen bij dit deel van het gesprek aanbeland dus de cijfers vertekenen hier.

In deze ronde springen 2 thema's eruit:

- **Wonen, werken en onderwijs:** Hier kwamen 13 verhalen over op tafel. Het is begrijpelijk dat voor deze groepen corona vaak ingrijpt op welvaart in brede zin en het kunnen participeren in werk en onderwijs. Veel van de toekomstideeën zijn pleidooien voor extra aandacht en maatregelen om deze groepen extra te helpen. Vaak zeggen mensen in de groepen dit over en weer over elkaar: ouderen hebben het over de toekomst van jongeren en jongeren benoemen dat ouderen extra aandacht nodig hebben.

'Ik vind dat we echt meer moeten doen voor jongeren. Dat is onze toekomst. Dit heeft ook weer te maken met de bestrijding tegen ongelijkheid. Ik zou willen dat iedereen kan studeren zonder een schuld op te bouwen. Ik wil dat mijn dochter met een slechtere sociaal economische status alles kan verwezenlijken. Dat geen enkele student naar zijn/haar studie met een schuld zit die hem/haar eindelijk achtervolgt.' (iemand in armoede)

'Als land moeten we waken voor armoede gezien een hoop mensen het financieel zwaar hebben gehad het afgelopen jaar' (oudere)

- **Samen leven:** dit thema springt er ook flink uit bij de wensen voor de toekomst (12 keer genoemd). Waarschijnlijk mede doordat mensen de verhalen van andere mensen horen en naar het geheel luisteren komt de saamhorigheid heel sterk naar voren in de wensen voor de toekomst. Saamhorigheid en verbinding wordt zowel beleefd als iets dat herstel verdient (omdat er verschillen zijn ontstaan en spanningen), als iets waar een kans ligt (omdat er verbinding is versterkt).

'Als we vriendelijker zouden zijn en naar elkaar om zouden kijken (elkaar echt zouden helpen in ook moeilijkere tijden) zouden we een vrolijker land worden.' (iemand in armoede)

'Ik denk dat we moeten kijken eigenlijk naar de eerste twee maanden van corona, waar wij broederschap centraal hadden. Waar we boodschappen voor elkaar gingen doen, waar je een goede buur of een verre vriend kon zijn. Nu polariseert corona heel erg: de verschillen tussen mensen en groepen worden nu zo benadrukt. We krijgen van die verhitte debatten. We moeten eigenlijk leren van die eerste maanden, en dat gevoel terugwinnen. Om in die zin een samenleving te creëren waarin we veel meer op onze overeenkomsten focussen en juist niet op onze verschillen.' (student)

- **Gelukken ontspanning:** hier gingen iets minder van de verhalen over (4 keer genoemd). De wens voor vrijheid en autonomie wordt hier herhaald. Opvallend is hier dat het bij de ouderen een paar keer gaat over de berichtgeving die te negatief is, volgens hen. Juist als je sociale leven kleiner wordt, komen krantenberichten met negatief nieuws harder binnen. In veel van de dialogen kwam de rol van de media voorbij.

'De hele omgeving zoals radio, TV en kranten staan vol met negatief nieuws of nieuws rondom Corona wat ik niet goed vind. Het is moeilijk om iets positiefs te vinden.' (oudere)

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

7-8

- **Gezondheid:** hier gingen ook minder van de verhalen over (4 keer genoemd). Mensen in armoede en daklozen benadrukken het belang van ritme en gezond leven. De corona periode leerde hen hoe belangrijk gezondheid is.

'Ik hou een standaardritme aan dat ik ook doe als ik een huis zou hebben: 's morgens vroeg opstaan, ontbijt, lunch en avondeten, die structuur moet je wel aanhouden anders is de weg terug alleen maar moeilijker voor jezelf. Ik voel me gezonder dan ooit.' (Dakloze)

- **Natuur en milieu:** Hier benadrukten 2 mensen het belang van het zorgvuldig omgaan met de natuur.

4. Procesobservaties

Wat opvalt als het gaat om de gesprekken is dat mensen graag vertellen, het fijn vinden dat ze hun verhaal kwijt kunnen, en dat ze ook goed naar elkaar luisteren. Er ontstaan weinig discussies, terwijl mensen soms best van mening verschillen over bijvoorbeeld het coronabeleid. Men waardeert het samenkomen erg en daarin vooral het delen van het eigen verhaal.

'Het schip/schuitje idee vind ik wel een mooie, zowel het zinkende schip als het we zitten allemaal in hetzelfde schuitje, ik hoop ook dat we meer echt samen komen en blijven komen (mentaal maar uiteindelijk ook fysiek) ook hierna, we blijven kuddedieren en ik denk dat dat ons ook wel sterker maakt.' (Student)

Het valt ons begeleiders op dat de verhalen die we horen vaak onder het oppervlak zitten. Mensen die noodgedwongen geïsoleerder leven (zoals mensen met een beperking) of in stilte met hun vraagstuk worstelen (zoals mensen in armoede) hebben het tijdens een corona crisis extra zwaar, passen vaak niet in het 'hokje' van de maatregelen en hun verhalen sneeuwen onder bij het andere nieuws. En als ze wel genoemd worden (zoals aandacht voor kinderen en jongeren) dan merken deze individuen daar vaak nog weinig van. De verhalen hebben daardoor vaak een hoog: 'nog niet eerder verteld'- karakter en benadrukken de uniciteit van het individu. Het roept dan ook vragen op voor de wederopbouw van Nederland na corona. Waar vinden en delen we deze minder-gedeelde verhalen? Hoe maximaliseren we ze als inspiraties voor een beter Nederland?

5.1.2e

Dialogen met bijzondere doelgroepen

5.1.2e

8-8

5. Conclusies en volgende stap in dit project

Het hoofddoel van de verkenningsdialogen was om thema's vast te stellen voor de dialogen in maart en april. We hoorden in de verhalen 7 hoofdonderwerpen (hier ingedeeld naar kleur, zoals ook op de website is gedaan).

	Knelverhalen	Kiemverhalen	Toekomst
Geluk en ontspanning	22	7	8
Gezondheid	11	-	
Samen leven	11	14	12
Wonen, werken en onderwijs, uitgesplitst in: - Welvaart en inkomen - Wonen en verkeer - Onderwijs en werk	6	4	13
Natuur en milieu	-	3	2

Daarbij valt op dat van gezondheid, geluk en ontspanning vooral negatieve effecten worden ervaren nu. Dat zijn thema's die vooral vragen om 'herstel'. Bij geluk en ontspanning worden er ook kansen gezien, onder andere door 'gewone dingen' meer te waarderen (vooral door jongeren genoemd). Op het terrein van samen leven werden knel- én kiemverhalen gedeeld.

Bij wonen, werken en onderwijs is het beeld gemengd: hier ziet men kiemen en kansen. Het komt veel voor in de toekomstverhalen. De roep om aandacht voor kwalitatief en inclusief onderwijs (jongeren, mensen met een beperking) en bestaansrecht (daklozen, mensen in armoede) is groot en komt van de verschillende groepen. Thuiswerken en online onderwijs zijn goede voorbeelden van thema's die voor deze groepen voor- en nadelen hebben.

Als het gaat om natuur, milieu en duurzaamheid worden geen knelverhalen gedeeld en ziet een aantal mensen kansen.

30 maart 2021,

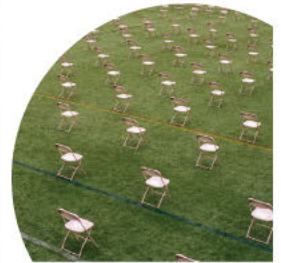
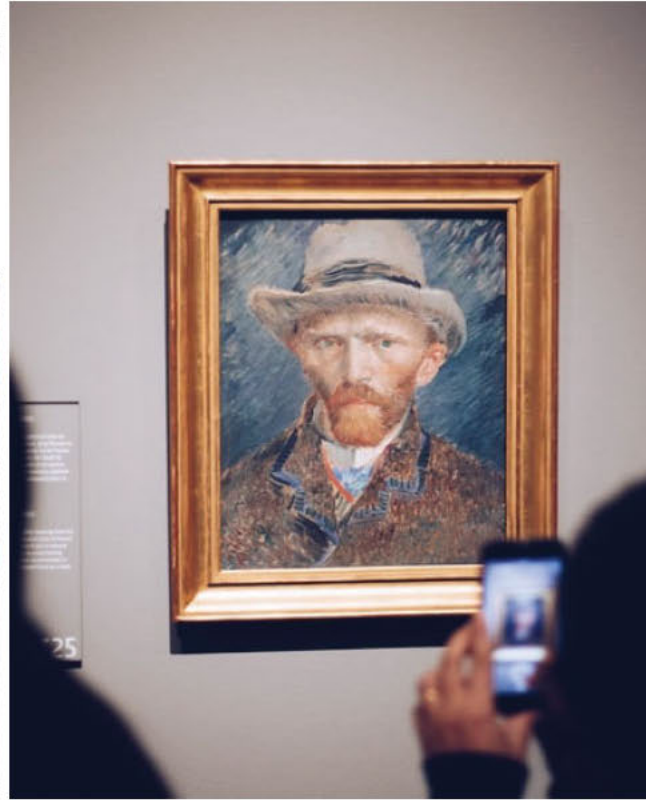
5.1.2e

5.1.2e

Opening van de samenleving wordt gemakkelijker door extra aandacht voor gedrag

14 April 2021

5.1.2e

Voorkomen dat de naleving van basismaatregelen bij versoepelingen daalt

Terrassen

Opening van uw sector is mogelijk en naleving wordt gemakkelijker door uw extra aandacht voor gedrag

Plannen, doen en kennisdelen = blijvende versoepelingen

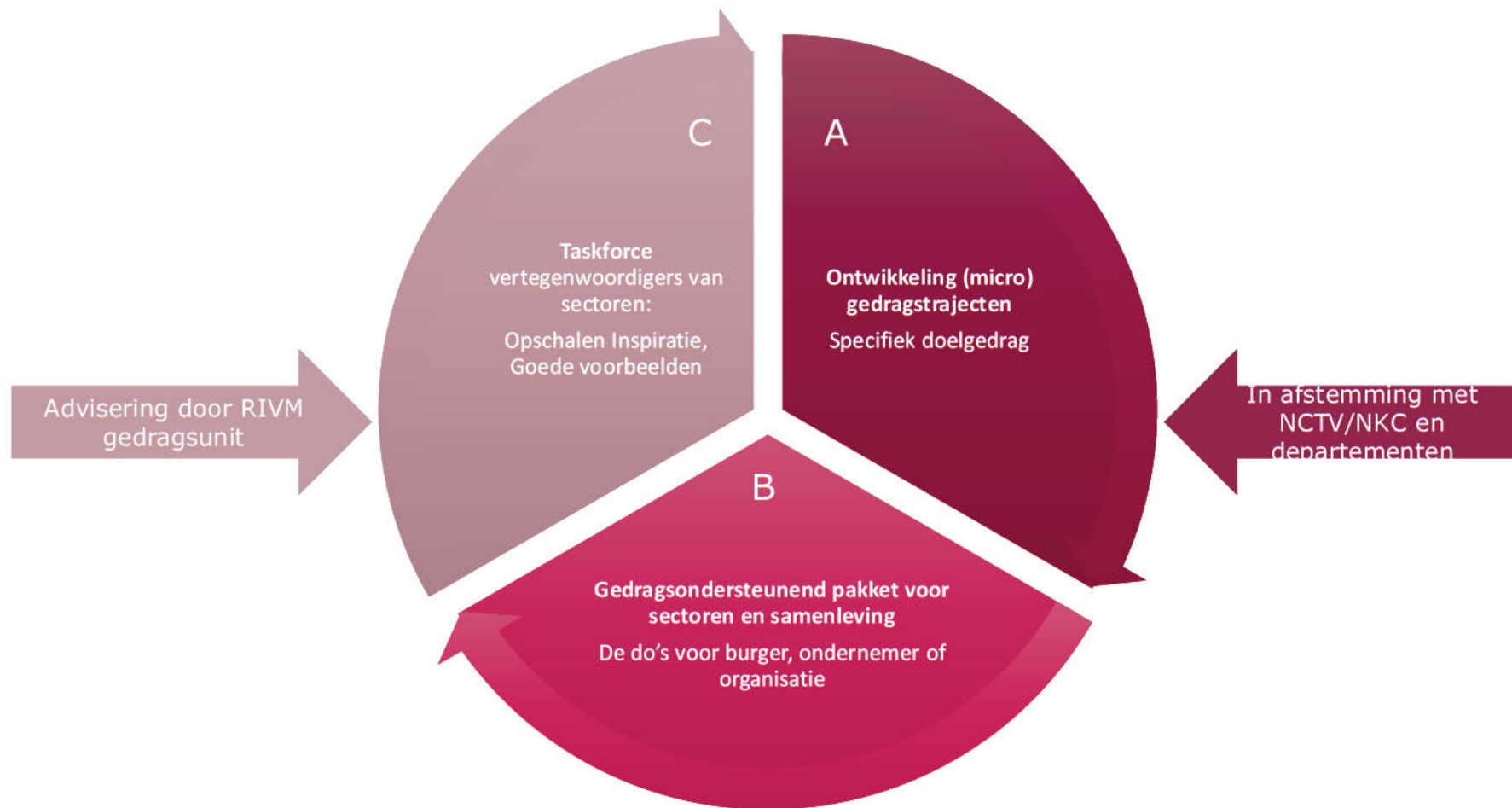
Hoe gaat Nederland gaat steeds meer open?

- Gedragsondersteuning helpt bij het intelligent heropenen van uw onderneming en sector, u en uw branche krijgt hiervoor ondersteuning
- U maakt vooral gebruik van uw eigen ervaringen
- De eerste weken:
Experimenteren, faciliteren, kennisdelen, goede voorbeelden opschalen binnen uw sector
- En een kruisbestuiving van leerervaringen en goede voorbeelden tussen sectoren
- We houden samen het risico op virusverspreiding zo klein mogelijk
- Door de naleving van basisregels: wassen, afstand houden, drukte vermijden én de verplichte maatregelen

Gedragstrategie voor bevorderen naleving basisregels:

hygiëne, 1,5 m afstand & drukte vermijden, thuisblijven & testen bij klachten, thuiswerken

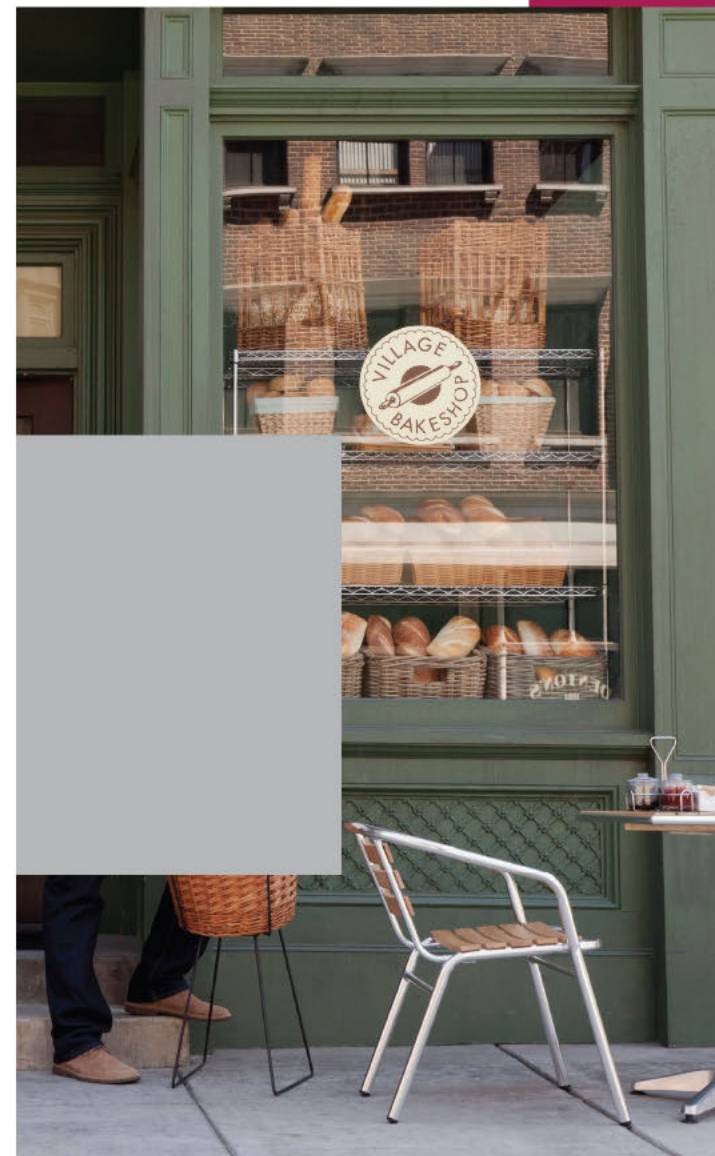

-B. Gedragsondersteunend pakket voor sectoren en samenleving

- Eerste 2 pakketten uitgewerkt: voor terrassen en doorstroomlocaties buiten;
 - Volgorde pakketten volgens openingsplan persconferentie 13 april;
 - Welke sectoren ondersteuning krijgen aangeboden is afhankelijk van behoefte van sector;
 - Sport en evenementen sector pakken dat bijvoorbeeld zelf al goed op.
-

Waar ligt uw behoefte?

- De overheid biedt de mogelijkheid aan om een advies te geven van een gedragsexpert op het protocol van uw branche.
- Een digitale checklist Nalevingsproof: concrete do's en dont's voor toepassen van effectieve gedragsinterventies voor uw werknemers en klanten t.b.v. wassen, afstand houden en drukte vermijden (voorbeeld slide 10 op basis van slides 5-8) [Checklist Nalevingsproof voor uw onderneming](#)
- Persoons/ondernemers gerichte benadering: helpdesk en advies op maat
- Goede voorbeelden met concrete tips en info hoe obstakels zijn overwonnen, dus leren terwijl de winkel open is.
- Informatie website met links naar relevante informatie (up to date protocollen, goede gedragsvoorbeelden, checklijsten Nalevingsproof,
 - *Een samenwerking tussen VNO-NCW, brancheorganisaties, ondernemers, burgers, gemeenten en Rijksoverheid*

Wat vragen wij u ?

- Voor opening; doe een check op het door u naleven van de Corona maatregelen waarbij u rekening houdt met uw specifieke locatie en situatie.
- Doe een check/pilotopening vooraf waarop u met klanten een bezoek aan uw zaak doorloopt van aankomst, consumptie, wc-bezoek, weggaan. Evalueer met uw klanten en maak aanpassingen.
- Maak een voorbereiding van uw inzet op gedragsmaatregelen en bijbehorende communicatie.
- Communiceer voor (en ook na opening) op diverse manieren naar uw klant : “we doen het samen, samen blijven we open”; “Fijn om u weer te kunnen ontvangen, draagt u vandaag bij aan het open kunnen blijven?”

Goede gedragsvoorbeelden

Voorbeelden handen ontsmetten:

- Maak het ontsmetten goed zichtbaar, openbaar en gemakkelijk; mensen zien elkaar handen wassen, gasten worden opgevangen door een host die dit commitment vraagt, juiste fysieke plekken, aanduiding middels visuele cues van deze plekken

Bijbehorende communicatie:

- Communiceer vooraf leefregels:
 - Onze bezoekers wassen hun handen, u toch ook?
 - Onze bezoekers wassen hun handen bij binnenkomst, tussentijds en bij weggaan.
- Communiceer: op deze plek en op dit moment kunt u zichzelf gezond houden en verspreiding voorkomen door handen te wassen.
“Houd ons terras coronavrij, houd ons terras open: ontsmet uw handen, houd afstand”

Goede gedragsvoorbeelden

Voorbeelden afstand houden:

- Geef op website of social media aan hoe druk het is, b.v. via een stoplicht systeem
- Organiseer een (extra) gastheer die mensen vriendelijk helpt
- Communiceer in realtime hoe druk het is zodat gasten dit vooraf kunnen opzoeken, biedt alternatieven (welke tijd is het rustiger, verwijs over en weer door naar naburige onderneming/locatie)
- Overweeg een gezamenlijke gastheer voor meerdere terrassen op een plein (doorverwijzen naar elkaar bij rijvorming). Indien mogelijk i.s.m. gemeente
- Organiseer een feedbackproces met gasten die zelf communiceren hoe druk het is
- Laat de gasten een tijdslot reserveren
- Voorkom rijvorming bij ingang en toilet, zorg dat klanten afstand kunnen houden als er toch een rij ontstaat, bv door een stoplicht.
- Maak gebruik van ondersteunende technieken (bv afstand devices)

Goede gedragsvoorbeelden

Communicatie over gedragsmaatregelen

- Vraag doorlopend feedback aan je klant na hun bezoek: hoe gemakkelijk vond de klant het om basismaatregelen na te leven en vraag of hij/zij suggesties heeft voor verbeteringen.
- Koppel je ervaringen terug naar collega ondernemers en branche organisatie, en bied je aan als best practice op diverse plaatsen (lokaal nieuws, website sector, social media)

Planning

- Persconferentie: 13 april: aankondiging openingsplan
- Overleg EZK/DGSC-19 met VNO-NCW/MKB en brancheorganisaties
 - Inventariseren behoefte, zachte landing creëren
- 19 april-28 april:
 - Uitrol en voorbereiding gedragsondersteuning voor terrassen en detailhandel
- 28 april: opening terrassen en detailhandel onder voorwaarden
- 28 april-11 mei :
 - Uitvoering gedragsondersteuning terrassen en detailhandel onder voorwaarden
 - Uitrol en voorbereiding gedragsondersteuning voor doorstroom locaties buiten
- 11 mei– en verder:
 - Idem voor andere sectoren volgens openingsplan 26 mei, 16 juni, 7 juli

Bijlage

Voorbeeld digitale checklist Nalevingsproof:
afvinklijst gebaseerd op gedragsvoorbeelden
(deze wordt nog gemaakt)

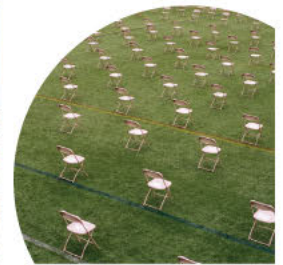
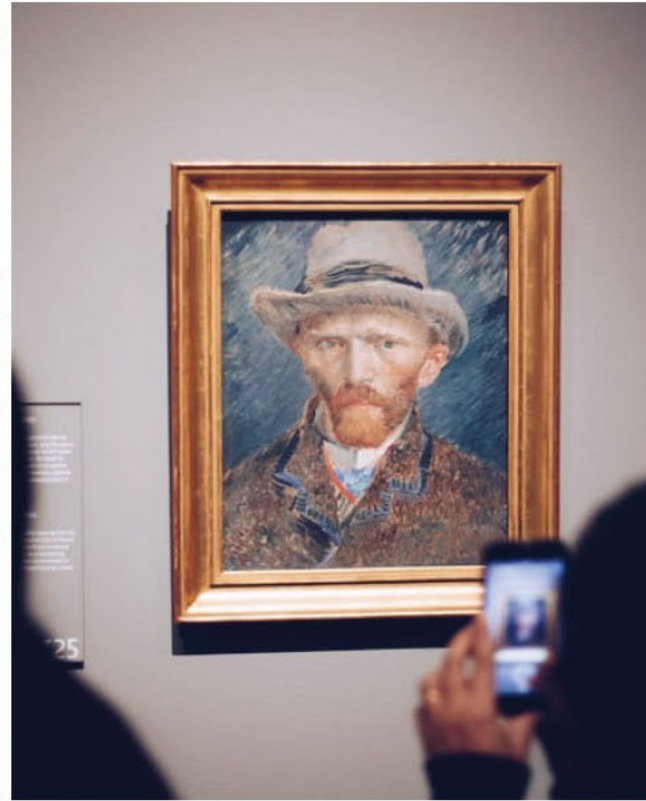
Checklist gebaseerd op goede gedragsvoorbeelden

- Mijn klanten komen elkaar niet tegen bij het op/afgaan van het terras, bij het naar/van de wc lopen (zijn de looproutes logisch?)
- Mijn klanten staan niet dicht op elkaar terwijl zij in de rij staan voor de opgang van het terras/ in de rij naar de wc (denk aan 1.5m markeerlijnen bij de wc's of opgang van terras).
- Mijn klanten kunnen indien er 1 deur zowel in als uitgang is, elkaar passeren zonder dicht langs elkaar te lopen (denk aan verkeersborden waarbij eruit voorrang heeft).
- Bij het bedienen en afrekenen houden onze medewerkers genoeg afstand van klanten (bijv. via een online bestelsysteem, afhalen aan de bar, serveren op een deel van de tafel weg van de gasten).
- Mijn klanten kunnen hun handen ontsmetten voor zij het terras op komen
- Mijn klanten kunnen tussentijds/ na een wc bezoek hun handen ontsmetten (ontsmetstations op het terras zelf, op een plek die niet direct naast andere tafels staat, op een plek langs een looproute vanaf de wc).
- Mijn klanten wordt vooraf ter plekke gevraagd zich vandaag aan de maatregelen te houden, en uitgelegd waarom: besmettingen voorkomen, veilig naar terras voor iedereen, open blijven.
- Mijn klanten worden tijdens hun bezoek herinnerd aan dit verzoek tot naleven (denk aan een sticker op de tafel met "bedankt dat u zich aan de richtlijnen houdt waardoor wij open kunnen blijven")
- Er is een plek waar klanten laagdrempelig terecht kunnen met hun tips voor hoe wij er nog beter voor kunnen zorgen dat zij afstand kunnen houden / hun handen kunnen ontsmetten (denk aan een whatsapp nummer, een evaluatielink op/bij de bon).

Opening van de samenleving wordt gemakkelijker door extra aandacht voor gedrag

14 April 2021

5.1.2e

Voorkomen dat de naleving van basismaatregelen bij versoepelingen daalt

Doorstroomlocaties

Opening van uw sector is mogelijk en naleving wordt gemakkelijker door uw extra aandacht voor gedrag

Plannen, doen en kennisdelen = blijvende versoepelingen

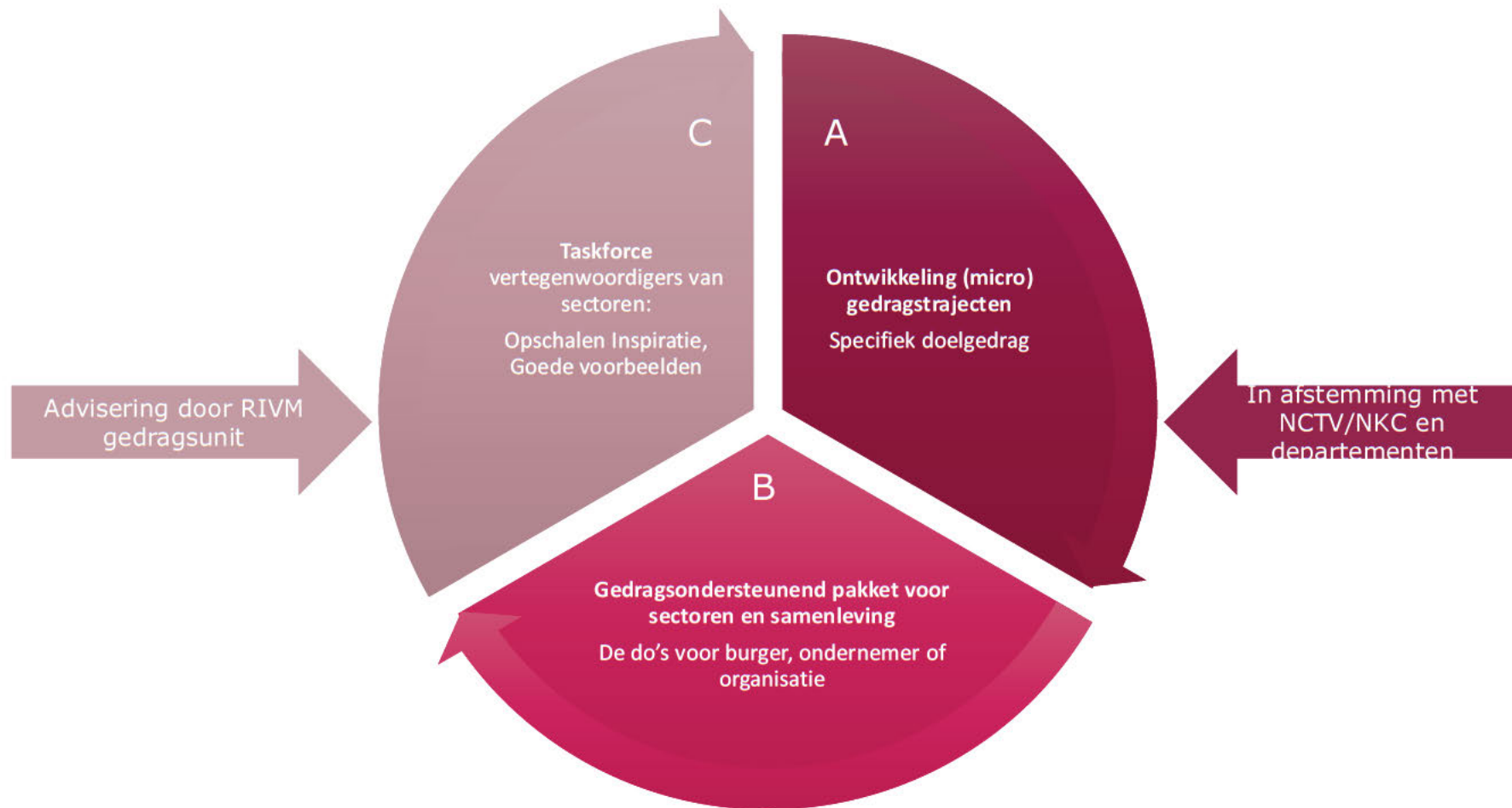
Hoe gaat Nederland gaat steeds meer open?

- Gedragsondersteuning helpt bij het intelligent heropenen van uw onderneming en sector, u en uw branche krijgt hiervoor ondersteuning
- U maakt vooral gebruik van uw eigen ervaringen
- De eerste weken:
Experimenteren, faciliteren, kennisdelen, goede voorbeelden opschalen binnen uw sector
- En een kruisbestuiving van leerervaringen en goede voorbeelden tussen sectoren
- We houden samen het risico op virusverspreiding zo klein mogelijk
- Door de naleving van basisregels: wassen, afstand houden, drukte vermijden én de verplichte maatregelen

Gedragstrategie voor bevorderen naleving basisregels:

hygiëne, 1,5 m afstand & drukte vermijden, thuisblijven & testen bij klachten, thuiswerken

-B. Gedragsondersteunend pakket voor sectoren en samenleving

- Eerste 2 pakketten uitgewerkt: voor terrassen en doorstroomlocaties buiten;
 - Volgorde pakketten volgens openingsplan persconferentie 13 april;
 - Welke sectoren ondersteuning krijgen aangeboden is afhankelijk van behoefte van sector;
 - Sport en evenementen sector pakken dat bijvoorbeeld zelf al goed op.
-

Waar ligt uw behoefte?

- De overheid biedt de mogelijkheid aan om een advies te geven van een gedragsexpert op het protocol van uw branche.
- Een digitale checklist Nalevingsproof: concrete do's en dont's voor het toepassen van effectieve gedragsinterventies voor uw klanten en werknemers t.b.v. wassen, afstand houden en drukte vermijden (voorbeeld slide 10 op basis van slides 5-8) [Checklist Nalevingsproof voor uw onderneming](#)
- Persoons/ondernemers gerichte benadering: helpdesk en advies op maat, advies van een gedragsexpert op locatie
- Goede voorbeelden met concrete tips en info hoe obstakels zijn overwonnen, dus leren terwijl de winkel open is.
- Informatie website met links naar relevante informatie (up to date protocollen, goede gedragsvoorbeelden, checklijsten Nalevingsproof,
 - *Een samenwerking tussen VNO-NCW, brancheorganisaties, ondernemers, burgers, gemeenten en Rijksoverheid*

Wat vragen wij u ?

- Voor opening; doe een check op het door u naleven van de Corona maatregelen waarbij u rekening houdt met uw specifieke locatie en situatie.
- Doe een check vooraf waarop u met klanten door de locatie loopt, evalueer en maak aanpassingen.
- Loop met onze checklist van te voren na hoe u uw onderneming nalevingsvriendelijk/nalevingsproof kunt maken.
- Maak een voorbereiding van uw inzet op gedragsmaatregelen en bijbehorend communicatieplan.
- Communiceer voor (en ook na opening) op diverse manieren naar uw klant: : “we doen het samen, samen blijven we open”.

Goede gedragsvoorbeelden

Voorbeelden handen ontsmetten:

- Maak het ontsmetten zichtbaar en gemakkelijk; mensen zien elkaar handen wassen, gasten worden opgevangen door een host die dit commitment vraagt, juiste fysieke plekken, aanduiding middels visuele cues van deze plekken (o.a. pijlen op grond of boven handenontsmet-/waslocatie)
- Een medewerker staat bij de ontsmettingsstations en zorgt dat mensen het ook doen voor zij bijv. een attractie ingaan
- Bijbehorende communicatie:
- Communiceer vooraf leefregels:
 - Onze bezoekers wassen hun handen, u toch ook?
 - Onze bezoekers wassen hun handen bij binnenkomst, tussentijds en bij weggaan.
- Communiceer: op deze plek en op dit moment kunt u zichzelf gezond houden en verspreiding voorkomen door handen te wassen.

Goede gedragsvoorbeelden

Voorbeelden afstand houden:

- Geef op website of social media aan hoe druk het is, b.v. via een stoplicht systeem
- Organiseer een (extra) gastheer die mensen vriendelijk helpt
- Communiceer in realtime hoe druk het is zodat gasten dit vooraf kunnen opzoeken, biedt alternatieven (welke tijd is het rustiger, verwijs door naar een andere attractie/locatie)
- Organiseer een feedback proces met gasten die zelf communiceren hoe druk het is
- Laat de gasten een tijdslot reserveren
- Voorkom rij vorming bij ingang
- Voorkom rijvorming bij attracties of horeca (bijv. via online bestellen/online rijen met notificaties als bijna aan de beurt)
- Maak gebruik van ondersteunende technieken voor crowd-control

Goede gedragsvoorbeelden

Communicatie over gedragsmaatregelen

- Vraag feedback aan je klant hoe gemakkelijk de klant vond om basismaatregelen na te leven en vraag of hij/zij suggesties heeft voor verbeteringen
- Koppel je ervaringen en overwonnen obstakels terug naar collega ondernemers en branche organisatie, en bied je aan als best practice op diverse plaatsen (lokaal nieuws, website sector, social media)

Planning

- Persconferentie: 13 april: aankondiging openingsplan
 - Overleg EZK/DGSC-19 met VNO-NCW/MKB en brancheorganisaties
 - Inventariseren behoefte, zachte landing creëren
 - 19 april-28 april:
 - Voorbereiding gedragsondersteuning voor terrassen en detailhandel
 - 28 april: opening terrassen en detailhandel onder voorwaarden
 - 28 april-11 mei :
 - Uitvoering gedragsondersteuning terrassen en detailhandel onder voorwaarden
 - Voorbereiding gedragsondersteuning voor doorstroom locaties buiten
 - 11 mei– en verder:
 - Idem voor andere sectoren volgens openingsplan 26 mei, 16 juni, 7 juli
-

Bijlage

Voorbeeld digitale checklist Nalevingsproof:
afvinklijst gebaseerd op gedragsvoorbeelden
(deze wordt nog gemaakt)

Checklist gebaseerd op goede gedragsvoorbeelden

- Mijn bezoekers komen elkaar niet tegen bij aankomst/weggaan (zijn de looproutes logisch?)
- Mijn bezoekers staan niet dicht op elkaar terwijl zij in de rij staan voor de ingang / attracties / eetgelegenheden / in de rij naar de wc (denk aan 1.5m markeerlijnen)
- Mijn bezoekers kunnen indien er 1 deur zowel in- als uitgang is, elkaar passeren zonder dicht langs elkaar te lopen (denk aan verkeersborden waarbij eruit voorrang heeft)
- Bij ingang van een attractie, kaartjescontrole en eetgelegenheden houden onze medewerkers genoeg afstand van klanten (bijv. via een online bestelsysteem, tijdsblokken bij attracties, afhalen aan de bar, serveren op een deel van de tafel weg van de gasten)
- Mijn bezoekers kunnen hun handen ontsmetten voor zij een attractie / eetgelegenheid / zaal in gaan
- Mijn bezoekers kunnen tussentijds / na een wc bezoek hun handen ontsmetten (ontsmetstations op bij attracties, in de zaal, op een plek die niet direct naast andere bezoekers staat, op een plek langs een looproute)
- Mijn bezoekers wordt vooraf ter plekke gevraagd zich vandaag aan de maatregelen te houden, en uitgelegd waarom: besmettingen voorkomen, veilig naar pretpark/museum voor iedereen, open blijven
- Mijn klanten worden tijdens hun bezoek herinnerd aan dit verzoek tot naleven (denk aan een stickers bij ingang van attractie / borden / op de app waar een tijdslot kan worden geboekt “bedankt dat u zich aan de richtlijnen houdt waardoor wij open kunnen blijven”)
- Er is een plek waar klanten laagdrempelig terecht kunnen met hun tips voor hoe wij er nog beter voor kunnen zorgen dat zij afstand kunnen houden / hun handen kunnen ontsmetten (denk aan een whatsapp nummer, een evaluatielink, QR code)

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

Kenmerk : 3751870

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 20 april 2021
via communicatietechnologie,
aan te vangen 's morgens om 10.15 uur

1. Mededelingen
2. Beeld en maatregelen
 - a. Epidemiologisch beeld o
 - b. Maatschappelijk beeld o
 - c. Maatregelen o
3. W.v.t.t.k.

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- 109e OMT-advies
- Sociaalmaatschappelijke reflectie op mogelijke maatregelen
- Sociaalmaatschappelijke reflectie op openingsplan
- Factsheets VWS

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Schema

Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021

Contactpersonen

█ (ACC-19)

T 06 █
█@minjenv.nl

5.1.2e

█ (MCC-19)

T 06 █
█@minaz.nl

Datum

14 april 2021

Algemeen

Data en tijden voor de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) en Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) tot de zomer 2021. In het rood de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie.

Week 15

Donderdag 15 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 16

Maandag 19 april 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**
(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 20 april 2021: 10.15 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 22 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 17

Woensdag 28 april 2021 (i.v.m. Koningsdag): 11.30 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 29 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 18

Maandag 3 mei 2021: n.t.b. **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Maandag 3 mei 2021: n.t.b. uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 6 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 19

Dinsdag 11 mei 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Woensdag 12 mei 2021 (i.v.m. Hemelvaart): 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 20

Maandag 17 mei 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**

(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 18 mei 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 20 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 21

Dinsdag 25 mei 2021: 11.30 – 12.30 uur MCC-19

Donderdag 27 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 22

Dinsdag 1 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 3 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 23

Maandag 7 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 8 juni 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 10 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Datum

14 april 2021

Week 24

Dinsdag 15 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 17 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 25

Dinsdag 22 juni 2021: 10.15 – 11.15 uur MCC-19

Donderdag 24 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 26

Maandag 28 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**
(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 29 juni 2021: 10.30 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 1 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 27

Dinsdag 6 juli 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 8 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

agenda

ACC-19, nr. 77

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

5.1.2e
T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Datum

16 april 2021

Omschrijving	ACC-19 Actua, agenda
Vergaderdatum en -tijd	19 april 2021, 16.30 – 17.30 uur
Vergaderplaats	Webex

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 15 april 2021 *(stuk bijgevoegd J&V)*

3. Maatregelenpakket en afwegingen

- a. 109^e OMT-advies *(nazending VWS)*
- b. Sociaal maatschappelijk beeld *(nazending SCP en CPB)*
- c. Brede maatschappelijke toets *(nazending NCTV)*
- d. Maatregelenpakket *(nazending NCTV)*

4. Algemeen en internationaal beeld

5. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210416)
- Oplegger internationaal
- Agenda MCC-19 d.d. 20 april 2021 *(nazending AZ)*
- Catshuisstukken *(nazending NCTV)*
- Factsheets VWS *(nazending VWS)*

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

15 april 2021

verslag

ACC-19, nr. 76

Omschrijving	ACC-19, verslag	
Vergaderdatum en -tijd	15 april 2021, 11.00 - 12.00 uur	
Vergaderplaats	Webex	
Aanwezig	[redacted] SZW), [redacted] AZ), [redacted] DEF), [redacted] I&W), [redacted] FIN), [redacted] VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] BZ), [redacted] (NKC), [redacted] -RR), [redacted] (PBL), [redacted] EZK), [redacted] (CPB), [redacted] (SCP), [redacted] J&V), [redacted] NCTV), [redacted] (DGSC-19), [redacted] J&V, vz), [redacted] BZK), [redacted] VWS), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv. secretaris).	5.1.2e
Afwezig		

1. Opening en mededelingen

De voorzitter brengt in herinnering dat er maandag 19 april 2021 om 16:30 uur een Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) Actua is voorzien. Mogelijk vindt op zondag 17 april 2021 een bespreking in het Catshuis plaats.

[redacted] OCW merkt op dat universiteiten en hoge scholen zich momenteel voorbereiden op het nieuwe collegejaar. In dat kader is een brief in voorbereiding die de instellingen oproept basisscenario's uit te werken en deze uiterlijk eind mei 2021 te delen met het ministerie van OCW. Mogelijk vraagt dit traject ook om een OMT-advies.

5.1.2e

2. Verslag ACC-19 Actua 12 april 2021

Het verslag is zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Ministeriële regeling quarantaineplicht

[redacted] VWS bespreekt de stand van zaken ten aanzien van het wetsvoorstel quarantaineplicht. Dit wetsvoorstel is op woensdag 14 april 2021 besproken in een bewindspersonenoverleg. De belangrijkste punten uit het advies van de afdeling advisering van de Raad van State zijn geadresseerd. Een belangrijke wijziging is dat het wetsvoorstel alleen nog van toepassing is op zeer hoog risicogebieden. Verder merkt [redacted] VWS op dat de ministeriële

5.1.2e

regeling voor een schriftelijke ronde langs het Directeurenoverleg Covid-19 (DOC-19) is gegaan. Dit heeft niet tot inhoudelijk wijzigingen geleid.

█ I&W en █ DEF spreken complimenten uit voor de uitstekende samenwerking. De voorzitter spreekt namens de ACC-19 dank uit en concludeert dat voorliggend stuk zonder aanvullende opmerkingen vanuit de ACC-19 kan worden besproken in de ministerraad.

5.1.2e

4. Stand van zaken vaccinatie

█ VWS geeft een toelichting op voorliggende dia's. Allereerst bespreekt █ de situatie rondom het AstraZeneca-vaccin. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd niet meer te vaccineren met AstraZeneca bij mensen onder de 60 jaar. Tot en met medio mei 2021 zijn de leveringen van AstraZeneca nog nodig om alle mensen boven de 60 te kunnen vaccineren. Ondertussen wordt bekeken of leveringen van dit vaccin na medio mei 2021 beschikbaar kunnen worden gesteld voor mensen onder de 60 die bereid zijn zich te laten vaccineren met AstraZeneca. Voorts bespreekt █ VWS de situatie rondom het vaccin van Janssen. Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) komt naar verwachting medio volgende week met een advies over de inzet van het Janssen-vaccin. Spreker brengt verder in herinnering dat er steeds meer vaccins worden geleverd en er inmiddels vier miljoen prikken zijn gezet. Afgelopen week is het cijfer ten aanzien van het aantal gezette prikken gecorrigeerd. Omdat in eerste instantie niet duidelijk was in hoeverre huisartsen daadwerkelijk de AstraZeneca-vaccins hadden toegediend, zijn deze enige tijd niet meegeteld. Inmiddels is gebleken dat deze vaccinaties hebben plaatsgevonden en zijn deze derhalve verwerkt in de cijfers. Verder blijkt dat het percentage spillage niet op vijf maar op één procent ligt. Het gaat daarbij om ongeveer 60.000 extra vaccinaties. █ VWS geeft aan dat op afzienbare termijn veel vaccins worden verwacht. Daarom is er in samenwerking met een voormalig generaal van het ministerie van Defensie een opschalingsplan opgesteld. Aanvullend merkt █ op dat Pfizer naar verwachting voor juni 2021 twee miljoen extra vaccins levert aan Nederland.

5.1.2e

█ I&W dank █ VWS voor de heldere uitleg en vraagt aandacht voor het belang van draagvlak voor het vaccinatieplan. █ informeert op welke wijze de communicatie kan bijdragen aan het verbeteren van het draagvlak voor het vaccinatieplan.

█ FIN informeert of het presenteren van cijfers over de vaccinatievoorraad verbeterd kan worden, teneinde beter inzichtelijk te maken dat de vaccinvoorraad aan het einde van de week grotendeels is 'weggeprikt'. Spreker merkt verder op dat de vaccinatiestrategie gebaseerd is op adviezen van de Gezondheidsraad. █ informeert op welke wijze dit nader voor het voetlicht kan worden gebracht. █ FIN agendeert ook de vraag op welke wijze critici uit de zorgsector – zoals ziekenhuisbestuurders – mede eigenaar kunnen worden gemaakt van eventuele problemen rondom de vaccinatiestrategie.

█ AZ stelt dat er in de samenleving veel verwarring bestaat over de vaccinatiestrategie. Als voorbeeld noemt █ de verwarring over waarom een jongere 60-plusser soms eerder wordt geprikt dan een oudere 60-plusser. Spreker informeert of dit in de communicatie beter kan worden uitgelegd.

■ EZK sluit zich aan bij ■ AZ en suggereert minder in absolute termen te spreken en eerder de verschillende risico-afwegingen inzichtelijk te maken.

■ VWS spreekt ■ dank uit voor de complimenten. ■ laat weten dat het belang van het draagvlak en bijbehorende communicatievraagstukken volop de aandacht hebben van de directie Communicatie van het ministerie van VWS. Spreker geeft aan open te staan voor aanvullende suggesties. ■ VWS laat verder weten dat het *dashboard* wordt doorontwikkeld teneinde meer inzicht te geven in het verloop van de vaccinvoorraad. Verder geeft ■ aan dat er voortdurend op allerlei manieren intensief contact is met de diverse critici uit de zorgsector. Dit wordt bevestigd door ■ VWS.

■ FIN stelt zich op het standpunt dat de critici uit de zorgsector meer (publiekelijk) gewezen mogen worden op hun verantwoordelijkheden en eventuele omissies in hun rede. ■

■ SZW suggereert het openingsplan te laten *challengen* door experts. ■ VWS laat weten dat dit reeds is gebeurd.

5.1.2e

■ I&W is bereid ■ beste communicatiemedewerkers aan het ministerie van VWS ter beschikking te stellen om mee te denken over genoemde communicatievraagstukken.

NKC vraagt aandacht voor de complexiteit van de communicatie rondom issuemanagement en spreekt ■ waardering uit voor het goede werk dat hieromtrent wordt verricht door het ministerie van VWS.

■ VWS merkt nogmaals op dat de complexiteit van de vaccinatiestrategie lastig uit te leggen is.

De voorzitter dank - namens de ACC-19 - ■ VWS voor de heldere uitleg en merkt op dat alle inzet erop gericht moet zijn de communicatie rondom de vaccinatiestrategie te verbeteren teneinde het draagvlak voor de strategie te verbeteren.

5. Update herstelplannen

De voorzitter brengt in herinnering dat over de herstelplannen twee keer eerder in dit verband is gesproken en de ACC-19 destijds om voorliggende stukken heeft gevraagd.

■ geeft een toelichting op voorliggende stukken. Het doel is inzicht te geven in de stand van zaken van dit traject. Er liggen op dit moment geen besluiten voor. Naast voorliggende stukken wordt ook nog gewerkt aan het kader om inzichtelijk te maken welke problematiek ten gevolge is van Covid-19 en welke thema's niet.

■ LNV stelt zich op het standpunt dat er niet te veel energie gestoken moet worden in het afbakenen van problematiek ten gevolge van Covid-19. Dit is lastig en kost ■ inziens mogelijk te veel tijd.

5.1.2e

RR informeert op welke wijze de verbinding wordt gelegd met regionale en gemeentelijke herstelplannen.

SZW merkt op dat er veel bruikbare inzichten voort lijken te komen uit het dialoogtraject.

PBL stelt dat in het dialoogtraject – naast het schadeperspectief – ook een helder burgerperspectief naar voren komt. Dit burgerperspectief legt niet alleen de nadruk op de negatieve (schade) kant, maar juist ook op de kansen die voortkomen uit de crisis, zoals schone lucht en verlichting van de druk op het openbaar vervoer.

SCP vraagt aandacht voor het onderscheid tussen schadevraagstukken en andere issues en roept op enkele *no regrets* te inventariseren. Verder vindt het van belang dat de verschillende inzichten uit bijvoorbeeld het dialoogtraject worden gestaafd met bestaande inzichten uit de wetenschappelijke literatuur.

zegt toe de verschillende opmerkingen en suggesties mee te nemen. brengt in herinnering dat het afbakeningskader een expliciet onderdeel is van de opdracht. Verder worden *lessons learned* en *no regrets* geïnventariseerd. Verder merkt op dat het niet de bedoeling is alle regionale en gemeentelijke herstelplannen op te halen, maar via het dialoogtraject zijn veel regionale bestuurders en burgemeesters aangesloten. Op die manier is de verbinding met lokale overheden geborgd.

5.1.2e

SCP suggereert om in dit traject apart aandacht te besteden aan mensen die Covid-19 hebben gehad, een dierbare hebben verloren door Covid-19 of in de Covid-19 zorg hebben gewerkt. zegt toe dit mee te nemen.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 kennis heeft genomen van voorliggende stukken en aanmoedigt om langs deze weg verder te gaan. De voorzitter roept de departementen die nog geen input hebben geleverd op om dit snel te doen.

6. Gedrag ondersteunend pakket voor terrassen en doorstroomlocaties

geeft een toelichting. Het idee is dat voorliggende gedrag ondersteunende maatregelen helpen bij de naleving van de basismaatregelen en desgewenst door de sector zelf ingezet kunnen worden.

EZK vraagt aandacht voor de *timing* van communiceren naar de sector over voorliggend stuk.

5.1.2e

SZW vraagt aandacht voor de positie van werknemers in de Covid-19 protocollen van de sectoren. Verder suggereert speciale aandacht te besteden aan agressie richting (handhavende) werknemers.

OCW brengt in herinnering dat sectoren zelf ook al veel hebben gedaan en ontwikkeld na de eerste golf. roept op hier op aan te sluiten.

█ zegt toe de opmerkingen mee te nemen en brengt in herinnering dat voorliggende stukken in alle gevallen een handreiking zijn en niet afgedwongen worden.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 kennis heeft genomen van voorliggend stuk en █ de genoemde suggesties meeweegt in het vervolgtraject.

7. Algemeen en internationaal beeld

a. Beeld en richting maatregelen

█ EZK informeert welke scenario's worden voorbereid voor een eventuele bespreking in het Catshuis op zondag 18 april 2021.

5.1.2e

█ NCTV laat weten dat stap één van het openingsplan wordt voorbereid. Mocht hier vanaf worden geweken zal dit worden gecommuniceerd in het DOC-19 op vrijdag 16 april 2021 of in de ACC-19 Actua op maandag 19 april 2021.

De voorzitter brengt in herinnering het ACC-19 advies om – wanneer de epidemiologische situatie daar aanleiding toe geeft – integraal stap één te zetten. In het bijzonder heeft de ACC-19 geadviseerd de avondklok en het huidige bezoekadvies onlosmakelijk aan elkaar verbonden te laten. Verder is door de ACC-19 gewezen op de juridische risico's bij het verder versoepelen van de maatregelen, maar met het behoud van de avondklok.

8. Rondvraag en sluiting

16/04 – v4

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

ACC210419E

Maatschappelijk Beeld en Uitvoeringstoets

~~Departement – ve – i –~~

NCTV

Maatschappelijk Beeld - Selectie signalen uit de samenleving (SCP)

- Veerkracht is groot, maar voor sommigen groepen, bijvoorbeeld jongeren, zien we een daling in welbevinden.
- Een aantal groepen in de samenleving blijkt harder te worden geraakt door de coronacrisis dan andere groepen. De verschillen namen op diverse gebieden toe, zoals arbeid, inkomen, scholing, eenzaamheid en welbevinden. De impact van de coronacrisis versterkt bovendien kwetsbaarheden die we als samenleving daarvoor al hadden en hebben gesignaleerd. Bij kwetsbare groepen zien we signalen sterker worden dat problemen daar sneller stapelen (op de problemen die er al waren).
- Ervaren wrijving tussen sociale groepen is toegenomen; met name tussen jong en oud en kwetsbare en gezonde mensen.
- Het sociaal vertrouwen is aanvankelijk gestegen maar daarna weer gedaald: maatschappelijke samenhang onder druk.
- Aan het einde van 2020 was het politiek vertrouwen nog steeds hoger dan voor de crisis. De actualiteit laat tegelijk zien dat dit niet voor iedereen geldt. De coronacrisis blijft daarom onverminderd veel van ons vragen als het gaat om de zorg voor elkaar en het omgaan met onzekerheid.
- Sociaal vertrouwen: waar men in april de toegenomen saamhorigheid zag als een lichtpuntje in de crisis, maken Nederlanders zich in oktober –net als voor de coronacrisis- zorgen over de afkalvende saamhorigheid en groeiende tegenstellingen tussen mensen. Het aandeel mensen dat vindt dat we met te weinig respect met elkaar omgaan is tussen april en oktober flink gestegen.
- Sociaal contact speelt een belangrijke rol in het welbevinden van mensen. Mensen ontmoeten elkaar minder, maar hebben wel vaker digitale contacten. Deze kunnen fysiek contact op veel punten niet vervangen.
- Er zijn veel zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor jongeren en jongvolwassenen. Veel maatregelen grijpen in op de kern van hun sociale leven, terwijl contacten met leeftijdsgenoten juist voor hen belangrijk zijn vanwege de ontwikkeling van hun identiteit. Bij hen zien we een afname in het psychisch welbevinden. Jongeren zijn kwetsbaar vanwege hun kans op eenzaamheid en een grotere kans op werkloosheid. Dat laatste geldt ook voor laagopgeleiden en voor mensen van niet-westerse herkomst.
- Naar verwachting zullen de resultaten van scholieren en studenten nu ongunstiger zijn dan bij volledig fysiek onderwijs. Sommigen lopen vertraging op, bij anderen vergroten de achterstanden. Door schrappen van toetsen liepen ca. 14.000 kinderen vorig jaar een hoger schooladvies mis. Fysiek onderwijs heeft ook een belangrijke functie voor de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren en geeft hen structuur aan de dag.
- De eenzaamheid onder ouderen is toegenomen. Ook zijn er zorgen over mensen met uiteenlopende beperkingen die bijvoorbeeld dagbesteding of andere ondersteuning in het sociaal domein moeten missen. Ouderen zijn kwetsbaar vanwege de impact op de gezondheid en hoge kans op sterfte.
- Druk op mantelzorgers is toegenomen en zij maken zich zorgen over het welzijn en de van kwaliteit van leven van hun naaste.
- Bewegen en sporten dragen positief bij aan gezondheid en welbevinden. De mogelijkheden daarvoor zijn erg beperkt. Jongeren sporten over het algemeen meer dan ouderen, het raakt die groep dus hard.
- Volgens verschillende studies zijn langdurige quarantaine-achtige situaties een risicofactor voor agressie en huiselijk geweld. Harde cijfers ontbreken maar signalen dat huiselijk geweld toeneemt worden sterker. De kindertelefoon meldt een toename van het aantal telefoontjes over depressieve gevoelens of suïcidegedachten.
- In april 2020 waarschuwde het SCP het kabinet ervoor dat crisissturing op basis van epidemiologie in combinatie met maatregelen en een beroep op solidariteit in de samenleving vrij snel onhoudbaar zou blijken, omdat verwachtingen, mogelijkheden en opvattingen in de samenleving om daaraan te voldoen steeds verder uiteen zullen gaan lopen naarmate de crisis langer duurt.
- De daling in het draagvlak en naleving kan niet worden weggezet als onwil, maatschappelijk onbehagen of hufterig gedrag. Er dient – zeker in de communicatie over gedragsregels – een onderscheid gemaakt te worden tussen mensen die zich niet aan de gedragsregels kunnen houden (bijvoorbeeld vanwege beperkingen of zorgsituaties; of omdat het teveel wordt), dat niet willen of het risico ervan minder inzien.

Maatschappelijk beeld – Samenvatting economisch beeld & beleid (CPB)

Economie algemeen

- Nederlandse economie minder hard geraakt dan elders EU;
- Economie heeft veerkracht getoond, herstel in zicht;
- Overheid heeft financiële klap opgevangen, schuld piekt in 2021.

Arbeidsmarkt

- Oplopen werkloosheid valt mee, maar reageert vertraagd en is ongelijk: oploop vooral onder jongeren/flexwerkers;
- Minder baanwisselaars; remt productiviteit.

Bedrijvigheid

- Faillissementen op laagste niveau in 20 jaar;
- In 14 van de 19 sectoren minder toetreders;
- Productiviteit en innovatie lijden onder afgenomen dynamiek;
- Wel meer zzp'ers, maar weinig zicht op omzet/inkomen.

Van steun- naar herstelbeleid

- Vaccineren is beste vorm van economisch beleid;
- Zet steun om in herstelbeleid, ook als pandemie aanhoudt: economie kan niet bevroren blijven;
- Saneer schulden bij levensvatbare bedrijven;
- Repareer leerachterstanden in het onderwijs;
- Arbeidsmarkt: bv. extra omscholing, WW-rechten;
- Zorg voor goede uitleg en handhaving bij opening samenleving en minimaliseer permanente schade welzijn/economie;
- Vraagstimulering is nu niet zinvol;
- Structurele investeringen dekken door lastenverzwaringen of ombuigingen.

Maatschappelijk beeld – Naleving

Samengevat

De pinomzet, drukmetingen in de stad en parkeergegevens benaderen de waardes die ze voor maart 2020 hadden. Ook is de bijstelling van de avondklok terug te zien: tussen 21 en 22 uur is er meer mobiliteit (N.B. dit beeld was in de vorige rapportage ook al zichtbaar en heeft zich afgelopen week bestendig).

Nieuw en noemenswaardig

- Het aantal pinbetalingen tussen 21 en 5 uur is sinds de bijstelling van de avondklok toegenomen. In de 7 dagen t/m 9 april lag het aantal pinbetalingen 2,5 keer hoger dan vóór de aanpassing van de avondklok.
- Uit de RIVM gedragsonderzoeken blijkt dat draagvlak en naleving voor:
 - max. 1 bezoeker verder afnemen,
 - testen en thuisblijven (bij klachten) toenemen, en
 - de hygiëne maatregelen relatief stabiel zijn.
- Draagvlak voor thuiswerken neemt toe, terwijl het aantal thuisgewerkte uren afneemt.
- Bovenstaande waarnemingen van het RIVM komen overeen met de situatie eind 2020.

Algemeen beeld

- Het grensverkeer via de weg daalt, met name bij de Duitse grens. Dit houdt waarschijnlijk verband met het verscherpte testbeleid van Duitsland. Het grensverkeer via de weg is bij de Belgische grens in mindere mate afgenomen.
- Het totaal van de on- en offline PIN-omzet (de PIN-betalingen, geldopname via PIN en iDeal) is al ruim een maand boven de waardes die de omzet in 2018 en 2019 had. Wel is er een verschuiving tussen de categorieën: webshops en supermarkten hebben een grote omzetstijging; voor 'fysieke' winkels, de (natte) horeca en recreatie is sprake van een daling in de omzet.
- Daarnaast is er sprake van een specifieke toename in PIN-omzet tussen 21 en 22 uur sinds de bijstelling van de avondklok, met name door een toename in de betalingen in de supermarkten en in het vervoer.
- In vergelijking met dezelfde periode vorig jaar hebben bouwmarkten en winkels voor vrijetijd(spullen) een lagere pinomzet, mogelijk omdat mensen de meeste spullen voor de veranderingen in hun levensstijl door Corona (al) in huis hebben. Ook kan het weer hierin een rol spelen (het was vorige jaar in rond deze tijd gemiddeld warmer).

- De politie deelt de meeste waarschuwingen uit aan de leeftijdscategorie van 18 tot 22 jaar; de meeste bekeuringen (buiten het negeren van de avondklok) worden geschreven voor het negeren van het verbod op groepsvorming. De buitengewoon opsporingsambtenaren bekeuren het meest voor het negeren van de mondkapjesplicht in de publieke ruimte en in het personenvervoer.

Avondklok

- De mobiliteit tijdens avondklokuren ligt nog steeds duidelijk lager dan vóór invoering van de avondklok. Wel is de mobiliteit tijdens avondklokuren in vergelijking met het begin van de avondklok toegenomen. Ook is de bijstelling (ingang om 21 uur in plaats van 22 uur) terug te zien: tussen 21 en 22 uur is er meer mobiliteit. Dit blijkt ook uit de parkeergegevens.
- Uit het zeswekelijkse onderzoek van het RIVM blijkt dat het draagvlak en de naleving van de avondklokmaatregel en de niet-meer-dan-1-bezoeker-per-dag-regel verder zijn afgenomen ten opzichte van de vorige meting van halverwege maart.
- Sinds de invoering van de avondklok zijn er 84.762 boetes gegeven voor het negeren van de avondklok. De invoering van de avondklok ging gepaard met onrust, kort daarop volgde carnaval; beide hebben waarschijnlijk geleid tot relatieve piek aan het begin van de avondklokperiode, waardoor het aantal boetes na een periode van afname nu stabiel is.
- Het aantal illegale feesten in het weekend is de afgelopen drie weken stabiel.

Thuiswerken

- Het aantal mensen dat kan thuiswerken en dat ook (deels) doet ligt momenteel hoger dan in het najaar, maar (iets) lager is dan in maart 2020.
- Inspectie SZW ontvangt de meeste klachten over zieke werknemers die (toch) op de werkvloer zijn, het niet kunnen houden van voldoende afstand op de werkvloer en niet mogen thuiswerken terwijl de werkzaamheden dit toelaten.

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke Reflectie SCP op Maatregelen (1)

De avondklok

- De avondklok (en bezoekbeperkingen thuis) leggen uitzonderlijke beperkingen op aan grond- en mensenrechten. Het voortzetten ervan of schuiven met tijdstippen zonder afdoende onderbouwing of bewijs van effectiviteit kan zorgen voor schade aan de legitimiteit en betrouwbaarheid van overheidshandelen op de langere termijn. Uit onderzoek naar de Nederlandse identiteit blijkt dat Nederlanders individuele vrijheid enorm belangrijk vinden. De avondklok beperkt in deze vrijheid en heeft daarmee voor een deel van de bevolking ook een negatieve symbolische waarde.
- De avondklok heeft gevolgen voor het sociaal contact tussen mensen.
- De avondklok lijkt met name jongeren te raken omdat bekend is dat juist zij normaal gesproken veel face-to-face contact met vrienden hebben. Het is onbekend of dat vooral in de avonden is, maar met school en werk overdag lijkt dat wel aannemelijk.
- Voor volwassenen met jonge kinderen, met een drukke baan of beide is er overdag beperkt ruimte voor sport en ontspanning buiten de deur. Beide zijn belangrijk voor het psychisch welbevinden.
- Er zijn daarom zwaarwegende redenen om de avondklok, als deze wordt opgeheven, niet opnieuw in te stellen, en enkel te heroverwegen indien de epidemiologische omstandigheden en het bewijs van effectiviteit aantoonbaar zwaarder wegen.

Bezoek en gezelschappen

- De helft van de mensen mist vooral de intiemere sociale contacten erg: aanraking van mensen buiten hun huishouden (denk aan volwassen kinderen of bejaarde ouders) en kleine bijeenkomsten (zoals verjaardagen, koffieafspraken).
- Met name ouderen zijn vaak alleenstaand, en voelen zich sinds corona vaker eenzaam dan ervoor. Bezoek van hun kinderen en hun partners is voor hen belangrijk. Kinderen zijn ook vaak hun belangrijkste mantelzorgers en bieden naast hulp bij het huishouden bijvoorbeeld ook emotionele steun, doen klusjes of helpen bij administratie. Vooral nu oude ouderen veelal al gevaccineerd zijn is het moeilijk te begrijpen als zij nog altijd het advies zouden krijgen om maar één bezoeker per dag te ontvangen.
- Het verhogen van het maximaal aantal bezoekers bij uitvaarten en bruiloften draagt bij aan het algemeen welbevinden. Bij zulke 'life-events' is het bijzijn van familie en vrienden belangrijk.

- Gegeven de grote behoefte aan kleine ontmoetingen wordt geadviseerd om rekening te houden dat het voor veel mensen niet te begrijpen zal zijn als op allerlei plaatsen grotere hoeveelheden mensen samen mogen komen, maar men thuis slechts een of twee mensen uit familie of vriendenkring mag ontvangen.

Gefaseerd openen van hoger onderwijs

- Eind 2020 had een op de drie studenten (waaronder leerlingen van VO, HBO en universiteit) een laag psychisch welbevinden. In de jaren voor corona schommelde dat rond een op de vier. De verwachting is dat deze trend tijdens de tweede lockdown doorzet.
- Het wegvallen van praktisch onderwijs in het beroepsonderwijs werkt demotiverend. Extra kwetsbaar zijn studenten in de entreeopleiding in het MBO: voor hen zijn structuur en binding met de opleiding cruciaal. Het gaat hierbij om ruim 16.000 jongeren.
- Fysiek onderwijs draagt bij aan sociaal contact. Sociale acceptatie en wederkerige vriendschappen met leeftijdsgenoten tijdens de adolescentie vormen bouwstenen voor succesvolle sociale ontmoetingen in latere levensjaren. Jongvolwassenen (15-24-jarigen) zien hun vrienden ongeveer vier keer zo vaak dagelijks dan 25-plussers.
- Het strekt tot de aanbeveling om te zoeken naar manieren waarop leerlingen en studenten zo veel mogelijk fysieke lessen kunnen volgen. Een dag(deel) per week les biedt bijvoorbeeld weinig verlichting voor de eenzaamheid, en is waarschijnlijk ook niet voldoende om leerachterstanden bij te werken.
- Vormen van onderwijs, zoals nascholing en cursussen, kunnen bijdragen aan baankansen van mensen. Daaronder vallen ook examens voor de rijvaardigheid, vaarbewijzen of bediening van machines.

Bron: Sociaal en Cultureel Planbureau

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke Reflectie SCP op Maatregelen (2)

Openen terrassen en winkels

- Zelfstandig ondernemers vormen een (deels) nieuwe risicogroep voor een laag psychisch welbevinden vanwege angst voor of ervaren verlies van werk en inkomen. Deze ondernemingen bieden ook vaak werkgelegenheid aan jongeren en laagopgeleiden – groepen waarover ook zorgen zijn wat betreft hun welbevinden (naast inkomen).
- Met name zelfstandigen hebben een (soms forse) inkomensachteruitgang meegemaakt. Daarnaast stegen de zorgen over werkverlies in de toekomst onder deze groep. Zelfstandigen en mensen die hun kans op baanverlies betrekkelijk groot inschatten waren minder tevreden met hun leven dan voor de crisis. Verlies van werk en inkomen zijn risicofactoren voor laag psychisch welbevinden.
- Het openen van terrassen en winkels kan bijdragen aan het welbevinden van mensen. Mensen zoeken naar activiteiten buitenshuis, zeker in het voorjaar en zomer. Meer variatie in de mogelijkheden daarvoor zal de druk op de buitenruimte bovendien kunnen verlichten. Het is al meerdere malen voorgekomen dat parken of natuurgebieden werden afgesloten, wat ook tot onvrede bij burgers leidt. Er zijn ook verschillen in de toegang tot buitenruimte, waarbij mensen in grote steden vaak niet over een tuin beschikken. Terrassen kunnen daarvoor een alternatief bieden.
- Stimulans van activiteiten buitenshuis – ook winkelen- kan bijdragen aan het halen van de 'beweegnorm'. Belangrijk is daarbij rekening te houden met hoe mensen zich in de publieke ruimte bewegen en om dus aan crowd management te doen (bron: PBL).

Hoofdpijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen (1)

Hoofdboodschap 1: Uitstel van versoepelingen in afwachting van de ontwikkelingen **Hoofdboodschap 2:** Geef de prioritering aan het onderwijs handen en voeten door de 1,5 meter tussen leerlingen in het VO los te laten, ten minste direct na de meivakantie*

Blijf consistent met eerdere communicatie over versoepelingen en stel in het openingsplan voorgenomen stappen niet verder uit zonder zeer zwaarwegende redenen.

- Om aan de geschetste verwachting tegemoet te komen, en zo mentale en financiële klappen van opnieuw verder uitstel te voorkomen;
- Om recht te doen aan investeringen en inspanningen van mensen en bedrijven op basis van het openingsplan;
- Voor behoud van geloofwaardigheid, draagvlak en naleving
- Geef daarbij prioriteit aan versoepeling van maatregelen met permanente schade die moeilijk met flankerend beleid te repareren zijn. Dit betreft eerst en vooral heropening van fysiek onderwijs (zonder 1,5 meter). Daarnaast zijn effecten ook vaker permanent voor beperkingen aan binnensport (levensstijlverslechtering) en detailhandel (leefbaarheid binnensteden).

Zo snel mogelijke heropening heeft zowel voor de maatschappij als geheel als voor door maatregelen geraakte individuen enorme baten.

- De economische baten van heropening zijn zeer groot: economische schade verdwijnt immers niet door steun. Wat verandert is wie de schade draagt. Weken open/dicht kan miljarden aan steungeld besparen: exclusief automatische stabilisatoren en belastinguitstel kost het steunpakket naar schatting op dit moment circa € 700 miljoen per week.
- Enkele weken open of dicht kan ook op individueel niveau een groot verschil maken voor ondernemers. Langere sluiting is een aanslag op hun ondernemersambities, financieel kapitaal en investeringen in de toekomst, en doet daarmee afbreuk aan het economisch potentieel van Nederland. Veel ondernemers lopen op hun laatste benen, en elke week langer uitstel vergroot het risico op faillissementen en economische schade

- Jongeren van 13-17 hoeven onderling nergens 1,5 meter afstand te houden, behalve op school. Het loslaten van deze extra restrictie in lijn met eerdere communicatie in de routekaart, en met testbeleid zoals in het PO, is nodig om weer volwaardig fysiek onderwijs te kunnen geven.
- Jongeren behoren tot een van de groepen die het minst kwetsbaar zijn voor het virus, maar het hardst zijn geraakt door de gevolgen van de coronacrisis. Met ruimte voor versoepelingen in zicht is het vanuit sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief niet verantwoord dat de groep die het hardst is geraakt niet wordt genoemd in het openingsplan en pas als een van de laatste in aanmerking komt voor versoepelingen.
- Afstandsonderwijs leidt tot leerachterstanden en heeft grote negatieve sociale gevolgen. Scholieren in het VO hebben in ruim een jaar tijd slechts circa 3 maanden volledig fysiek onderwijs genoten en zijn daarmee op achterstand gezet. Iedere week afstandsonderwijs verdiept die schade.
- De huidige lichte brugklassers krijgt door afstandsonderwijs onvoldoende kansen om te bewijzen op welk niveau ze thuishoren. Er is vorig jaar gemiddeld genomen een lager definitief schooladvies gegeven door het niet doorgaan van de eindtoets in het po. Hoe langer de gedeeltelijke schoolsluiting duurt, hoe kleiner de kans wordt voor deze groep om alsnog op te klimmen naar het juiste niveau.
- Bijna de helft van de respondenten uit het mbo-job studentenpanel (JOB-studentenpanel, februari 2021) zegt een achterstand te hebben opgelopen in de periode maart-december 2020; bij veertig procent van de respondenten met een vertraging en die ook de omvang van hun vertraging hebben aangegeven betreft het een achterstand van (ruim) meer dan vier maanden.
- Leerverlies heeft ook grote economische gevolgen voor jongeren in de vorm van slechtere baankansen in de toekomst, een lagere productiviteit en een lager inkomen. De OESO heeft bijvoorbeeld geschat dat een leerachterstand van vier maanden zorgt voor een verlies van toekomstig inkomen van 2,5 à 4 procent. Dit leidt tot een structureel bbp-verlies van 1,5 procent.
- Mentaal zijn veel jongeren/studenten aan het einde van hun latijn.

Bron: EZK, FIN, SZW

* Uiteraard moet het OMT-advies daarbij worden meegewogen, net zoals dat geldt voor alle andere versoepelingen.

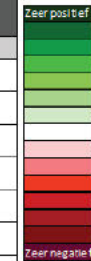

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen (2)

De volgende tabel geeft een totaaloverzicht van maatregelen en hun economische en maatschappelijke relevantie:

- Naast de maatregelen uit het openingsplan zijn ook onderwijsmaatregelen meegenomen in het overzicht.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie	Totaal	Aandeel permanente schade	
Stap 1					
Hoger onderwijs (30%)				Zeer hoog	
VO loslaten 1,5m tussen leerlingen (100% open)				Zeer hoog	
Buitenterrassen				Gemiddeld	
Detailhandel				Hoog	
Avondklok opheffen MBO (van 20% naar 50%)				Zeer hoog	
Thuisbezoek (van 1 naar 2)				Gemiddeld	
VO/MBO plus externe locaties				Zeer hoog	
Stap 2					
Sport binnen iedereen				Hoog	
Sport buiten iedereen (i.e. in teamverband)				Gemiddeld	
Doorstroomblocaties buiten				Gemiddeld	
Stap 3					
Restaurants binnen				Gemiddeld	
Alle doorstroomblocaties				Gemiddeld	
Culturele instellingen				Gemiddeld	
Thuisbezoek (van 2 naar 4)				Laag	
Groepsvorming (van 2 naar 4)				Laag	
Stap 4					
Overige horeca binnen				Gemiddeld	
Culturele instellingen & evenementen				Gemiddeld	
Thuisbezoek (van 4 naar 6)				Laag	
Groepsvorming (van 4 naar 6)				Laag	
Stap 5					
Sport wedstrijden iedereen				Laag	
Thuisbezoek (van 6 naar 8)				Laag	
Groepsvorming (van 6 naar 8)				Laag	

Bron: EZK, FIN, SZW

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Zorg

- De druk op de zorg (ziekenhuis, instellingen in de langdurige zorg, etc.) is op dit moment nog steeds groot en weer aan het oplopen. De IC-bezetting in de ziekenhuizen staat op dit moment op het hoogste punt sinds de eerste golf (dus hoger dan tijdens de tweede golf in december/januari).
- De dagelijkse instroom en de bezetting van de IC's en de klinische ziekenhuisbedden door covid-patiënten liggen nog steeds (ver) boven de signaalwaarden. Er wordt momenteel gedacht aan het verplaatsen van patiënten naar Duitse ziekenhuizen. Het ziekenhuispersoneel geeft aan dat de druk weer echt flink oploopt.
- Op dit moment vindt afschaling van reguliere zorg in klasse 3 (waaronder kanker- en hartoperaties en transplantaties) plaats om personeel vrij te spelen voor de acute COVID-zorg. De NZa heeft gerapporteerd over vorige week dat 28% van de operatiekamers is afgeschaald; de verwachting is dat dit percentage in de afgelopen week verder is opgelopen. Het uitstel van zorg in klasse 3 is verantwoord als dat binnen 1-6 weken weer wordt ingehaald; daarna zijn er grote risico's op (bijkomende) blijvende gezondheidsschade voor deze patiënten.
- Dit betekent dat er binnen zes weken weer zicht moet zijn op een structurele en omvangrijke daling van de IC-bezetting door COVID-patiënten om het stuwmeer van uitgestelde zorg in klasse 3 weer in te halen.
- NB: de uitgestelde zorg in klasse 3 betreft verhoudingsgewijs veel meer patiënten dan de aantallen COVID-patiënten die nu in de ziekenhuizen liggen (ter vergelijking: na een hart- of kankeroperatie is vaak 1-3 dagen IC-zorg nodig; een COVID-patiënt ligt gemiddeld 18,4 dagen op de IC).
- In algemene zin kan gesteld worden dat strengere maatregelen de zorg helpen en afbouw van maatregelen het risico van toenemende besmettingen en wederom toenemende druk op de zorg zal vergroten. Er is vanuit dat perspectief dus geen ruimte om aan versoepelingen te denken (eerder aan continuering van het huidige pakket of verdere verzwaring).

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Rijk (1)

Algemene noties: vasthoudend protest

- Politie merkt een duidelijke afname van het draagvlak en de naleving van maatregelen. Daarbij laten burgers zich ook minder goed aanspreken en is steeds vaker sprake van irritatie en agressie richting handhavers.
- Naast de geconstateerde afname van het draagvlak en de naleving van maatregelen is een toename te zien in het aantal protesten tegen de coronamaatregelen. Het gaat dan onder andere om demonstraties, online uitingen van ongenoegen en het aanspannen van rechtszaken.
- Dit maakt dat handhavers steeds vaker in confrontatie komen met grotere groepen burgers die zich bewust niet aan de maatregelen (willen) houden.
- Politie wordt hierbij als handhavend verlengstuk van de overheid steeds vaker als 'tegenstander' gezien/geframed.

Algemene noties: handhaving

- Compliance van het gros van de burgers is nog steeds vereist voor een effectieve handhaving.
- De inschatting is dat iedere versoepeling die nu wordt gedaan niet meer terug te draaien is. Die veerkracht lijkt in de samenleving – ook bij de goedwillende burgers – niet meer aanwezig te zijn.
- Versoepelingen zouden wel lucht kunnen geven en wellicht de huidige weerstand laten afnemen. Het zou echter ook kunnen leiden tot verslapping door afnemende awareness en mogelijk ook (nog meer) bewuste ongehoorzaamheid.
- Uitgaande van een blijvende medische noodzaak is de aanname dat bij versoepeling juist een intensiever (bestuurlijk) toezicht nodig is, vergeleken met een situatie waarin nagenoeg alle sectoren gesloten zijn (en alleen gecontroleerd hoeft te worden of dat zo is).
- De politie is niet geëquipeerd om te handhaven in sectoren. Niet bestuursrechtelijk en niet strafrechtelijk. Een eventuele inzet in sectoren is louter gebaseerd op sterke armrol of bij excessen.
- Communicatief moet benadrukt worden dat versoepeling slechts mogelijk is als men zich goed houdt aan de maatregelen die wel nog gelden. Dit moet ook expliciet ondersteund worden door het bestuur; niet alleen communicatief maar ook in de (bestuurlijke) handhaving van de maatregelen zodat niet meerdere verschillende handhavingsregimes te ontstaan.
- De onderbouwing van versoepelingen moet logisch en duidelijk zijn. Moeilijk uitlegbaar is enerzijds versoepelen en anderzijds strenger worden (voorbeeld: met een negatief testbewijs mag je naar verschillende evenementen en doorstroomlocaties maar wanneer je NL inreist is een dergelijk negatief testbewijs niet voldoende is en geldt een quarantaineplicht).

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van mogelijke versoepelingen:

- Versoepelingen kunnen een positieve bijdrage leveren aan het maatschappelijk draagvlak en het huidige maatschappelijk ongenoegen verlichten.
- Versoepelingen vormen in de handhaving geen bezwaar zolang dit binnen de bepalingen past van de overige maatregelen, w.o. de avondklok.
- Versoepeling creëren echter wel meer bewegingen en clustering in de publieke ruimte en daarmee een grotere kans op groepsvorming en overtreding van de veilige afstand. Anderzijds kan het bijdragen aan meer verspreiding in niet gecontroleerde openbare ruimten, zoals parken.
- De meeste versoepelingen vallen primair onder bestuurlijke handhaving. In de sectoren moet dat door de daartoe geëigende toezichthouders/BOA's plaatsvinden: in een café heeft de arbeidsinspectie of NVWA de taak om te controleren op naleving van de Covid maatregelen. Zowel vanuit werkgeverschap als vanuit verplichting van de sector zelf o.b.v. de TWM.
- Openstelling binnen sectoren leidt tot meer gebruik van o.a. het openbaar vervoer; dit vereist meer toezicht en handhaving door sectorale BOA's en toezichthouders.
- Daarnaast is er een bestuurlijke verantwoordelijkheid in de publieke ruimte voor bijvoorbeeld crowdmanagement; dit vereist daadwerkelijke planvorming, uitvoering en toezicht/handhaving.
- Specifiek voor de terrassen geldt dat de ondernemers daarbij verantwoordelijk zijn voor het handhaven van de coronamaatregelen en het aanspreken van de gasten. Inzichtelijk gemaakt moet worden wat de tijdstippen zijn voor het terras, voor wie dit geldt (droge en/of natte horeca) en de definitie wat onder een terras moet worden verstaan. Bij clustering van horeca zal dit leiden tot meer vraag naar inzet politie. Sluiting van het terras moet op een zodanig tijdstip zijn dat terrassen tijdig zijn afgebouwd, gasten en ondernemers tijdig thuis kunnen zijn en het schenken van alcohol niet conflicteert met de bepaling inzake het alcoholverbod. De ervaring van afgelopen zomer is dat niet alle horecaondernemers zich geroepen voelen de maatregelen te handhaven.
- Adagium blijft: op adviezen (lees thuisbezoek) kun je niet handhaven en daar heeft politie ook geen rol.

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Rijk (2)

Overwegingen handhaving bij voortzetting avondklok :

- Handhaving van de avondklok vindt tijds- context- en plaatsgebonden plaats en kan daarmee vanuit de reguliere inzet binnen politiezorg plaatsvinden. De avondklok is een duidelijke maatregel die goed handhaafbaar is.
- Onverlet zal handhaving van de avondklok bij het verbeteren van de weersomstandigheden, feestdagen, Ramadan, etc. meer handhaving en daarmee capaciteit van de politie gaan vergen.
- Elke (on)voorziene extra inspanning die de politie moet plegen om de avondklok te handhaven heeft consequenties voor de bedrijfsvoering en prioritering in de politieprocessen.

Overwegingen handhaving bij laten vervallen avondklok:

- Compliance op de maatregel is gekoppeld aan bestendigheid en bekendheid met maatregelen. Eenmaal van de avondklok af betekent dat er op een later moment geen draagvlak meer voor bestaat. Herinvoering gaat gepaard met verregaande extra inspanning van de politie.

Overwegingen handhaving bij wijzigen voorwaarden avondklok (bijv. later tijdstip):

- Door het tijdstip te wijzigen (bijv. 23 uur) is er meer capaciteit nodig om gedurende de extra uren waarin de avondklok niet meer geldt op de andere maatregelen te handhaven.
- Die extra inzet kost relatief meer tijd dan handhaving van de avondklok. De avondklok is een duidelijke maatregel die goed handhaafbaar is. Handhaven op de andere maatregelen zoals de veilige afstand, groepsvorming en alcohol is complexer en arbeidsintensiever.

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Lokaal

Algemeen

- Het draagvlak neemt zichtbaar af in de samenleving. Dit maakt de druk op de handhaving hoger.
- Handhaving van versoepelingen is alleen mogelijk in samenwerking met de desbetreffende branches.
- Door versoepelingen en zonnig voorjaarsweer neemt het aantal bewegingen toe. Dit kan tot extra druk op de handhaving leiden.
- Sluit bij de versoepelingen zoveel mogelijk aan bij de oude regels (de regels voor de lockdown). Burgers en bedrijven kennen die regels (nog) en dit bevordert de acceptatie.
- Keer de regeling om: publieke plaatsen weer open en benoemen wat niet open mag. Het is moeilijk uitlegbaar dat (maatschappelijke) activiteiten in een wijkhuis/bibliotheek niet kunnen, maar winkelen weer mag.
- Het is wenselijk dat de verschillende protocollen van branches goed op elkaar zijn afgestemd om zo ook de schaarse publieke ruimte goed te kunnen verdelen. De afweging en afspraken moeten lokaal gemaakt worden, maar de landelijke protocollen moeten duidelijk zijn in de samenspraak die nodig is om zoveel mogelijk branches te kunnen bedienen binnen de geldende maatregelen, waarbij handhaving mogelijk is (dus ook onderling tussen winkels /warenmarkten en horeca bijv).

Voortzetting (eventueel in aangepaste vorm) of laten vervallen avondklok

- Bij voorkeur geen 'jojo' effect (nu stoppen en later weer invoeren).
- De verving onder jongeren slaat hard toe, door minder toezicht vanuit scholen is er weinig sociale controle. Jongeren hebben meer perspectief nodig.
- Langer licht en warmere dagen kunnen van invloed zijn op de handhaafbaarheid.

Thuisbezoekadvies versoepelen

- Het draagvlak voor de éénbezoekersregeling neemt af. Voor vooral de langere termijn zijn er zorgen over de impact en de noodzakelijke dienstverlening als gevolg van afgenomen geestelijke gezondheid van de inwoners.

Groepsvorming versoepelen

- Het handhaven van de groepsvorming kleiner dan vier blijkt in de praktijk onmogelijk. Versoepeling is beter uitlegbaar, vooral als deze gelijk wordt getrokken met het aantal personen dat buiten mag sporten.

Meer ruimte voor de jeugd en studenten: (gedeeltelijk) fysiek onderwijs HBO en WO

Het is zeer wenselijk om fysiek onderwijs open te stellen. Voor vooral de langere termijn zijn er zorgen over de impact en de noodzakelijke dienstverlening als gevolg van afgenomen geestelijke gezondheid van de studenten.

- Druk op openbaar vervoer neemt mogelijk toe, daarom moet goed gekeken worden naar spreiding van de vervoersbewegingen onder studenten.

Versoepelingen ten aanzien van buitenactiviteiten, zoals buitensport, dierenparken, openluchtmusea, buitenspeeltuinen en openen van horeca buiten (terrassen)

- Toestaan van buitenactiviteiten helpt bij de spreiding van mensen in de buitenruimte en daarmee de handhaving op drukke dagen.
- Openen van terrassen en andere activiteiten buiten kan de spreiding ten goede komen en voorkomen dan men ongecontroleerd elkaar opzoekt in de buitenlucht op andere plaatsen.

Openen van winkels en warenmarkten

- Handhaving is alleen mogelijk in samenwerking met de branche.
- In eerste instantie zelfregulering door de branche, pas in tweede instantie handhaving door boa en politie.

Max. aantal personen per ruimte verhogen (voor locaties die geopend zijn)

- In het kader van het verdelen van de ruimte: heb eerst aandacht voor de locaties die nog niet open zijn en laat het maximaal aantal bezoekers afhangen van de m².

Toevoeging: Cultuur

- Er lijkt consistentie te missen tussen enerzijds de bezoekersaantallen in de culturele sector en sport en anderzijds in de detailhandel.
- Het is nodig dat er meer aandacht komt voor versoepelingen voor bijvoorbeeld jeugdcultuur, buitencultuur (gelijk trekken met buitenterrassen) en bibliotheken (als essentieel onderdeel van onderwijs en educatie).
- Het heeft de voorkeur dat de kunst- en cultuurbeoefening gelijk getrokken wordt met sportbeoefening.

Bron: VNG en VR's

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Juridisch (VR)

Algemeen:

- Sluit bij de invulling van de versoepelingen zoveel mogelijk aan bij de regels voor de lockdown. Burgers en bedrijven kennen die regels en dit bevordert de acceptatie.
- Er is een sterke voorkeur vanuit de veiligheidsregio's voor één simpel regime. Verder zorgen voor samenhang: als een activiteit mag moet deze over een locatie beschikken.
- Bij versoepeling van de buitenactiviteiten wordt gevraagd het onderscheid bij buitensportactiviteiten wel of niet in opdracht van de gemeente te laten vervallen.

Overwegingen ten aanzien van de avondklok:

- Bij voorkeur geen 'jojo' effect (nu stoppen en later weer invoeren).
- Als het langer licht is willen mensen (bij mooi weer) langer buiten blijven. Dit kan van invloed zijn op de handhaafbaarheid.

Overwegingen ten aanzien van versoepelingen voor onderwijs:

- Als het HO opengaat, zal de roep toenemen de huur van externe collegieruimte toe te staan net als in het VO. Daarbij is duidelijkheid gewenst over de toegestane aantallen. Denk hierbij ook aan spreiding van (openbaar) vervoersbewegingen.
- Een duidelijke afbakening tussen curriculaire en extra curriculaire activiteiten is gewenst, anders kunnen ook sociëteiten en andere verenigingen weer open.
- Bij de opening van het HO, is er behoefte aan studieplekken in bijvoorbeeld de universiteitsbibliotheken, maar ook op externe locaties. Verhouding universiteitsbibliotheek/openbare bibliotheek dient duidelijk te zijn.
- Het dient duidelijk te zijn of horeca in HO-instellingen geopend mag zijn.

Overwegingen ten aanzien van versoepelingen gericht op detailhandel:

- Als de winkels en warenmarkten opengaan, gaat de voorkeur uit naar een volledige openstelling zonder ingewikkelde voorwaarden. Voorwaarde moet zijn wel het voeren van een goed deurbeleid (mandjesbeleid, bestickering, hygiëne etc.) met een duidelijk protocol om drukte buiten te voorkomen (geen wachtrij voor de deur, geen overkappingen, geen overlast, geen uitstallingen etc.).
- Het is van belang duidelijkheid te geven over de categorie dienstverlening. Mogen zonnebanken, goudinname, fotografen, trimsalons, dierenpensions, verhuur recreatieve goederen ook weer open?

Overwegingen ten aanzien van versoepelingen voor horeca en terrassen:

- Behandel alle eet-en drinkgelegenheden hetzelfde, onderscheid tussen natte en droge horeca en commerciële en niet-commerciële horeca is niet uitvoerbaar en handhaafbaar. Dus ook geen apart regime voor sportkantine.
- De borging van de handhaving moet vooral worden gezocht in goede voorwaarden zoals reservering, sobere uitstraling etc.
- Voorkeur om met vaste tijdsblokken in plaats van placering te werken. Dit laatste is niet handhaafbaar of controleerbaar.
- Sommige horeca ondernemers hebben meerdere terrassen. Maak helder of het maximum per inrichting is of per terras.
- Bij reservering geen uitzondering maken voor personen woonachtig op één adres (bijv. studenten gaan massaal met elkaar op het terras).
- Maak duidelijk of dit ook voor hotels en studentenhoreca (sociëteit, roeivereniging) geldt.
- Risico dat na terrasbezoek mensen naar parken vertrekken. Hoe om te gaan met samenloop schenktijden en alcoholverkoop bij detailhandel?

Bron: VNG en VR's

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Gedrag

Meer eenduidigheid, consistentie en regie in strategie belangrijk

- Mensen worden momenteel geconfronteerd met verschillende, soms onderling tegenstrijdige en schijnbaar niet afgestemde boodschappen, vooral met betrekking tot risico's:
 - Enerzijds nadruk op minimaliseren van risico's (stop AstraZeneca vaccinatie; avondklok, houden aan maatregelen na vaccinatie; 1 bezoeker/dag, 2 pers. buiten)
 - Anderzijds nadruk op accepteren/leren leven met bepaald niveau van risico (weer openen samenleving, grote hoeveelheid veldexperimenten en pilots)
- De koers is niet duidelijk. Dit scheidt verwarring, biedt weinig houvast bij het algemene publiek, en ondergraaft vertrouwen, draagvlak en mogelijk ook de naleving.
- Regie is belangrijk nodig om het achterliggende en overkoepelend narratief voor de korte en middellange termijn van deze twee benaderingen uit te leggen én daar consistent op te acteren. Kernbegrippen:
 - Heldere strategie: beschrijf de epidemiologische bouwblokken én de samenhangende logica in de strategie voor de komende periode (vaccins, varianten, testen, aanhouden basisregels)
 - Perspectief: schets een realistisch perspectief voor de komende maanden en communiceer de onzekerheden die er zijn; geef regelmatig updates
 - Consistentie: betrek verschillende bestuurslagen en experts om zoveel mogelijk steun en eenduidigheid te organiseren bij strategie, communicatie en uitvoering
 - Helpende hand: biedt mensen (burgers & branches) handvatten om met risico's om te gaan

Reflecties specifieke maatregelen

- Wees zo consistent mogelijk in beleid met beperkte veranderingen en enige traagheid (lees: wacht de epidemiologische signalen af) om verwarring of teleurstelling bij later weer opschaling te voorkomen. Gezien de nog altijd hoge infectiecijfers blijft dit aan de orde.
- Met oog op sociaal welbevinden en het dalende draagvlak voor sociaal contact beperkende maatregelen, overweeg:
 - Versoepel van de thuisbezoekregeling van 1 naar 2; en groepsvorming buiten van 2 naar 4;
 - Benut vooral de gereguleerde buitenruimte voor het toestaan van veilige sociale contacten (terrassen, doorstroomlocaties);
- Specifiek voor jongvolwassenen met oog op welzijn:
 - Stel HBO/WO onderwijslocaties open om op gepaste afstand samen te studeren,

- Sta theorie-examens bij CBR weer toe, mits goed gereguleerd (veilige ruimtes, spreiding en bijv. negatieve (zelf)test).
- Naleving van de maatregelen blijft belangrijk, de meerderheid doet nog altijd haar best.

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Communicatie

Algemeen

- Een deel van de samenleving snakt naar meer mogelijkheden, maar een ander deel vindt dat spannend en is bevreesd dat het te snel gaat. In de eerste stap richting verruiming zal een betekenisvolle stap moeten zijn om perspectief te geven. Maar het is ook belangrijk voor het draagvlak dat dit nog een behoedzame stap is.
- Als versoepelingen binnen enkele weken weer moeten worden teruggedraaid, dan heeft ook dat negatieve gevolgen voor het draagvlak.
- Het is niet verstandig af te wijken van het eerste stap van het openingsplan. Als er wordt afgeweken dan zal dat leiden tot veel maatschappelijke kritiek. Maak bij deze stap goed helder dat het openingsplan een plan op hoofdpijnen is en dat er voor elke stap ook meteen andere maatregelen worden versoepeld. Dit is dus geen afwijking van het openingsplan.
- Hoe eenduidiger de maatregel, hoe makkelijker het uit te leggen is. Hoe meer details er in een besluit zitten, hoe ingewikkelder het uit te leggen is, dat leidt tot lagere naleving.

Avondklok

- Het stopzetten van de avondklok is aangekondigd als 'bovenaan de stapel', als de avondklok wordt verlengd en wel andere versoepelingen worden genomen, dan is dat lastig uitlegbaar en heeft dat consequenties voor het draagvlak van het beleid.

Thuisbezoek en groepsvorming

- De bezoekregel van maximaal één persoon vinden mensen een heel vervelende maatregel, deze maatregel wordt slechter nageleefd dan toen het maximum nog twee personen was. Uitbreiding naar twee zal als versoepeling in de samenleving goed vallen. Naleving wordt beter en heeft een positief effect op het draagvlak.
- Dit geldt ook voor groepsvorming.

Onderwijs (hbo/wo)

- Dit is al eerder aangekondigd, niet door laten gaan van deze stap is lastig uitlegbaar.

Winkels en warenmarkten

- Er is al veel mogelijk voor de detailhandel. Als hier meer verruimd wordt en andere versoepelingen niet worden doorgevoerd dan is dat lastig uitlegbaar.

Terrassen

- Openen van de terrassen zal in de samenleving worden gezien als een betekenisvolle stap. Het is goed uitlegbaar en het geeft perspectief richting de zomer.

Buitenactiviteiten en doorstroomlocaties buiten

- Het is goed uitlegbaar ('we beginnen met een behoedzame stap') als deze versoepeling nog niet genomen wordt.

Aantal personen bij uitvaarten en huwelijken

- Dit is uitlegbaar. Mits groepen niet te groot worden.

Maximaal aantal personen per ruimte

- Dit is uitlegbaar. Mits groepen niet te groot worden.

Verlengen negatief reisadvies en verlengen/opheffen vliegverboden

- Het huidige advies (tot en met 15 mei) is goed uitlegbaar. Ergens voor de zomer moet de stap naar landenadviezen worden genomen.
- Als besloten wordt om het brede advies niet te verlengen, dan moeten we in eerste instantie wel blijven communiceren dat er nog geen landen zijn zonder reisbeperkingen.

Toestaan theorie-examens voor particulieren

- Dit is uitlegbaar.

Bron: NKC

v8 – 19/04

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

ACC210419G

Beslispunten maatregelenpakket op 20 april 2021
T.b.v. ACC 19 april 2021

Departement — ve — i

NCTV

Planning

Stap 1

- Catshuis: zondag 18/4
- Besluitvorming en Persco: dinsdag 20/4
- Debat: donderdag 22/4?
- Ingang opening HO: maandag 26/4
- Ingangsdatum maatregelenpakket: woensdag 28/4

Stap 2

- Start: vrijdag 23/4
- Catshuis: zondag 2/5
- Besluitvorming en Persco: maandag 3/5
- Debat: donderdag 6/5?
- Ingangsdatum maatregelenpakket: dinsdag 11/5

Stap 3

- Start: vrijdag 7/5
- Catshuis: zondag 16/5
- Besluitvorming en Persco: dinsdag 18/5
- Debat: donderdag 20/5?
- Ingangsdatum maatregelenpakket: woensdag 26/5

Stap 4

- Start: vrijdag 28/5
- Catshuis: zondag 6/6
- Besluitvorming en Persco: dinsdag 8/6
- Debat: donderdag 10/6?
- Ingangsdatum maatregelen: woensdag 16/6

Stap 5

- Start: vrijdag 18/6
- Catshuis: zondag 27/6
- Besluitvorming en Persco: dinsdag 29/6
- Debat: donderdag 1/7?
- Ingangsdatum maatregelen: woensdag 7/7

Belangrijke data:

- **Meivakantie:** 24 april t/m 9 mei
- **Meireces TK:** 23 april t/m 10 mei
- **Koningsdag:** dinsdag 27 april
- **Bevrijdingsdag:** woensdag 5 mei
- **Hemelvaartsdag:** donderdag 13 mei
- **Pinksteren:** zondag 23 en maandag 24 mei
- **Zomervakantie (Midden Nederland):** 19 juli t/m 27 augustus
- **Zomerreces TK:** 9 juli t/m 6 september

N.B. Over het generiek reisadvies en het reisadvies voor de zomerperiode wordt op 3 mei besloten.

Beslispunten

Afhankelijk van de epidemiologische situatie, zijn er twee opties voor versoepelingen:

Stap 1 uit het openingsplan

- Versoepelingen zijn gericht op:
 - Avondklok
 - Thuisbezoekadvies
 - Hoger onderwijs
 - Horeca buitenterrassen (12:00 – max. 18:00u)
 - Detailhandel en warenmarkten
 - Overig:
 - Theorie-examen voor besturen vervoermiddel
 - Verhogen bezoekers uitvaarten naar max. 100
 - Definitie onderwijsactiviteiten
 - Stopknop praktijktesten Fieldlab Evenementen en pilots toegangstesten

De **epidemiologische voorwaarden** om **stap 1** te kunnen zetten:

- We zien dat we over de piek heen raken. Dat uit zich in een afname van de nieuwe ziekenhuisopnames.
- Dit wordt beoordeeld op 20/4.

Samenvatting - Stap 1 - Openingsplan

1. Avondklok

- Avondklok af laten lopen per 28 april 2021 04.30 uur.

2. Thuisbezoekadvies

- Versoepelen thuisbezoekadvies van 'per dag max. 1 persoon op bezoek en per dag max. 1 keer op bezoek' naar 'per dag max. 2 personen op bezoek en per dag max. 1 keer op bezoek'.

3. Onderwijs

- Het toestaan van **fysiek hoger onderwijs (hbo & wo)** op 1,5 meter. Iedere student wordt de mogelijkheid geboden om 1 dag per week fysiek onderwijs te genieten;
- Het toestaan van onderwijs op **externe locaties voor alle onderwijsniveaus** (reeds toegestaan in VO). Hiermee krijgen instellingen de gelegenheid om de onderwijscapaciteit op 1,5m te laten groeien;
- Het toestaan van **praktijkonderwijs** op niet-onderwijslocaties;
- Heropenen van **bibliotheken van onderwijsinstellingen (mbo en ho)** voor zelfstudie;

4. Horeca buitenterrassen (12:00 – max. 18:00u)

- Het toestaan van heropening van buitenterrassen van eet- en drinkgelegenheid (m.u.v. sportkantines).
 - Een buitenterras bevindt zich in de buitenlucht (dus niet in overdekte winkelcentra, foodhall, ect.).
 - Het buitenterras is aan de bovenzijde of aan drie zijden open.
 - Maximaal 50 personen per buitenterras.
 - Buitenterrassen bij sportaccommodaties zijn uitgesloten van heropening;
- Onder de voorwaarden:
 - Openings tijden van 12.00 uur tot maximaal 18.00 uur. Terrassen leeg om 18:00u.
 - Verplichte verificatie van de gezondheid van de bezoeker door personeel (triage).
 - Verplichte vraag van personeel aan bezoekers om contactgegevens beschikbaar te stellen ten behoeve van een eventueel bron- en contactonderzoek (registratie).
 - Verplichte zitplaats (placering); geen zelfbediening of onnodige verplaatsingen.
 - Verplichte reservering ("*wait to be seated*") waarbij de ondernemer verplicht is het bezoek te organiseren zonder dat er een oploop van publiek ontstaat;
 - De ondernemer mag reserveringen voor maximaal 2 personen aannemen met uitzondering van kinderen t/m 12 jaar en personen woonachtig op hetzelfde adres;

- Maximaal 2 personen per tafel op 1,5m (uitgezonderd van dit maximum zijn kinderen t/m 12 jaar en personen die op hetzelfde adres woonachtig zijn);
- Kuchschermen tussen tafels kunnen dienen als alternatief voor de 1,5m-norm, conform TNO richtlijn.
- Geen entertainment op of rondom het terras (liveoptredens, videoschermen).
- Geen zelfbediening.
- Bezoekers mogen wel binnen het toilet en garderobe gebruiken en binnen betalen mits men een mondkapje draagt.
- Het maximale aantal personen per tafel is gekoppeld aan de maximale groepsgrootte buiten.

5. Detailhandel en warenmarkten

- Openstellen van niet-essentiële winkels onder voorwaarden, waaronder:
 - Openstelling op 1,5m;
 - Openstelling van 06:00-20:00, essentiële detailhandel volgt reguliere openingstijden;
 - Het max. aantal personen wordt bepaald op basis van de winkelvloeroppervlakte (het gedeelte van de winkel, toegankelijk voor winkelend publiek): 2 personen per verdieping of 1 persoon per 25m²;
 - De klant komt in beginsel alleen (excl. kinderen t/m 12 jaar);
 - In de winkel is alleen de hoogstnodige bezetting aanwezig.
- Het volledig openstellen op 1,5m van warenmarkten, inclusief niet-essentiële waren.

6. Overig

- **Openstelling van locaties voor alle theorie-examens voor het besturen van een vervoermiddel;**
- Verhogen van max. aantal personen bij uitvaarten naar 100;
- **Non-food (niet-essentiële) warenmarkten toestaan** (indien detailhandel niet verder opengesteld wordt);
- **Verduidelijken definitie onderwijsactiviteiten:** dat de regels voor onderwijsactiviteiten alleen zien op erkend en geaccrediteerd onderwijs;
- **Stopknop praktijktesten Fieldlab evenementen en pilots toegangstesten:** bij 900 COVID bezette IC-bedden worden de praktijktesten en pilots toegangstesten voor de 10 dagen erna geagendeerd in de MCC; het kabinet kan dan besluiten tot afschalen, uitstellen of annuleren.

Ingangsdatum maatregelenpakket: 28 april 2021

Ingangsdatum voor onderwijsmaatregelen: 26 april 2021

Stap 1 - Openingsplan

Beslispunt: Avondklok

Aanpassing

- Avondklok af laten lopen per 28 april 2021 04.30 uur.

Toelichting

- De proportionaliteitsafweging verandert indien (significante) versoepelingen in beeld komen. De avondklok is enkel proportioneel indien de maatregel noodzakelijk is voor de beleidsdoelstellingen, te weten het beschermen van de kwetsbaren of het voorkomen van overbelasting van de zorg. De noodzaak van de avondklok is afhankelijk van de epidemiologische situatie. Uit zowel de wet (Twm, waar de avondklok onder hangt) als internationale verdragen vloeit voort dat een avondklok proportioneel moet zijn.
- De subsidiariteitsafweging verandert indien (significante) versoepelingen in beeld komen. Rechtvaardiging van de avondklok is afhankelijk van de mate waarin de doelstelling niet met andere, minder stringente maatregelen kan worden bereikt.

Huidige maatregelen avondklok

- Avondklok is van kracht tussen 22:00 – 04:30 uur en loopt af per 28 april om 04:30 uur 's ochtends.
- Alleen noodzakelijke reizen zijn toegestaan: voor werk, medische hulp aan mens of dier, hulpverlening aan hulpbehoevend persoon, (noodzakelijke) heen of terugreis naar het buitenland of Caribisch deel van Nederland, indien je op weg bent naar de rechtbank, bezwaar of beroep, uitvaart bezoeken, aangelijnd uitlaten van een hond, indien je dak- of thuisloos bent en niet in maatschappelijke opvang kan, noodsituatie, internationaal vervoer van goederen, praktijkonderwijs in het VO, MBO, HBO of WO en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (VAVO) in het examenjaar, het afleggen van een door een onderwijsinstelling gepland examen of tentamen in het MBO, het HBO of het WO.

- In bepaalde gevallen is een eigen verklaring nodig, in geval van werk is tevens een werkgeversverklaring vereist.
- Alcoholverbod en winkeltijden sluiting is vanaf 20:00 uur (m.u.v. levensmiddelenbranche: deze sluit uiterlijk 20:45 uur).
- Afhaalfunctie van eet- en drinkgelegenheid sluit uiterlijk 21:45 uur.
- Bezorgen is toegestaan tussen 22:00 – 01:00 uur, mits geldige werkgeversverklaring.

Beslispunt: Thuisbezoekadvies

Aanpassing

- Thuisbezoekadvies versoepelen naar 2 personen per dag en maximaal 1 keer per dag op bezoek.
- Indien tot versoepeling wordt overgegaan van het thuisbezoekadvies, wordt de volgende communicatieboodschap voorgesteld: 'beperk het aantal verschillende contacten die je in een week hebt. Ga je op bezoek? Was altijd bij binnenkomst je handen en houd ook binnen anderhalve meter afstand.'

Toelichting

- Het advies over 1 persoon thuisbezoek valt mensen zwaar, maar de epidemiologische situatie is nog steeds zeer ernstig waardoor de noodzaak blijft om het aantal contacten zo veel mogelijk te beperken. De meeste besmettingen worden opgelopen in thuisituaties (ruim 50% conform cijfers RIVM).
- Met oog op sociaal welbevinden en het dalende draagvlak geven het SCP, NKC, VNG en VR's en het RIVM Corona gedragsunit aan dat zij voor een versoepeling van de thuisbezoekregeling zijn. Naleving wordt beter en heeft een positief effect op het draagvlak.

Huidig advies

- Ontvang maximaal 1 persoon per dag;
- Ga maximaal 1 keer per dag op bezoek.

Beslispunt: Onderwijs

Aanpassing

- Het toestaan van fysiek Hoger Onderwijs (HBO & WO) op 1,5 meter. Iedere student wordt de mogelijkheid geboden om 1 dag per week fysiek onderwijs te genieten;
- Het toestaan van onderwijs op externe locaties voor alle onderwijsniveaus (reeds toegestaan in VO). Hiermee krijgen instellingen de gelegenheid om de onderwijscapaciteit op 1,5m te laten groeien.
- Het toestaan van praktijkonderwijs op niet-onderwijslocaties;
- Heropenen van bibliotheken van onderwijsinstellingen voor zelfstudie in het mbo en hoger onderwijs;

Huidige maatregelen onderwijs

- Afstandsonderwijs voor het HBO en WO, uitzondering op afstandsonderwijs voor studenten die examens, tentamens en toetsen afleggen, die praktijkonderwijs volgen en begeleiding van kwetsbare studenten;
- Heropenen onder voorwaarden HBO en WO (studenten en leraren)
 - Vanaf 26 april: toestaan van 1 dag fysiek onderwijs per student op HBO- en WO-instellingen, met behulp van preventieve testen (m.n. door middel van zelftesten) aangeboden door onderwijsinstellingen. De benodigde distributie, logistiek, instructie en communicatie worden geïmplementeerd door onderwijsinstellingen. Voorwaarde hierbij is dat de epidemiologische omstandigheden dit verantwoord toelaten.
 - In aanvulling op deze openstelling vanaf 26 april blijven de bestaande uitzondering op het afstandsonderwijs bestaan voor leerlingen en studenten die examens, tentamens en toetsen afleggen, die praktijkonderwijs volgen en begeleiding van kwetsbare leerlingen en studenten.

Beslispunt: Buitenterrassen (horeca)

Aanpassing

- Het toestaan van heropening van **buitenterrassen** van eet- en drinkgelegenheid (m.u.v. sportkantines) (**van 12:00 tot maximaal 18:00u**)
 - Een buitenterras bevindt zich in de buitenlucht (dus niet in overdekte winkelcentra, foodhall, ect.).
 - Het buitenterras is aan de bovenzijde of aan drie zijden open.
 - Maximaal 50 personen per buitenterras.
 - Buitenterrassen bij sportaccommodaties zijn uitgesloten van heropening;
- Onder de voorwaarden:
 - Openingstijden van 12.00 uur tot maximaal 18.00 uur. Terrassen leeg om 18:00u
 - Verplichte verificatie van de gezondheid van de bezoeker door personeel (triage).
 - Verplichte vraag van personeel aan bezoekers om contactgegevens beschikbaar te stellen ten behoeve van een eventueel bron- en contactonderzoek (registratie).
 - Verplichte zitplaats (placering); geen zelfbediening of onnodige verplaatsingen.
 - Verplichte reservering ("*wait to be seated*") waarbij de ondernemer verplicht is het bezoek te organiseren zonder dat er een ophoop van publiek ontstaat;
 - De ondernemer mag reserveringen voor maximaal 2 personen aannemen met uitzondering van kinderen t/m 12 jaar en personen woonachtig op hetzelfde adres;
 - Maximaal 2 personen per tafel op 1,5m (uitgezonderd van dit maximum zijn kinderen t/m 12 jaar en personen die op hetzelfde adres woonachtig zijn);
 - Kuchschermen tussen tafels kunnen dienen als alternatief voor de 1,5m-norm, conform TNO richtlijn.
 - Geen entertainment op of rondom het terras (liveoptredens, videoschermen).
 - Geen zelfbediening.
 - Bezoekers mogen wel binnen het toilet en garderobe gebruiken en binnen betalen mits men een mondkapje draagt.
- Het maximale aantal personen per tafel is gekoppeld de maximale groepsgrootte buiten.

Aandachtspunten

- Reserveren aan de deur is toegestaan.
- Op dit moment bedraagt de maximale groepsgrootte buiten: 2 personen of personen die woonachtig zijn op hetzelfde adres.
- Het maximum van 50 personen per buitenterras wijkt af van de aantallen die momenteel worden toegestaan per zelfstandige ruimte en bijv. voor huwelijken (beide max. 30).
- Niet elke eet- of drinkgelegenheid beschikt over een buitenterras(vergunning).
- De VNG heeft aangegeven, in lijn met de heropening van horeca op 1 juni jl., bereid te zijn gemeenten op te roepen meer fysieke ruimte te bieden aan terrassen.
- Het heropenen van de terrassen heeft een aanzuigende werking en leidt breed tot meer drukte op meerdere plekken in het gehele land.

Toelichting

- Terrassenprotocol KHN is geïmplementeerd.
- De basisregels worden in acht genomen (zoals de 1,5m).
- Bezoekersstromen rondom terras worden gereguleerd.
- Uitgangspunt is geen fysiek contact tussen klant en personeel; de hiervoor opgestelde protocollen met hygiëne en gedragsregels zijn leidend.
- Het horecaprotocol wordt toegesneden op heropening van buitenterrassen. Parallel hieraan begeleiden brancheverenigingen hun leden met het verantwoord heropenen van de terrassen.
- Afsprakenkader voor horecaconcentratiegebieden is samen met de veiligheidsregio's en de branche opgesteld. Het afsprakenkader wordt naar het Veiligheidsberaad gestuurd.
- Er is lokaal veel draagvlak voor heropening van terrassen.
- Als op publieke plaatsen coronamaatregelen niet worden nageleefd (zoals de 1,5m), kan de burgemeester ingrijpen met een aanwijzing of bevel aan de verantwoordelijke voor de publieke plaats (artikel 58k Wpg), een last onder bestuursdwang of last onder dwangsom (artikel 58u Wpg) of met een bevel (artikel 174, tweede lid, van de Gemeentewet).

Huidige maatregelen horeca

- Horeca (binnen en buiten) is gesloten, m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie.

Beslispunt: Detailhandel en warenmarkten

Aanpassing

- Openstellen van niet-essentiële winkels onder voorwaarden, waaronder:
 - Openstelling op 1,5m;
 - Openstelling van 06:00-20:00, essentiële detailhandel volgt reguliere openingstijden;
 - Het max. aantal personen wordt bepaald op basis van de winkelvloeroppervlakte (het gedeelte van de winkel, toegankelijk voor winkelend publiek): 2 personen per verdieping of 1 persoon per 25m²;
 - De klant komt in beginsel alleen (excl. kinderen t/m 12 jaar);
 - In de winkel is alleen de hoogstnodige bezetting aanwezig.
- Het volledig openstellen op 1,5m van warenmarkten, inclusief non-food (niet-essentiële) waren.

Toelichting

- 'Bestellen & afhalen' en 'winkelen op afspraak' als beperkende maatregelen komen hiermee voor de gehele detailhandel te vervallen. Er is geen sprake meer van een reserveringsplicht en daarmee ook niet van tijdvakken.
- Er wordt onderscheidt gemaakt tussen kleine(re) en grote(re) winkels, waarbij afhankelijk van het winkeloppervlak er sprake is van een max. aantal personen of een m²-norm.
- Met dit voorstel gelden er twee regimes (die beide in één winkelstraat kunnen voorkomen):
 - Essentiële detailhandel (zoals supermarkt, drogisterij): max. 1 klant per 10m² (in protocollen);
 - Niet-essentiële detailhandel (zoals kledingwinkel, boekhandel): max. 2 personen per verdieping of 1 klant per 25m² (in regeling).
- Publieke handhaving op m²-norm is lastig uitvoerbaar. Daarom op elke winkel posters met max. aantal bezoekers.

- Handhaving ligt primair bij winkelbedrijven zelf (conform afsprakenkader met de sector).

Huidige maatregelen

- Niet-essentiële detailhandel is gesloten.
- Bestellen & afhalen is toegestaan onder strikte voorwaarden (o.a. 4 uur tussen bestellen en ophalen en ophalen gebeurt gespreid over de dag zonder oploop van publiek).
- Winkelen op afspraak is toegestaan onder strikte voorwaarden (o.a. max. aantal personen per tijdslot: 2 personen per verdieping of 1 persoon per 25m² met een totaal maximum van 50 per tijdvak, tijdslot van minimaal 10 minuten, 4 uur tussen het maken van een afspraak en bezoek aan de winkel, gebeurt gespreid over de dag zonder oploop van publiek).
- Non-food op warenmarkten is gesloten.

Aandachtspunt

- Zonder reservering is BCO niet mogelijk.

Overig

Beslispunt: Theorie-examens voor besturen vervoermiddel

Aanpassing

- Openstelling van locaties voor alle theorie-examens voor het besturen van een vervoermiddel.

Toelichting

- Eerder is besloten tot hervatting van de rijlessen en praktijkexamens voor bromfiets en motor (per 22 februari) en voor de auto (per 3 maart). Om een praktijkexamen af te leggen is het noodzakelijk het bijbehorend theorie-examen te hebben gehaald. Voor de motor en bromfiets is het ook nodig het theorie-examen te hebben voordat geleest mag worden. Het afleggen van een theorie-examen is op dit moment echter voor genoemde categorieën niet mogelijk (tenzij dit nodig is voor de uitoefening van beroep of bedrijf of voor de uitoefening van het beroep van rijinstructeur, APK-keurmeester, tachograaftechnicus of LPG-technicus).
- Door de voortschrijdende lockdown ontstaan knelpunten door het niet kunnen afronden van onder andere het A, AM of B examen. Die examens worden niet afgenomen, omdat die doorgaans zijn voor privévervoer en niet voor de uitoefening van beroep of bedrijf. Het toestaan van theorie-examens voor privévervoer is dus nodig om de eerdere hervatting van praktijkexamens mogelijk te maken. Anders zullen de achterstanden in de examens verder oplopen. Dat levert momenteel een knelpunt op bij AM examens en vanaf mei voor A en B examens (personen auto en motor). (Dan zijn er geen examenkandidaten meer voor de praktijkexamens omdat de theorie-examens nog niet worden toegestaan).
- Deze aanpassing vergt ook aanpassing in de ministeriële regeling, namelijk die van artikel 4.a1, eerste lid, onderdeel oo, van de Trm. De passage "benodigd

voor de uitoefening van een beroep of bedrijf" dient te vervallen.

- Voor het afleggen van de theorie-examens geldt het protocol 'Veilig doorwerken ondanks het coronavirus' van het CBR om de kans op besmetting te verlagen.

Huidige maatregelen

- Uitgezonderd op sluiting van publieke plaatsen zijn locaties voor het behalen van praktijkcertificaten van proeven van praktische bekwaamheid die benodigd zijn voor de uitoefening van een beroep of bedrijf, uitsluitend voor die functie.
- Sluiting van publieke plaatsen waar trainingsactiviteiten, educatieve activiteiten en (theorie) examinering plaatsvinden met uitzondering van locaties voor:
 - Het behalen van theorie-examens gericht op het besturen en/of onderhouden van een vervoermiddel dat benodigd is voor de uitoefening van een beroep en/of bedrijf;
 - Het volgen van theoretische bij-/nascholingscursussen gericht op het besturen van een vervoermiddel dat benodigd is voor de uitoefening van een beroep en/of bedrijf.
 - Het ondergaan van opgelegde educatieve maatregelen ter bevordering van de rijvaardigheid of geschiktheid.
- Alle contactberoepen (m.u.v. sekswerkers) zijn toegestaan.

Beslispunt: Uitvaarten

Aanpassing

- Verhogen van het maximum aantal personen bij uitvaarten naar 100.

Toelichting

- Het verlagen van het maximaal aantal personen bij uitvaarten is één van de laatst genomen verzwaringen. Het ligt daarmee voor de hand om, wanneer er ruimte is voor versoepelingen, ook deze maatregel te versoepelen.

Huidige maatregelen

- Maximaal aantal personen bij uitvaarten is 50 personen;

Beslispunt: Non-food (niet-essentiële) warenmarkten

Aanpassing

- Non-food (niet-essentiële) warenmarkten toestaan.

Toelichting

- Non-food (niet-essentiële) warenmarkten zijn op dit moment niet toegestaan. Wanneer er geen ruimte is voor versoepeling in de detailhandel, dan geldt dat winkels zijn toegestaan te openen voor 'bestellen en afhalen' en 'winkelen op afspraak'. Dit terwijl warenmarkten enkel open zijn met marktkramen voor 'food'/essentiële waren. Het is mede vanwege de langere duur van de lockdown opportuun om de voorwaarden voor de warenmarkten in de levensmiddelenbranche door te trekken naar de warenmarkt (incl. non-food).

Huidige maatregelen

- Non-food (niet-essentiële) warenmarkten zijn niet toegestaan.

Beslispunt: Definitie onderwijsactiviteiten

Aanpassing

- Verduidelijken dat de regels voor onderwijsactiviteiten alleen zien op erkend en geaccrediteerd onderwijs.

Toelichting

- Aanscherpen van de definitie van onderwijsactiviteiten waardoor duidelijk wordt dat de onderwijsbepaling (artikel 6.10) uitsluitend van toepassing is op erkend of geaccrediteerd onderwijs (OCW-domein: PO, VO, MBO, HO). Het heeft geen betrekking op andere activiteiten van een onderwijsinstelling.

Besispunt: stopknop Fieldlabs en pilots toegangstesten

Aanpassing

- Stopknop vaststellen voor praktijktesten Fieldlab Evenementen en pilots toegangstesten:
 - als het aantal COVID bezette IC-bedden de grens van 900 bereikt, worden de praktijktesten Fieldlab Evenementen en pilots toegangstesten voor de 10 dagen erna geagendeerd in de mcc;
 - het kabinet kan dan besluiten om de pilots en praktijktesten af te schalen, uit te stellen of te annuleren;
 - het kabinet zal dit besluit wegen binnen de bredere context van de epidemiologische situatie.

Toelichting

- Op het moment van besluitvorming over praktijktesten was de mediaan van de prognose COVID IC Piek bezetting 900 bedden. Daarom is deze waarde gekozen als grenswaarde voor de stopknop praktijktesten en pilots toegangstesten. Als de COVID IC-bezetting boven deze waarde uitkomt is er sprake van een verslechtering van de situatie. Op dat moment wordt gekeken of er sprake is van een trend.
- Naast de mogelijkheid van de Staat om de stopknop in te drukken, heeft het lokaal bevoegd gezag ook de mogelijkheid om bij gewijzigde omstandigheden te besluiten het evenement geen doorgang te laten vinden. Dit kan bijvoorbeeld door het intrekken van de vergunning indien er een vergunning voor is verleend. Ook kan het lokaal bevoegd gezag aanvullende voorwaarden stellen in bijvoorbeeld het veiligheidsplan.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

ACC Factsheets VWS 19 april 2021

Epidemiologisch beeld

Kerncijfers

Stijging Aantal positieve testuitslagen (18 april)

- 8.600 positieve testuitslagen [49,4 per 100k] ten opzichte van 8.336 een dag eerder.
- 307,4 per 100K positieve testuitslagen (gemiddelde weekcijfer 18 april) ten opzichte van 304,9 per 100K (gemiddeld week cijfer 17 april) een dag eerder.
- Percentage positieve testen (5 t/m 11 april) is 9.6%. (Bron: RIVM weekbericht, 13 april).
- 7-daags gemiddeld percentage positief vanuit de GDD-teststraten (11 t/m 17 april) 10,1 %.

Laatst berekende R-waarde

De R-waarde (op basis van alle varianten) = 1.00 (onzekerheid (0.98 – 1.03 o.g.v. 1 april) (bron: RIVM, 16 april).

N.B. Omdat de Britse variant een groot aandeel heeft toont het RIVM enkel de R-waarde op basis van alle varianten.

Aantal Ziekenhuis- en IC opnames (18 april)

- IC-bezetting: 808 (verschil t.o.v. vorige week: +20) (bron: LCPS).
- ZKH-bezetting (excl. IC): 1.670 (verschil t.o.v. vorige week: -59 (bron: LCPS).
- Het aantal IC opnames was in de week van 5 t/m 11 april toegenomen (386 t.o.v. 381 de week ervoor) (bron: weekrapport RIVM, 13 april).
- Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames was in de week van 5 t/m 11 april afgenomen (1.700 t.o.v. 1.724 de week ervoor) (bron: weekrapport RIVM, 13 april). N.B. Het aantal ziekenhuisopnames is inclusief opnames op de intensive care. Er is mogelijk een vertraging van 2 tot 3 dagen in de data-aanlevering.

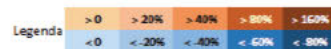
Inschatting aantal besmettelijke personen

- Het aantal besmettelijke personen is 163.628 (onzekerheid 120.725 – 206.806 o.g.v. 5 april). Hiervoor was dit 153.037 (112.534 – 194.511 personen o.g.v. 29 maart). (bron: weekrapport RIVM, 13 april).

Procentuele groei aantal besmettingen afgelopen 7 dagen t.o.v. 7 dagen ervoor

Het G-getal	2 april																	Trendlijn	Toe-/afname	Weeskijfers per 100k inw.		Verandering	
	2 april	3 april	4 april	5 april	6 april	7 april	8 april	9 april	10 april	11 april	12 april	13 april	14 april	15 april	16 april	17 april	18 april			15 april	18 april	absoluut	perc.
Zuid-Holland-Zuid	1,2%	-10,6%	-5,8%	-7,2%	-5,3%	-0,8%	-4,8%	-3,3%	0,8%	-0,8%	0,3%	6,8%	8,9%	12,5%	10,9%	15,0%	16,2%	439,7	460,0	20,2	4,6%		
Limburg-Noord	30,1%	27,1%	25,1%	12,1%	9,3%	-3,1%	-4,3%	-9,3%	-10,9%	-7,9%	0,1%	5,4%	11,7%	4,6%	5,8%	7,9%	0,9%	434,0	426,1	-7,9	-1,8%		
Rotterdam-Rijnmond	12,4%	1,9%	-2,6%	-1,7%	-5,6%	-14,8%	-10,9%	-10,6%	-5,6%	0,3%	1,1%	13,1%	10,7%	4,8%	8,8%	9,1%	9,3%	362,1	400,0	37,9	10,5%		
Brabant-Noord	10,6%	2,0%	2,8%	2,5%	3,1%	8,0%	-0,2%	5,2%	4,1%	5,9%	10,3%	9,4%	5,4%	8,7%	9,1%	8,3%	4,0%	374,7	376,9	2,1	0,6%		
Brabant-Zuidoost	-5,8%	-7,5%	-7,7%	-15,1%	-15,9%	-15,2%	-18,0%	-11,5%	-4,5%	-3,5%	5,4%	11,5%	10,9%	23,6%	9,2%	11,4%	15,9%	346,8	358,3	11,5	3,3%		
Midden- en West-Brabant	13,2%	11,4%	4,1%	4,8%	0,7%	-1,5%	1,5%	-1,4%	-4,4%	3,4%	6,0%	8,8%	8,6%	8,5%	18,5%	22,3%	16,6%	325,5	353,0	27,5	8,5%		
Limburg-Zuid	-4,8%	5,5%	11,8%	15,7%	15,6%	13,1%	23,3%	24,0%	21,5%	16,7%	23,3%	24,1%	25,2%	25,1%	26,2%	20,2%	19,2%	336,1	347,5	11,4	3,4%		
Hollands-Midden	16,0%	10,5%	6,6%	2,8%	-3,2%	-11,3%	-7,4%	-8,3%	-7,7%	-4,7%	3,2%	8,4%	15,1%	10,5%	9,1%	8,2%	8,7%	336,5	342,5	5,9	1,8%		
Haaaglanden	18,4%	15,5%	8,7%	4,7%	1,7%	-1,2%	-11,3%	-12,0%	-12,2%	-4,4%	-0,6%	0,5%	1,8%	11,1%	11,8%	13,2%	5,6%	315,7	321,5	5,8	1,8%		
Gelderland-Zuid	-1,1%	-3,3%	-3,4%	-6,5%	-8,8%	-12,6%	-14,2%	-6,1%	-2,9%	0,4%	6,9%	5,3%	10,6%	13,3%	11,2%	5,3%	6,1%	315,5	317,8	2,3	0,7%		
Neord- en Oost-Gelderland	5,3%	-7,1%	-2,2%	0,6%	-2,7%	-2,6%	-1,4%	-7,5%	2,2%	-0,8%	0,5%	5,9%	-2,6%	4,1%	8,8%	22,6%	15,1%	283,8	310,2	26,5	9,3%		
Zeeland	5,1%	3,1%	-4,6%	-15,0%	-13,1%	-13,6%	-13,7%	-14,7%	-10,9%	-9,6%	-4,6%	1,6%	-0,5%	0,4%	-2,2%	4,5%	12,4%	280,8	308,0	27,1	9,7%		
Zaanstreek-Waterland	-1,7%	-12,2%	-10,0%	-15,2%	-8,0%	-21,5%	-22,2%	-15,1%	-11,6%	-0,3%	4,7%	-5,8%	-0,5%	6,6%	9,0%	0,1%	-5,6%	314,3	306,3	-8,0	-2,5%		
Utrecht	-9,3%	-10,7%	-9,3%	-14,5%	-10,2%	-13,2%	-8,8%	-3,3%	-3,4%	-2,2%	6,7%	2,4%	7,4%	4,5%	7,2%	13,1%	14,0%	251,4	279,8	28,4	11,3%		
Noord-Holland-Noord	-7,4%	-16,8%	-21,7%	-23,1%	-22,1%	-23,7%	-22,9%	-26,0%	-21,4%	-10,4%	-4,4%	1,3%	-1,2%	-0,5%	8,2%	20,8%	3,7%	263,0	274,3	11,3	4,3%		
Kennemerland	-1,3%	-4,4%	-5,1%	-9,2%	-14,1%	-17,2%	-11,4%	-15,0%	-15,5%	-17,4%	-11,9%	-3,6%	-0,6%	0,3%	7,9%	14,5%	9,6%	267,8	272,2	4,4	1,6%		
Amsterdam-Amstelland	11,4%	4,8%	4,3%	-8,4%	-7,1%	-8,8%	-18,0%	-16,2%	-9,8%	-11,3%	-0,9%	-1,4%	-5,0%	6,6%	9,4%	4,3%	16,8%	231,4	258,4	27,0	11,7%		
Gelderland-Midden	-6,9%	-2,0%	-2,1%	-12,3%	-5,3%	-11,1%	-3,9%	12,4%	8,6%	15,8%	32,1%	32,7%	23,7%	19,8%	14,1%	12,1%	3,8%	252,9	254,4	1,4	0,6%		
Utrechtland	-6,9%	-0,5%	-8,4%	-10,5%	-5,7%	-16,0%	-15,1%	-13,1%	-19,0%	-8,6%	-5,5%	-8,5%	8,1%	8,1%	11,1%	25,3%	16,0%	233,7	249,6	15,8	6,8%		
Flevoland	7,8%	-5,2%	-1,9%	-7,0%	-5,3%	-3,4%	-10,9%	8,3%	-3,4%	-0,7%	8,9%	7,3%	6,8%	23,2%	16,9%	16,5%	11,5%	253,9	247,5	-6,4	-2,5%		
Geoi en Vechtstreek	-2,9%	-6,1%	-13,1%	-15,5%	-15,6%	-15,6%	-22,6%	-14,9%	-10,7%	-1,1%	1,7%	6,9%	8,8%	27,5%	23,5%	22,6%	19,9%	230,7	241,6	10,9	4,7%		
Twente	14,1%	-5,9%	5,0%	-2,0%	-2,5%	-10,2%	-12,9%	-4,2%	5,3%	1,9%	7,1%	19,4%	26,4%	36,8%	35,3%	23,7%	21,3%	236,3	239,8	3,5	1,5%		
Dryslân	-0,8%	-4,1%	-10,9%	-13,9%	-10,1%	-7,6%	-7,3%	-11,4%	-10,6%	-6,7%	-4,6%	-6,3%	-9,6%	-4,4%	-4,2%	-2,3%	4,1%	224,9	232,5	7,4	3,3%		
Drenthe	-5,8%	-10,1%	-19,1%	-25,5%	-28,7%	-29,0%	-26,9%	-26,3%	-23,1%	-16,9%	-5,8%	2,7%	6,1%	-1,5%	-0,7%	-1,2%	-3,4%	193,0	185,1	-7,9	-4,1%		
Groningen	3,4%	-9,7%	-12,9%	-17,5%	-14,9%	-15,7%	-18,5%	-14,6%	-5,8%	-1,8%	5,3%	1,3%	-2,0%	11,6%	6,9%	0,6%	5,7%	173,6	174,3	0,7	0,4%		
NEDERLAND	4,6%	-0,1%	-2,4%	-6,1%	-7,1%	-5,7%	-10,0%	-8,5%	-6,2%	-2,5%	3,2%	6,3%	7,2%	9,3%	11,0%	12,3%	10,2%	293,7	307,4	13,7	4,7%		

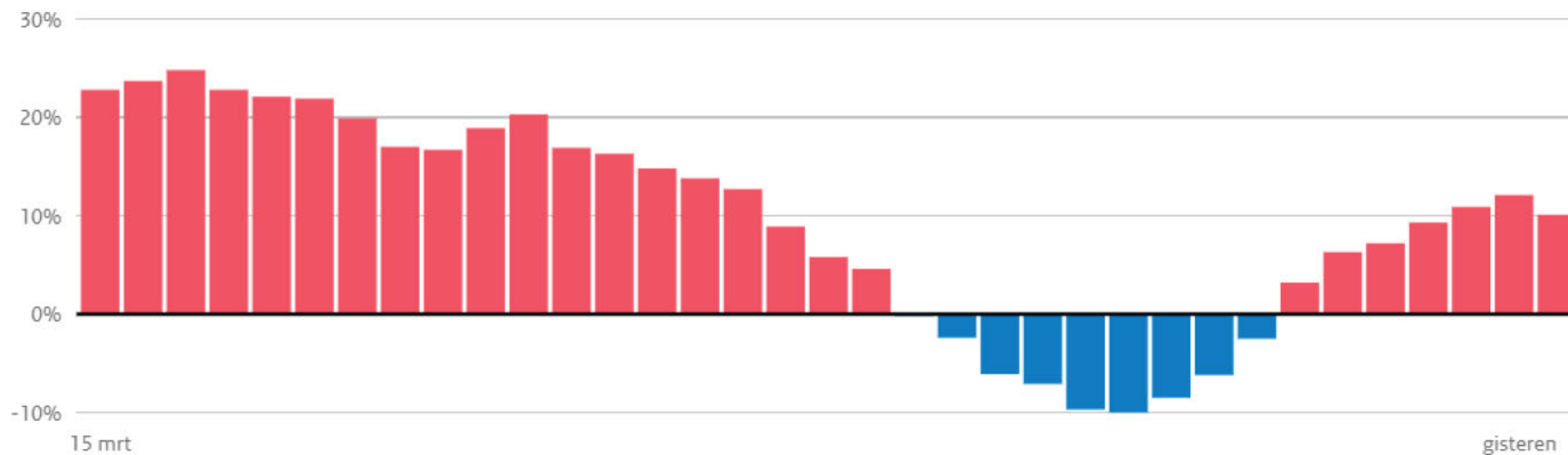

Het G-getal geeft de procentuele groei weer van het aantal besmettingen in de afgelopen zeven dagen ten opzichte van de zeven dagen ervoor. Zolang het G-getal positief is, neemt het aantal besmettingen per dag toe. Zodra het G-getal negatief is, daalt het aantal besmettingen.

Ontwikkeling aantal positieve tests (Groeigetal).

De grafiek laat het Groeigetal van de laatste vijf weken zien, t/m 18 april.

Waarde van zondag 18 april · Bron: Ministerie van VWS op basis van RIVM

Inschaling per 13 april

volgende inschaling: 27 april

Legenda

Risiconiveau bepaald op dinsdag 13 april

- 1 Waakzaam | geen regio's
- 2 Zorgelijk | geen regio's
- 3 Ernstig | geen regio's
- 4 Zeer Ernstig | 25 regio's

Inschaling regio's op basis van cijfers van doorlopende weekcijfers t/m 17 april.

	11 april t/m 17 april*				risico-niveau	4 april t/m 10 april				risico-niveau
	# positief getesten abs	per 100k	# ziekenhuisopnames abs	per 1000k		# positief getesten abs	per 100k	# ziekenhuisopnames abs	per 1000k	
Zuid-Holland-Zuid	2110	459,3	72	156,7	4	1818	395,8	58	126,3	4
Limburg-Noord	2214	425,8	39	75,0	4	2197	422,5	38	73,1	4
Rotterdam-Rijnmond	5278	998,8	218	164,7	4	4843	965,9	195	147,3	4
Brabant-Noord	2472	376,9	71	108,2	4	2377	362,4	81	123,5	4
Brabant-Zuidoost	2796	358,2	87	111,5	4	2413	309,1	91	116,6	4
Midden- en West-Brabant	3975	352,9	105	99,2	4	3411	302,8	121	107,4	4
Limburg-Zuid	2073	347,1	44	73,7	4	1741	291,5	26	43,5	4
Hollands-Midden	2768	342,2	78	96,4	4	2549	315,1	73	90,3	4
Haaglanden	3587	321,1	131	117,3	4	3399	304,3	125	111,9	4
Gelderland-Zuid	1781	317,1	49	87,3	4	1682	299,5	61	108,6	4
Noord- en Oost-Gelderland	2562	309,5	77	93,0	4	2232	269,7	69	83,4	4
Zeeland	1179	307,4	24	62,6	4	1051	274,1	37	96,5	4
Zaanstreek-Waterland	1033	304,6	49	144,5	4	1101	324,6	43	126,8	4
Utrecht	3786	279,4	109	80,5	4	3325	245,4	120	88,6	4
Noord-Holland-Noord	1816	274,0	48	72,4	4	1753	264,5	58	87,5	4
Kennemerland	1491	271,1	26	47,3	4	1365	248,2	33	60,0	4
Amsterdam-Amstelland	2758	257,6	100	93,4	4	2368	221,2	101	94,3	4
Gelderland-Midden	1766	253,5	27	38,8	4	1707	245,0	25	35,9	4
IJsselland	1323	249,0	29	54,6	4	1143	215,1	35	65,9	4
Flevoland	1047	247,5	28	66,2	4	939	222,0	32	75,6	4
Gooi en Vechtstreek	622	242,0	15	58,3	4	518	201,5	23	89,5	4
Twente	1512	239,6	51	80,8	4	1247	197,6	55	87,2	4
Fryslân	1510	232,3	33	50,8	4	1450	223,1	40	61,5	4
Drenthe	914	185,1	38	77,0	4	946	191,6	49	99,3	4
Groningen	1023	174,6	38	64,9	4	966	164,9	57	97,3	4
Onbekend	35		76			10		68		
Nederland	53431	306,9	1662	95,5	4	48551	278,9	1714	98,5	4

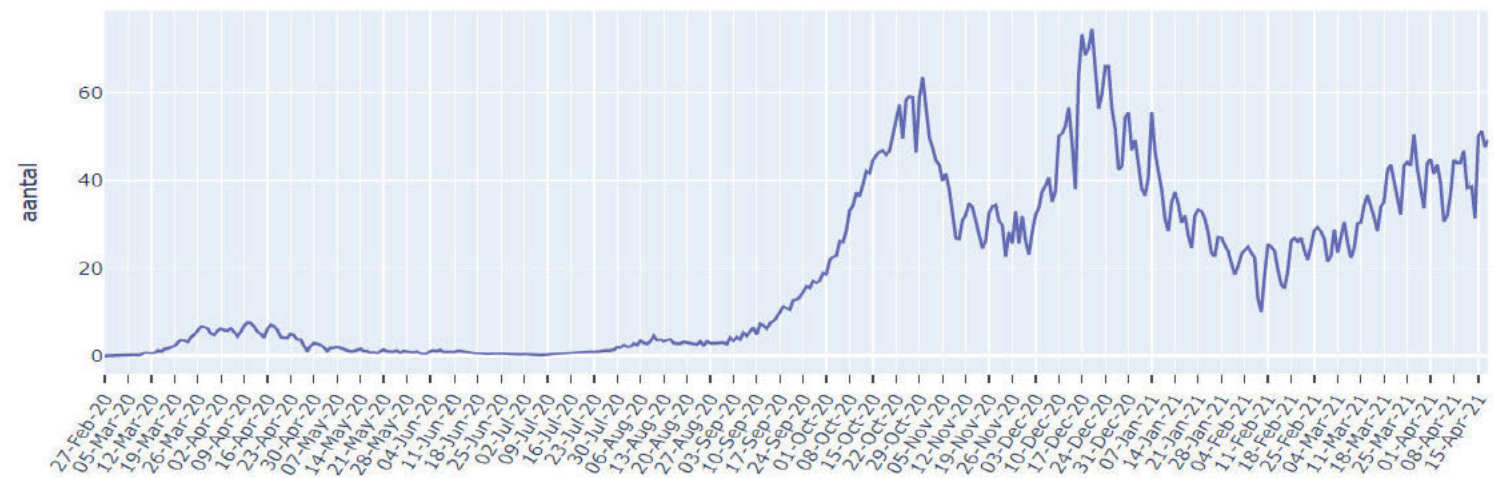
* Ziekenhuiscijfers: stand per 18 april 00:30:00; Positief getesten: stand per 18 april 10:00:00

Regio's zijn geordend op risiconiveau (aflopend) en daarna op het aantal positief getesten per 100.000 inwoners van afgelopen week

Inschaling is gebaseerd op de indicatoren 'aantal ziekenhuisopnames per miljoen per week' én 'aantal positieve testen per 100k per week'. Inschaling vindt eens in de twee weken plaats. Sinds 13 april zijn alle veiligheidsregio's ingeschaald in risiconiveau 4 "zeer ernstig". De volgende inschaling vindt plaats op 27 april. Bovenstaande tabel geeft weer hoe regio's zouden worden ingeschaald als inschaling op basis van de huidige cijfers zou plaatsvinden.

18 april: aantal positieve testuitslagen per 100.000 inwoners: 49,4

FIGUUR (t/m zondag 18 april, wekelijks): trend in positieve testuitslagen per 100.000 landelijk

FIGUUR (t/m zondag 18 april, dagelijks): trend in percentage positief landelijk

TREND Aantal besmettelijke personen

Conform nieuwe rekenmethode RIVM sinds 13 oktober. Nieuwe methodiek is gebaseerd op een groter cohort-onderzoek met meer deelnemers.

• Begin juli:	3.200 personen	(1 : 5400 personen)
• Half augustus:	12.150 personen	(1 : 1430 personen)
• 1 september:	20.600 personen	(1 : 844 personen)
• 1 oktober:	126.473 personen	(1 : 137 personen)
• 10 november:	145.754 personen	(1 : 119 personen)
• 21 december:	90.201 personen	(1 : 193 personen)
• 12 januari:	140.833 personen	(1 : 124 personen)
• 25 februari:	96.665 personen	(1 : 180 personen)
• 28 maart	111.991 personen	(1 : 155 personen)
• 18 april	162.038 personen	(1 : 108 personen)

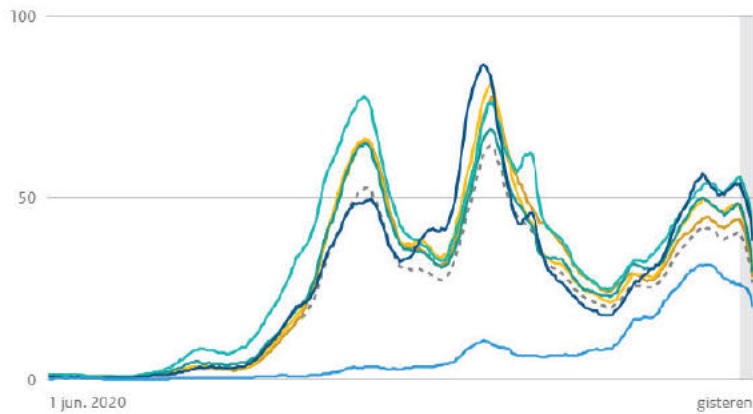
Toename per leeftijdscohort (percentage positief getest)

LEEFTIJD	9/9	13/10	27/10	10/11	26/11	1/12	21/12	1/1	25/02	28/03	19/04
0 tot 10	1,2%	0,5%	0,7%	1,0%	1,3%	1,4%	1,6%	1,4%	7,3%	7,2%	6,7%
10 tot 20	12,8%	13,1%	11,0%	11,6%	15,8%	15,4%	15,5%	10,5%	12,2%	15,5%	16,0%
20 tot 30	29,6%	20,6%	18,0%	17,0%	15,1%	15,2%	13,9%	16,6%	16,9%	16,6%	18,0%
30 tot 40	17,0%	15,3%	15,7%	14,5%	14,3%	14,8%	13,1%	13,1%	14,3%	14,3%	12,9%
40 tot 50	14,3%	15,8%	16,7%	17,0%	15,3%	15,6%	16,2%	13,6%	13,4%	14,7%	14,8%
50 tot 60	14,9%	17,4%	18,3%	18,1%	16,5%	17,4%	17,8%	17,8%	16,3%	15,5%	16,1%
60 tot 70	5,6%	10,0%	10,4%	11,2%	9,5%	9,8%	10,8%	11,7%	10,0%	8,5%	8,6%
70 tot 80	2,3%	4,7%	5,7%	5,3%	6,6%	6,0%	6,5%	8,8%	5,6%	5,8%	5,6%
80 tot 90	1,3%	2,1%	2,6%	3,5%	4,4%	3,4%	3,6%	4,7%	3,2%	1,7%	1,1%
90+	1,0%	0,4%	0,9%	1,1%	1,7%	1,1%	1,0%	1,7%	0,7%	0,2%	0,2%

Testuitslagen per leeftijdsgroep (0-60 & 60+) (1 juni 2020- 18 April)

N.B. Dit is het aandeel in de teststraat en dus niet het absoluut aantal positieve testuitslagen

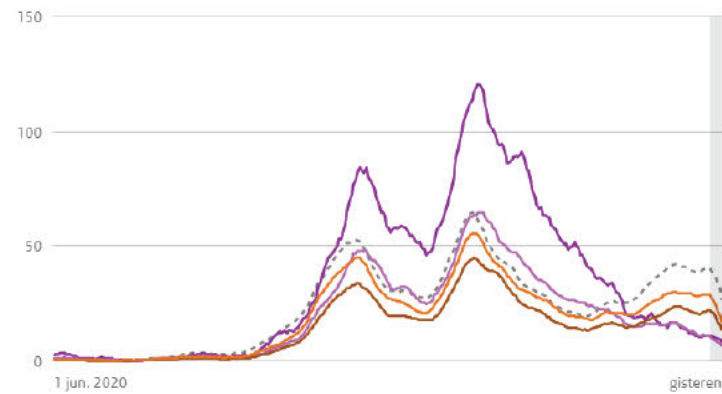
Selecteer één of meerdere leeftijdsgroepen om deze te bekijken

- 0-9
 - 10-19
 - 20-29
 - 30-39
 - 40-49
 - 50-59
 - 60-69
 - 70-79
 - 80-89
 - 90+
- [Reset](#)

Alle leeftijden

Laatste dagen zijn niet compleet omdat meldingen vertraagd binnenkomen

Bron: RIVM

Selecteer één of meerdere leeftijdsgroepen om deze te bekijken

- 0-9
 - 10-19
 - 20-29
 - 30-39
 - 40-49
 - 50-59
 - 60-69
 - 70-79
 - 80-89
 - 90+
- [Reset](#)

Alle leeftijden

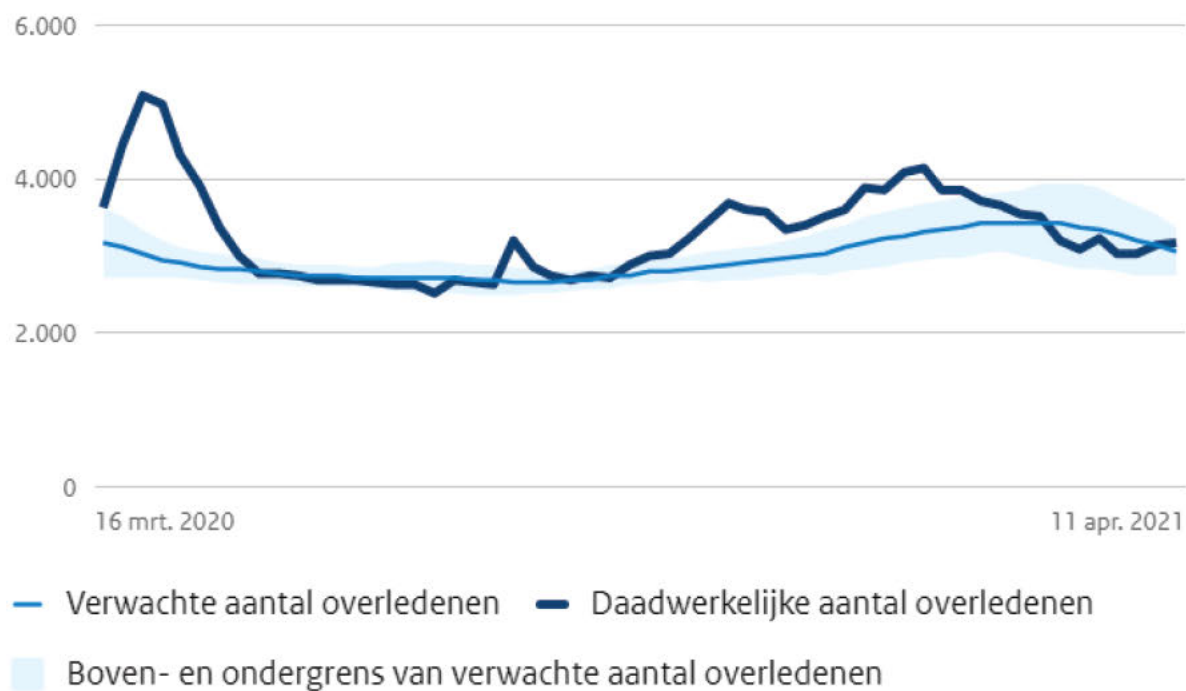
Laatste dagen zijn niet compleet omdat meldingen vertraagd binnenkomen

Bron: RIVM

Totaal overledenen per week (t/m 11 april)

Het aantal daadwerkelijk overleden mensen wordt vergeleken met het aantal overlijdens dat wordt verwacht op basis van voorgaande jaren. De lichtblauwe lijn en omliggende marge tonen de sterfte die op dat moment in het jaar wordt verwacht, de donkerblauwe lijn toont de sterfte zoals deze heeft plaatsgevonden.

Bron: CBS

Hoe zijn de ontwikkelingen in de landen om Nederland heen? 2021	Versie 15 april
In dit document, afkomstig van het ministerie van Buitenlandse Zaken, wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken in een elftal Europese landen met betrekking tot lokaal getroffen maatregelen.	
<p>Highlights</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de meeste landen om ons heen (DEN, IER, ITA, OOS, ZWI, SPA) is het aantal besmettingen afgelopen week ongeveer gelijk gebleven. In LUX, VK en BEL vond afgelopen week een daling plaats van het aantal besmettingen. In FRA en ZWE is een stijging te zien, maar voornamelijk in DUI was afgelopen week een flinke toename (R-waarde van 1,14). • In reactie op de stijging werkt de DUI nationale regering aan een aanscherping van de wet op de bescherming tegen infecties om in het hele land uniforme voorschriften voor corona te creëren. • In de meeste landen worden versoepelingen gepland. In BEL wordt het verbod op niet-essentiële reizen opgeheven en openen de scholen op 19/4. Op 26/4 mogen winkels en contactberoepen weer open en de avondklok wordt opgeheven vanaf 8 mei. • Ondanks dat aan 4 van de 5 criteria voor het nemen van versoepelingen niet is voldaan, mogen per 19/4 in ZWI de terrassen, buitenruimtes en het onderwijs weer open. Ook wordt het maximale aantal bezoekers voor evenementen opgeschroefd naar 100 personen buiten en 50 personen binnen. In ZWE mogen sinds het paasverlof de middelbare scholen weer open. • In Engeland gingen met ingang van 12/4 de niet-essentiële winkels en terrassen weer open. Ook in Schotland, Wales en Noord-Ierland worden de coronaregels (op verschillende data en in verschillende mate) versoepeld. • In OOS wordt de lockdown in Wenen en Neder-Oostenrijk verlengd, waar deze in Burgenland wordt afgebouwd. Sinds 15 maart zijn in de deelstaat Vorarlberg restaurants en cafés geopend om veiligheidsconcepten te testen voor mensen met een negatieve test. Ook zijn binnenruimtes geopend en evenementen tot 100 personen toegestaan. De incidentie loopt de afgelopen week ook in Vorarlberg gestaag op. • In IER duurt discussies t.a.v. lijst van landen waarvoor hotelquarantaine verplicht is voort. Toevoeging van landen als o.a. de VS, Frankrijk, Italië en België komt de regering op veel kritiek te staan. Uit die landen zelf maar vooral vanuit Ierland. Velen vinden het disproportioneel en bovendien is er onvoldoende hotelcapaciteit om de instroom van reizigers te accommoderen. • Op 14 april kondigde DEN aan het vaccin AstraZeneca uit te sluiten van zijn vaccinatieprogramma. In andere landen wordt nog wel doorgegaan met het gebruik van AstraZeneca. In FRA wordt het beschikbaar gesteld voor mensen van 55+ zonder onderliggende ziektes, in ITA, IER en DUI aan mensen boven de 60 en LUX zet prikken met het vaccin voor alle leeftijdsgroepen door. • CIE heeft per 14/4 formeel mandaat van CRP om met VK te spreken over “interoperability” van beoogde EU digital green certificate met VK. Volgens Britse roadmap zou internationaal reisverkeer op zijn vroegst vanaf 17 mei versoepeld worden 	

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
België	<p>1 Algemeen beeld:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <p>(1) Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 3.452.</p> <p>(2) Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 550 besmettingen en 3,48 overledenen.</p> <p>(3) Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 4.553</p> <p>(4) Totaal aantal besmettingen: 930.603 (sinds 01/03/2020)</p> <p>(5) Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): De druk op de gezondheidszorg blijft hoog: 941 patiënten op IC.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19/4: gedeeltelijke heropening van de scholen – einde verbod niet-essentiële reizen • 26/4: contactberoepen heropenen – winkelen kan opnieuw zonder afspraak • 8 mei: einde avondklok – heropening terrassen <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor BEL (landelijk): kleurcode oranje: alleen noodzakelijke reizen, voorwaarden bij inreizen. • Voor NL (landelijk): kleurcode rood: reizen ten zeerste afgeraden; voorwaarden bij inreizen. 	<p>Woensdag 14/4 was er Overlegcomité over versoepelingen in het onderwijs, horeca, bij het winkelen en wordt het verbod op niet-essentiële reizen opgeheven vanaf 19/4.</p> <p>De avondklok wordt in België opgeheven vanaf 8 mei.</p>

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Denemarken	<p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 663 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: Besmettingen: 165 en Overledenen: 4.8 Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen (only weekly data available): 45255 Totaal aantal besmettingen: 8400 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restrictions are being gradually lifted. More easing of restrictions have been announced throughout spring (see email on 23 March) Current restrictions still in effect: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ban on assembly of 5 persons (10 persons outdoors, 50 for sports) ○ Malls and certain department stores must be closed (to reopen from 13 April and larger ones from 23 April) ○ Indoor cultural facilities are closed ○ Restaurants, bars etc. are closed, to reopen with outside service later in April and for indoor in May ○ Distancing requirement still in effect • Reopening of schools and other educational facilities has started, but varies depending on grades, access to practical measures, graduating year, geography and so forth. • From 5/1, residents of South Africa are barred from entering Denmark with the exceptions of primary caregivers, family to seriously ill or dying persons, and freight transporters. 	<ul style="list-style-type: none"> • Op 14 april kondigde Denemarken aan het vaccin AstraZeneca uit te sluiten van zijn vaccinatieprogramma. Het besluit was gebaseerd op een inschatting dat 1 op 40.000 trombose zou kunnen ontwikkelen en dat voortzetting van het gebruik van het vaccin slechts een beperkt effect zou hebben op COVID-ziektehuisopnames. Om massale vaccinatieprogramma te laten werken, mogen mensen niet worden afgeschrikt door de angst voor gezondheidscomplicaties.

	<ul style="list-style-type: none">○ All travelers including Danish residents are required to have a negative test no older than 24 hours before boarding a flight from South Africa● From 9 January, all travelers are required to have a negative COVID test, no older than 24 hours regardless of means of transportation. Danish citizens who do not have a negative test can be barred from boarding flights to Denmark, but are allowed over land/sea borders.● From 7/2, all travelers to Denmark would have to isolate for 10 days after arrival. Travelers arriving by plane would also have to take a rapid test before leaving the airport in Denmark. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">● DEN: Oranje, na verblijf in DK moet 10 dagen in thuisquarantaine worden gegaan.● NL: Red (as the entire world due to mutations) (DEN zet landen op oranje vanaf 30 besmettingen/100.000 inwoners/week).	
--	---	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Duitsland	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 21.693 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: Aantal besmettingen per 100.000 inwoners binnen 7 dagen: 154 Aantal overledenen per 100 000 inwoners: 95,9 (totaal, dus niet binnen 14 dagen) Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: Aantal tests afgelopen 14 dagen: 2.320.271 (totaal, dus niet per 100.000 inwoners) Totaal aantal besmettingen: 3.058.557 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): mutaties uit VK, Brazilië en Zuid-Afrika in Duitsland gevonden; in week 7 is bij 30,9% van de positieve tests de mutatie B.1.1.7 gevonden, in week 8 waren het 46,1 %, in week 9 waren het al 55%. In week 10 waren het volgens het RKI zelfs 72%. In week 12 waren het al 88%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieuwe besmettingen binnen de afgelopen zeven dagen: 127.593 - actieve coronagevallen: 260.213 - patiënten op de intensive care i.v.m. corona: 4.680 (+6 % ten opzichte van afgelopen week. Hoogtepunt was op 03-01 met 5.762 patiënten op de ic). - Aantal overleden aan de gevolgen van het virus: 79.787 ; op 14-04 gemeld: 381 - R ligt bij 1,14; R voor 7 dagen ligt bij 1,11 <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal besmettingen gaat flink omhoog. Duitsland zit in een derde golf. • In tegenstelling tot de eerste golf (voorjaar 2020) waar voornamelijk het westen en zuiden van Duitsland werden getroffen, is in de tweede golf heel Duitsland getroffen. De deelstaat Thüringen en de regio's aan de grens met Tsjechië zijn op dit moment het zwaarst getroffen. • Het aandeel positieve tests lag eind december bij 16,07% (stand 28 december). Momenteel zijn 6.8 % van de geteste personen positief (week 10). • In Beieren moeten sinds maandag 18 januari FFP2-maskers worden gedragen in winkels en het OV. • Volgens een overzicht van het RKI is bij het merendeel van de nieuwe besmettingen in week 2/2021 niet duidelijk wat de plaats van besmetting was (97.729 van de 111.785 gevallen) • Übersterblichkeit: in 2020 zijn 5 % meer mensen overleden dan in 2019 • Inmiddels is de Britse mutant bij 46,1 procent van Duitse coronagevallen gedetecteerd (week 8), bij 1 procent van de Duitse gevallen is de Zuid-Afrikaanse mutatie gevonden. • Interessante studie van het Hermann-Rietschel-Instituut van de TU Berlijn. Dit is de factor waarmee het risico verandert ten opzichte van de situatiegebonden R-waarde (selectie):

	<ul style="list-style-type: none"> • Nederland wordt beschouwd als een hoogincidentiegebied vanwege de aanhoudende hoge 7-daagse incidentie (nu ca. 262). • Belangrijkste gevolgen: <ul style="list-style-type: none"> o Verplichting om een negatief testresultaat (niet ouder dan 48u) te hebben bij elke binnenkomst in DUI. Daarop zijn uitzonderingen voor o.a. doorreis (tot 72u). De deelstaten kunnen uitzonderingen invoeren voor grenspendelaars, maar de testplicht kan voor deze groep niet volledig worden uitgezonderd. Het is aannemelijk dat grenspendelaars minstens 2x per week een test moeten afleggen. Mogelijk kan die test worden afgenomen bij aankomst op de werkplek. Geldige tests zijn PCR-tests, sneltests en zelftests (die laatste wel onder supervisie en met certificering). o Aanmeldplicht vóór de reis naar DUI. Uitzonderingen voor o.a. doorreis en verblijf tot 24 uur. Grenspendelaars hoeven mogelijk maar één keer per week aan te melden. <ul style="list-style-type: none"> • DUI zal geen grenscontroles instellen (i.e. grensbewaking). Wel patrouilleert de federale politie (zoals ze normaal ook doen) en kunnen mensen worden staande gehouden om testbewijs/registratiebewijs te controleren. Als mensen dit bewijs niet hebben, worden ze niet teruggestuurd, maar kunnen ze een test afnemen bij een lokaal gezondheidsambt. Zij kunnen daarnaast een boete krijgen. • De Benelux-landen hebben kritische vragen gesteld bij de timing, efficiëntie en effectiviteit van deze beperkende maatregelen. Deze zijn genoteerd maar DUI houdt vast aan eigen methodiek. • NRW geeft aan dat NRW de testcapaciteit heeft verhoogd en dit blijft doen, maar dat het onmogelijk is om op elke grensovergang testcentra in te richten. NRW benadrukt dat het belangrijk is dat grenspendelaars van NL een beroep kunnen doen op de NL testinfrastructuur. NRW vraagt daarom ook aan NL om testen met als doel over de grens te reizen, mogelijk te maken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Theater, museum, opera (met masker, 30% bezetting): 0,5 - Bezoek kapper (vrouwen, 2uur, met masker): 0,6 - Supermarkt met masker: 1 - Bioscoop (40% bezetting, zonder masker): 1,1 - Kantoor (20% bezetting, met masker): 1,6 - VO (50% bezetting, met masker): 2,9 - VO (50% bezetting, zonder masker): 5,8 - VO (100%, zonder masker): 11,5
--	--	--

Op 22 maart hebben de MP's en BK-Merkel tijdens de Bund-Länder-Conferentie besloten dat de op 3 maart bestaande besluiten in eerste instantie tot 18 april 2021 geldig blijven. De geplande conferentie van bondskanselier Merkel met de staatshoofden op 12-04-2021 was afgezegd. In plaats daarvan moet de wet op de bescherming tegen infecties worden aangescherpt om in het hele land uniforme voorschriften voor corona te creëren

Op 3 maart hebben de MP's en BK-Merkel tijdens de Bund-Länder-Conferentie het volgende besloten:

- Vanaf maandag 8 maart zijn privéafspraken met maximaal vijf personen uit twee huishoudens (kinderen < 14 jaar worden niet meegeteld) weer toegestaan. In regio's met een incidentie van <35 per 100.000 inwoners binnen 7 dagen mogen maximaal tien personen uit drie huishoudens bij elkaar komen.
- Noodrem ("Notbremse"): indien de incidentie (7 dagen, per 100.000 inwoners) gedurende drie opeenvolgende dagen hoger is dan 100, worden de maatregelen weer aangescherpt (maatregelen die geldig waren t/m 7 maart).
- Teststrategie: scholieren en het personeel van scholen en kinderdagverblijven zullen zich een keer per week (alleen in weken die ze aanwezig zijn) gratis kunnen laten testen door middel van een sneltest; ook aanwezige medewerkers van bedrijven hebben recht op één sneltest per week die de werkgever ter beschikking moet stellen; personen zonder symptomen mogen zich één keer per week laten testen (sneltest) in testcentra of huisartspraktijken --> iedereen mag zich dus één keer per week gratis laten testen.
- Contacttracering: De federale staten zorgen er in hun regelgeving voor dat de verplichte documentatie voor de tracering van contacten kan ook in elektronische vorm plaatsvinden, bijvoorbeeld via apps, bijvoorbeeld als ervoor wordt gezorgd dat de tijd, plaats en beschikbaarheid van de

	<p>contactpersoon voldoende nauwkeurig zijn gedocumenteerd en dat de gegevens in het geval van een infectie onmiddellijk kunnen worden doorgestuurd naar de gezondheidsautoriteit in een bruikbare vorm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaccinatiestrategie: vanaf eind maart/begin april mogen ook huisartsen en specialisten vaccineren; de afstand tussen de eerste en de tweede dosis moet zo groot mogelijk zijn; ook personen die ouder zijn dan 65 mogen het vaccin van AstraZeneca krijgen. - Mobiliteit: tot eind april moet het thuiswerken toegestaan blijven; afzien van niet-essentiële reizen in binnen- en buitenland. - Avondklok: in sommige deelstaten (waaronder Beieren, Baden-Württemberg, Hessen, Saksen, Brandenburg, NRW, Nedersaksen, Sleeswijk-Holstein en Thüringen) was/is er tijdelijk een avondklok, afhankelijk van het aantal besmettingen per 100.000 inwoners binnen 7 dagen (“incidentie”) in een bepaalde regio. Als een gemeente /Landkreis een incidentie van boven de 200 (in sommige gevallen ook boven de 100 of 150) heeft, is er een avondklok. - Volgens destatis leidt de avondklok tot minder mobiliteit 's avonds. Vooral in de deelstaten Beieren en Baden-Württemberg is de mobiliteit flink gedaald. - Volgens de Duitse media (zoals Tagesschau) hebben de deelstaten zelf echter niet geëvalueerd hoe groot de effecten van een avondklok zijn. - Het is dus nog te vroeg om een serieuze conclusie te trekken of de avondklok effectief is. - Een rechtbank in Baden-Württemberg heeft inmiddels de avondklok in Baden-Württemberg opgeheven. Vanaf 11 februari is de avondklok in deze deelstaat niet meer toegestaan. 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">- In andere deelstaten is de avondklok wel toegestaan. Op dit moment is er bijvoorbeeld op het eiland Norderney (Nedersaksen) en in de stad Flensburg (Sleeswijk-Holstein) een avondklok. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">- Voor DUI: oranje- Voor NL: rood = risicogebied omdat het aantal besmettingen per 100.000 binnen 7 dagen hoger is dan 50. Aangezien NL inmiddels een incidentie van >200 heeft, is de kans groot dat NL binnenkort zelfs een hoogrisicoland is voor Duitsland. Curaçao is sinds 21 februari geen risicogebied meer.	
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Frankrijk	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <p>(1) Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 39.113</p> <p>(2) Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/7 dagen: besmettingen: 404 in week 13 (was 386 in week 12) – grote verschillen per departement Overledenen: 2,7 week 12 (was 2,7 week 11)</p> <p>(3) Testincidentie per 100 000 inw/7 dagen: 5 373 in week 13 (was 4 714 in week 12)</p> <p>(4) Totaal aantal besmettingen: 5 106 329 (13 april)</p> <p>(5) Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Britse variant wint sterk terrein, geschat wordt dat de Britse variant gemiddeld in week dertien 81.9% betreft. De Zuid-Afrikaanse variant en de Braziliaanse variant blijven stabiel rond de 4% • De besmettingen stijgen sinds vier weken, maar was minder sterk in week 13 (+4% tov de week ervoor). • Het aantal patiënten dat wordt opgenomen in ziekenhuizen en op de IC blijven toenemen (resp. +9% en +14% % in week 13 t.o.v. week ervoor) • In departement Ile-de-France stabiliseert de besmettingsgraad, in de andere departementen blijft het toenemen • Inmiddels liggen 5 9052 patiënten op de reanimatie op 13/04 • In ziekenhuizen overleden de afgelopen 24H 324 mensen aan COVID. Totaal zijn in Frankrijk 99 508 mensen aan COVID-19 overleden 	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal besmettingen blijft op een zeer hoog niveau. Het R getal blijft boven de 1 (1.08 op 03/04/21). De opkomst van de verschillende varianten doet het aantal besmettingen weer stijgen en baart de specialisten, artsen en epidemiologen grote zorgen. • In de regio Ile-de-France stijgt de druk op de ziekenhuizen sterk. Momenteel is 154.9% van de bedden bezet met Covid patiënten t.o.v. de oorspronkelijke capaciteit (voor de crisis). Daarom heeft de FR GGD (Agence Regionale de Santé) met klem gevraagd zo'n 80% van de operaties uit te stellen om zo IC bedden vrij te maken. • De thuisquarantaine periode is sinds 18 feb. 10 dagen (ipv 7 dagen) voor alle besmette personen, welke variant dan ook, én men moet sinds 48 uur koortsvrij zijn. Voor de personen met de Zuid-Afrikaanse en Braziliaanse cluster variant besmet geldt dat zij opnieuw getest moeten worden aan het eind van hun quarantaine. Indien nog positief, dan wordt hun quarantaine met 7 dagen verlengd. 7 dagen quarantaine voor contactpersonen. • AstraZeneca is beschikbaar gesteld vanaf 11 april voor mensen van 55+ zonder onderliggende ziektes. • Sinds 13/04 geldt een vliegverbod van en naar Brazilië

2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.

- Er geldt in heel Frankrijk een avondklok van 19u-6u. Tijdens de avondklok is een verklaring (*attestation*) nodig om naar buiten te mogen.
- Daarnaast gelden sinds 3 april, voor minimaal 4 weken landelijk extra maatregelen:
 - * Overdag (06:00-19:00) mag men onbeperkt naar buiten om te wandelen binnen een straal van 10 km rondom zijn/haar woonplaats
 - * Reizen tussen regio's zonder een dringende of professionele reden is verboden
 - * Crèches, en basisscholen en middelbare scholen sluiten vanaf 6 april voor 3-4 weken: 1 week les vanuit huis, 2 weken landelijk gelijkgetrokken vakantie, vanaf 26/04 basisschoolleerlingen weer naar school, middelbare school nog 1 extra week vanuit huis. Vanaf 3/05 middelbare schoolleerlingen ook weer naar school
 - * Niet essentiële winkels moeten sluiten
 - * De lijst van essentiële winkels is ten opzichte van de vorige lockdowns uitgebreid. Kappers, boekenwinkels, platenzaken, bloemenwinkels, tuincentra, bouwmarkten, chocolatiers, schoenmakers en autodealers (op afspraak) mogen openblijven. Daarnaast mogen huisbezoeken plaatsvinden.
 - * Bedrijven en overheden die daartoe in staat zijn zullen het thuiswerken tot het maximale moeten opvoeren: ten minste 4 op de vijf dagen thuiswerken
 - * Voor verschillende verplaatsingen buiten de deur is een verklaring nodig, zie hier: [Attestations de déplacement / L'actu du Ministère / Actualités - Ministère de l'Intérieur \(interieur.gouv.fr\)](#) (Attestation de déplacement dérogatoire dans les départements soumis à des "mesures renforcées" entre 6h et 19h)

	<ul style="list-style-type: none"> • Restaurants, cafés, musea, theaters en bioscopen blijven gesloten. • De <i>sanitaire</i> noodtoestand is (per 14/10) ingevoerd om (lokale) overheden in staat te stellen sneller te reageren om regionale ontwikkelingen. Deze noodtoestand was van kracht tijdens de eerste golf tot 11/7. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor FRA per 13/10: Oranje. Verplichte PCR test <72u en thuisquarantaine van 10 dagen in NL na bezoek. • Voor NL: Reizigers die vanuit de EU naar FRA reizen moeten sinds 31/01 een negatieve PCR-test van <72 uur kunnen tonen en een verklaring kunnen overleggen (geen symptomen, geen contact met covid-19 besmet persoon, toestaan eventuele afname test bij binnenkomst FR). Advies: thuisquarantaine van 7 dagen gevolgd door nieuwe PCR test. • Duitsland heeft op 2 maart besloten dat reizigers vanuit de FRA regio de Moezel een PCR test van <48 uur moeten overleggen om de grens over te gaan. • De Franse grenzen binnen de EU zijn geopend (op voorwaarde negatieve PCR<72 uur). • De (EU) buitengrenzen zijn gesloten, inreizen onder strikte voorwaarden. Australië, Zuid-Korea, Japan, Nieuw-Zeeland, UK, en Singapore zijn uitgesloten van reisrestricties. • Er geldt vanaf 18 januari een verplichte PCR test voor reizigers vanaf buiten de EU en vanaf 30/01 binnen de EU. • Sinds 13/04 geldt er een vliegverbod van en naar Brazilië. Er wordt op dit moment bekeken hoe Franse burgers terug kunnen komen die dat wensen. 	
--	--	--

Land	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
------	----------------	---------------------------

kleur reisadvies		
Ierland	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 431 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 132 en (ca.) 2,7 Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: Ca. 4.500 (afgelopen week werden bijna 110.000 tests afgenomen (populatie 4,9 mln)) Totaal aantal besmettingen: 242.105 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): VK variant nu 90% van de besmettingen. Verschillende andere varianten in beperkte (en beheersbare) aantallen vastgesteld.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondanks precaire situatie t.a.v. besmettingen neemt Ierland kleine stapjes richting versoepeling van de restricties: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vanaf 12 april zijn alle scholen weer open, mag men weer met een ander huishouden ontmoeten in de buitenlucht, mag men weer reizen binnen het graafschap (of 20km van huis) en kan woningbouw weer worden gestart. ○ Vanaf 19 april kunnen specifieke sporten op hoog niveau weer worden beoefend. ○ Vanaf 26 april (afhankelijk van de situatie) kunnen buitensportgelegenheden (golf, tennis) en beperk aantal open lucht attracties (dierentuinen, kinderboerderijen, cultuurhistorische plekken) weer open. Kinderen mogen dan weer in klein verband sporten en max 25 bezoekers kunnen begrafenis bijwonen. ○ Vanaf 4 mei kunnen verdere versoepelingen plaatsvinden zoals volledige heropening bouwsector en een gefaseerde opening van niet-essentiële winkels, contactberoepen, culturele instellingen en religieuze diensten. 	<p>Besmettingen blijven vrijwel stabiel op precair niveau. Desondanks steeds meer optimistische geluiden, mede vanwege verwachte toename in vaccinleverantie komende weken.</p> <p>Discussies t.a.v. lijst van landen waarvoor hotelquarantaine verplicht is duren voort.</p> <p>Toevoeging van landen als o.a. de VS, Frankrijk, Italië en België komt de regering op veel kritiek te staan. Uit die landen zelf maar vooral vanuit Ierland. Velen vinden het disproportioneel en bovendien is er onvoldoende hotelcapaciteit om de instroom van reizigers te accommoderen.</p> <p>Door juridische procedures n.a.v. verplichte hotelquarantaine wordt nu overwogen om volledige gevaccineerde en negatief geteste reizigers daar van vrij te stellen.</p> <p>Vaccinatie vanaf 29/12 begonnen. Meest recente cijfers dateren van 12/4 toen 758.763 personen een 1^e dosis hadden ontvangen en 317.453 een 2^e dosis.</p> <p>Afgelopen week nam Ierland het besluit personen onder de 60 niet langer met AZ te vaccineren.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Lijst van landen waarvoor wettelijk verplichte (hotel)quarantaine geldt bij inreizen afgelopen week uitgebreid naar 71 landen. NL vooralsnog niet op deze lijst. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">• Van NL voor IER: Oranje• Van IER voor NL: Ierland raad alle niet-essentiële reizen naar het buitenland af.	
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Italië	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen en doden afgelopen 24 uur: 13.447 en 476 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 383/100k/14d; 10/100k/14d Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 6.625/100k/14d Totaal aantal besmettingen: 3.793.033 (waarvan 519.220 positief op dit moment) Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): Op dit moment is meer dan 80% van de nieuwe gevallen de Britse variant zijn. Ook de Zuid-Afrikaanse, Braziliaanse, Nigeriaanse en Thaise varianten aanwezig in Italiaanse samenleving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal besmettingen daalt (rond 15.000-10.000 per dag). • Landelijke incidentie rond de 178/100k/7d (6-13 april). • Minder dan 50% van de positieve gevallen wordt ontdekt via bron- en contactonderzoek, maar de ASL (Italiaanse GGD) geeft aan dat BCO nog altijd moeilijk is. Oproep van Italiaanse OMT om handhaving te verbeteren. • Aantal afgenomen testen schommelt flink de laatste weken tussen de 300.000 en 350.000 geteste mensen per dag (muv maandagen, steevast een stuk lager). Het percentage positief getesten lag lang tussen 10 en 15%, daalde naar 5% door opname van sneltesten in statistieken, en is nu rond 5-6%. Testincidentie PCR is 10%, terwijl die van sneltesten op 1% ligt. • Aantal sterfgevallen blijft opmerkelijk hoog. Laatste dagen tussen de 500 en 300 doden per dag – inmiddels meer dan 115.000 sinds uitbraak. 95% is ouder dan 60jaar. Nog altijd geen duidelijke factoren aan te wijzen, maar experts wijzen op 'oudere samenleving', volksgezondheidsmodel (bijv. grotere rol 	<ul style="list-style-type: none"> • Vliegverbod Brazilië n.a.v. Braziliaanse variant en aanscherping toelating reizigers uit VK (alleen Britten die wonen in Italië of vanwege absolute noodzaak). Sinds 14/2 moeten reizigers uit Oostenrijk een negatieve testverklaring bij zich hebben en 14 dagen in quarantaine. Uitzonderingen onder andere grenswerkers, transportmedewerkers en doorreizigers. In het begin wat signalen van opstoppingen rond Brennerpas (veelal door 'domino-effect vanwege maatregelen DUI, OOS en TSJ), maar inmiddels weinig meer in het nieuws. • In verschillende regio's nog altijd problemen met uitrol vaccinatieprogramma. Problemen met opkomst, registratie, niet-gebruikte vaccins, twijfels AZ en no-vax'ers. • Nieuw decreet afgekondigd per 7/4 waarin meeste maatregelen zijn verlengd t/m 30/4. Een aantal belangrijke aspecten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Basisscholen (t/m 12 jaar) moeten open blijven, ook in zgn. rode zones. Fysiek middelbaar onderwijs beperkt. ○ Drempelwaarde rode zone blijft 250/100k/7d. Geen gele zones t/m 30/4 ○ Verbod op niet-noodzakelijke reizen tussen regio's verlengd t/m 30/4.

	<p>voor 'familiedoktoren') en genomen maatregelen die mobiliteit weinig beperkten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • IC-bezetting en ziekenhuisopnames dalen geleidelijk met resp 3.526 (t.o.v. 3.683 vorige week; 4.000 op hoogtepunt) en 26.952 (29.316 t.o.v. vorige week). In veel regio's nog altijd grote zorgen over capaciteit. Overplaatsingen tussen regio's aan de orde en niet-COVID-19 zorg in aantal ziekenhuizen uitgesteld. Eerste studies tonen wel al een eerste correlatie tussen vaccinaties en IC-bezetting. • Overzicht data: https://lab.gedidigital.it/gedi-visual/2020/coronavirus-i-contagi-in-italia/?ref=RHHD-T <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decreet van 5 november verdeelt Italië in 3 kleuren (geel, oranje en rood) naar de gezondheidssituatie. Des te hoger de risico's, des te scherpere maatregelen. Systeem is op weer 7/4 verlengd, maar regering heeft aangegeven dat geen regio t/m 30/4 op geel gaat. Hierbij de kleurcodering van de regio's op dit moment. Op regionaal, provinciaal en lokaal niveau ook verschillen: zie hier. • Nationale maatregelen gelden voor heel Italië en zijn o.a. avondklok 22:00-5:00, OV-capaciteit naar 50%. Reizen tussen regio's in beperkte mate toegestaan. Deze nationale maatregelen zijn aanvullend op eerdere, die betroffen beperkte openingstijden horeca, beurzen/congressen/schoolreizen verboden, sluiting bioscopen/theaters/skiresorts/sportscholen, geen publiek in stadions, aangepaste dienstregeling OV, en meer thuiswerken voor ambtenaren. Maatregelen gelden tot 30 april 2021. • Scholen na Pasen open. • 'Dringend advies' van de regering om ook thuis niet meer dan 2 personen te ontvangen. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zorgpersoneel wordt de facto verplicht om zich te laten vaccineren voor einde van het jaar. • Alle reizigers die vanuit Nederland een noodzakelijke reis naar Italië maken, moeten vóór aankomst in Italië een negatieve testuitslag tonen (een moleculaire of antigeentest). De test mag bij aankomst niet ouder zijn dan 48 uur. Dit geldt ook voor kinderen vanaf 2 jaar. Daarnaast geldt een quarantaineverplichting van 5 dagen. Het adres waar u de quarantaine doorbrengt moet u doorgeven aan de lokale gezondheidsautoriteiten. Na 5 dagen kunt u een test (moleculair of antigeen) doen. Bij een negatieve testuitslag mag u uit de quarantaine. Er zijn uitzonderingen, w.o. grenswerkers, zakenlui en diplomaten. De test- en quarantaineverplichtingen gelden t/m 30/4. • N.a.v. tromboseuitspraak van EMA op 7/4 heeft het Italiaanse ministerie van Volksgezondheid besloten om AstraZeneca aan te bevelen ('<i>uso preferenziale</i>') voor personen boven de 60 jaar. Personen onder de 60 die reeds een eerste prik met AstraZeneca/Vaxzevria hebben gehad, krijgen voorsnog gewoon een 2^e dosis. • Alle regio's behalve Campania, Apulie, Valle d'Aosta en Sardinië zijn inmiddels aangemerkt als 'oranje zones' (i.e. sluiting van horeca en geen verplaatsing tussen gemeentes) Zie hier kleurenkaart van Italië:
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">• Mondkapjesplicht in heel Italië in openbare binnenruimtes en buiten.• Noodtoestand verlengd tot 30 april 2021. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voor ITA: Alle niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden. Alle reizigers die vanuit Nederland naar Italië reizen moeten bij aankomst een negatieve COVID-test (moleculair of antigeen) van niet ouder dan 48 uur vóór vertrek kunnen tonen bij aankomst in Italië. Daarnaast een verplichte quarantaine van 5 dagen en een test na 5 dagen (t/m 6/4). Enkele uitzonderingen.• Voor NL: alleen noodzakelijke reizen, dringend advies om bij terugkeer 10 dagen in thuisquarantaine te gaan (of 5 dagen met test). Negatieve COVID-test van niet ouder dan 72 uur + snelst niet ouder dan 4 uur óf 1 negatieve PCR-test van niet ouder dan 24 uur.	<p>https://lab.gedidigital.it/gedi-visual/2020/lockdown-cosa-prevedono-le-misure-per-le-tre-zone/?ref=RHHD-T</p>
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Luxemburg	<p>1. Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 272 (=43 per 100.000, 2,86% positiviteit). Aantal besmettingen en overledenen <u>per 100 000 inw/14 dagen</u>: 448,6 besmettingen (was 511 een week geleden) en 4,9 overledenen (was 6,2). Testincidentie <u>per 100 000 inw/14 dagen</u>: 21.483. Totaal aantal besmettingen: 3.347 actief. 60.203 mensen zijn van het virus genezen. Bijzonderheden: sequencing toont dat de Britse variant de meest voorkomende virusmutatie is: 74%, Zuid-Afrikaanse variant 19,4%. Braziliaanse variant is inmiddels 6x geïsoleerd aangetroffen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantal nieuwe besmettingen nam in de afgelopen week af. • Meeste nieuwe besmettingen doen zich voor in de familiekring. Gemiddelde leeftijd besmetting 37,5 jr. • RT eff waarde is gestegen naar 1,23% (was 0,78%) en het algemene positiviteitspercentage naar 2,86% (was 1,99% een week geleden). • Het aantal ziekenhuisopnames is afgenomen. Momenteel verblijven 122 mensen in het ziekenhuis (was 139) waarvan 33 op de IC (was 30). Gemiddelde leeftijd bij ziekenhuisopname is 61 jr. • 33% van ziekenhuisbedden bezet door covid patienten (week van 5-11/4, was 32% in de daaraan voorafgaande week) • Het wekelijkse aantal sterfgevallen is gedaald. In totaal zijn 762 mensen aan covid overleden, veelal in verzorgings en verpleegtehuizen (324 - data 3^e week maart). Gemiddelde leeftijd bij overlijden is gedaald naar 84 jr. • Op 6/4 waren 103.565 mensen gevaccineerd waarvan 37.787 inmiddels een 2e ontvingen. In totaal zijn nu 141.352 vaccins 	<p>LUX zet prikken met AstraZeneca voor alle leeftijdsgroepen door echter heden (14/4) sterfgeval van vrouw van 74 jr die 2 weken na zetten AstraZeneca vaccin plots overleed. Causaal verband wordt nog onderzocht. Ook het prikken met het Johnson&Johnson vaccin wordt zonder tegenbericht van EMA deze week voortgezet.</p> <p>Het aantal besmettingen is in de afgelopen week afgenomen. Heden echter weer een uitschieter naar boven waarom de R-waarde is gestegen naar 1,23% en de positiviteitsratio naar 2,86%.</p> <p>Het totaal aantal ziekenhuisopnames is afgenomen, het aantal op de IC is ietsje toegenomen maar blijft lager dan in buurlanden. 33% totaal aantal ziekenhuisbedden door covid patienten bezet (inclusief een patient uit het Franse Grand Est). De gemiddelde leeftijd bij opname is gedaald naar 61 jr (was 69 jr.)</p> <p>Het aantal sterfgevallen per week is iets gedaald, was veelal gelinkt aan verzorgings en verpleegtehuizen. De gemiddelde leeftijd bij overlijden is 84 jr.</p> <p>LUX Min Gezondheid Paulette Lenert is sinds 23/3 met onbepaalde tijd met ziekteverlof. Min Romain Scheinder (Landbouw) neemt tijdelijk haar taken over.</p>

	<p>gezet. Vaccinatieprogramma begint in te lopen op de eerdere vertragingen door achterstanden in de levering en door minder animo onder de bevolking in eerste instantie.</p> <p>Covidmaatregelen op 24/3 verlengd tot aan 25/4 met 1 versoepeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terrassen per 7/4 open van 06:00-18:00 met stricte sanitaire maatregelen. <p>Voor de rest blijft alles vooralsnog gelijk (tot 25/4):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avondklok 23:00-06:00 uur • Horeca binnen dicht. • Sociale beperkingen: max. 2 gasten thuis. • Waar mogelijk wordt thuis gewerkt; • Max 4 pp buiten. • Aantal personen in openbare ruimten max 100 pp, mondkapje verplicht in openbare ruimten en overall waar geen 2 mtr afstand. • Boetes voor verbreken coronaregels 300 EUR • Zorgpersoneel krijgt 2 extra vakantiedagen en 2 extra buitengewoon verlofdagen toegekend. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor LUX: ORANJE sinds 21/10. Alleen noodzakelijke reizen, 10 dagen quarantaine bij terugkeer in NL. Grenzen zijn open. • Voor NL: in feite GEEL. Volg lokale coronaveiligheidsregels. Grenzen zijn open. • LUX is principieel tegen grenssluitingen en quarantaineverplichtingen na een bezoek aan een ander land omdat dit het recht op bewegingsvrijheid beperkt. • LUX van mening dat niet het aantal besmettingen, maar ook het testpercentage, het positiviteitspercentage, het percentage 	<p>Recente resultaten van het Luxemburgse grootschalige test programma laten zien dat het vooral de lagere inkomensgroepen zijn die ontvankelijker zijn voor covid besmetting.</p> <p>LUX regering opende per 7/4 de terrassen. LUX gezondheidsautoriteiten: besmettingsrisico bij terrassen heel laag.</p> <p>LUX kiest doelbewust voor een balans tussen restricties en vrijheden (scholen, winkels, musea etc open) omdat strengere maatregelen te zwaar voor de mensen en hun mentale gezondheid worden geacht. Vanwege zijn grootschalige testen en actieve bron en contactonderzoek kan LUX zich deze aanpak permitteren. Ook de ziekenhuiscapaciteit staat deze aanpak toe en is nooit in het gedrang geweest.</p> <p>Het vaccinatieprogramma vindt in 6 etappes plaats. LUX houdt strikt vast aan het advies om het 2^e vaccin na 3 weken te zetten. (in vergelijking met andere EULS die vooralsnog enkel 1 vaccin zetten, lijkt LUX daardoor achter te lopen in zijn vaccinatiesnelheid.) In de 1e fase liet enkel 50% vh medisch en zorgpersoneel zich vaccineren. Fase 2 is bijna afgerond. Fase 3 sinds 19/3 van start, fase 4 sinds 1/4 en fase 5 sinds 8/4 gestart.</p> <p>Sneltesten worden sinds 24/3 op scholen ingezet. Verpleegtehuizen volgen. LUX heeft flinke voorraden ingeslagen.</p>
--	--	--

	<p>ziekenhuisopnames én het sterftcijfer moeten worden meegewogen in de COVID-risicobeoordeling.</p> <ul style="list-style-type: none">• Negatief PCR testresultaat wordt verlangd van alle reizigers die per vliegtuig LUX binnen komen.	<p>Ruim 12% van de LUX bevolking heeft inmiddels antilichamen tegen het virus opgebouwd en wordt immuun geacht volgens de laatste studies. Informeel wordt dit percentage hoger ingeschat.</p> <p>Effecten avondklok: LUX wetenschappelijke studie (Uni LUX/LISER 1/2/21) toont dat het opleggen van reisbeperkingen maar weinig impact heeft op het terugdringen van covid-besmettingen. De meest effectieve maatregelen zijn het verbieden van publieke evenementen en het opleggen van beperkingen qua private ontmoetingen. M.a.w. situaties waar niet voldoende afstand (LUX norm is 2 mtr) tussen mensen kan worden gegarandeerd.</p>
--	---	---

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Oostenrijk	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 2.942 (stabiel t.o.v. vorige week) Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Besmettingen: 432 (-55) 2) Overledenen: in totaal 440 (+44) in de laatste 14 dagen 3) Aantal afgenomen tests per 100.000 inw/14 dagen: 68.707 (-10.000) <p>Totaal aantal actieve besmettingen: 46.466 (-4.000) R-waarde: 0,94 (-0,06) over de laatste 14 dagen.</p> <p>Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinds de versoepeling van de lockdown begin februari loopt het aantal besmettingen langzaam, maar gestaag op. In de oostelijke deelstaten Wenen, Neder-Oostenrijk en Burgenland geldt een lockdown sinds 01/04. Voor Wenen en Neder-Oostenrijk is deze verlengd tot 02/05. In Burgenland wordt de lockdown per 18/04 versoepeld. <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinds 08-02 zijn er enkele versoepelingen doorgevoerd en is er sprake van een lichtere lockdown. • Sinds 25 januari zijn FFP2-mondkapjes landelijk verplicht en is de afstandsmaatregel aangescherpt van 1 naar 2 meter. • Maatregelen sinds 08/02: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er geldt een plicht om een FFP2-masker te dragen in openbare (binnen)ruimten. ○ Thuiswerken is verplicht, tenzij niet mogelijk. Indien men op locatie moet werken, geldt er voor de meeste beroepen (wanneer men in contact staat met klanten of collega's, wanneer men in de logistiek of zorg werkt, enz.) een wekelijkse testplicht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eind december werd met de vaccinatiestrategie begonnen. Na kritiek dat het proces te langzaam zou gaan, werd de start van een bredere uitrol vervroegd. Oostenrijk heeft inmiddels bijna 17% van de te vaccineren bevolking in ieder geval één keer gevaccineerd. • Sinds 15 maart zijn in de deelstaat Vorarlberg restaurants en cafés geopend om veiligheidsconcepten etc. te testen. Niet alleen de terrassen zijn open, ook de binnenruimtes zijn geopend. Toegang is alleen mogelijk met een negatieve antigeentest. Evenementen tot 100 personen zijn weer toegestaan. Voor theaterbezoek etc. geldt ook een negatieve zelftest als geldig testbewijs. De incidentie loopt nu ook in Vorarlberg gestaag op. • De weerstand tegen het regeringsbeleid neemt fors toe. • Zelftests zijn breed verkrijgbaar, zowel PCR-gorgeltests als anterio-nasale tests. • Oostenrijk krijgt via de EU 100.000 vaccins om het Beziak Schwaz volledig te vaccineren. Schwaz is de hotspot van de Zuid-Afrikaanse variant. De regering kondigde deze extra vaccinatieronde als 'studie' aan. • Experts luiden de noodklok over de situatie op de intensive care in de oostelijke deelstaten.

- Het 24uurs-uitgaansverbod is ingekort naar een avondklok van 20:00 tot 06:00uur.
- Het verbod op ontmoetingen buiten het huishouden is opgeschort. Men mag met twee huishoudens met maximaal 4 volwassenen samenkomen mits men 2m afstand houdt en een FFP2-masker draagt.
- De handel wordt weer geopend met een maximum van 1 klant per 20 m2.
- Scholen gaan weer open (middelbare scholen in deeltijd). Zelftesten onder toezicht worden voor scholieren verplicht.
- Contactberoepen (zoals kappers) mogen weer starten, mits de klant een negatieve uitslag meebrengt die niet ouder is dan 48uur.
- Musea en dierentuinen (met FFP2-maskerplicht) mogen weer openen.
- De boetes voor het overtreden van regels worden aangescherpt en verder verhoogd.
- Naast de online registratie moeten reizigers naar Oostenrijk nu tevens voorafgaand aan de reis een negatieve coronatestverklaring (PCR of antigenen) kunnen overhandigen (niet ouder dan 72uur). De quarantaineplicht met mogelijkheid tot vrijtesten na 5 dagen blijft gehanteerd.
- Voor de oostelijke deelstaten Neder-Oostenrijk, Wenen en Burgenland zijn op basis van de hogere aantallen besmettingen en de steeds nijpender worden situatie op de intensive care nieuwe maatregelen aangekondigd voor de periode 1-18 april. Daaronder zijn o.a. sluiting van de handel en contactberoepen en een 24/7 uitgangsbepierking (uizonderingen voor essentiële boodschappen, werk etc.).

3. Reisadvies:

	<ul style="list-style-type: none">• Voor OOS: oranje.• Voor NL: equivalent van Nederlandse reisadvies oranje. Sinds 19/12 geldt er een quarantaineverplichting voor reizigers uit landen met een 14-dagen-incidentie van minstens 100 en zullen die landen, waaronder NL, als risicolanden worden ingedeeld. Na 5 dagen kan men zich “vrijtesten”. De quarantaine wordt op het geregistreerd adres gecontroleerd. Sinds 25/1 is het verplicht je vooraf online te registreren. Sinds 08/02 is tevens een negatieve coronatestverklaring (PCR of antigeen) voor te leggen wanneer men Oostenrijk inreist.	
--	---	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Spanje	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 5613 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/7dagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besmettingen: 109 (iets hoger; totaal 3.387.022) • Overledenen: 256 (76.756 in totaal) • Testincidentie per 100 000: 1.307 – 7.98% positief <p>Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): Vliegverbod Z-AF en BRA. Inmiddels +1000 cases Britse mutatie ontdekt. <u>Vanaf 30 maart zijn reizigers uit VK weer welkom.</u></p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op zondag 25/10 heeft de centrale regering de noodtoestand afgekondigd voor heel Spanje tot 9 mei 2021. Dit voornamelijk om de autonome regio's in staat te stellen verdere maatregelen te nemen. Meeste regio's gesloten voor in- en uitreizend verkeer. Vervolg na 9 mei nog onduidelijk. • Per 23 november geldt de verplichting voor reizigers die via lucht en zee naar Spanje willen reizen, het overhandigen van een negatieve PCR-test, niet ouder dan 72 uur. Inmiddels zijn kinderen onder 6 jr vrijgesteld voor deze verplichting. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor SPA: oranje. • Voor NL: geen kleurcode, maar komt overeen met 'geel'. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal besmettingen stijgt licht. Zorg is dat feestweek Pasen (Semana Santa) besmettingen vierde golf een zetje geeft. • Gemiddelde incidentie 201/100K/14d, laagste in Valencia (35) en Balearen (59), hoogste in Navarra (433). • Avondklok: Effecten avondklok zijn in Spanje onbesproken. Maatregel is gegeven en stuit op weinig weerstand. In combinatie met verbod om thuis mensen te ontvangen, wordt de avondklok gezien als effectieve maatregel om erger te voorkomen.

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Verenigd Koninkrijk	<p>1. Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 2.491 (14/4). Testincidentie per 100 000 inw/7 dagen: 28.6 (11.5% daling t.o.v. vorige week) Overlijdensgevallen per 100 000 inw/7 dagen: 0.2 (15/4).</p> <p>Bijzonderheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In Engeland gingen met ingang van 12/4 de niet-essentiële winkels en terrassen weer open. Ook in Schotland, Wales en Noord-Ierland worden de coronaregels (op verschillende data en in verschillende mate) versoepeld. - Daling in besmettingen en ziekenhuisopnames zet nog altijd door. - Vaccinatiecampagne is in maand april minder vlot door groot aantal tweede prikken (12 weken termijn) en tegenvallers met leveringen. Personen in leeftijd 45-50 worden sinds deze week uitgenodigd voor de eerste prik. <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engeland: Lockdown die sinds 5 januari geldt (incl. de “Stay at Home Order”) per 29/3 officieel ten einde. Cfm roadmap voor versoepelingen gingen niet-essentiële winkels op 12 januari open. • Gedelegeerde bevoegdheid: gezondheidsmaatregelen zijn een bevoegdheid voor de landsdelen ofwel ‘devolved administrations’, waardoor - binnen het VK – divergerend coronabeleid wordt gevoerd tussen de vier landen binnen het Verenigd Koninkrijk (Wales, Schotland, Noord-Ierland en Engeland). Schotland (link), Wales (actuele regelgeving), Noord- 	<ul style="list-style-type: none"> - CIE per 14/4 formeel mandaat van CRP om met VK te spreken over “interoperability” van beoogde EU digital green certificate met VK. Volgens Britse roadmap zou internationaal reisverkeer op zijn vroegst vanaf 17 mei versoepeld worden.

	<p>Ierland (hier) hebben elk een eigen roadmap met versoepelingen voor de komende maanden.</p> <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voor NL: reisadvies oranje – alleen noodzakelijke reizen.• Voor VK: alleen noodzakelijke reizen. Verplichte thuisisolatie van 10 dagen bij aankomst in VK. Voor inkomende reizigers uit NL naar VK geldt per 15/2 een driedubbele testverplichting (<72 uur van tevoren; en op dag 2 en dag 8 van de verplichte tiendaagse quarantaine in het VK).	
--	---	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Zweden	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen:</p> <p>Aantal besmettingen in de 24 uur van dinsdag op woensdag: 8.879 (vorige week 6.814); trend loopt weer op, zie ook verdere cijfers</p> <p>Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 739 besmettingen (week 12 en 13) en 0,83 overledenen</p> <p>Testincidentie per 100 000 inw/7 dagen: 372 (week 13) Totaal aantal besmettingen: 885.385, totaal aantal overledenen 13.720.</p> <p>Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <p>Week 12: besmettingen met Britse variant (B.1.1.7) overheersen in het gehele land (meer dan 80 % in alle 21 regio's). Zuidafrikaanse variant (B.1.351) en Braziliaanse variant (P.1) komen beduidend minder voor (3 – 10 % in de regio's). Voor week 13 geldt opnieuw dat de Britse variant overheerst. De andere varianten komen beperkt voor.</p> <p>Aantal besmettingen nog hoog, vooral in de stedelijke gebieden en onder de jongere leeftijdsgroepen. Zweden blijft donker gekleurd in de Noordse regio, zie gegevens ECDC.</p> <p>Besmettingen in bejaarden- en verzorgingstehuizen blijven afnemen als gevolg van vaccinaties. Druk op ziekenhuizen en IC's onverminderd hoog.</p> <p>Zweedse RIVM (FHM) constateerde al eerder in de derde golf te zitten en hoopt in de loop van april over de piek heen te zijn.</p>	<p>In december 2020 is erkend dat Zweedse strategie het virus heeft onderschat. Er was op gerekend dat er geen tweede golf zou zijn, o.m. door groepsimmunititeit. Kritiek van koning, corona commissie, media, bevolking en oppositie. De overheid laat advisering daarom niet langer over aan gezondheidsautoriteiten alleen. Om die reden is pandemiewetgeving voorbereid, aangenomen en op 10 jan 2021 van kracht geworden. Regering wil deze wetgeving die deze zomer afloopt tot einde dit jaar te verlengen.</p> <p>Corona commissie (ingesteld jul 2020) stelt in eerste tussenrapport (december) dat Zweden coronabeleid in de ouderenzorg heeft gefaald. MSB (crisisautoriteiten) gaf in parlementaire ondervraging (april 2021) aan dat Zweden materieel en organisatorisch niet goed was voorbereid op de pandemie. Diverse ministers zijn de afgelopen dagen door het Konsitutionsutskott (GW commissie) ondervraagd over coronabeleid.</p> <p>Nadat er in Zweden tot begin dit jaar geen mondkapjes aanbeveling werd gegeven (Zweden was hierin uniek) is dit op 24 feb 2021 wel gebeurd: er is thans een dringende aanbeveling in het OV te allen tijde én in binnenruimtes bij drukte een mondkapje te dragen.</p> <p>Op zaterdag 6 maart was er een grote demonstratie tegen de corona maatregelen in Stockholm met</p>

	<p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen:</p> <p>Maatregelen in december aangescherpt en gericht op vermijden contacten buiten de eigen <i>bubble</i>. Bijeenkomsten zijn beperkt tot max 8 personen.</p> <p>Sinds 10 januari 2021 is pandemiewetgeving van kracht die overheden de mogelijkheid geeft om winkels, horeca etc. te sluiten en boetes (tot 2000 SEK – 200 Euro) uit te delen wanneer te veel mensen bijeenkomen (bijv in een park).</p> <p>Op 17 feb werd al aangekondigd dat plaatselijke lockdowns mogelijk zijn vanwege oplopende besmettingen en dit is op 24 feb en 3 maart (Gezondheidsminister Hallengren) herhaald. Ook is aangeraden zo weinig mogelijk te reizen in eigen land (beperking van max 150 km is genoemd). De provincie Uppsala riep deze week op tot een “persoonlijke lockdown”.</p> <p>Winkels dienen het aantal klanten beperkt te houden (10 vierkante meter per klant – buiten staat aangegeven hoeveel klanten max). Winkelen – vooral in winkelcentra – wordt sowieso afgeraden.</p> <p>Op 24 feb werd aangekondigd dat verdere beperkingen aan het aantal klanten in winkels mogelijk zijn. Grote warenhuizen mogen sinds tweede week maart maximaal 500 klanten toelaten. In shopping malls is een beperking voor klanten in de horeca (maximaal 1 klant per tafeltje) geïntroduceerd.</p> <p>Eerder aangekondigde gedeeltelijke opening pretparken etc. op 25/3 (met een aantal bezoekers berekend op 20 vierkante meter per bezoeker en niet meer dan 5000 maximaal) is uitgesteld tot 3 mei. Grote pretparken, waaronder Skansen in Stockholm met en na de Pasen weer geopend.</p>	<p>honderden demonstranten waarvan er tientallen zijn opgepakt vanwege aanvallen politie. Organisator hangt boete van 20.000 SEK boven het hoofd.</p> <p>Sindsdien kleine weekenddemonstraties in de grote steden.</p>
--	--	--

	<p>Het systeem van 10 vierkante meter per bezoeker wordt ook op musea en galerijen toegepast, zo werd op 17 feb bekend. Er is sinds 24 feb een dringend mondkapjesadvies van kracht voor het OV (eerder gold dit alleen voor de spits).</p> <p>De horeca moet om 20:30 de deuren sluiten, zo is op 24 feb beslist. Er zijn maximaal 4 personen per tafel toegestaan. Middelbare scholen weer open na Paasverlof. Lagere scholen bijna allen open.</p> <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sinds 10 november staat geheel Zweden opnieuw op oranje.• Sinds 6 februari is een PCR-test die bij aankomst max 48 uur oud is verplicht. De naleving hierop door Zweedse grenspolitie is streng. Verder wordt men verzocht 7 dagen in quarantaine te gaan en zich op dag 5 te laten testen.	
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Zwitserland (en Liechtenstein)	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 2601 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 296,98 besmettingen & 1,33 overledenen Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 5317,9 Totaal aantal besmettingen: 625.367 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <p>Mutaties waargenomen in Zwitserland (mutaties in alle kantons waargenomen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • B.1.1.7 (Britse variant): 16.468 keren waargenomen; • B.1.351 (Zuid-Afrikaanse variant): 245 keren waargenomen • P.1 (Braziliaanse variant): 13 keren waargenomen • S:N501Y mutatie: 24.372 • S:N501Y & E484K bevattende mutatie: 812 <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen.</p> <p>De huidige coronamaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bijeenkomsten in de openbare ruimte toegestaan met max. 15 personen; ○ Bijeenkomsten in de privé-omgeving met max. 10 personen (sinds 22/03); ○ Sport en cultuurbezigdheden toegestaan tot en met 20 jaar. ○ Home-office verplichting. Waar mogelijk en moet haalbaar zijn; ○ Mondkapjesplicht op het werk; ○ Gesloten blijven verder: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Restaurants en bars; ▪ Nachtclubs en danslokalen; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de vergadering van woensdag (14/04/21) heeft de regering besloten tot versoepelingen van de huidige maatregelen. Ondanks dat aan 4 van de 5 criteria voor het nemen van deze versoepelingen niet is voldaan worden vanaf 19/04/21 de volgende versoepelingen doorgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> ○ Restaurants en bars kunnen vanaf 19 april hun terrassen weer openen. Zitten en het dragen van een mondkapje is verplicht. Maximaal 4 personen per tafel en van alle personen moeten de contactgegevens verzameld worden. ○ Binnenruimtes van vrijetijds- en amusementscentra kunnen op dezelfde wijze heropenen als winkels en musea. Dit betekent dat ook dierentuinen en botanische tuinen weer volledig toegankelijk zijn. ○ Maximaal aantal bezoekers voor evenementen is opgeschroefd tot 100 personen in de buitenlucht en 50 personen binnen. ○ HBO, universiteiten en volwassenonderwijs gaan weer open. Met een max. van 50 personen in de collegezalen.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunst- en cultuurhuizen (binnen); uitzondering voor activiteiten van personen tot 20 jaar ▪ Sportverenigingen (binnen); sporten binnen en buiten toegestaan voor personen tot 20 jaar ▪ Recreatieve voorzieningen (binnen) ○ Verbod op evenementen; ○ Maximaal 5 personen bij het beoefenen van sport in de vrije lucht, uitzondering bij kinderen onder de 16 jaar; ○ Thuisonderwijs voor hogescholen en universiteiten; ○ Zang alleen in de privé-omgeving en scholen; ○ Advies om zo veel mogelijk thuis te blijven <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor heel ZWI oranje met quarantaine na terugkeer naar NL • Voor NL: Koninkrijk staat sinds 15/01 op de Zwitserse quarantainelijst. Alle reizigers afkomstig vanuit het Koninkrijk moeten 10 dagen in verplichte quarantaine bij aankomst in Zwitserland. Als er na 7 dagen een negatieve PCR-testuitslag of sneltest overhandigd kan worden kan de quarantaine na 7 dagen beëindigd worden. Ook moeten reizigers afkomstig uit Nederland een negatieve PCR-testuitslag bij zich hebben en zich online registreren (sinds 08/02/2021). 	
--	---	--

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 20 april 2021
via communicatietechnologie,
aan te vangen 's morgens om 10.15 uur

-
1. Mededelingen
 2. Beeld en maatregelen
 - a. Epidemiologisch beeld o
 - b. Maatschappelijk beeld o
 - c. Maatregelen o
 3. Nader rapport inzake wijziging van de wet publieke gezondheid in verband met een sluitingsbevoegdheid ten aanzien van publieke en besloten plaatsen wegens een uitbraak (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) o
 4. W.v.t.t.k.

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- 109e OMT-advies
- Sociaalmaatschappelijke reflectie op mogelijke maatregelen
- Sociaalmaatschappelijke reflectie op openingsplan
- Factsheets VWS
- Gedragsondersteunende pakketten voor versoepelingen terrassen en doorstroomlocaties (2 presentaties)

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Schema

Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021

Contactpersonen

██████████ (ACC-19)

T 06 ██████████
██████████@minjenv.nl

5.1.2e

██████████ (MCC-19)

T 06 ██████████
██████████@minaz.nl

Algemeen

Data en tijden voor de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) en Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) tot de zomer 2021. In het rood de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie.

Datum

16 april 2021

Week 16

Maandag 19 april 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**

(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 20 april 2021: 10.15 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 22 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 17

Woensdag 28 april 2021 (i.v.m. Koningsdag): 11.30 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 29 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 18

Maandag 3 mei 2021: n.t.b. **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Maandag 3 mei 2021: n.t.b. uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 6 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 19

Dinsdag 11 mei 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Woensdag 12 mei 2021 (i.v.m. Hemelvaart): 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 20

Maandag 17 mei 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**

(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 18 mei 2021: 10.30 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 20 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 21

Dinsdag 25 mei 2021: 11.30 – 12.30 uur MCC-19

Donderdag 27 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 22

Dinsdag 1 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 3 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 23

Maandag 7 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 8 juni 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 10 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 24

Dinsdag 15 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 17 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 25

Dinsdag 22 juni 2021: 10.15 – 11.15 uur MCC-19

Donderdag 24 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 26

Maandag 28 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**

(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 29 juni 2021: 10.30 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 1 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 27

Dinsdag 6 juli 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 8 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Datum

16 april 2021

agenda

ACC-19, nr. 78

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

21 april 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	22 april 2021, 11.00 – 12.00 uur
Vergaderplaats	Webex

- 1. Opening en mededelingen**
- 2. Verslag ACC-19 Actua 19 april 2021** (*stuk bijgevoegd J&V*)
- 3. Presentatie collectief herdenken** (*stuk bijgevoegd DGSC-19*)
- 4. Afschaffen sneltestverplichting vrachtwagenchauffeurs VK** (*nazending I&W*)
- 5. Stand van zaken handhaving en inspecties** (*nazending VWS*)
- 6. Voorstel grenstesten** (*nazending BZK*)
- 7. Algemeen en internationaal beeld**
- 8. Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Adviesbrief Sociaal en Cultureel Planbureau: Bouwstenen voor sociaal herstelbeleid
- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210421)
- Conceptagenda MCC-19 d.d. 28 april 2021 (*nazending AZ*)

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)

Contactpersoon

5.1.2e
T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Datum

19 april 2021

verslag

ACC-19, nr. 77

Omschrijving	ACC-19 Actua, verslag
Vergaderdatum en -tijd	19 april 2021, 16.30 - 17.20 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] AZ), [redacted] I&W), [redacted] [redacted] FIN), [redacted] (BZ), [redacted] DEF), [redacted] (NKC), [redacted] (PBL), [redacted] SZW), [redacted] EZK), [redacted] (CPB), [redacted] (SCP), [redacted] [redacted] J&V), [redacted] NCTV), [redacted] [redacted] (DGSC-19), [redacted] AZ), [redacted] J&V, vz), [redacted] BZK), [redacted] VWS), [redacted] [redacted] OCW), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv. secretaris).
Afwezig	LNV, VB [redacted] AA/[redacted] RR).

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 15 april 2021

Het verslag is zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Maatregelenpakket en afwegingen

a. 109^e OMT-advies

[redacted] VWS geeft een toelichting op het OMT-advies en hetgeen is besproken in het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO). [redacted] benoemt de volgende passage uit het OMT-advies: "Het tijdstip van de invoering van deze versoepelingen uit Stap 1 in het openingsplan lijkt de hoogte en het tijdstip van de piek niet langer te beïnvloeden, maar hebben wel een verschillend effect op de snelheid waarmee de huidige golf zal gaan dalen. Hoe later deze Stap 1 doorgevoerd wordt, hoe sneller en steiler de daling conform de modellering". Verder brengt [redacted] VWS in herinnering dat het OMT adviseert om de anderhalve meter maatregelen in (delen van) het onderwijs pas los te laten in stap drie.

5.1.2e

b. Sociaal maatschappelijk beeld

SCP geeft een toelichting op de presentatie die samen met CPB is opgesteld. Voorliggende presentatie zal op dinsdag 20 april 2021 worden gegeven in de Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19). De presentatie besteedt aandacht aan ongelijke effecten op de arbeidsmarkt, kansenongelijkheid in het

onderwijs en psychische effecten en welbevinden. SCP kondigt verder een SCP-adviesbrief aan met bouwstenen voor sociaal herstelbeleid.

c. Brede maatschappelijke toets

licht de brede maatschappelijke toets toe. brengt in herinnering dat het OMT verwacht dat versoepelingen geen effect meer hebben op de hoogte van de piek. Een week uitstel van deze versoepelingen heeft wel behoorlijke (sociaal)maatschappelijke en economische gevolgen. Naar verwachting hebben de huidige maatregelen naar schatting 700 miljoen euro schade per week. Een afweging die ook moet worden meegenomen bij versoepelvraag. Verder merkt op dat ook tijdens de bespreking in het Catshuis is benoemd dat er nog geen ruimte lijkt voor het loslaten van de anderhalve meter maatregelen in het (voortgezet) onderwijs. De discussie hieromtrent kan worden hernomen bij de besluitvorming over het eventueel zetten van stap twee van het heropeningsplan.

d. Maatregelenpakket

NCTV licht de voorliggende dia's toe. Versoepelingen worden voorgesteld langs stap één van het heropeningsplan. De avondklok loopt af op 28 april 2021 om 04:30 uur. Het thuisbezoekadvies wordt verruimd naar maximaal twee personen. Verder benoemt spreker de versoepelingen (inclusief voorwaarden) ten aanzien van het onderwijs, de buitenterassen, de detailhandel en warenmarkten. Verder benoemt kort de categorie overige versoepelingen.

AZ bespreekt het gevoel van de aanwezigen bij de Catshuisbespreking op 18 april 2021. Spreker geeft aan dat in de presentatie van (op dia 21) een prognose ten aanzien van de IC-bezetting is weergegeven die geen aanvullende piek meer laat zien bij versoepelingen. De ziekenhuisbezetting lijkt daarmee te stabiliseren en er wordt de komende dagen richting 1 mei 2021 een stabiele daling verwacht. Wel is benadrukt dat de modelleringen onzekerheden kennen. Alles afwegende was het gevoel van de Catshuisbezetting dat wanneer de epidemiologische lijn zich langs genoemde lijn voortzet op 20 april 2021 kan worden besloten tot het zetten van stap één per 28 april 2021. Wel is ervoor gekozen om ten aanzien van de buitenterassen nog een voorzichtige lijn in te nemen met openingstijden tussen 12:00 en 18:00 uur. De discussie ten aanzien van het loslaten van de anderhalve meter maatregel in het onderwijs wordt bij besluitvorming over stap twee herpakt. AZ stelt dat dit betrekking heeft op het loslaten van de anderhalve meter maatregel in het voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO).

5.1.2e

De voorzitter merkt aanvullend op dat met voorgestelde versoepelingen per 28 april 2021 ten dele wordt afgeweken van het OMT-advies. Een bewuste politieke risico-afweging waarbij de sociaalmaatschappelijke en economische gevolgen doorslaggevend zijn geweest.

SZW benoemt dat Nederland op plek negen staat van de Europese vaccinatieladder. Verder informeert op welke wijze de lessen uit de Fieldlabs en pilots toegangstesten – op termijn – worden toegepast op het maatregelenpakket. agendeert de vraag of de uitkomsten niet te laat komen en worden ingehaald door de mogelijkheden door het snelle vaccineren.

█ geeft aan dat de lessen uit de Fieldlabs en pilots onder andere worden meegenomen in de gedrag ondersteunende pakketten. Aanvullend merkt █ EZK op dat de binnenhoreca en evenementen nog niet open zijn. De lessen van de Fieldlabs en pilots worden ook hiervoor ingezet.

█ FIN spreekt █ dank uit en stelt zich op het standpunt dat een goede afweging is gemaakt. █ benoemt dat er nog een gesprek loopt over testen voor het grensverkeer met Duitsland. Spreker brengt in herinnering dat het OMT adviseert om dit via de GGD-teststraten te laten verlopen.

█ VWS stelt zich op het standpunt dat bij het zetten van stap twee van het heropeningsplan alleen de besluitvorming over het loslaten van de anderhalve meter maatregel in het VO wordt hernomen. Verder merkt █ op dat tijdens de bespreking in het Catshuis ook veel aandacht is gevraagd voor de handhaving en de mogelijke rol van de inspectiediensten hierbij. Tot slot merkt spreker op dat in het BAO is aangegeven dat het grenstesten een te groot beslag legt op de GGD-teststraten. Daarbij is aangegeven dat het mogelijk 42.000 grenswerkers betreft en daarmee 100.000 testen per week.

█ BZK stelt dat de door █ VWS genoemde cijfers niet kloppen. Het gaat naar verwachting om 10.000 testen per week. De onderliggende financiële claim is naar verwachting 2,5 miljoen voor acht weken. █ BZK roept op dit snel af te handelen. █ I&W onderschrijft het belang van een snelle afhandeling.

De voorzitter geeft aan dat het voorstel grenstesten donderdag 22 april 2021 wordt behandeld in de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19).

5.1.2e

█ AZ roept de desbetreffende departementen op om met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de Inspectie SZW en de Onderwijsinspectie te bezien wat er op het gebied van handhaving mogelijk is. Verder merkt █ op dat er in het Catshuis ook is gesproken over de maatschappelijke discussie rondom de Fieldlabs.

█ OCW geeft aan dat de minister van BVOM heeft aangegeven dat het hernemen van de besluitvorming ziet op het loslaten van de anderhalve meter maatregelen in het VO en MBO.

De voorzitter stelt voor dat beide scenario's nader worden onderzocht. █ brengt daarbij in herinnering de eerder door de ACC-19 geadviseerde prioriteringsvolgorde, te weten: VO, gevolgd door MBO en hoger onderwijs.

█ SZW vraagt aandacht voor een tijdige en goede afstemming met de inspecties om met name te bezien wat er past binnen de bevoegdheden van de inspectiediensten. █ SZW geeft aan dat █ dit ook mede namens █ LNV inbrengt.

█ J&V sluit zich aan bij █ AZ en brengt in herinnering dat ook aan de inspecties is gevraagd om aan te geven welke bijdrage zij eventueel kunnen leveren.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 instemt met het zetten van stap één van het heropeningsplan onder de voorwaarden zoals voorgesteld. Wanneer de epidemiologische situatie het toelaat adviseert de ACC-19 integraal stap twee van het openingsplan te zetten. Verder is benadrukt het belang van de handhaving en de ondersteunende rol van inspectiediensten hierbij. In de MCC-19 op dinsdag 20 april 2021 wordt besproken op welk moment de besluitvorming over de anderhalve meter maatregel in het VO en MBO wordt hernomen. Donderdag 22 april 2021 wordt in de ACC-19 een voorstel grenstesten behandeld.

Mede naar aanleiding van de berichtgeving dat het Fieldlab in Brede niet doorgaat worden de actualiteiten hieromtrent besproken.

■■■■ VWS vraagt aandacht voor de negatieve effecten die de maatschappelijke discussie rondom de Fieldlabs heeft op de pilots toegangstesten. ■■■■ EZK stelt dat de maatschappelijke discussie ook ziet op de omvang van het aantal pilots toegangstesten.

SCP vraagt aandacht voor de beeldvorming rondom Fieldlabs wanneer het bezoekadvies nog steeds maximaal één persoon is, maar evenementen met 10.000 mensen worden georganiseerd. Aanvullend merkt ■■■ op dat vaccineren iets medisch is en mogelijk het beste uitgelegd kan worden door een medisch specialist. Fieldlabs worden gezien als iets maatschappelijks en oogt daarmee meer als een politieke weging.

NKC geeft aan dat in de communicatie meer aandacht besteed gaat worden aan de uitleg over waarom het van belang is om na vaccinatie nog steeds de maatregelen na te leven. Tegelijkertijd wordt ook benoemd dat vaccineren op termijn leidt tot meer versoepelingen.

5.1.2e

■■■■ FIN brengt in herinnering dat de Fieldlabs wetenschappelijke onderzoeken zijn om te bezien op welke wijze dergelijke activiteiten weer kunnen plaatsvinden. De pilots toegangstesten zijn er om de samenleving sneller te openen. ■■■■ FIN is van mening dat beide trajecten van belang zijn.

Aanvullend op ■■■■ FIN wijst ■■■■ VWS op de factsheet over de pilots toegangstesten die ook heeft voorgelegd in het Catshuis. ■■■■ VWS stelt zich op het standpunt dat met de pilots toegangstesten feitelijk relatief weinig bewegingen zijn gemoeid omdat het verspreid is over een hele kalendermaand door heel Nederland. Ter vergelijking geeft ■■■ aan dat het openen van 20.000 terrassen met maximaal 50 personen (in het totaal ongeveer een miljoen mensen op een middag) net zoveel is als opgeteld alle deelnemers aan de pilots toegangstesten.

■■■■ AZ merkt op dat de optelsom van het aantal Fieldlabs en pilots toegangstesten in de beeldvorming als veel kan overkomen. ■■■ vraagt aandacht voor een zorgvuldige afweging en communicatie hieromtrent.

De voorzitter vat samen dat in herinnering is gebracht dat er een onderscheid bestaat tussen de Fieldlabs en pilots toegangstesten. Dit verschil kan ook worden ingezet in de communicatie om de uitlegbaarheid te bevorderen. De

voorzitter stelt dat het van belang is om de maatschappelijke spanning hieromtrent snel te mitigeren met de juiste communicatiestrategie.

4. Algemeen en internationaal beeld

Is bekend.

5. Rondvraag en sluiting

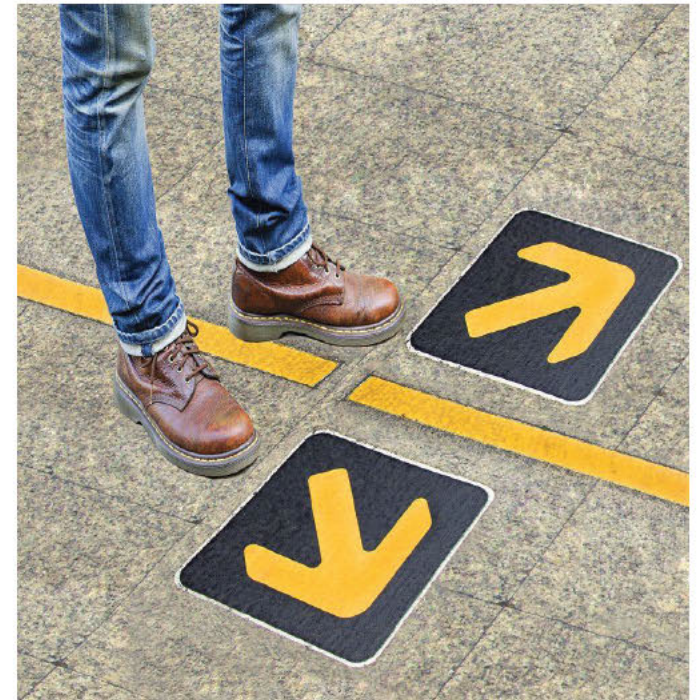
Herdenken van de Coronacrisis: impuls voor een collectieve aanpak?

Voorstel tbv MCC, via ACC

Bespreekpunten ACC

1. Is het ACC het ermee eens dat er aandacht moet komen voor herdenken na de crisis? (najaar 2021) met een nationale impuls voor een collectieve aanpak?
NB. In het DOC is ook genoemd dat een afweging kan worden gemaakt om hier als overheid geen actieve rol in te spelen maar het volledig aan de samenleving over te laten
2. Eens met de het voorstel dat de overheden een impuls geven, maar dat de invulling vanuit de samenleving komt en a-politiek is?
3. Kan het ACC zich vinden in de opzet van een nationaal comité?
 - Voorstel voor een breed samengesteld comité, vertegenwoordigd door gemeenten en het Caribisch deel van het Koninkrijk, verschillende sectoren, zoals onderwijsveld, bedrijven, maar ook ervaringsdeskundigen, zoals verpleger, onderwijzer, oudere, jeugd
4. Overweging van de woordkeuze herdenken, gelet op gevoeligheid: herdenken, erkennen, helen, reflectie. Voorstel: herdenken

Beslispunten ACC

- Akkoord met voorstel voorleggen aan de MCC?
- Akkoord met woordkeuze 'herdenken' met benoemen van gevoeligheid?
- Akkoord met voorleggen aan MCC van de vragen:
 1. Is de MCC het ermee eens dat er aandacht moet komen voor herdenken na de crisis? (najaar 2021) en met een nationale impuls voor een collectieve aanpak?
 2. Is de MCC het eens met het instellen van een nationaal comité?
Een breed samengesteld comité, vertegenwoordigd door gemeenten, het Caribisch deel van het Koninkrijk, verschillende sectoren, zoals onderwijsveld, bedrijven, maar ook ervaringsdeskundigen, zoals verpleger, onderwijzer, oudere, jeugd

Herdenken, maar ook erkennen

- Woordkeuze is belangrijk, gelet op de gevoeligheid
- Opties zijn: herdenken, erkennen, helen, reflectie
- Doel is stil staan bij de periode van corona en wat dat voor mensen heeft betekend
- Herdenken in de brede zin (zie volgende sheet)
- Erkenning van verlies
- Ook erkennen van verlies van vrijheden door de beperkende maatregelen
- Begrip hebben voor elkaars verhaal en ook gehoord voelen door herkenning van het verhaal van een ander (aandacht voor elkaar)
- Gevoel van saamhorigheid
- Het is een markeringsmoment (dag/dagen/periode) van het einde van alle beperkende maatregelen terug naar 'het normaal'

Waarom herdenken?

- Bewust stil staan bij de overgang van de crisisperiode naar terug naar het 'normale' leven en de periode van herstel
- Niet aan de impact daarvan voorbij gaan: kan gemarkeerd worden dmv momentum van herdenken
- Timing is belangrijk; na laatste stappen 4 en 5 heropeningsplan
- Herdenken creëert sociale verbondenheid en ruimte voor emoties
- Een bijzondere kracht van collectief herdenken is het ervaren van sociale steun
- De saamhorigheid geeft een goed gevoel
- Het verbinden van het verleden, het heden en de toekomst blijkt één van de belangrijkste redenen om te herdenken.

Wat herdenken?

- Al die mensen die zijn overleden aan het corona-virus
- Ook degenen die dierbaren hebben verloren, maar er door de maatregelen niet bij de begrafenis hebben kunnen zijn
- Het 'normale' leven dat voor iedereen op stil/pauze stond
- De langdurige medische gevolgen van besmetting en uitgestelde zorg
- De periode van eenzaamheid voor velen
- Het verlies van werk, het verlies van inkomen
- De zware tijd voor ondernemers
- De moeilijke tijd voor de jeugd door het gemis aan onderwijs, de tijd met studiegenoten en het gebrek aan contacten

Een nationaal comité – Waarom?

Voordelen van een comité:

- Het Kabinet heeft vorige zomer aangegeven dat het initiatief voor herdenken uit de samenleving komt
- Een comité is een manier om dat praktisch vorm te geven en een en ander te bundelen en goed te organiseren
- De rol van de Rijksoverheid is een goede afronding van deze crisis op lichte wijze faciliteren en stimuleren

Een nationaal comité – Wat?

Een organiserend comité kan bundelen van krachten en rollen:

- Ontwikkeling en stimulering van landelijke en lokale activiteiten
- Periode september 2021 – februari 2022
- Advies uitbrengen aan kabinet over wel of niet structureel herdenken in de 21e eeuw

Voorbeelden:

- In het najaar: nationale herdenkingsdag met landelijke herdenking en lokale feesten georganiseerd vanuit gemeenten (voorwaarde: crisis bezworen)
- Rond de kerstdagen en oud en nieuw: Kerstdagen opnieuw organiseren van herdenken, maar dan met alle aandacht voor saamhorigheid en weer samen kunnen zijn. Voortbouwen op 'Aandacht voor elkaar'.
- In het voorjaar 2022: In februari aandacht voor de uitbraak van de crisis twee jaar geleden en alle slachtoffers die sindsdien zijn gevallen, maar ook voor eenzaamheid en de solidariteit die we met elkaar hebben opgebracht (bijvoorbeeld klappen zorg)

Een nationaal comité - Wie?

Een brede samenstelling: combinatie van bestuurders en ervaringsdeskundigen

- Voorzitter, *bijv.* Bruno Bruins
- Bestuurlijke top sectoren:
 - Namens onderwijs, bedrijven, zorg, media, cultuur
- Gemeenten
- Ervaringsdeskundigen:
 - Verpleger, onderwijzer, ondernemer, kunstenaar, ZZP-er, oudere, jeugd
- Wetenschap rouw/zingeving:
 - Bijvoorbeeld via de KNAW vragen

Indicatief tijdpad en mogelijke voorwaarden

- Tijdpad:

- Maart/april: ambtelijke voorbereidingen en verkenningen
- April (26e): agenderen voor de bestuurlijke klankbordgroep
- April/mei: politieke besluitvorming
- Juni/juli: organiseren van de aanpak en uitvoering
- Oktober-februari 2022: uitvoering programma en acties

- Randvoorwaarden uitwerken en in kaart brengen, zoals:

- Comité: benoemen voorzitter
- Instellingsbesluit: juridische basis adviestaak en uitvoering events
- Secretariaat: beleggen bij DGSC19
- Budget: 2 á 3 landelijke events, communicatie en secretariaat. Kosten worden vooraf met MinFin afgestemd.
- Eigen bijdragen/vrijwilligheid: lokale events “om niet”.

Bijlagen

Wat is er eerder over in de pers gekomen?

Trouw, 17 juli 2020:

- Er komt een nationale herdenkingsdag naar aanleiding van de coronacrisis, maakte premier Rutte eind vorige week bekend.
- Die dag zal ergens na de zomer plaatsvinden en is bedoeld om stil te staan bij alles wat er gebeurd is. *“Een moment van bezinning waarop we samen terugkijken, verhalen delen en hoopvol vooruitblikken.”*
- De dag moet sterk regionaal worden opgetuigd. Het kabinet neemt dus wel het initiatief, maar Rutte lijkt te hopen dat andere maatschappelijke spelers het zullen overnemen.

NRC, 9 september 2020:

- Op dinsdag 6 oktober wordt een **eenmalige** herdenkingsdag georganiseerd om stil te staan bij alles wat er is gebeurd in de periode sinds de uitbraak van het coronavirus.

Wat gebeurt er in NL? Een kleine greep

*Lesmateriaal scholen:
een herdenkingsmuur
in de klas*

*Wat langer terug, maar om op
te halen: collectieve solidariteit,
zoals klappen voor de zorg*

*Lokale initiatieven, bv hart
van troost in Amsterdam,
Diemen Weesp*

*Discussie en opiniemakers
media en wetenschap*

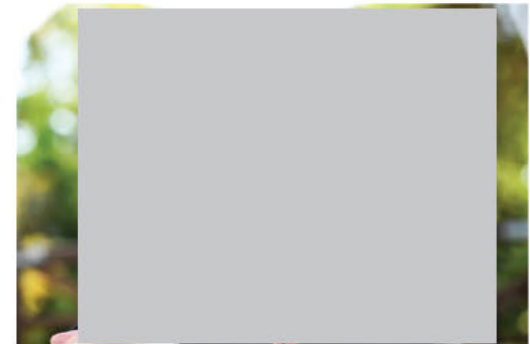
vindt het een zeer interessante kwestie:

“De coronacrisis wordt beschreven als een oorlog. De ziekenhuizen zijn de frontlinie en het zorgpersoneel dappere strijders. Hoe zal deze periode onze geschiedenisboeken ingaan? Komt er voor het coronavirus ook een herdenkingsdag? En wie herdenken we dan?”

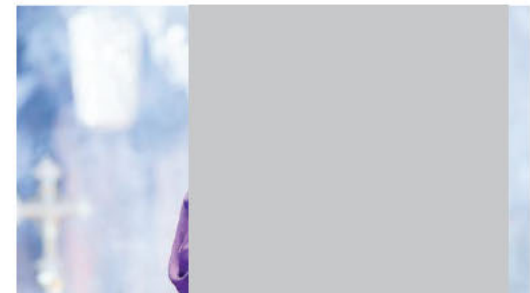
5.1.2e

Wat gebeurt er internationaal?

- NRC, 21/2/21. *De Verenigde Staten hebben maandag de half miljoen coronadoden in het land herdacht. President Joe Biden hield een korte herdenkingsplechtigheid bij het Witte Huis.*
- [Photo Essay – Corona Time Capsule \(wordpress.com\)](#)
- [Coronavirus obituaries: Remembering the lives lost | NBC News](#)
- Tagesschau 27/2/21. *Die katholische Kirche hat an die Opfer der Corona-Pandemie erinnert.*
- Arte, 21/1/21. *I y a un an, l'OMS de Chine signalait un premier cas de pneumonie, renommée par la suite Covid-19. Après deux grands confinements, où en est-on?*

5.1.2e

5.1.2e

Samenhangende trajecten

- “Aandacht voor elkaar” is een initiatief van overheid met verschillende partijen om de verhalen van burgers met elkaar te delen om elkaar zo de crisis door te helpen.
- Samen met de departementen wordt de directe schade van de COVID-19-crisis in kaart gebracht. Daarnaast wordt in beeld gebracht wat de lessons learned in relatie tot de corona-gerelateerde herstelopgaven zijn.
- In het LT-team Nederland na de crisis werken alle departementen, gemeenten, provincies, het RIVM en planbureaus SCP, PBL en CPB samen aan de vraag: hoe kunnen we Nederland herstellen en vernieuwen naar aanleiding van de coronacrisis? Welke *herstelopgaven* en *vernieuwingskansen* zien we, zodat we gezamenlijk als samenleving aan een perspectief voor de komende jaren kunnen bouwen? In dialoog met de samenleving (www.watisjouwidee.nl) en door samen te werken met (belangen)organisaties, bedrijven en wetenschappers halen we ideeën voor herstel en vernieuwing op.
- Informatie uit deze dialoogtafels (bijv. wat mensen aangeven belangrijk te vinden, zoals herdenking en gezamenlijk stilstaan bij rouw) kan worden meegenomen als input voor herdenkingsactiviteiten.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat**Bestuurskern**

Programmadirectie COVID-19

Den Haag

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

Contactpersoon

[REDACTED]

[REDACTED]

5.1.2e

M +31(0)6-[REDACTED]

[REDACTED]@minienw.

nl

Datum

20 april 2021

memo

Schrappen testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs

Inleiding

De dalende trend van het aantal positief geteste personen (incidentiewaarde van ca 60 per 100.000 inwoners in 2 weken) in combinatie met de vaccinatiegraad (ca 60%) in het Verenigd Koninkrijk vragen om een heroverweging van de maatregelen die van toepassing zijn op reizigers afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk. Ook het RIVM heeft 19 april jl. in een advies aan VWS aangegeven dat het VK niet langer als verhoogd risico kan worden beschouwd.

Met dit voorstel wordt vanwege onderstaande redenen echter besloten het maatregelenpakket t.a.v. het VK niet volledig te herzien, maar slechts beperkte aanpassing door te voeren t.a.v. de vrachtwagenchauffeurs. De testverplichting voor crew en overige reizigers uit het VK blijft hiermee van kracht.

Gevraagd besluit

Instemmen met schrappen negatieve testverplichting voor personen die werkzaam zijn in het goederentransport en doorgeleiding van dit besluit en

1. OFWEL agenderen voor aanstaande MR van 23 april;
Met inwerkingtreding 3 mei
2. OFWEL agenderen voor reguliere besluitvorming in MCC-19 van 3 mei.
Met inwerkingtreding 10 mei

VWS draagt zorg voor aangepaste regeling en korte kamerbrief voor start voorhangprocedure van de regeling.

Onderbouwing

Schrappen testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs die uit het VK komen

Op dit moment geldt een (snel)testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs, die langer dan 48 uur in het VK verblijven. Deze verplichting is indertijd ingevoerd vanwege de Britse mutant. Het VK is het enige land waarvoor Nederland van vrachtwagenchauffeurs een test vereist; voor alle overige landen hanteert Nederland het Europees afgesproken principe van de Green Lanes, waarbij er geen testverplichting geldt voor transportpersoneel. Afgelopen maandag heeft het

RIVM in een advies aan VWS aangegeven dat reizigers uit het VK niet langer een verhoogd risico van import van het coronavirus vormen. Dat rechtvaardigt het schrappen van de testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs. Frankrijk en België hebben de testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs uit het VK reeds geschrapt. Door de testverplichting ook aan Nederlandse zijde te schrappen, wordt gezorgd voor een level playing field op Europees niveau.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Datum
20 april 2021

Ook blijkt uit gegevens van de Britse en Franse gezondheidsautoriteiten dat het aantal vrachtwagenchauffeurs dat positief testte – toen er nog een verplichting gold – zeer laag was. Dat heeft grotendeels te maken met de weinige contactmomenten die een chauffeur over het algemeen heeft.

De bepaling die met dit voorgestelde besluit geschrapt zou worden vindt u onder het kopje toelichting.

Andere reizigers: handhaven huidige maatregelen

Voor andere reizigers uit het VK gelden op dit moment de volgende maatregelen:

EU inreisverbod voor niet-EU ingezetenen

- Negatieve NAAT (PCR) test van maximaal 24 uur oud bij boarden of;
- Negatieve NAAT (PCR) van maximaal 72 uur oud bij aankomst in NL i.c.m. een antigeensneltest van maximaal 24 uur oud bij boarden;
- Dringend advies tot thuisquarantaine¹

Het kabinet heeft eerder besloten om voor de inreismaatregelen ten aanzien van landen buiten de EU de EU veilige landenlijst te volgen. Het VK is sinds de Brexit een derde land. De EU heeft het VK nog niet aan de veilige landenlijst toegevoegd. Het gesprek hierover loopt wel in Brussel. Het voorstel is om de Europese besluitvorming af te wachten voor het afschaffen van de maatregelen ten aanzien van andere passagiers. Dat betekent aldus dat de testverplichtingen voor het VK ook niet worden losgelaten, omdat deze zijn gekoppeld aan de veilige landenlijst van de Raad. Indien men nu zou besluiten om vooruitlopend op het besluit van de Raad de maatregelen voor andere reizigers uit het VK te schrappen, wordt een precedent geschapen voor alle andere derde landen, omdat het beleid altijd non-discriminatoire is geweest. Dat wordt onwenselijk geacht.

Toelichting

Bredere context

Voor alle andere reizigers uit het Verenigd Koninkrijk blijven de maatregelen op dit moment, ondanks het advies van het RIVM, onverkort gelden. Het VK is een derde land en daarmee geldt er op dit moment een inreisverbod voor reizigers uit het VK. Ook is volgens de criteria uit Raadsaanbeveling 912/2020 inzake het EU-inreisverbod het VK nog niet te beschouwen als een veilig land. De Nederlandse testverplichtingen voor derde landen zijn gekoppeld aan de veilige landenlijst. Daarin is onder andere bepaald dat de incidentiewaarde zou moeten zakken onder het niveau 25 per 100.000 inwoners in 2 weken. Dat betekent aldus dat de testverplichtingen voor het VK ook niet worden losgelaten, omdat deze zijn gekoppeld aan de veilige landenlijst van de Raad. Indien men daartoe wel

¹Deze maatregelen gelden overigens voor alle hoogrisicogebieden.

overgaat wordt een precedent geschapen voor alle andere derde landen, omdat het beleid altijd non-discriminatoire is geweest. Hiermee is het onwenselijk om de testverplichting voor overige reizigers uit het VK te schrappen wanneer het VK niet als veilig land beschouwd wordt inzake het EU-inreisverbod. Nederland zal op dit moment in Europees verband nog niet pleiten voor toevoeging van het VK als veilig land, omdat het VK op dit moment nog niet voldoet aan de criteria voor veilige landen zoals vastgesteld in Raadsaanbeveling 912/2020. Wanneer het VK wel aan deze voorwaarden voldoet, zal Nederland in Europees verband aandragen als toevoeging aan de lijst met veilige landen.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Datum
20 april 2021

Daarnaast is deze week op basis van een non-paper van de Europese Commissie de discussie geopend om Raadsaanbeveling 912/2020 te herzien. De inzet van Nederland in die Europese discussie is om voor landen, zoals het VK, een minder rigide EU-inreisverbod te komen minder en beter te laten aansluiten op de epidemiologische ontwikkelingen, waaronder de toenemende vaccinatiegraad. Daarmee zouden de testverplichtingen voor het VK moeten vervallen, zodra het is aangemerkt als veilig land. Een beleidswijziging op nationaal niveau is daarmee niet noodzakelijk. Mede in dat licht is nu niet opportuun om grote versoepelingen van maatregelen t.a.v. VK te implementeren, omdat daarmee wel het Nederlandse beleid wordt aangepast voor derde landen. Alleen in het geval de discussie op EU-niveau te lang op zich laten wachten, kan nationaal toch nog worden besloten om het VK anders te behandelen.

Artikel 6.7, lid 4, onder m Tijdelijke regeling covid-19

personen werkzaam in het transport van goederen, voor zover noodzakelijk en op het moment dat zij in de uitoefening van hun functie reizen of als zij van of naar hun werkzaamheden reizen en voor zover zij maximaal achtenveertig uur in een in het tweede lid bedoeld gebied hebben verbleven.

5.1.2e

ACC210422E

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Toezicht & handhaving Openingsplan

ACC – donderdag 22 april 2021

Stap 1 Openingsplan

- het openstellen van **buitenterrassen** van eet- en drinkgelegenheid
- het toestaan van fysiek **hoger onderwijs**
- het laten vervallen van de **avondklok**;
- het verruimen van het **thuisbezoekadvies** van 1 naar 2 personen;
- het openstellen van **detailhandel en warenmarkten**;

Naleving terrassen & detailhandel/warenmarkten

- Verantwoordelijkheid burger
- Verantwoordelijkheid ondernemer
- Aanvullend op bestaande controles toezicht door inspecties
- Gemeente toezicht & bestuursrechtelijke handhaving
- Politie toezicht & strafrechtelijke handhaving

Aanvullende toezichtrol Inspecties

- Aansluiten op de bestaande controles binnen sectoren.
- Signaleren/aanspreken ondernemer op de verantwoordelijkheid van naleving van de protocollen.
- Melden van het signaal bij de burgemeester en/of andere verantwoordelijke toezichthouder.
- Rapporteren over het aantal signalen/meldingen in het nalevingsbeeld (LOT-C/NCTV).

Inzet I-SZW covid-19 algemeen

- Aanpak gericht op gedragsverandering werkgevers om besmettingsrisico te reduceren en pas indien noodzakelijk overgaan tot handhaving.
- Interventies naar aanleiding van (tot nu toe 12.000) meldingen
- Niet-melding gedreven interventies in risicovolle sectoren (vleesindustrie, distributiecentra etc.), grotendeels via LOT-C.
- Arbowet aangepast, zodat indien noodzakelijk stevig kan worden ingegrepen (boetes, last onder dwangsom, stilleggen werk).
- Bijzondere aandacht voor thuiswerken sinds eind januari, meldingen daarover worden opgevolgd (ruim 640 meldingen, ruim 500 opgevolgd).
- Nav overleg VWS/NCTV/Inspecties wordt geacteerd op hiaten: illegale bedrijfsfeestjes
- Wekelijkse rapportage aan NCTV (cijfers, 1-pager).
- 4 wekelijkse rapportage aan IGJ (meldingen in de zorgsector).

Inzet I-SZW openingsplan

- Interventies in het kader van met name de horeca, detailhandel en industriële arbeid: signalen aan lokale autoriteiten als er mogelijk niet naleving wordt geconstateerd (6 uur, aantallen klanten etc.).
- Inregelen registratie en doorgeleiding van dergelijke signalen.
- Responsieve inzet interventies in het kader van lokale samenwerkingsverbanden (zoals HEIT: Haag Economisch Interventieteam).
- Responsieve inzet interventies in het kader van bestaande samenwerking met veiligheidsregio's (LOT-C structuur nav aanjaagteam arbeidsmigranten).

Inzet NVWA openingsplan

- Draagt met haar bevoegdheden op haar werkterrein graag bij aan de bescherming van de samenleving tegen Covid-19 en de begeleiding van de heropening.
- Nemen bij hun toezicht op horecabedrijven (voedselveiligheid en de tabaksontmoediging) naleven coronamaatregelen mee.
- Werkdagen +/- 20 duo's van inspecteurs; in de weekenden lagere inzet.
- Het toezicht wordt voor het publiek zichtbaar uitgevoerd, zoveel mogelijk van 12.00 tot 18.00 uur (openingstijden terrassen)
- Aanspreken ondernemers bij signalering niet-naleving.
- Informatie gedeeld via bestaande collegiale meldingscircuit bij het lokale bevoegde gezag (gemeente/politie).
- Samenwerking met de politie voor veilig kunnen uitvoeren van belang.
- Overzicht van hoe vaak melding wordt gedaan, de inhoud van de melding en een inschatting van de nalevingsbereidheid.

Context inzet NVWA openingsplan

- Reguliere inspectie bij horeca en ambachtelijke productie op naleving door bedrijven (en niet door burgers).
- Horeca en ambachtelijke productie (inclusief alcohol & tabak): +/- 130 inspecteurs (30 boa's).
- Risicogericht toezicht op 60.000 horecabedrijven, 25.000 ambachtelijke bedrijven, 21.000 retailbedrijven, etc.
- Ongeveer 25% capaciteit wordt ingezet voor incidenten rond voedselveiligheid.
- Bijdrage toezicht coronamaatregelen als oren en ogen voor de handhavingpartners (met name I-SZW).
- Permanent toezicht slachthuizen (onderdeel vitale voedselvoorziening) gebruik van een escalatieladder (belang veilige werkomgeving). Onveilige situaties gemeld bij ISZW en GGD. Toezicht productveiligheid; niet-medische mondkapjes, desinfectiemiddelen voor consumenten.
- Preventie en beheersing van dierziekten: eind vorig jaar ruim 120 nertsenbedrijven geruimd.

Vervolgproces

- Bespreking inzet inspecties openingsplan MR 23 april
- Toelichting inzet inspecties Veiligheidsberaad 27 april
- Regulier overleg inspecties en VWS/NCTV over toezicht en handhaving
- Nota bestuursrechtelijke toezicht en handhaving onder de Twm agendering ACC volgt

Voorstel grenstesten

Ter besluitvorming

De ACC wordt gevraagd om in te stemmen met:

- dat het Rijk het mogelijk maakt dat grensverkeer dat vanuit Nederland naar Duitsland moet vanwege arbeid, zorg of school de mogelijkheid krijgt om zich te laten testen en een bijbehorend gecertificeerd testbewijs te krijgen conform de voorschriften van de Duitse autoriteiten.
- dat Operatie Fastlane, die nu reeds verantwoordelijk is voor het project werkgeverstesten.nl, wordt gevraagd om tot een opdrachtverlening te komen, met het streven dat de oplossing in de week van 26 april as. operationeel is.
NB: Gezien de korte duur en benodigde snelheid zal dit een onrechtmatige opdrachtverlening zijn aan een commerciële partij door Operatie Fastlane (als gedelegeerd opdrachtgever). BZK geeft daarnaast Operatie Fastlane een aparte opdracht voor hun rol. Deze valt onder de grenswaarde van 33.000 en kan dus enkelvoudig worden gegund.
- Dat om misbruik te voorkomen:
 - er een eigen bijdrage zal worden gevraagd van € 5,-
 - er een toets wordt gedaan op rechtmatigheid met daarbij oog voor de menselijke maat.
- dat hier voor generaal € 12 mln. (400.000 testen keer € 30) wordt gereserveerd, zie bijlage 1.
NB: Uiteindelijk zullen alleen de daadwerkelijke kosten vergoed worden met een maximum van € 12 mln..
- dat er mandaat is de budgettaire verwerking ambtelijk verder door het ministerie van Financiën met betrokken departementen uit te werken.

Toelichting op de gekozen oplossingsrichting

- Na de DOC en ACC van maandag 12 april is gezamenlijk met VWS verkend welke rol de GGD'en kunnen vervullen bij het oplossen van het probleem rond testen voor noodzakelijk grensverkeer naar Duitsland en wat daarvoor nodig is.
- Dit heeft tot nu toe het beeld opgeleverd dat de GGD'en niet de volledige oplossing kunnen bieden. In Noord-Nederland is de GGD Groningen bezig met een mobiele testlocatie, maar het is niet zeker dat alle grensregio's dit willen en kunnen – zo werken niet alle GGD'en in de grensregio met antigeensneltesten - en bezwaarlijk is ook het afgeven van de gecertificeerde testbewijzen conform de voorschriften van de Duitse autoriteiten omdat dit aanpassing van de GGD ICT-systemen vraagt.
- De GGD'en kunnen waar mogelijk wel bijdragen aan de oplossing, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van mobiele units. Ook kunnen vanuit VWS antigeensneltesten ter beschikking worden gesteld.
- Conclusie is daarom dat een gecombineerde inzet nodig is van partijen. Daarbij zal met Operatie Fastlane (als gedelegeerd opdrachtgever) een commerciële partij worden aangezocht die de opdracht krijgt om deze gecombineerde inzet te realiseren omdat dit anders te lang duurt.
- Operatie Fastlane is reeds verantwoordelijk voor het project werkgeverstesten.nl, waarin overheid en VNO-NCW en MKB-Nederland samenwerken aan uitbreiding van de testinfrastructuur in ons land.

Bijlage 1 Toelichting op de 12 mln.

Doelgroep naar schatting maximaal 50.000

Een Nederlander die naar Duitsland gaat moet een negatief testbewijs hebben.

Voor onderstaande doelgroep wordt een regeling getroffen.

Het betreft inwoners van Nederland die naar Duitsland moeten in het kader van:

- 1) Werk: Dit betreft volgens de meest recente gegevens van SZW 12.000 grenswerkers en 1.300 zelfstandigen die in Nederland wonen en in Duitsland werken. Afgerond 15.000.
De Duitse bedrijven kunnen geen gebruik maken van de werkgeversregeling van het ministerie van VWS, omdat deze uitsluitend openstaat voor Nederlandse werkgevers. Aanpassing van deze regelgeving vraagt volgens het ministerie van VWS de nodige tijd.
- 2) Zorg: Dit betreft vooral mantelzorgers. De aanname is dat er niet meer mantelzorgers zijn dan grensarbeiders, dus eveneens 15.000 (Hier zijn geen gegevens over).
- 3) Scholieren/studenten: De aanname is dat er niet meer scholieren/studenten zijn dan grensarbeiders, dus eveneens 15.000 (CBS en OCW hebben hier geen gegevens over) CPB gegevens laten zien dat er in 2019 in totaal 1.645 Nederlandse studenten waren die stonden ingeschreven voor een studie in Duitsland.¹

De maximale omvang van de doelgroep is daarmee naar schatting circa 45.000 en is afgerond naar boven op 50.000.

Onder andere de volgende groepen vallen dus niet onder de regeling

- Nederlandse werkgevers wiens werknemers naar Duitsland moeten. Deze werkgevers kunnen, onder voorwaarden, gebruik maken van de financiële regeling van VWS voor werkgeverstesten.
- Grenswerkers, scholieren en studenten of andere groepen grensverkeer die in Duitsland wonen. Zij kunnen gebruik maken van de testvoorzieningen aldaar.
- Ander grensverkeer, dat om niet-dringende redenen naar Duitsland wil (winkelen, tanken).

Bovendien hebben de volgende groepen geen test nodig:

- Personen die werken in de transportsector, personen- en goederenverkeer zijn uitgezonderd op de testverplichting wanneer hun verblijf korter is dan 72 uur.
- Personen op doorreis.
- Ouders die hun minderjarige kind naar/van school brengen/halen en direct weer terug gaan) (geldt alleen in Noordrijn-Westfalen)

Aantal testen maximaal 400.000

Nederlanders zijn verplicht een gecertificeerde test te hebben zolang de incidentie in Nederland boven de 200 is. Er wordt in de berekening uitgegaan van 1 test per week gedurende maximaal 8 weken. Uitgaande van een doelgroep van 50.000 is het benodigde aantal tests dan 400.000.

Kosten per test € 30

Bron VWS: Bij de vergoeding aan werkgevers in het kader van werkgeverstesten gaat het ministerie van VWS ervan uit dat een commerciële test € 30 kost.

Overig: Budgettaire verwerking en kans dat bedrag kleiner is dan € 12 mln.

Het voorstel is dat er mandaat is om de budgettaire verwerking ambtelijk verder uit te werken.

Er is een grote kans dat de daadwerkelijke kosten uiteindelijk lager zijn, onder andere omdat:

- 1) Duitsland mogelijk ook testen gaat aanbieden aan Nederlanders. Het is echter nu nog niet zeker of alle Duitse deelstaten dit gaan doen en of dit kosteloos is en het is ook nog onduidelijk of er in Duitsland voldoende testcapaciteit is. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft hier dagelijks contact over met Duitsland.
 - 2) De daadwerkelijke omvang van de doelgroep waarschijnlijk kleiner is dan 50.000.
 - 3) Wegens de meivakantie er minder grensverkeer is in het kader van werk en school.
- De precieze effecten zijn lastig in te schatten, daarom wordt uitgegaan van maximaal € 12 mln.

¹ [Grensoverschrijdende mobiliteit van mensen - Duitsland - Internationaliseringsmonitor | CBS](#)

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

Kenmerk : 3752036

AGENDA

Vergadering te houden op woensdag 28 april 2021
via communicatietechnologie,
aan te vangen 's morgens om 11.30 uur

1. Mededelingen
2. Algemeen beeld
 - a. Epidemiologisch beeld o
 - b. Maatschappelijk beeld o
3. Voorstel grensregio's en testen (Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) o
4. Herdenken van de coronacrisis met collectieve aanpak (Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) o
5. W.v.t.t.k.

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- 110e OMT-advies
- Factsheets VWS

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Schema

Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021

Contactpersonen

██████████ (ACC-19)

T 06 ██████████
██████████@minjenv.nl

5.1.2e

██████████ (MCC-19)

T 06 ██████████
██████████@minaz.nl

Datum

21 april 2021

Algemeen

Data en tijden voor de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) en Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) tot de zomer 2021. In het rood de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie.

Week 16

Donderdag 22 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 17

Woensdag 28 april 2021 (i.v.m. Koningsdag): 11.30 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 29 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 18

Maandag 3 mei 2021: **10.30 – 11.30** uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Maandag 3 mei 2021: **13.30 – 15.30** uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 6 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 19

Dinsdag 11 mei 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Woensdag 12 mei 2021 (i.v.m. Hemelvaart): 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 20

Maandag 17 mei 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 18 mei 2021: **10.45** – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 20 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 21

Dinsdag 25 mei 2021: 11.30 – 12.30 uur MCC-19

Donderdag 27 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 22

Dinsdag 1 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 3 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 23

Maandag 7 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 8 juni 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 10 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 24

Dinsdag 15 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 17 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 25

Dinsdag 22 juni 2021: 10.15 – 11.15 uur MCC-19

Donderdag 24 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 26

Maandag 28 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**
(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 29 juni 2021: 10.30 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 1 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 27

Dinsdag 6 juli 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 8 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Datum

21 april 2021

agenda

ACC-19, nr. 79

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

5.1.2e
T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Datum

28 april 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	29 april 2021, 11.00 – 12.00 uur
Vergaderplaats	Webex

- 1. Opening en mededelingen**
- 2. Verslag ACC-19 22 april 2021** (*stuk bijgevoegd J&V*)
- 3. Toegangstesten in openingsplan en routekaart** (*stuk bijgevoegd VWS*)
- 4. Begrotingsvoorstel aanvullende middelen vaccinatie-implementatie**
(*stuk bijgevoegd VWS*)
- 5. Algemeen en internationaal beeld**
 - a. Beeld en richting maatregelen
- 6. Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210428)
- Conceptagenda MCC-19 d.d. 3 mei 2021 (*nazending AZ*)

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

22 april 2021

verslag

ACC-19, nr. 78

Omschrijving	ACC-19 Actua, verslag
Vergaderdatum en -tijd	22 april 2021, 11.00 - 11.45 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] BZK), [redacted] I&W), [redacted] [redacted] FIN), [redacted] BZ), [redacted] VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] [redacted] DEF), [redacted] (NKC), [redacted] (CPB), [redacted] [redacted] SZW), [redacted] EZK), [redacted] (SCP), [redacted] [redacted] J&V), [redacted] NCTV), [redacted] (DGSC-19), [redacted] AZ), [redacted] J&V, vz), [redacted] [redacted] DGSC-19), [redacted] VWS), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv. secretaris).
Afwezig	PBL, VB ([redacted] AA/[redacted] RR).

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

[redacted] meldt dat [redacted] later vandaag met de minister van VWS spreekt over het stuk 'opdracht vierde doel'. Dit stuk is op 29 maart 2021 behandeld in de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19). Streven is om na dit gesprek het stuk te agenderen voor een vergadering van de Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19), bijvoorbeeld op woensdag 28 april 2021.

5.1.2e

2. Verslag ACC-19 Actua 19 april 2021

Het verslag is zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Presentatie collectief herdenken

[redacted] geeft een toelichting. Voorliggend stuk is bedoeld voor een eerste bespreking. Het stuk is nog niet afgestemd met de beoogde sponsor, te weten de minister van BZK. Het voorstel kan gefinancierd worden uit de begroting van [redacted].

[redacted] J&V geeft aan dat uit eerdere flitspeilingen blijkt dat er niet direct behoefte is aan collectief herdenken. [redacted] stelt voor eerst nader te onderzoeken of dit voorstel voorziet in een behoefte.

5.1.2e

[redacted] LNV sluit zich aan bij [redacted] J&V en vraagt aandacht voor het zo a-politiek mogelijk invullen van het voorstel.

■ I&W vraagt of er meer focus aangebracht kan worden in wat er precies herdacht gaat worden.

■ BZK vraagt aandacht voor lokaal en sectoraal maatwerk.

SCP geeft in overweging dat een herdenking in het najaar 2021 mogelijk te vroeg is. Verder suggereert ■ goed te doordenken of dit een eenmalig initiatief is of niet. Spreker merkt verder op dat bij herdenken gevoelige voorbeelden naar boven kunnen komen bij mensen. ■ roept op deze dilemma's inzichtelijk te maken en goed te doordenken. SCP stelt zich op het standpunt dat een Nationaal Comité onwenselijke associaties oproept met bijvoorbeeld de herdenking op 4 en 5 mei.

■ EZK is van mening dat een nader onderzoek naar de behoefte wenselijk is en geeft te kennen de term Nationaal Comité te zwaar te vinden.

■ VWS vraagt aandacht voor de positie van de Rijksoverheid binnen voorliggend voorstel.

5.1.2e

■ AZ stelt dat wanneer er geen behoefte blijkt te zijn voor voorliggend initiatief dit ook in de besluitvorming moet terugkomen om het ordentelijk te kunnen afronden.

■ zegt toe in samenwerking met het NKC nader te onderzoeken in hoeverre behoefte is aan voorliggend voorstel. Verder geeft ■ aan de verschillende suggesties goed gehoord te hebben en deze mee te nemen. Het stuk wordt nog niet ter agendering aangeboden aan de MCC-19. Het keert eerst nogmaals terug in de ambtelijke gremia.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 adviseert de behoefte ten aanzien van herdenken nader te onderzoeken. Na dit onderzoek keert een nieuw voorstel terug in de ambtelijke gremia. De ACC-19 adviseert de term Nationaal Comité niet te gebruiken in verband met de associatie met de herdenking op 4 en 5 mei.

4. Afschaffen sneltestverplichting vrachtwagenchauffeurs VK

■ I&W geeft een toelichting en benoemt dat het OMT het Verenigd Koninkrijk niet meer aanmerkt als hoog risicogebied. België en Frankrijk hebben reeds de testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs afgeschaft. Voorstel is om dit ook in Nederland te doen. Punt van discussie is nog de ingangsdatum. Spreker geeft de voorkeur aan het zo snel als mogelijk opheffen van deze administratieve belasting en stelt voor het op vrijdag 23 april 2021 in de ministerraad te behandelen.

5.1.2e

■ VWS stelt zich op het standpunt dat voorliggend voorstel het beste kan meelopen met de besluitvorming in de MCC-19 op 3 mei 2021. Dit moet verlopen via een aanpassing van de ministeriële regeling en kan dan – na een week nahang – in werking treden op 11 mei 2021. ■ NCTV en ■ J&V sluiten zich hierbij aan.

█ EZK steunt het voorstel van █ I&W. █ LNV en █ DEF sluiten zich hierbij aan.

█ I&W brengt in herinnering dat het gaat om het aanpassen van een specifieke ministeriële regeling die is opgesteld voor de (destijds) onverwacht zorgelijke situatie in het Verenigd Koninkrijk. Het is toen apart en in zeer korte tijd ingevoerd. █ spreekt mede daarom de wens uit – nu het epidemiologisch beeld verbeterd is – de testverplichting ook weer relatief snel af te schaffen.

5.1.2e

De voorzitter merkt op dat het voorstel het beste had kunnen meelopen in de besluitvorming op dinsdag 20 april 2021 en vraagt aandacht om hier in het vervolg scherp op te zijn.

█ AZ geeft aan begrip te hebben voor het verzoek, maar vraagt ook aandacht voor het belang van ordentelijk besluitvorming.

De voorzitter concludeert dat er geen principiële verschil van opvatting bestaat over de inhoud van het voorstel. Er is verschil van mening over de gewenste besluitvormingsroute. Met deze notie kan voorliggend voorstel worden aangeboden voor bespreking in de ministerraad op vrijdag 23 april 2021.

5. Stand van zaken handhaving en inspecties

█ VWS geeft aan dat er heldere en goede afspraken zijn gemaakt met de Inspectie SZW en Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

█ NCTV sluit zich hierbij aan en merkt op dat wordt aangesloten bij de bestaande controles binnen sectoren zoals verwoord op dia vier. Dit loopt langs de drie lijnen signaleren, melden en rapporteren. Er blijft periodiek overleg plaatsvinden hieromtrent op directieureniveau.

█ LNV is positief over het resultaat en meldt dat het onderdeel is van een veel breder pakket dat is afgesproken met de inspectiediensten.

5.1.2e

█ SZW sluit zich bij het voorgaande aan en vraagt aandacht voor de onafhankelijke positie van de inspectiediensten.

█ FIN informeert of voorliggende werkzaamheden binnen het bestaande budget kunnen worden uitgevoerd. Dit wordt bevestigd.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 haar dank uitsprekt voor het goede voorstel dat kan worden uitgevoerd binnen de bestaande financiële middelen. █ brengt in herinnering dat er ook extra budget is vrijgemaakt voor gemeenten om zogenaamde verkeersregelaars-plus in te zetten voor *crowd control*. Op deze wijze ligt er een breed handhavingspakket teneinde een beheersbaardere situatie te creëren dan na de versoepelingen in 2020.

6. Voorstel grenstesten

█ BZK geeft een toelichting en benoemt dat het om een tijdelijke voorziening gaat die wordt ingericht via Operatie Fastlane. Spreker geeft

5.1.2e

daarbij aan dat over de aanbesteding en dekking nog gesprekken plaatsvinden met het ministerie van FIN.

█ EZK stelt dat de raming van 30 euro per test aan de hoge kant is. Voor de aanbesteding van 'spoor 2a toegangstesten' zijn de kosten voor één test geraamd op minder dan tien euro. Verder vraagt █ EZK aandacht voor een consistente prijs voor toegangstesten. Eerder is bij toegangstesten een prijs gehanteerd van 7,50 euro.

█ FIN geeft te kennen graag nog een keer te kijken naar de raming van de kosten voor de testen. █ laat weten vooral de onrechtmatige aanbesteding kwetsbaar te vinden. Een goede documentatie hieromtrent – met bijvoorbeeld een waiverprocedure – is daarom van belang. Verder informeert spreker of er nog iets aanvullends gedaan kan worden om te voorkomen dat deze mogelijkheid een aantrekkende werking heeft op mensen die zich voor andere doeleinden willen laten testen.

█ VWS benadrukt het belang van het tijdig informeren van de Tweede Kamer over het eventueel onrechtmatig aanbesteden. █ biedt aan dit op te nemen in de stand van zaken Kamerbrief die na de besluitvorming op 3 mei 2021 naar de Kamer wordt gestuurd.

█ AZ vraagt ook aandacht voor een goede documentatie bij het eventueel onrechtmatig aanbesteden. Verder stelt █ zich op het standpunt dat de Tweede Kamer hier zo snel als mogelijk over geïnformeerd moet worden. De stand van zaken Kamerbrief van 3 mei 2021 is mogelijk wat laat.

5.1.2e

█ I&W sluit zich aan bij het voorgaande en brengt in herinnering dat voorliggend voorstel ziet op arbeid en onderwijs. Spreker is van mening dat het daarom onwenselijk is een te hoge eigen bijdrage te vragen voor de toegangstesten.

█ SZW sluit zich aan bij █ I&W en merkt op dat sommige scholieren zich twee keer per week moeten laten testen. De kosten kunnen daarmee behoorlijk oplopen.

█ OCW is het eens met █ SZW en █ I&W. █ suggereert scholieren eventueel uit te zonderen van de eigen bijdrage.

█ DEF laat weten dat het ministerie van DEF veel medewerkers kent die te maken hebben met de grenssituatie met Duitsland. █ geeft aan begrip te hebben voor een onrechtmatige aanbesteding, mits ook de Tweede Kamer hier tijdig over wordt geïnformeerd.

█ BZ merkt op dat Duitsland de testen gratis verschaft. █ vraagt aandacht voor een mogelijk ongelijke situatie hieromtrent.

█ BZK zegt toe nogmaals te kijken naar de eigen bijdrage. Daarbij merkt █ op dat dit ook als een drempel geldt om te voorkomen dat het een aantrekkende werking heeft op mensen die zich voor andere doeleinden willen laten testen. Verder zegt █ toe de onrechtmatige aanbesteding goed

te documenteren in overleg met het ministerie van FIN. De Tweede Kamer zal tijdig over de onrechtmatige aanbesteding worden geïnformeerd.

De voorzitter merkt op dat Nederland toch alweer enige tijd als *hochinzidenzgebiet* in aangemerkt en er nog geen berichten zijn dat de situatie aan de grens escaleert. Verder geeft de voorzitter te kennen enige sympathie te hebben voor het gratis beschikbaar stellen van de testen. Dit mede met het oog op mensen die mogelijk proberen uit te wijken naar de gratis GGD-teststraten.

■■■■ FIN laat weten dat ■■ niet kan instemmen met het gratis beschikbaar stellen van de testen.

■■■■ LNV merkt op dat de uitslag van een test bij een GGD-teststraat geen bewijsdocument oplevert dat door de Duitse autoriteiten wordt geaccepteerd. Dit bevestigt ■■■■ BZK.

5.1.2e

■■■■ VWS stelt voor om de Tweede Kamer over voorliggend voorstel te informeren in de Kamerbrief waarmee ■■ tevens wordt geïnformeerd over de afschaffing van de testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs uit het Verenigd Koninkrijk.

■■■■ I&W geeft aan dit een uitstekend voorstel te vinden en dankt ■■■■ VWS voor de flexibele opstelling.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 kan instemmen met voorliggend voorstel, waarbij een eigen bijdrage van vijf euro wordt aangehouden. De onrechtmatige aanbesteding dient zorgvuldig en volledig gedocumenteerd te worden en de Tweede Kamer dient hier tijdig over te worden geïnformeerd. Zoals voorgesteld kan dit middels een gezamenlijke Kamerbrief over voorliggend voorstel en de afschaffing van de testverplichting voor vrachtwagenchauffeurs uit het Verenigd Koninkrijk. Na de afronding van de besluitvorming zou deze Kamerbrief in principe begin volgende week naar de Tweede Kamer kunnen worden verstuurd.

7. Algemeen en internationaal beeld

Is bekend.

8. Rondvraag en sluiting

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Update routekaart en openingsplan

Deel 1 – toegangstesten

Deel 2 – bezoekers aantallen
culturele instellingen

Beslispunten

- Instemmen met deze uitwerking van het toegangstesten (sheet 5 en sheet 6) ter doorgeleiding aan de MCC van 3 mei en na besluitvorming te publiceren op het addendum van de routekaart, aangevulde openingsplan en ministeriele regeling onder de tijdelijke wet.
- Instemmen met de vierkante meter norm voor culturele instellingen (sheet 9).

Toelichting

- In het openingsplan is aangegeven dat toegangstesten vanaf stap 2 zijn toegestaan. Met toegangstesten kunnen sectoren versneld of ruimer open gaan.
- Deze logisch opgebouwde invulling van toegangstesten geeft de sectoren houvast. Tegelijkertijd kan het zo zijn dat in de loop van de tijd de voorwaarden verder versoepeld kunnen worden. Net is als bij de het hele openingsplan is dit een realistisch voorstel.
- De uiteindelijke voorwaarden waaronder sectoren versneld of verruimd open kunnen met inzet van toegangstesten moeten per 3 mei landen in (1) addendum routekaart en (2) Min Reg onder de tijdelijke wet.
- Inhoudelijke uitgangspunten voor het bepalen van de voorwaarden zijn als volgt:
 - Uniformiteit tussen sectoren met behoud van logica tot routekaart en openingsplan
 - Waar mogelijk generieke voorwaarden
 - Aansluiting terminologie Twm
 - Inzet van toegangstesten is altijd vrijwillig; het alternatief is de reguliere routekaart
- Voor stap 2 en stap 3 is al afgesproken voor welke sectoren zal gelden dat zij eerder of ruimer open kunnen (sheet 4), maar nog niet onder welke voorwaarden dit kan.
- Sheet 6 bevat een voorstel voor sectoren waar toegangstesten in stap 4 en 5 kunnen worden ingezet, en voor de voorwaarden daarbij.

Stap 1 gaat in per 28 april
 Versoepelen van maatregelen met grote maatschappelijke impact binnen niveau zeer ernstig

- Einde avondklok
- Thuisbezoekadvies versoepelen van 1 naar 2 personen per dag
- Per 26 april, toestaan van fysiek hoger onderwijs (HBO & WO), onder voorwaarden
- Buitenterrassen toestaan van horecagelegenheden, onder voorwaarden
- Verruiming openstelling detailhandel, onder voorwaarden

Stap 2 gaat in per 11 mei
 Buiten meer mogelijk maken binnen niveau zeer ernstig

- Openen doorstroomlocaties buiten, onder voorwaarden
- Buiten sporten verruimen, onder voorwaarden
- Heropenen van accommodaties voor binnensport alsook voor kunst- en cultuurbeoefening, onder voorwaarden
- Met toegangstesten onder voorwaarden beperkt open:
 - Doorstroomlocaties binnen
 - Exploitatie van culturele instellingen
 - Publiek bij professionele sportwedstrijden

Stap 3 gaat in per 26 mei
 Binnen meer mogelijk maken: terug naar niveau ernstig

- Thuisbezoekadvies versoepelen van 2 naar 4 personen per dag, of ruimer
- Max. groepsgrootte op publieke plaatsen 4 personen, of ruimer
- Groepsgrootte binnen 30 personen, of ruimer indien gerelateerd aan oppervlakenorm
- Openen doorstroomlocaties binnen, onder voorwaarden
- Openen horecagelegenheden voor uit eten, onder voorwaarden
- Openen exploitatie van culturele instellingen, onder voorwaarden
- Verruimen voorwaarden voor sporten binnen en buiten
- Met toegangstesten onder voorwaarden gedeeltelijk open:
 - Evenementen (geplaceerd)
- Met toegangstesten onder voorwaarden verruimen openstelling:
 - Horecagelegenheden voor uit eten
 - Exploitatie van culturele instellingen
 - Publiek bij professionele sportwedstrijden

Stap 4 gaat in per 16 juni
 Minder beperkingen: terug naar niveau zorgelijk

- Thuisbezoekadvies versoepelen van 4 naar 6 personen per dag, of ruimer
- Max. groepsgrootte op publieke plaatsen 6 personen, of ruimer
- Groepsgrootte binnen 50 personen, of ruimer indien gerelateerd aan oppervlakenorm
- Verruimen openstelling horecagelegenheden voor uit eten, onder voorwaarden
- Openen overige horecagelegenheden, onder voorwaarden
- Verruimen openstelling exploitatie van culturele instellingen, onder voorwaarden
- Verruimen voorwaarden voor sporten binnen en buiten
- Toestaan van evenementen, onder voorwaarden
- Aanvullingen m.b.v. toegangstesten

Stap 5 gaat in per 7 juli
 Minder beperkingen: terug naar risiconiveau waakzaam

- Thuisbezoekadvies versoepelen van 6 naar 8 personen per dag, of ruimer
- Max. groepsgrootte op publieke plaatsen 8 personen, of ruimer
- Groepsgrootte binnen 100 personen, of ruimer indien gerelateerd aan oppervlakenorm
- Verruimen openstelling horecagelegenheden voor uiteten, onder voorwaarden
- Verruimen openstelling overige horecagelegenheden, onder voorwaarden
- Verruimen openstelling exploitatie van culturele instellingen, onder voorwaarden
- Binnen- en buitensporten toegestaan (zowel trainingen als wedstrijden) voor volwassenen en kinderen
- Verruimen mogelijkheden voor evenementen, onder voorwaarden
- Aanvullingen m.b.v. toegangstesten

mei

juni

juli

13 april 2021

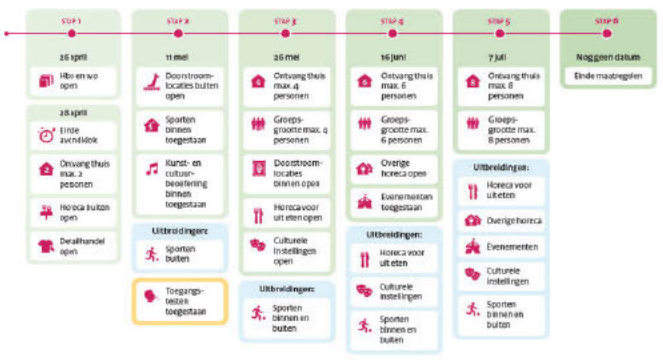
Openingsplan: stap voor stap meer mogelijk

Als het aantal opnames van coronapatiënten in ziekenhuizen daalt en we de basisregels blijven volgen, kunnen we langzaam de coronamaatregelen loslaten.

Beide regels

- Wassen** Was vaak je handen. Hoest en nies in je elleboog.
- Afstand** Houd 1,5 meter afstand. Vermijd drukke plekken.
- Testen** Klachten? Blijf thuis. Laat je direct testen.

De stappen zijn op hoofdlijnen en op z'n vroegst mogelijk op onderstaande datums. Deze datums hangen af van het aantal opnames van coronapatiënten in ziekenhuizen. Daarnaast gelden per sector voorwaarden voor opening, zoals een maximum aantal bezoekers.

alleen samen krijgen we corona onder controle

Meer informatie voor de rijksoverheid: [rijksoverheid.nl/openingsplan](#) of bel 0800-199

	Stap 2 (11 mei)	Stap 3 (26 mei)	Stap 4 (16 juni)	Stap 5 (7 juli)
Doorstroomlocaties binnen				
Met toegangstesten	<ul style="list-style-type: none"> • 1 bezoeker per 10m2* • 1,5m afstand • Verplichte reservering, registratie, triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom • Horeca in doorstroomlocaties geopend zoals horeca in routekaart (afhaal + terras) 	Open zonder toegangstesten onder voorwaarden	Open zonder toegangstesten onder voorwaarden	Open zonder toegangstesten onder voorwaarden
Culturele instellingen				
Met toegangstesten	<ul style="list-style-type: none"> • 100% zaalcapaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% zaalcapaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom
Publiek bij prof. sportwedstrijden				
Met toegangstesten	<ul style="list-style-type: none"> • 100% capaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% capaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom

* De m2-norm is overeenkomstig de protocollen in september 2020. Vanaf stap 3 zijn geen toegangstesten meer vereist voor doorstroomlocaties binnen, dan gelden de protocollen.

	Stap 2 (11 mei)	Stap 3 (26 mei)	Stap 4 (16 juni)	Stap 5 (7 juli)
Horeca voor uiteten				
Met toegangstesten		<ul style="list-style-type: none"> • 100% zaalcapaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom • Wait to be seated • Max 4 personen per tafel * • Sluiting om 22 uur * 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom • Wait to be seated* • Sluiting om 00:00 uur * 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom • Wait to be seated* • Sluiting om 00:00 uur*
Geplaceerde evenementen				
Met toegangstesten		<ul style="list-style-type: none"> • 100% zaalcapaciteit op 1,5m • Verplichte reservering, registratie en triage • Mondkapjes • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere zaalcapaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom
Ongeplaceerde evenementen				
Met toegangstesten				<ul style="list-style-type: none"> • 50% reguliere capaciteit (geen 1,5m) • Verplichte reservering, registratie en triage • Werken met gecontroleerde in- en uitstroom

* Conform voorwaarden bij restaurants zonder toegangstesten

Bespreekpunten:

Over het voorliggende voorstel was niet op alle punten overeenstemming in het DOC. De ACC wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel, maar onderstaande bespreekpunten geven aan waar ook een andere keuze mogelijk is.

1. Wel of geen maximale capaciteit poppodia en stadions in stap 2

- 100% (zaal)capaciteit op 1,5 meter betekent in grote poppodia en stadions een capaciteit van enkele duizenden mensen. Bezoekers zijn negatief getest en op 1,5m afstand, maar gezien de timing van de stap speelt beeldvorming een rol.
- In het DOC bleek dat de meeste partijen het goed uitvoerbaar en uitlegbaar vinden, maar dat een aantal zich zorgen maakt om de beeldvorming. Wil de ACC voor stap 2 volstaan met 100% zaalcapaciteit of ook een bepaald max per activiteit instellen?

2. Aanvullende verruiming voor restaurants in stap 3

- Bij stap 3 mogen restaurants een groter aantal bezoekers toestaan. Dit biedt voordelen voor de ondernemer, maar aangezien de consument hier geen voordeel bij heeft is het animo onder bezoekers mogelijk beperkt. Daarom in het DOC voorgesteld door aantal partijen om aanvullend met toegangstesten in stap 3 het maximum van 4 personen per tafel te verruimen en/of de 1,5m niet tussen individuen/huishoudens maar groepen/tafels te hanteren.
- Het voorstel is desondanks met het oog op uitlegbaarheid en handhaafbaarheid om de 1,5m tussen individuen/huishoudens te blijven hanteren. Er wordt in overleg met de branche bekeken of er dan nog voldoende animo is. Hoe beoordeelt de ACC dit voorstel?

3. Loslaten 1,5m per welke stap en met welk percentage (zaal)capaciteit

- Niet alle partijen in het DOC zijn het eens met het loslaten van de 1,5m maatregel vanaf stap 4. Zij pleiten in plaats daarvan voor loslaten vanaf stap 5. Hoe ziet de ACC dit?
- Verder staat nu aangegeven dat de reguliere zaalcapaciteit 50% mag zijn (dus zonder 1,5m), maar dit is op basis van fieldlabs uitkomsten tijdens onderzoek met hogere prevalentie. Aantal partijen DOC pleiten ervoor om uitkomsten Fieldlabs af te wachten of ten minste dat voorbehoud te maken.

4. Communicatie stap 4 en stap 5 op 3 mei of later

- Het voorstel is om ook al voor stap 4 en stap 5 eea te communiceren per 3 mei. Volgens aantal partijen uiterst noodzakelijk om sectoren/bedrijven dit perspectief te bieden. Anders het risico dat ze afhaken en überhaupt niet mee doen. Vooral van belang om te noemen dat op een gegeven moment de 1,5m wordt losgelaten icm toegangstesten.
- Hier staat tegenover dat de uitkomsten van de Fieldlabs nog niet bekend zijn. Daarom pleiten aantal anderen om dat af te wachten en later te communiceren.

Voorstel voorwaarden culturele instellingen zónder toegangstesten

Toelichting

- In de huidige routekaart is voor culturele instellingen een maximum aantal bezoekers ingesteld zonder rekening te houden met de grootte van instellingen.
- Het voorstel is om niet meer met één maximum aantal te werken maar op basis zaalcapaciteit en percentages daarvan te werken.
- Overige voorwaarden blijven ongewijzigd.

Voorstel voorwaarden culturele instellingen zónder toegangstesten

Stap 3: 30% zaalcapaciteit op basis van anderhalve meter afstand

Stap 4: 70% zaalcapaciteit op basis van anderhalve meter afstand

Stap 5: 100% zaalcapaciteit op basis van anderhalve meter afstand

Voor alle stappen geldt:

- Verplichte reservering, registratie en triage
- Mondkapjes bij bewegingen
- Gecontroleerde in- en uitstrom

Vaccinimplementatie budget

Aanleiding

Het RIVM speelt een belangrijke rol in de vaccinimplementatie strategie. Daar is in december een budget voor toegekend van €797,5 mln euro met de Tweede incidentele suppletoire 2021. Met voortschrijdend inzicht blijkt dit budget onvoldoende te zijn en dient opgehoogd te worden met €263,4 mln euro. Daarbij wordt niet de volledige vaccinimplementatie door het RIVM verzorgd, waardoor VWS op onderdelen zelf verantwoordelijk blijft.

Voor de aanvulling van de middelen wordt afgeweken van het reguliere ISB proces. Aansluiten bij de meest recente ISB was niet meer mogelijk en een mogelijke volgende ISB ligt te ver in de toekomst. Om onrechtmatige/ongedekte uitgaven te voorkomen wordt het budgetvoorstel in de MR van 7 mei 2021 voorgelegd voor akkoord en vervolgens gecommuniceerd naar de Kamer middels een stand van zaken brief. De stand van zakenbrief waarmee de Kamer geïnformeerd wordt, gaat vooraf aan het moment dat er verplichtingen aangegaan worden of het doen van uitgaven. Daarmee wordt een onrechtmatigheid voorkomen. In de Kamerbrief zal gemeld worden dat budgettaire verwerking van de middelen plaatsvindt bij de eerstvolgende ISB.

Beslispunt

- Bent u akkoord met het voorstel voor de ophoging van de middelen voor de implementatie van het Covid-19 vaccin à €263,4 mln EUR?

Toelichting

De vaccinimplementatie bestaat uit twee componenten: het plaatsen van de vaccins ('entvergoedingen') en de randvoorwaarden voor implementatie, zoals ICT systemen, het uitnodigen van burgers en het doen van noodzakelijk onderzoek.

- Het zetten van de vaccins wordt circa €184,7 mln duurder.
- Dit is onder andere het gevolg van de opschaling maar ook van de hogere priktarieven die enkele uitvoerders ontvangen.
- Het opschalen van de vaccinimplementatie is nodig om in de komende maanden tot 2,5 miljoen prikken per week te kunnen plaatsen. Opschalen van de prikken kost meer geld dan wanneer vast was gehouden aan de initiële strategie, omdat er verschillende partijen worden ingezet en die elk een ander tarief vragen welke hoger ligt dan het initiële tarief van €21. Hier is destijds bij de reservering van de middelen van de entvergoedingen geen rekening mee gehouden.
- De initiële tarief van €21 is niet kostendekkend voor elke doelgroep. Zo blijken de kosten voor het prikken van de medische doelgroepen en niet-mobiele thuiswonenden hoger te liggen dan het initiële standaardtarief van €21 wat hiervoor was vastgesteld. Daarnaast komen er ook kosten bij voor het selecteren en uitnodigen van bepaalde doelgroepen, deze vallen niet binnen de priktarieven.
- De benodigde werkzaamheden, zowel door het RIVM als VWS vallen circa €78,7 mln hoger uit. Het gaat hierbij om aanschaf van extra spuit en naalden, extra onderzoek, en extra benodigde capaciteit en ten dele is er een verschuiving geweest in de bekende posten. Het registratiesysteem CIMS is lager geoffreerd, maar de communicatie (waaronder oproepen van burgers), opslag en distributie en contact en begeleiding van andere professionals is hoger uitgevallen dit in samenhang met de gevraagde extra opschaling. Per saldo leidt dit tot een extra kostenpost van €78,7 mln welke verdeeld wordt over het RIVM en VWS.

Situatie voor	MLN	Situatie na	MLN
Implementatiebudget covid-19 vaccin (RIVM, programma 22)	83,5	Implementatiebudget covid-19 vaccin (RIVM, programma 22) waaronder: a. CIMS (22,7 MLN) b. Communicatie (28 MLN) c. Programmamanagement (9,9 MLN)	103

		<ul style="list-style-type: none"> d. Inkoop, opslag en distributie (24,7) e. Contact en begeleiding (7,4 MLN) f. BES/CAS eilanden (0,8 MLN) g. Onvoorzien (9,4 MLN) 	
Entvergoedingen (via RIVM)	714	Entvergoedingen (via VWS)	899
		PDC-19 <ul style="list-style-type: none"> a. Spuiten en naalden (20 MLN) b. Lareb (6 MLN) c. ICT (5MLN) d. Communicatie (0,5 MLN) e. Onderzoeken (28 MLN) f. Entlocaties (0,1 MLN) 	60
Total	797,5	Total	1060,9

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

AGENDA

Vergadering te houden op maandag 3 mei 2021
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's morgens om 13.30 uur

-
1. Mededelingen
 2. Beeld en maatregelen
 - a. Epidemiologisch beeld =
 - b. Maatschappelijk beeld =
 - c. Maatregelen =
 3. Update routekaart en openingsplan: toegangstesten (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) o
 4. Begrotingsvoorstel aanvullende middelen vaccinatie-implementatie (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) o

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- 111^e OMT-advies
- Sociaalmaatschappelijke reflectie op mogelijke maatregelen
- Factsheets VWS

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Schema

Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021

Contactpersonen

██████████ (ACC-19)

T 06 ██████████
██████████@minjenv.nl

5.1.2e

██████████ (MCC-19)

T 06 ██████████
██████████@minaz.nl

Datum

28 april 2021

Algemeen

Data en tijden voor de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) en Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) tot de zomer 2021.

Week 17

Donderdag 29 april 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 18

Maandag 3 mei 2021: 10.30 – 11.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Maandag 3 mei 2021: 13.30 – 15.30 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 6 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 19

Dinsdag 11 mei 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Woensdag 12 mei 2021 (i.v.m. Hemelvaart): 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 20

Maandag 17 mei 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 18 mei 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 20 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 21

Dinsdag 25 mei 2021: 11.30 – 12.30 uur MCC-19

Donderdag 27 mei 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 22

Dinsdag 1 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 3 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 23

Maandag 7 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua** (besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 8 juni 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 10 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 24

Dinsdag 15 juni 2021: 10.45 – 11.45 uur MCC-19

Donderdag 17 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 25

Dinsdag 22 juni 2021: 10.15 – 11.15 uur MCC-19

Donderdag 24 juni 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 26

Maandag 28 juni 2021: 16.30 – 17.30 uur **ACC-19 Actua**

(besluitvormingsmoment in cyclus)

Dinsdag 29 juni 2021: 10.30 – 11.45 uur MCC-19 (besluitvormingsmoment in cyclus)

Donderdag 1 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

Week 27

Dinsdag 6 juli 2021: 11.45 – 12.45 uur MCC-19

Donderdag 8 juli 2021: 11.00 – 12.00 uur **ACC-19**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Datum

28 april 2021